༄༅༅། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐུབ་དབང་རཏྣ་ཤྲཱིའི་ཕྱི་ཡི་བཀའ་འབུམ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ ༼ད༽ དཀར་ཆག་བཞུགས་སོ།།

Namgyal Institute of Tibetology
E
Tibetan Library
30/9/02
Gangtok- Sikkim

༡༧༥༽	སྨོན་པ་བླུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བསྟོད་པ།	2
༡༧༦༽	འབྲི་གུང་ཚོགས་ཆོས་ཆེན་མོ།	6
༡༧༧༽	ཚོགས་ཆོས་རིན་མགོན་མ་སྤྱན་སྔ་ཤེར་འབྱུང་གིས་ཟིན་བྲིས།	312
༡༧༨༽	ཞུ་བ་དང་ཞུས་པའི་ལན་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་གཅེས་པའི་སྙིང་པོ་མ་རིག་མུན་སེལ།	430
༡༧༩༽	སྐྱོ་འདོགས་གཅོད་པའི་གདམས་ངག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འདྲ།	557

༄༅། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐུབ་དབང་རཏྣ་ཤྲཱིའི་ཕྱི་ཡི་བཀའ་འབུམ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །སྟོན་པ་སྟུན་པའི་དབང་པོ་ལ་བསྟོད་པ།

ཚེ། སྐལ་ཆེན་འདི་ལ་གོམས་པ་བདུན་པོར་ནས། །ང་ནི་

པ་བྲོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དང་པོ་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཡི་

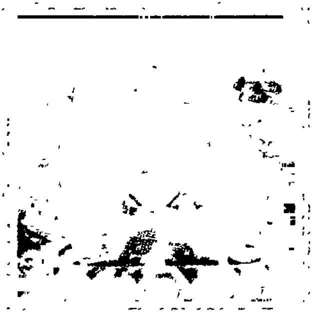

༄། །རིགས་དྲུག་ཐུབ་པ་བདག་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་།

༄༅། གང་ཚེ་རྐང་གཉིས་གཙོ་བོ་བྲོད་བསྐྱམས་

འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མཆོག་ཅེས་གསུངས། །དེ་ཚེ་མཁས་

ཡུལ་ནས་བྱོན། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ

༄༅། །བཞུགས། །ཡུམ་ནི་ཡི་ཚལ་དུ་ཐུབ་པ་བལྟམས། །བཅོམ་ལྡན་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་མ་མ་བརྒྱད་བཞིས་མཆོད། །ཤཱཀྱའི་གྲོང་དུ་གཞོན་ནུས་རོལ་རྩེད་མཛད། །སེར་སྐྱའི་གནས་སུ་འཚོ་ཁབ་
ཏུ་བཞེས། །སྲིད་གསུམ་མཚུངས་མེད་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་བཞིར་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། །མཆོད་རྟེན་རྣམ་

༄། །འཁོར་བ་འཇིག་གི་རྣམ་འཕྲུལ་ཐབ་གླུའི་ཞབས།

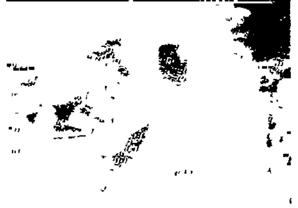

༄། །ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སློབ་པའི་ཞབས།

དག་ཐུང་དུ་དབུ་སྐྲ་གསོལ། །ནཻ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་དཀའ་ཐུབ་མཛད། །སྒྲིབ་གཉིས་སྐྱོན་དང་བྲལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་
གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་བཏུལ། །ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྤྲེའུས་སྦྲང་རྩི་ཕུལ། །མ་ག་དྷ་རུ་ཐུབ་པ་མངོན་སངས་རྒྱས། །མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབར་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། །ཛེ་ཏའི་ཚལ་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན། །རྩྭ་མཆོག་གྲོང་དུ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་

༄༅། །འདས། །ཕྱག་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་ལྟར་བསྟན་པའི་བདག་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །
མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་མདོ་ཙམ་བསྟོད་པ་ཡི། །དགེ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་། །བདེ་གཤེགས་ཁྱོད་ཀྱི་མཛད་དང་མཚུངས་པར་
ཤོག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱོད་སྐུ་ཅི་འདྲ་དང་། །འཁོར་དང་སྐུ་ཚེའི་ཚད་དང་ཞིང་ཁམས་དང་། །ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་མཆོག་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ། །

དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་སོགས་འགྱུར་བར་ཤོག །ཁྱོད་ལ་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །བདག་སོགས་གང་དུ་གནས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །ནད་གདོན་དབུལ་ཕོངས་
འཐབ་རྩོད་ཞི་བ་དང་། །ཆོས་དང་བཀྲ་ཤིས་འཕེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་བྱོན་པ་ལ། །བསྟན་པ་ཉི་འོད་བཞིན་དུ་གསལ་བ་དང་། །བསྟན་
འཛིན་དཔོན་སློབ་ཚེ་ཡོན་སྤྲུལ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། ། ༄༅། ། །འཕྲིན་བཅུ་ཚོགས་ཆོས་ཆེན་མོ།། ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་མཚན་
དང་དཔེ་བྱད་རིན་ཆེན་རི་བོ་ལྟར་མཛེས་སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཁམས་དང་མཉམ་པར་འཇུག །ཆོས་རྣམས་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་སྟོང་
པར་སྟོན་པའི་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སེ་ཆོས་གཅོད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པར་འཇུག །དུས་གསུམ་འགྱུར་མེད་འོད་གསལ་སྤྲིན་

༄༅། །གསུམ་རབ་སྦྱངས་རྣམ་དག་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་དུས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཚོ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བློ་ལས་རྣམ་འདས་འགྲོ་བའི་དཔལ་གྱུར་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ལ་འདུད། ཆོས་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་གདོད་ནས་སྤྲོས་པ་ཀུན་དང་རྣམ་པར་བྲལ། །གཉིས་མེད་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་སྟོན་པ་སྐྱོན་བྲལ་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་གསུང་དབྱངས་ཀྱིས། །གདུལ་བྱའི་
ཁམས་དང་དབང་པོ་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་སེལ་ཅིང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི། །བློ་ཡི་པདྨོ་ཁ་འབྱེད་བླ་མའི་གསུང་སྒྲོས་རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་འབྲི། །དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་གྱུར་པ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ། བླ་ན་མེད་པ

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པས། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཕམ་པར་མཛད་པ། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་ཅིང་དུས་གསུམ་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བའི་སྤོབས་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བ། ཕས་
ཀྱི་རྒོལ་བ་དང་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇིགས་པ་མི་མངའ་བར་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ། སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་ལེགས་པར་
བརྒྱན་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་མཛད་པ། ཐོས་པ་དང་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ཐོབ་པ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐམས་

ཀ ༄༅། །ཅད་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་མཉམ་པའི་

གཞི་རྣམས་སུ་ཆུ་སྐྱོད་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་

ཁྲི འགོད་པར་མཛད་པ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། གཙང་བ་དང་། བདག་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐུ་ཐོབ་པས། དུས་ ༡

ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་རྟག་པར་བཞུགས་པ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། འདས་པའི་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཧེ་སྐྱེད་ཅིག

ཀ བྱོན་པ་རྣམས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འབྱོན་པ་རྣམས་དང་། ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་རྣམས་ན་བཞུགས

པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གཅིག་པ་ཡིན་བཤིབ་གསུང་། གང་དུ་གཅིག་སྙམ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གཅིག་པ་སྤྱི་ཡིན། བྲེ་
བྲག་གི་དབང་དུ་བགྱིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནས་དུས་ད་ལྟ་ཡན་ཆོད་དུ། བརྒྱུད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་ཅི་བརྒྱུད་པའི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་སྙམ་ན། གཙུམ་མོ་
ཙཎྜ་ལི་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལམ་རྣམས་བརྒྱུད་པས་བརྒྱུད་པ་རིན་པོ་ཆེར་འོང་བ་མ་ལགས། བརྒྱུད་པ་འོ་ན་གང་བརྒྱུད་པའི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་སྙམ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་
གཉིས་བརྒྱུད་པས་ན་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་དེ་ཡིན། བརྒྱུད་པའི་གོ་བ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཅི་བརྒྱུད་ཞེས་དགོས། ཛ་དང་ཚ་དང་ཕྱུགས་ལུག་ཁྱེར་ཁྲིད་བྱེད་པ་ལ་ཛ་ཚོང་བ། ཚ་ཚོང་
བ་ མར་ཚོང་བ་ཟེར་བར་འདུག་པ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡང་ཅི་བརྒྱུད་པའི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཞེས་དགོས་པས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་བརྒྱུད་

༧ ༄༅། །པའི་བརྒྱུད་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འདི་ལྟར་མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་
བསྔལ་དང་བྲལ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱ་སླམ་པའི་སེམས་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་སྨོན་འཇུག་གཉིས་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་
ཡྟ ལྡན་པའི་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ཅིག་ལ་ཇི་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་དགོས། བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་བསླབ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་གནས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་མ་གནས་
པར་གྱུར་ན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཐོབ་ཀྱི་གྲངས་ལ་དགོས་པ་མེད། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ནམ་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་མ་ནམ་
༣ མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱ་སླམ་པའི་སེམས

དེ་ལན་བདུན་ཙམ་བལྟབས་ནས་བསྒོམ། ཕྱི་དྲའི་དུས་སུ་དུས་རབ་འབྲིང་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའམ། བསྔུས་པར་གྱུར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་འདི་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་ལྟར་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། གཉིས་པ་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ནི། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས། སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཡིན། དེ་སངས་རྒྱས་སྣམ་པོས་མཛད་པའམ། སེམས་ཅན་གླེན་པས་བཅོས་པ་མ་ལགས། འདི་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་

༄༅། །ཁྲི་ཀྲུ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྫ་བ་ནས་སྤྲངས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་སྟོང་ངམ་མི་སྟོང་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེས་པས་ཀྱང་འཁོར་བ་ནུས་པ་མེད་པ
བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། །ལན་ཅིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། །སྲིད་པ་རྒྱལ་པོར་བཏང་བ་ཡིན། །གསུང་ན་རྟོགས་པས
འཁོར་བ་སྤྱོང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་འདི་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་སྤུའི་རྩེ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད། འདི་ལ་སྣང་བ་རང་
སེམས་ཟེར། ཕྱི་རོལ་དུ་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡང་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་མ་གཏོགས་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བ་གཏན་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་
ཡང་། འདི་ལྟར་ཚོན་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ནོར་བུ་དམ་པ་མིན་པར་སྣང་། །དེ་བཞིན་འགྲོ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཁྲུལ་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྣང་། །བཀྲི་བ་གསུང་

ད སློབ་པའི་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༧

ན། འཁོར་བ་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་བ་ནི་ནང་གི་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ཡིན། སེམས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་རྡུལ་ཙམ་མེད། འདི་མ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཉམས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་མམ། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མན་ཆད་ཀྱི་བསམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་འདའ་བར་མི་ནུས་ཏེ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ནམ་མིའི་དབང་པོ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བར་གྱུར་ན་ཡང་ཕྱིར་ལྟུང་སྟེ། དེ་ཡང་། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ན་ཡང་། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སླར་ཡང་ས་སྟེང་ལྟུང་། །འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །བགྱི་བ་གསུང་། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་ན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ཡང་། བསམ་པ་དེས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་མི་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་པ་མ་དག་པ་བསམ་

༥ ༄༅། །པ་དམན་པ་རྣམ་པར་སྨད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལགས་པར་ཡང་། དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་སངས་རྒྱས་ལ། །གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་མ་ཡིན་
ཏེ༑ །ཉན་ཐོས་ས་ནི་གཏན་གྱི་གེགས། །གསུང་། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཏིང་དེ་འཛིན་འདི་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཤྲཱི སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་སེམས་འདི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་མི་ལྡན། ཞེ་སྡང་དང་མ་བྲལ་མི་ལྡན། གཏི་མུག་དང་མི་བྲལ་མི་
ལྡན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་
༣ ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པའི་སེམས་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ཞལ་

ནས༔ དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་རྟོག་གི། །རྒྱུན་བཅད་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བཞེད། །གཞན་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ། །བགྱི་བ་གསུང་ན། ངོ་སྤྲོད་དེ་རང་ཡིན། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ངོ་སྤྲོད་རྒྱུ་མི་བདོག དེས་ན་འདི་ཤེས་དགོས། འདི་མ་ཤེས་པར་གྱུར་ན་སབ་སོབ་ཀྱིས་མི་ཕན། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་དགོས། །དེ་ཡང་དཔལ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཉིད་མི་བཞུགས་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་སློབ་མ་མངོན་མཚན་ཆུང་བའི་དབང་དུ་བགྱིས་ན་རིན་པོ་ཆེ་གཏེར་དུ་སྦས་པ་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་བཞུགས་པ་ཡིན། མངོན་མཚན་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བགྱིས་ན་ཡང་ཁོ་རང་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེ་བ་མེད་པ་སློབ་དཔོན་དཔོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འགམ། རྗེ་བཙུན་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་བཞུགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་གཞི་ནས་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན། ངོ་ཚ་རྒྱུ་མེད། ད་ལྟ་ངོ་ཚ་བྱས་པས་སང་འཆི་བའི་དུས་སུ་གྲོང་རང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཞལ་སྔ་ནས་སྒོམ་ཆེན་པའི་འཆི་བ་གཉིས་ཡིན། དང་པོ་མ་རྟོགས་པས་འཆི་བ་ཡིན། རྟོགས་ནས་ཟེ་ཆོམ་གྱིས་འཆི་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ངའི་འདི་སྒོམ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཟེ་ཆོམ་

16

༄༅། །དེས་འཆི་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དང་པོ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཤིང་བླ་མ་དམ་པས་ཁྲིད་ཀྱི་དེ་འདི་ཡིན་བཤི་བ་ངོ་སྤྲད་པ་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་བྱེད་དགོས། དེ་
ལ་ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པར་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན་ངའི་འདི་དགེ་སྦྱོར་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་པ་དེ་ཁྲིད་ཀྱི་དེ་ཅི་ཡིན་ཅི་ཆ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་དམ་པ་དང་མཇལ་
བའི་དུས་སུ་ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པས། འཆི་བའི་དུས་སུ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་མི་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཉེན་སྐྱོམ་ཆེན་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། སྦྱོས་པ་
དང་ཐེ་ཚོམ་བཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པར་གཞག བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་གཏུམ་མོ་ལ་
སོགས་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། བཀོད་པ་ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེས་ཀྱང་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་མི་ཚོད་དེ། དེ་དག་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ 17

ཡིན་མོད། ལུས་འདི་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་དེ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཐབས་ལམ་ལ་སོགས་པས་དགོས་པ་མེད། དེ་ཡང་ཐབས་ལམ་མཆོག་རྣམས་ཉམས་སུ་བླངས་གྱུར་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་ན། །སྐྱེས་མཆོག་བླ་མ་དམ་པའི་མོས་གུས་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གཙུག་མའི་དོན། །དང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བསྒོམ་པ་མ་གཏོགས་པ། །འབྲས་བུ་ཆེ་འདིར་འཐོབ་པ་ག་ལ་སྲིད། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ནི། །རྒྱུ་མཆོག་ལམ་མཆོག་འབྲས་བུ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །བགྱི་བ་གསུང་ན། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན། བར་དོ་གསུམ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲོད་པ་མ་གཏོགས་པ་མེད། བར་དོ་གསུམ་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པས་བར་དོ་གསུམ་དང་ལུས་གསུམ་དང་། །བསྲེ་བ་གསུམ་དང་མཚམས་སྦྱོར་གསུམ། །མངོན་དུ་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་མོ། །

༄༅། །བགྱི་བ་བར་དོ་བཅོ་ལྔ་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། གཞན་ཡང་བར་དོའི་དམར་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ་ལོགས་སུ་མི་བསྒོམ། དམར་དྲག་ན་སྐྱོན་སྐྱེད་
པའི་ཉེན་ཡོད། ད་ལྟའི་དུས་སུ་ཐམས་ཅད་ལག་རྗེས་སམ་ཟང་ཟིང་གི་ཞབས་ཏོག་ལ་བློ་ངེས་པར་འདུག་སྟེ་དེས་ཀྱང་བླ་མ་དམ་པ་མཉེས་པ་མ་ལགས། ཕྱོགས་གཅིག་ན་དེ་ཡོན་
བདག་པའི་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ངེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བསྒོམ་པའི་དུས་གསུམ། ཨ་འཐས་སུ་བསྒོམ་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་སུ་བསྒོམ་
པ་དང་། མཉམ་རྗེས་གཉིས་མེད་དུ་བསྒོམ་པའི་དུས་གསུམ་ཡིན། དེ་ཡང་དང་པོ་ཨ་འཐས་སུ་བསྒོམ་པ་ནི། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་བློས་བསྒོམ་པ་དང་། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། རྗེས་ཤེས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་

༥ སྨོན་པའི་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ཀ

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བློས་བསྒོམ་པས། མཉམ་རྗེས་སུ་བསྒོམ་པའི་དུས་དང་རྗེས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྣང་བ་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྐྱེ་མེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྟོགས་པའི་དུས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ
དང་དབྱེ་བ་མེད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་མཉམ་རྗེས་གཉིས་མེད་དུ་བསྒོམ་པའི་དུས་ཡིན། བསྒོམ་པའི་གནས་ཀྱང་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྒོམས་པས་ཆོག་སྙམ་ན་དེས
ཀྱང་མི་ཆོག སྤེ་སར་འཛོམ་པ་ཞིག་བྱ་ལ་བསྒོམ་སྙམ་ན་དེས་ཀྱང་མི་ཆོག དགོན་པར་བསྒོམ་སྙམ་ན་དེས་ཀྱང་མི་ཆོག འོ་ན་གང་དུ་བསྒོམ་སྙམ་ན། གནས་རི་ཁྲོད་སྟོང་པ
ཞིག་ཏུ་བསྒོམ་དགོས། དེ་མ་གཏོགས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ། དེ་ལ་ཚན་གཅིག་སྙམ་ན་ད་ལྟའི་དུས་སུ་རི་ཁྲོད་པའམ་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ལ་མདོན་མཚན་མེད་སྙམ ༢༠

༄༅། །ན། མངོན་མཚན་འཇིག་རྟེན་འདིར་མེད་པས་དེ་ནས་མི་འབྱུང་བ་མིན། མངོན་མཚན་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་རབ་ནམ་མཁའི་འབྲུག་
ལྟ་བུ། འབྲིང་རི་དྭགས་ལྟ་བུ། ཐ་མ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་གསུང་བར་གདའ་བ། གཞན་ཡང་། སྒྲུབ་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དེས། །རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་གྲུབ། །འཁོར་
བ་སྨུ་མཐའ་མེད་པ་རུ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྨིན་པར་ཤོག གསུང་བར་གདའ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་མཐར་ཕྱིན་པ་འཇིག་
རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་དབྱེ་བ་མེད་པ་རེ་རེ་བསྒྲུབ། ཐ་མ་ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
དང་མཉམ་པར་བཞུགས་པ་རེ་རེ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པ་རེ་ཙམ་བསྒྲུབ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོར་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལས་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་གཟུགས་སྐུ་
གཉིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བ་སྤྱིའི་ཁྱུང་བུ་རེ་རེ་ཡང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོའི་བ་སྤྱིའི་ཁྱུང་བུ་གཅིག་ཧྲེ་བཙུན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བརྟགས་ཀྱང་དེའི་གཏིང་མ་རྙེད་པ་ལགས་པར་གདའ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཉི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་
དང་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་བ་མཐའ་དག་གིས་དེ་རྫོགས་པར་བྱེད་
པ་ཡིན། འདི་ལ་མི་དགེ་བའི་འདྲེས་སྤྱུ་ཙམ་ཡང་མི་ཆུད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དུ་མི་བཏུབ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་

༄༅། །པོ་དང་སྤྲིན་ལྷུམ་མ་ལ་སློབ་དཔོན་ཛ་ལ་ཧྲ་ར་པས་བཀྲོན་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བཀོད་པ་ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཡང་སྟོན་
དུ་མི་བཏུབ་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དགེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་བ་དེ་མི་དགེ་བར་འགྱུར་དུ་མི་བཏུབ། མི་དགེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དེ་དགེ་བར་འགྱུར་དུ་མི་བཏུབ་པས་ན་གྲུབ་
མཐའ་ཆེན་མོ་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས། འདི་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ལ་བསྒོམ་པ་མ་
གཏོགས་པ་དེང་ལ་གཞན་བྱ་རྒྱུ་མེད་པས། ཐབས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་གྱུར་ན་གནས་རི་ཁྲོད་སྟོང་པ་ཡང་བལྟས་ནི་གནམ། མར་བལྟས་ན་སར་སོང་བའི་ས་གཅིག་ཏུ་རང་ཐེད་ལ་
བཏང་ནས་བསྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་བླ་མ་དམ་པའི་བྱིན་རླབས་འཇུག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལགས་པས་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་འཇོག་པར་ཞུ་བ་དེ་ཆོས་ལགས།། ||

དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འདི་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱུང་སྙམ་ན། ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་དགེ་བ ཐ་མར་དགེ་བ་གཉེན་པོའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་
བར་དང་ཐ་མར་མི་དགེ་བ་སྤང་བྱའི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་ཡིན། དུས་གསུམ་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་ཐོག་མར་དགེ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་བཀྲ་ཤིས་པ་དང་བདེ་བ
དང་ལེགས་པའི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། བར་དུ་དགེ་བ་ལྷ་དང་མིའི་དཔལ་ཕུན་ཚོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐ་མར་དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་པ། དེ་ལྟར་ཡང་ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགེ་བ། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་། །མ་འོངས་

༄༅། །ཆོས་ཀུན་གསུང་འགྱུར་ལ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུང་། བཤྲི་བ་གསུང་། ཐོག་མར་དགེ་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་བར་དང་ཐ་མར་ཡང་དགེ་བར་གསུངས་པས་ན། གཡས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཡོན་པ་དང་འདྲ་བར་ཐོག་མར་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བར་དང་ཐ་མར་ཡང་མི་དགེ་བ་
ཡིན༑ དེ་ལ་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་བཤྲིས་པར་གྱུར་ན། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གསུམ་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང༑ འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། གསུང་ན། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་ན། ཕྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་ནང་སེམས་ཅན་ལ་
ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས། ཕྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་ནི་ཞིང་གཞི་དང་ཁང་མཁར་ལ་ཆགས་པ་ཡིན། ཆགས་པའི་སེམས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལས་རང་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་ 25

དང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཐོ་འཚམ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞིག་ལོང་གིས་དགྲ་ཐམ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དུ་མ་བྱེད་པ་ཡིན། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་ངན་སོང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ལྟུང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་དེ་ལྟར་མི་བྱ། རང་ཉིད་འཆི་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གཞི་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོག་ནས། དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཆགས་སྡང་གི་ལས་བསགས་པ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན། ཆོས་སློང་ནས་བྱེད་པར་གྱུར་ན་ཕྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་དེ་སྤོང་དགོས། དེ་ཡང་དང་པོ་རང་གི་ཡུལ་དེ་སྤོང་དགོས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ས་བཅུའི་མགོན་པོར་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་རང་གི་ཡུལ་སྤངས་ནས། ཇི་སྲིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་གཞིར་ལྡོག། རེ་སྐད་གསུང་ནས་དབུ་བསྐུང་བཞེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ལོ་དྲུག་ཏུ་མ་བྱོན་པ་ལགས་

ཀ ཞི་ཁྲོ ཉེ

༄༅། །མོད། དེས་ན་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལ་ཚན་གཅིག་སྙམ་ན་ང་རང་གི་ཡུལ་དེའི་འཛོམ་ལུགས་སམ། འདི་སྤངས་པས་ཀྱང་
མི་འོང་སྙམ་པས་ཀྱང་མི་ཕན། ཡུལ་དེ་ལ་མ་ཆགས་ནས་སྤངས་པའི་དུས་སུ་དེའི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡུལ་དེ་ལས་དགའ་བ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ཡིན། རང་གི་ཡུལ་མ་སྤངས་པར་ཡུལ་ལ་ཆགས་སྡང་སྤྱོད་བ་དཀའ་སྟེ། རང་ཡུལ་ལྟུགས་སྲེག་མེ་ལྟར་འབར་གྱུར་ཅིང་། །གནོད་པའི་གཞིར་གྱུར་རལ་གྲིའི་ནགས་ཚལ་
འདྲ། །ཁེ་གྲགས་རོ་སྙོགས་མི་གཙང་འདམ་རྫབ་ཏུ། །མི་ཆོས་གཡེང་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་འདྲ་རྣམས་ཀྱི། །དཔོན་དུ་གྱུར་ན་ཞེན་དུ་མ་ལེགས་པས། །རང་ལ་སྙིང་བརྩེ་ཡོད་པ་ནགས་
སུ་སོང་། །བཀྲི་བ་གསུང་ན། ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། རྗེ་གོང་མའི་ཞལ་ནས། ཤིས་བརྟ་གང་འདྲ་བ་ལ། །ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་པ་ག་ལ་

27

ཡོད༔ གསུང་ན། ཅིས་ཀྱང་ཡུལ་དེར་འཆི་དགོས་པ་མིན། ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ནི་རྟ་དང་གླང་པོ་དང་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན། ཆགས་
པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡིན་པས་
དེ་ཡང་། ཆགས་རིན་མི་ཆོག་པའི་བག་ཙམ་རེ་རེའི་ཕྱིར་དུ་དགྲ་གསོད་པ་དང་གཉེན་སྐྱོང་བའི་ཆགས་སྡང་མང་པོ་མི་བྱ་བར། ཕྱི་ཡུལ་དང་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་
ཆགས་པ་སྤངས་པ། མ་ཆགས་པའི་སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན། བརྒྱུད་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མ་ཆགས་པའི་སེམས་དེ་ལ་རང་བྱུང་
ལྷན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་ཡིན། མ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དང་སེམས་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ

༄༅། །བྱེད་པ་དང་། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་དགེ་བ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྡང་གི་སེམས་དང་སེམས་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ངན་སོང་གི་གནས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་གཏི་མུག་གི་སེམས་དང་སེམས་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་དེའི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གསུམ་ནི་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་གསུམ་དུ་མི་དགེ་སྟེ། ཐོག་མར་མི་དགེ་བ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ནད་དང་གནོད་པ་ཉེས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འོང་བ་དང་། བར་དུ་མི་དགེ་བ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐ་མར་མི་དགེ་བ་ངན་སོང་

གསུམ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་པ་འདི་ལས་མི་ཐར་བ་ཡིན། ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་གསུམ་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཡིན་བགྱིས་པར་གྱུར་ན། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་དེའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་བྱེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། དང་པོ་བསམ་པ་ལ་བལྟ་སྟེ། བསམ་པ་མ་དག་པ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་སུ་འདུག་ན་དེ་བསྒྱུར་དུ་མི་བཏུབ། དེ་ཉོན་མོངས་པའི་ལས་སུ་འོང་བ་ཡིན་པས་རང་ཕུང་དང་གཞན་ཕུང་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། བསམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་སུ་འདུག་ན་ལས་དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་དེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་དེས་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་

༄༅། །སེམས་དེའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་དེའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་དེ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་མཛོད་དུ་འབྱུང་བས༑ མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་འདི་ངོ་མཚར་བ་སྐྱེ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཡིན། འདི་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་འདྲེས་སྦྱོ་ཙམ་ཡང་མི་རྩུད། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་དེས་ཁྲིད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་གསུམ་དུ་མི་དགེ་བ་ཡིན། ཉོན་མོངས་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་དེས་ཁྲིད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་ཐོག་མ་དང་། བར་དང་། ཐ་མ་གསུམ་དུ་དགེ་བ་ཡིན། འདི་གོ་བའི་དུས་སུ་རང་

ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་བྱེད་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པ། བླ་མའམ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་བུ་
སློབ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་མཉེས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཐེད་ཆེ་རེ་བླ་མ་སངས་རྒྱས་བལྟ་ཡིན་ཏེ་མི་ཉན་པར་འདུག་སླམ་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན། བླ་མས་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་བྱེས་
ཟེར་ན་དེ་བྱེད་པ་མིན། སྐུ་ཁམས་ཅི་བདེར་བཞུགས་པ་མཆི་བར་ཞུ་ཟེར་ནས་དེ་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུང་ཕ་མ་དང་བླ་མ་དང་མཁན་པོའི་གནས་
ལྔ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དགག་མི་གཅག་པར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་པ། ཅི་རུང་མ་རུང་གསུང་མི་གཅག་པར་གསུངས་པ་ཡང་མི་བདོག དེ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་དང་མི་
མཐུན་པ་ཞིག་གིས་གསུང་ན་འདི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་ཅིག་ཡིན་ཏེ་འོང་ཟེར་ནས་དེ་ལ་རྒྱུགས་པ་དེ་གཏི་མུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན། དད་པས་གང་ཟག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡང་

༄༅། །དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་མ་འབྲེལ་བར་གྱུར་ན་དེས་ཀྱང་མགོ་མི་ཐོན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཚན་གཅིག་ལོག་པའི་སློབ་དཔོན་ཡིན། དེ་འདྲའི་སློབ་དཔོན་ཅག་ཅོག་འགའ་རེ་དང་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པར་མི་འོང་སྟེ། ལོག་པའི་སློབ་དཔོན་སྡིག་སྦྲུ་དུག་སྦྱོང་འདྲ། །བཀུད་པར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱིས་གོས། །བསྟེན་པར་གྱུར་ན་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་འཕེལ། །སྙིང་གཏད་བྱས་ན་ཐར་པའི་སྲོག་གཅོད་པ། །བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སློབ་དཔོན་ཆ་བྱད་ཅན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བླ་མས་གསུངས་པ་ཡི། །ཁ་ཤེད་མ་དེ་ལས་བྲོས་ལ་ནགས་སུ་སོང་། །བགྱི་བ་གསུང་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གོ་བའི་དུས་སུ་གཞན་གྱིས་མགོ་སྐོར་གར་ཐུབ་སྟེ། སྔོན་བྲམ་ཟེ་ལྔ་བརྒྱའི་དཔོན་པོ་ཞིག་གིས་འཁོར་རྣམས་ལ་རྐུ་བ་ཆོས་སུ་བསྟན་པའི་དུས་སུ་གཅིག་མ་གཏོགས་པས་ཁས་བླངས། གཅིག་གིས་གསུང་དེ་

བསྒྲུབ་དུ་མ་ཉན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ཡིན་པའི་གདམས་རྒྱུད་གསུང་། དེས་ན་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མ་གོ་བར་ལོག་པའི་སློབ་དཔོན་ཅི་གསུང་བསྒྲུབས་པས་རང་ཕུང་
དང་གཞན་ཕུང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་འབྲིན་པའི་སྤྲེའུའི་གདམས་རྒྱུད་གསུང་། །དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཆོས་སུ་སླབ་དང་། ཆོས་མ་
ཡིན་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སླབ་བ་གང་ནས་བྱུང་ཡང་དེ་སྒྲུབ་དགོས། དེ་ལས་བཟློག་པ་སྟོན་ན་སློབ་དཔོན་ཡིན་ཡང་དེ་སྤོང་དགོས་ཏེ། ས་བདག་ཆེར་མའི་ཞིང་ལས་སྦྲང་རྩི་
ལྟར། །དགྲ་བོ་ལས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་བླང་བར་བྱ། །གསེར་གྱི་རི་ལས་དུག་གི་ཆུ་རྒྱུན་ལྟར། །ཡིད་འོང་སྐྱེ་བོའི་ཚིག་རྣམས་སྤང་འཚལ་ལོ། །བཀྲི་བ་གསུང་ན། ཆེར་
མའི་ཞིང་ལ་སྦྲང་རྩི་ཡོད་ན་ཆེར་མ་མ་ཟུག་པར་དེ་ལེན་པ་དང་འདྲ་བར། ལེགས་པར་བཤད་པ་ནི་དགྲ་བོས་སྟོན་ཡང་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། གསེར་གྱི་རི་ཡིན་ཡང་དུག་གི་ཆུ་

༄༅། །རྒྱུན་འབབ་ན་ཆུ་དེ་མི་འཕྲུང་བ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་འབྲེལ་ལམ་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་ཡིན་ཡང་དེས་ཆགས་སྡང་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་སྣ་
ཚོགས་པ་ནི་སྤོང་བར་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གོ་བ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དེང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་དགོས། ཡབ་སྲས་བྱས་ཀྱང་དབྱེ་བ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན། སྣམ་ཉག་སེམས་འཁྲི་གུང་བ་དེ་ངམ་མ་མཐོང་། དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པ་བཞུགས་ནས་གདའ་གསུང་བ་ཡིན་སྐད། དེས་ན་ཡབ་སྲས་གཉིས་པོ་གཅིག་ཡིན་
ལ། དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགག་པའི་བསླབ་པར་
བཅས་པའི་བཅས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པས་མ་གོས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ། རྒྱུད་འགྲོད་པ་མེད་པའི་སེམས་དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་

དགའ་བ་རྒྱུད་ལྡང་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་རྒྱུད་འགྲོད་པ་ངེས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེར་མི་བཏུབ་སྟེ། ཏིང་ངེ་
འཛིན་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལགས་སོད། དེས་ན་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་སོ་ནམ་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན། འདིར་དེད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་
བསྲུང་མི་དགོས་སྙམ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པར་གྱུར་ན་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་སྔགས་འགྲུབ་པ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གསུངས་
སྟེ། ཞྭ་དེན་འདས་གྲོང་འགྲོ་བ་ནི། །ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །གསུང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས། དེད་གསང་སྔགས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཟས་
སྐུ། བཏུང་བར་ཆང་འཐུང་པས་གར་ཕན་ཏེ། དེ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པ་ཡིན། འདིར་གསང་སྔགས་ལ་གནང་བ་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ཡང་གནང་བ

༄༅། །དང་མ་གནང་བའི་སྐབས་གཉིས་ཏེ། ཡི་གེ་ཏ་ཧོ་ཧྲི༔ གསུམ་གྱིས་ཆང་གི་ཁ་དོག་དང་རོ་དང་ནུས་པ་གསུམ་མཐུན་སྣང་དུ་བསྒྱུར་ནས་བདུད་རྩིར་
སྣང་ན་གནང་སྟེ་འོ་མ་དང་འདྲ། དེ་མ་ནུས་ན་མི་གནང་སྟེ། གལ་ཏེ་ཏ་གསུམ་དང་བྲལ་བར། ཙི་སྟེ་དམ་ཚིག་ཅན་གྱིས་བཏུང་། །དེ་ལ་དུག་འགྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །བདུད་རྩི་
དེ་ཉིད་དུག་དེ་ཉིད། །ཐུགས་པ་ཆང་གིས་རྣམ་འགྱུར་བས། །འདོད་ལ་རྐམ་ཞིང་འཁྲིག་པ་སྲེད། །དགོད་ཅིང་གླུ་ཡང་དེ་བཞིན་ལེན། །འཐབ་མོ་ལ་སྤྲོ་རྣམ་པར་འཕྲུགས། །
སྨོད་ཅིང་ཉམས་པར་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །ཏུ་འབོད་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཁྲོས་ནས་ནི། །དེ་ལ་ནད་དང་མྱ་ངན་འཇིགས། །འཇིག་པར་བྱེད་པས་རྣམ་
འཚོས་ནས། །ཕྱིག་ཅན་དམྱལ་བར་འཚེད་པར་འགྱུར། །བགྲི་བ་གསུང་ན་ཚོགས་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དངོས་སམ་དངོས་ལྟ་བུ་ 37

ཞིག་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་གསང་བ་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ཉིད་གསུངས་པ་མ་ལགས་སམ། དེ་མ་གཏོགས་པར་ཤ་ཚང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ལ་སྐད་བཏགས་ནས་རང་ཉིད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་སྒོ་ནས་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་འབར་བ་ཡང་བདེན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚོགས་བྱིན་གྱིས་མི་རློབ་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཚོ་གའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པར། ཟ་འདོད་ཀྱིས་སྔགས་ལ་སྐད་བཏགས་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མི་བྱ། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པས་ས་སྐྱར་དབང་བསྐུར་ཞུས་པའི་དུས་སུ་ཡང་བུ་རམ་ལ་རུང་ཆུ་བཏབ་ནས་གསོལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུང་ན་དེ་ཁེ་གྲགས་མ་ལགས་པར་གདའ། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་སྔོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས

ང

༄༅། །ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་སྟོབས་ཐོབ་པའི་དུས་སུ། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་དེས་ལུས་བྱིན་གྱིས་རློབ་སྟེ། ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་འགྲོ་བ་གང་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པས་རྒྱུད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་པར་ནུས་པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་
པོའི་སྐུ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ནི་མཐོང་དང་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ཟུག་རྔུ་མ་ལུས་གཅོད་པར་བྱེད། །གསུང་། ལུས་ཀྱིས་སྣང་བ་བྱིན་གྱིས་རློབ་སྟེ། ལྷ
དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་སུ་བོད་བོད་ཀྱིས་ཅི་བོད་བོད་འབུལ་བ་དེ་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དེའི་མཐུ་ཡིན། ལར་འུབས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་གྱུར་ན་བསམ་པ

རྣམ་པར་དག་པ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། བསམ་པ་མ་དག་པ་ཉོན་མོངས་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་
ལས་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་སྤང་བར་བྱ་བ་གཉིས་པོ་འདིར་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་འདུས་པ་མེད་པ་ལགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་བཅས། །དེས་
བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མ་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་བ་ཡིན། །གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཞུ་བ་དེ་ཆོས་
ལགས། ལར་སྐྱེས་བུ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གོ་ནས་དེ་ལས་བླ་མས་ཀྱང་བསྒྱུར་དུ་མེད་པའི་དུས་སུ་གཟོད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ
ཡིན།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། འདས་མ་བྱོན་ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་

༄༅། །འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དང་། མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་
འབྲེལ་དེ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་གཞི་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་དང་། ལམ་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པའི་དུས་
དང་། མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ནི་གཤིས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གཅིག་ཡིན། མཐའ་བརྒྱད་
དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། རྒྱུ་འབྲས་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་གཤིས་ཀྱིས་
གནས་པ་ཡིན། མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། གང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ

མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱི། །དམ་པ་དེ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བཀྲི་བ་གསུང་ལ། མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འབྱུང་བ་ནི། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཡང་རྐྱེན་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཀྲི་བ་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་ངོ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལྷའི་གནས་སམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་
པའམ༑ སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་གནས་སམ་ལྕགས་སྲེག་གི་ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་མ་ལགས། རང་གི་བསམ་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་

ང

ཀྲི་སྙིང་

༡

༄༅། །ཡིན། དེ་ཡང་ཆུ་བོ་གཏྲུ་ལ་མཐོང་སྣང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ནང་གི་བསམ་པ་དེར་སྣང་བ་ཡིན། ཆུ་ལ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མ་
ལགས། དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་མ་གོ་བར་གྱུར་ན་ཆོས་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་
བདག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་རང་དབང་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ངའམ་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རྟག་པ་གཅིག་པུ་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལ། སངས་
རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱུང་པའི་དུས་སུ་མུ་སྟེགས་དྲུག་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཀོད་ནས་ཐམས་ཅད་ལྟ་བ་དེར་འཛིན་ཏེ། རྟག་པ་དེ་ཡང་མི་ཤི་མིར་སྐྱེ་བ་དང་། རྟ་ཤི་རྟར་སྐྱེ་བ་
ཡིན་གྱིས། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་འདོད་པ་ལགས་པར་གདའ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ངར་འཛིན་པའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་

རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་གསུང་ལ། རྟག་པ་གཅིག་པུ་རང་དབང་ཅན་རྒྱུ་འབྲས་མི་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པ་ལགས༔ དེ་ཡང་ཕ་ར་ཆ་སེར་ཐོག་མར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགག་པའི་བསླབ་པར་བཅས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའམ་འཕགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། འབྲས་བུ་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པར་བསྟན་ལ། དེ་གཉིས་ནི་བསྒྲུབ་པའི་བསླབ་པར་བཅས་ཏེ༔ སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གསུང་རྒྱུ་མི་བདོག དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ

༄༅། །བུ་ཡིན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་མེད་ན་ཡང་གཟུགས་མི་མཐོང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ལྔ་མེད་ན་ཡང་ཡུལ་ལྔ་ལ་རྟོག་མི་ནུས་པའི་ལུས་ལ་དགོས་པ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་རྟོགས་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འདོད་ན་དེས་ཀྱང་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་མི་ཚོད། འོན་ཀྱང་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདི་འཛིན་པ་ནི་མེད་པ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། རྗེ་སྒམ་པོ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡང་འདི་ཡིན། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཡང་འདི་ཡིན། དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པ་ཡང་ལོ་དྲུག་ཅུབ་ཏུ་བཞུགས་ཕན་ཆོད་གྲུབ་མཐའ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན། །སློབ་མ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་མཐའ་དེ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་དང་བར་དོ་འོད་གསལ་གཉིས་དབྱེ་བ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སྨིན་པ་མེད་པས་རྒྱུ་

ང ཨཱཪཧ སྟོན་པའི་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༤༨

འབྲས་མི་འདོད་པ་བླ་མ་མི་ཉག་དང་། སྨར་པ་དང་དབུ་སྒོམ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་ལྷ་བུ་ཡིན། དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པ་ཤར་དུ་བྱོན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འདི་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་
གསུངས་ལ། བྱེ་བྲག་མ་ལུས་པ་ནི་ཕྱིས་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་འདི་མ་དགོངས་པ་མ་ལགས་ཀྱང་དེད་གདུལ་བྱ་རྣམས
ལ་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། བླ་མ་གསུམ་པོ་ནི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་གཞི་སེམས་ཅན་
གྱི་དུས་དང་། ལམ་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་དུས་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་གཤིས་ཡིན། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གཅིག་པ་
ཡིན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་བཟང་ངན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་འབྱུང་བར་ཐལ་སྙམ་ན། སངས་རྒྱས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པ་རྒྱུ་འབྲས་བཅོམ་པའི་སྐུ་ཡིན་ནམ་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པའི་སྐུ

ང

༄༅། །ཡིན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐུ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་འགྲུབ་ཏུ་གར་བཏུབ། དེ་ཡང་བཟང་པོའི་རྒྱུ་
ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལ་སོགས་པའམ་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱུ་རེ་རེ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ། ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ། །འདི་དག་སོ་སོ་རྒྱུར་བཅས་པ། །གོ་
རིམ་ཇི་བཞིན་རིན་ཆེན་གྱི། །མདོ་ཡི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་པར་བྱ། །གསུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ང་ལ་འོད་ཟེར་ཡང་ཡོད་དེ། །དེ་མིང་རྣམ་དག་མིག་ཅེས་བྱ། །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་
པས་མཆོད་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། །བགྱི་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་རེ་རེའི་འབྲས་བུ་རེ་རེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན། ཚོ་གཅིག་ཀུན་དགའ་བོས་གོ་མ་བཅད་
པར་འདོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདུད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཞུས་པའི་དུས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་དྲིས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་ཅང་མི་ཟེར་བས་

༤

47

དེར་བདུད་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཟེར་བ་ཡོད་དེ་དེ་གར་སྲིད། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་འདའ་བ་དེ་ཡང་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དུས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་
རྒྱུ་དེ་ཡིན། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུལ་སྒྲ་མཐར་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་རྟ་ཆག་གསོལ་བ་དང་། སེང་ལྡིང་ཟུག་པ་དང་། ཀུན་དུ་རྒྱུ་ཙ་མིས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་
དང་། ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་སྨྲོགས་རྡོ་འཕངས་པ་དང་། གྲོང་ས་ལ་ཙན་ནས་ལྟུང་ཟེད་ཧི་ལྟར་བཀུས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་ལོག་པ་དང་། ལོ་དྲུག་དཀའ་ཐུབ་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
རྒྱུ་འབྲས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སྡུག་བསྔལ་མངའ་མི་མངའི་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བར་མ་གསུམ་སྤངས་པས་སྡུག་
བསྔལ་ནི་གཏན་མི་མངའ་བ་ཡིན། རྒྱུ་འབྲས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་འཁོར་རྣམས་མྱ་ངན་བྱེད་པ་དང་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་

༄༅། །ཁྲབ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན། འདིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡང་བསྒྲུང་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་མངའ། སྡུག་བསྔལ་མི་མངའ་བར་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ངེད་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། དེ་ཡང་སྔོན་ཁོང་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དེ་འབྱུང་བ་
ཡིན། རྒྱུ་མ་སོང་བཞིག་ག་ལ་སྲིད། འདིར་སྒོམ་ཆེན་ཚན་གཅིག་སྒོམ་ཆེན་པའི་ཆོས་དེ་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སྐྱིན་པ་མེད་པ་དེ་འཐད། རྒྱུ་འབྲས་དང་སྤྲས་ 49
སྤྲོས་མང་པོ་མི་འཐད་སྙམ་པ་སྲིད་དེ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཡིན་བྱས་ནས་ཟས་མ་ཟོས། གོས་མ་གོན་ན་ལྟོགས་པ་དང་གྲང་བར་སྣང་བ་དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་མོད། འདིར་
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དུས་སུ་རྒྱུ་འབྲས་མི་འདོད་པ་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་འདུག་ལུགས་ཡིན། རྒྱུ་འབྲས་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་དུས་སུ་མཐོང་བའི་མིག་མེད་པ་ཡིན། རྟེན་

འབྲེལ་སྦྱོར་བའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དེ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བའི་དུས་སུ་རྒྱུ་དེའི་ངོ་བོར་གནས་སམ་ཤུལ་དུ་ལུས་སམ་འོན་ཏེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་བསམ་
རྒྱུ་ཡོད་དེ། འདི་ན་བྲ་བྲ་འདྲ་ལ་རགས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ་ཡང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
བའི་བག་ཆགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཤུལ་དུ་ལུས་པ་ཡིན་ནམ། སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ་དེ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་
བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དེ་དེར་ལྷང་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེར་གཤིས་ཀྱིས་གནས་པས་འདོད་ཆགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་དུ་གསུངས་པ་
ཡིན༔ རྗེས་ཀྱི་དུས་སུ་མཉམ་གཞག་དེ་ཤུལ་དུ་ལུས་པ་ཡིན་ནམ། རྗེས་ཤེས་སུ་གནས་པ་ཡིན། ཤུལ་དུ་ལུས་ན་རྗེས་ཤེས་སྙིང་རྗེ་མ་དྲགས་སམ། འདི་དག་གི་ཚན་པ་ནི་

ང

༄༅། །དཔེར་ན་འབྲུ་སྣ་ཐ་དད་པ་རྣམས་སྣོད་གཅིག་ཏུ་བླུགས་ནས་བཙོས་པའི་དུས་སུ་གྲོ་སྤྲན་མ་ཆོས་པ་མ་ལགས། ཐམས་ཅད་སྐབས་གཅིག་ཏུ་ཆོས་
ཀྱང་སོ་སོར་གནས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གནས་ཀྱང་སོ་སོར་གནས་པ་ཡིན། གཅིག་གི་ངོ་བོར་གནས་པས་ན་སྣང་བྱ་ཐམས་ཅད་གཉེན་
པོ་གཅིག་གིས་ཡོང་བ་དང་། དུས་གསུམ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཅིག་པ་དང་། ལུས་དང་སྣང་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་རྟེན་འབྲེལ་སྐད་ཅིག་མར་གཅིག་པའི་གནད་འདི་
ཡིན༔ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དེ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞི་འམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་མེད་དམ་སྙམ་ན་དེ་མ་ལགས་ཏེ། རྫོགས་
སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན། །གསུང་ན་རྒྱུ་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་

༨

ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་མེད་པར་གནས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དེ་དག་ཏུ་བཏང་བ་མེད། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་ཡང་བཟང་དུ་སོང་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འཇིག་པའི་དུས་སུ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཚིག་པའམ་འཇིག་པ་མེད་པ་དང་འདྲ། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུའམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གཤིས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཟུང་འཇུག་ཟེར། ཟུང་འཇུག་དེ་ཡང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་མ་ལགས་སྟེ་གཤིས་ཀྱིས་དེར་གནས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་གོང་མས་ཀྱང་། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི། སྤྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའི་དབུས་སུ

༄༅། །ཪོ་གཅིག་པ། །གསུང་བ་ཡང་དོན་དེ་ཡིན། དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གསུང་རྒྱུ་མི་
བདོག་སྟེ། མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དགོངས་ནས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བ། ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དགོངས་
ནས༑ རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་རྣམ་
མཆོག་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་མཐོང་། ཆོས་མཐོང་། དགེ་འདུན་མཐོང་གསུང་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་
གཏོགས་པ། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུང་ན་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་འདི་ཡིན། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་

བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྟེན་འབྲེལ་འདི་ཕ་དེའི་དཀོར་མཛོད་ཡིན། འདི་མ་གོ་བར་གྱུར་ན་དཀོར་མཛོད་མ་མཐོང་བའི་བུ་དེ་དབུལ་པོ་ཞིག་ལས་འོས་མེད། སྤྱིར་ཆོས་ལ་
ཡང་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གོ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཉི་མ་འཆར་བ་ལ་སྐྱ་རེངས་རིམ་པ་མང་པོ་འཆར་བ་ནས་ཉི་མ་དངོས་ཤར་བའི་བར་དུ་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་གོ་བ་ཡིན། གོང་མ་གསུམ་ཡང་ཚོགས་ཆོས་ལ་ཐུགས་རྗེས་ཆེ་བ་ཡིན། ཚན་གཅིག་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཞེས། དགེ་སྦྱོར་བྱེད་
ཞེས། དེས་ཆོག་ཟེར་བར་འདུག་སྟེ། དེ་ནི་ལྷ་ཁམ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ཞེས་པ་ནི་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་མ་གཏོགས་པས་མི་ཞེས། སྤྱིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆོག་ཞེས་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན། ཆོས་ཀྱིས་ཆོག་ཞེས་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མགོན་པོས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཞེས་མི་གསུང་བར་གདའ། དེ་

༄༅། །ཡང་། ཇི་ལྟར་སྟོན་གློག་ནོར་བུ་ཉི་ཟླ་མ། །བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཐུབ་ཆེན་ཆོས་སྐུ་འོད་མཛད་པ། །ཐུབ་ལ་
བརྟེན་ནས་འདི་ནི་ཡང་དག་ཆགད། །གསུང་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། བདག་གི་བླ་མ་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སླམ་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་ཞིག
དགོས༑ དེ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་དེ་ལ་སོ་ནམ་དང་གིས་བྱེད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཚོགས་ཆོས་ཀྱིས་གོ་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས། འཇིག་རྟེན་འདི་
དང་ཕ་རོལ་གྱི་བདེ་སྐྱིད་དམ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལུས་དང་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་སོང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནང་གི་བསམ་པའམ་ཧིང་ངེ་འཛིན་ཇི་ལྟ་བ
བཞིན་འབྱུང་བ་ཨ་ར་ཏ་སིའི་བྲན་མོ་མངག་བཞུག་མའམ། ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་དམ། འཕགས་པ་བ་ལང་བདག་ལ་སོགས་པའམ། སྟོད་ལུང་ཛག་པས་ཤར་མོ་ལ་སོགས་

པ་ལྷ་བུ་རྣམས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན། འདི་ཡི་བྱེ་བྲག་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་གསུམ་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོ་བ་ཡིན། དེ་ཡི་རྩ་བ་
ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ལ་མོས་གུས་དང་མི་འབྲལ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་མོས་གུས་ཀྱི་ཚོད་བླ་མ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ལྟ་བ་དང་། དབལ་ལམ་ངར་འདུན་པ་ཏུང་ཏུང་བོ་དེས་
ཆོས་དེ་སྨིན་པར་བྱས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གོ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ངེས་ཐོབ་པ་ཡིན། དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དང་རྒྱུ་
འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མ་ལུས་པ་གོ་བར་འདོད་པ་དང་སོ་ནམ་མཛད་པར་ཞུ་བ་དེ་ཆོས་ལགས།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། སྤྱིར་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱིས་ལམ་སྣ་ཁྲིད་པར་བྱེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་དམ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོར་ཞུགས་ནས་དབང་བཞི་

༄༅། །པའི་དོན་ངོ་སྤྲོད་ནུས་པའི་བླ་མ་ཞིག་དགོས། མ་འཕྲོད་ན་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་ཡང་དཀའ། དབང་བཞི་པའི་དོན་ངོ་འཕྲོད་པར་གྱུར་ན་དབང་བསྐུར་དེ་ཡིན། དབང་བཞི་པའི་དོན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཚན་གཅིག་སླམ་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་ཚེགས་མེད་སླམ་ན། དེ་ཡང་སླ་བ་མ་ལགས་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དམ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་མི་འདོད་པ་ཞིག་གཞིར་དགོས་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ། དེ་ཡང་ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ། །བཀྲི་བ་གསུང་ན

འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་མ་ཆགས་པའི་དུས་སུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞི་གནས་ལ་ཡང་ཉམས་ཀྱི་ཞི་གནས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པར་བྱ་གཉིས་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཞི་བས་ཞི་གནས་ཏེ། ཆོས་ཤེས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་བགྱི་བ་གསུང་ན་འདི་ཤིན་ཏུ་ཟབ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཡང་དེ་ཡིན། སྤྱིར་ཞི་གནས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩེ་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་ཡིན། ཐོག་མར་སེམས་གནས་པ་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཐན་ཚོད་གང་གོམས་པའི་སྟ་ནས་ཁྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལེགས་འོངས་སམ་སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ནི་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་པ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་མི་བཞེད་པ་ཡིན། སྤྱིར་འདི་དག་གི་ཚན་པ་ཡང་

༄༅། །ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་མ་ལགས། རང་གི་སེམས་ཡིན། འདི་ལ་སྣང་བ་རང་སེམས་ཟེར། དེ་ཡང་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན། སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། འཁོར་འདས་སུ་སྣང་བ་ནི་འཛིན་པའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་རྣམས་སྣང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་
འཁོར་བ་རང་གི་སེམས་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རང་གི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན། འཁོར་བ་རང་གི་སེམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ལས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་
སྣང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་སེམས་ལས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་འབའ་ཞིག་གི་གཡོས་བྱེད་པ་ལས་སེམས་དེའི་
སྣང་བ་ཡི་དྭགས་ཡིན་ཏེ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་མ་ལགས། ཞེ་སྡང་གི་སེམས་ལ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྣང་བ་དེ་ཡང་དམྱལ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་རོལ་ན་

ཡོད་པ་མ་ལགས། གཏི་མུག་གི་སེམས་ལ་དུད་འགྲོར་སྣང་བ་དེ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་མ་ལགས། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་དེར་སྣང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རབ་ལུས་
འདི་འཇོག་མི་དགོས་པ་ཀམ་པོ་གནས་ནང་གི་བོན་པོ་ལྷ་བུའམ། ལྷ་སྦྱིན་ལྷ་བུ་ཡིན། ཐ་མ་རྣམས་ལུས་འདི་འཇོག་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་
དང་ལས་དང་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་འདི་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་དེ་བྱང་ཆུབ་
གསུམ་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན། ངོ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་སུ་གཅིག་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་དུས་སུ་སེམས་དེས་ཡི་དྭགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པ་ཡིན་མོད། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱིན་

ཀ ཤེར་ཕྱིན། ༦

༄༅། །ཅི་ལོག་ལ་མི་གནས་པར་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་སེམས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པའི་སེམས་འདི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་འདོད་
པའི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རང་གི་སེམས་ཟེར་བ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ལས་ངན་སོང་གསུམ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་འཁོར་བ་རང་གི་
སེམས་ཟེར་བ་ཡིན། དེའི་ལུས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཟེར། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་མའི་
བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་དང་། འདི་ནས་ཕ་རོལ་དུ་ལུས་ལེན་པ་ལ་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལེན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འཆི་ཁར་བསམ་པ་བཟང་པོ་སྒྲུབ་པ་
ལུས་འཕོས་པའི་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན། བསམ་པ་དེའི་རང་གཟུགས་སུ་འགྱུར་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་སམ་བསམ་པ་དེའི་རང་གཟུགས་ཡི་དྭགས་སུ་ ༦

འབྱུང་བ་ལ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ནི་སྦྲ་བཟོ་དང་འདྲ། འཆི་བ་ནི་སྦྲ་ཚིལ་བཏོན་པ་དང་འདྲ། བསམ་པ་དེའི་རང་གཟུགས་ཡི་དྭགས་སུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ལུགས་བཏང་
བའི་དུས་སུ་སྦྲ་བཟོ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་རང་གི་སེམས་སམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རང་གི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྒྱལ་དེ་དང་
འདྲ། བཟོ་འདི་ནི་བི་ཤྭ་ཀརྨའི་བཟོ་ལས་ཀྱང་ལྷག་སྟེ། སྐྲ་ཉག་མ་གཅིག་གམ་བ་སྤུ་ཉག་མ་གཅིག་ཀྱང་རང་གི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བའི་རང་གཟུགས་སུ་འབྱུང་བའི་བཟོ་འདི་འདྲ་བི
ཤྭ་ཀརྨས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་ལགས། སྐད་ཅིག་མ་དང་ལུས་འཕོས་པའི་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཀྱིས་སྐྱོན་སྤྱོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ལུས་ཕུན་སུམ
ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ། ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བླ་མ་དེ་ཉིད་ལ་མོས་གུས་བྱས་པས་འདི

༄༅། །གོ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་གཞག ། །ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པའི་
ཆ་བ་གང་ཡིན་ན། ཆ་བ་རང་གི་སེམས་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་ལགས་པར་ཡང་། སེམས་ཉིད་གཅིག་པུ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྲིད་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་འཕྲོ་བ། །
དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བཀྲི་བ་གསུང་ན། འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་
པའི་ཆ་བ་རང་གི་སེམས་ཡིན། སེམས་དེ་ནི་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། དེ་ལ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཕྲོ་བའི་ཚུལ་ནི། སེམས་ཉིད་དེ་ལ་རྐྱེན་ལས་
སྐྱེ་བའི་རྟོག་པ་ཐ་དད་པ་འཕྲོ་བ་དེ་ལས་འཁོར་འདས་སུ་སྣང་བ་ཡིན། དེས་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་མ་གཏོགས་པ་

ཕྱི་རོལ་ན་སྤུའི་རྩེ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད། དེ་ཡང་སེམས་ལས་འཁོར་བ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ལས་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་
འཁོར་བ་གྲུབ་པ་ཡིན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་གསུམ་འདོད་པའི་སེམས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རང་གི་སེམས་
ཡིན། འཁོར་བ་རང་གི་སེམས་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཡང་། ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དེའི་ལས་ཆགས་པ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་
པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁ་སང་གི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་སྙན་དུ་གསོལ་ནས་སྦྲ་བཟོའི་དཔེས་བསྟན་པ་
ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་གི་སེམས་དང་། གཏི་མུག་གི་སེམས་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་ཡང་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བར། དམྱལ་བའི་འཇིག་རྟེན་དང་དུད་འགྲོའི་འཇིག་རྟེན་

༄༅། །འབྱུང་བ་ཡང་སེམས་དེ་དེར་སྣང་བ་ཡིན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཕྲོ་བ་ཡང་རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་སེམས་སྐྱེ། སེམས་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དགྲ་བཅོམ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་སེམས་སྐྱེ། དེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་དམན་པ་དང་བཀྲེན་པ་ལ་བརྟེ་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡོན་གནས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་སེམས་ལས་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་གསུམ་པོ་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་སོ་སོར་ཐོབ་པ་འདི་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རང་གི་སེམས་ཟེར། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སེམས་གསུམ་པོ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ནི་

བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་དང་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་པོ་ནི་འབྲས་བུ་དམན་པ་
ཡིན༑ སྒྲོར་བ་རྒྱ་ཆུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བྱ་མ་ཡིན། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་སེམས་སྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན། འོ་ན་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ལས་ཀྱང་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ལགས་ཏེ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ལ། བྱང་ཆུབ་གསུམ་འདོད་པའི་བསམ་པ་མེད། བྱམས་པ་དང་
སྙིང་རྗེའི་སེམས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་པོས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་གྱུར་ན་སེམས་དེས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་ཐོབ་པར་མི་ནུས། སེམས་དེ་ལས་ཀྱང་འཁོར་བ་
འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་ནི་རླབས་པོ་ཆེ་འབྱུང་སྟེ། ཕ་ར་ཆ་སིའི་བྲན་མོ་མངག་ཞུགས་མའམ། གདོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཆོས་

ཏ ༄༅། །འདི་གོ་བར་གྱུར་ན་འཁོར་བ་རང་གི་སེམས། འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་གནས་པའི་གཞི་དང་འཇིག་པའི་རྐྱེན་ཤེས་པས་དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་
མཁས༔ མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རང་གི་སེམས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་གནས་པའི་གཞི་ལ་སོགས་པ་གོ་བས་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས། ཆོས་འདི་གོ་བར་གྱུར་ན་འཁོར་བ་དང་
སྙིང་ཐིག མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདིས་གོ་བ་ཡིན། གསུང་རབ་རྫིག་པ་ལ་ཆོས་མང་པོ་འདུག་ཟེར་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཡིན་ལྟ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་ལུང་གི་ཆོས་པོ་ཏེ་ ༦
དང་གླེགས་བམ་ན་བཞུགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །འདི་གོ་བར་གྱུར་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་ཡིན། དེས་ན་སེམས་ཉིད་མདོ་འགྲེལ་ཆེན་པོར་གོ། །ཡིག་ནག་ལ་རེ་ན་རྣལ་
༦ འབྱོར་འབྲུལ་གསུང་བར་གདའ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་རང་གི་སེམས་ནི་སྣང་བྱ་ཡིན། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདོད་ཆགས་ཡིན་པས་འདི་སྤོང་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདིར་དེ་

སྦྱངས་པ་དང་མ་སྦྱངས་པ་གཉིས་སྐྱིད་སྡུག་གི་ཁྱད་འབྱེད་དེ། དེད་དཔོན་སིང་གལ་དང་ཚོང་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་ཡིན། འཁོར་བ་རང་གི་སེམས་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རང་གི་
སེམས༔ དེ་ཡང་ལུས་འཕོས་པ་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་དང་སྐད་ཅིག་མའི་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་ཕྱི་མར་ལུས་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་འདི་གོ་བ་ལས་འོང་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་གྱིས་དང་། ཟབ་ཆོས་མང་པོ་བས་འདི་དགའ་བ་ཡིན་པས་དེ་
ལྟར་ཐུགས་ལ་གཞག། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། སྤྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་
ཅད་སྔགས་དང་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་། འདོད་པ་ནི་

ཏ ༄༅། །རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཕར་བཏགས་པ་ཡིན། སྡེ་སྣོད་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མེད། ཡར་མཐོ་བ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་འདོད་པས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། དེ་བཞིན་དུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་ཡང་དེ་ཐོབ། མར་
དམའ་བ་ཀུ་རི་ཀ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་ཡང་དེ་ཐོབ། རང་སངས་རྒྱས་དང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་ཡང་དེ་ ༣༦
ཐོབ་པས་ན། སྡེ་སྣོད་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མེད། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ནི་གང་ཟག་གི་བློའི་རིམ་པ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་འོང་བ་དང་ཐོབ་པ་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
སྤོང་བ་དང་། དགེ་བ་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ཐོབ་སྟེ། མི་དགེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་པོ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་

དགེ་བ་བཙུར་འདུས། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགག་པའི་བསླབ་པར་བཅས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེར་འདུ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་བསླབ་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ནི་དགེ་བ་
བཙུར་འདུ་ལ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་བསྲུང་བྱ་ཡང་དེ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསླབ་བྱ་ཡང་དེ་ཡིན། དབང་བསྐུར་ནས་དམ་ཚིག་ཀྱང་བཙུ་པོ་དེར་མ་འདུས་
པ་མེད། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་དེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཉམས་སུ་བླངས་ན། སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་དེས་སེམས་དེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་
ཐོབ༑ དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་དེ་ཐོབ། དེ་ཡང་སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་
ཆུང་དུ་དང་བར་མ་གང་ཡང་མ་ཡིན། བསམ་པ་གང་འདོད་པས་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་བསམ་པ་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་དགེ་བ

༄༅། །བཅུ་སྦྱོང་བ་དེ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་འདོད་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པ་མ་ལགས། དེས་ན་བསམ་པ་
རྒྱ་མ་ཆུང་བར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཆོས་སྐད་དུ་མ་སོང་བློན་གཏམ་དུ་བགྲིས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སླམ་པའི་བསམ་པ་དེ་ལ་
ཟེར་བ་ལགས་པས་དགེ་བ་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡང་སེམས་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་རང་དོན་བསྔོས་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཚུལ་
ཁྲིམས་དེ་ཡང་མ་དག་པར་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་བདག་དོན་བྱས་པས་རྣམ་རྒྱས་ཤིང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བྲལ་བ། །བདག་ཉིད་རྒྱས་
བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་ནོར་གྱིས་རབ་དགའ་བ། །འཕགས་པ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་མི་བརྗོད། །བགྱི་བ་གསུང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་རྣམ་པར་མ་དག་པར་གསུངས་པ་

ཡིན། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་བླ་ཡི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་
སངས་རྒྱས་ལ། །གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ས་ནི་གཏན་གྱི་གེགས། །བགྱི་བ་གསུང་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དམན་པ་ཐོབ་བྱ་མ་ཡིན་
ཏེ། བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན། དགེ་བ་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ཡང་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་
ཏེ། དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་བསྲུང་རྒྱུ་ཡང་དེ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་དེ་ཡིན། གསང་
སྔགས་སུ་ཡང་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པའམ། མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དབང་བསྐུར་ནས་དམ་ཚིག་ཀྱང་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་

༄༅། །བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་གསུམ། ངག་གི་སྒོ་ནས་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། ཕྲ་མ་དང་། ངག་འཁྱལ་དང་། ཚིག་རྩུབ་མོ་
དང་། སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྣབ་སེམས་དང་། གནོད་སེམས། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་བཅུ་སྤོང་བ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ལ་བྱེད་མི་བྱེད་མ་གཏོགས་པ་མ་གོ་རྒྱུ་གཅིག་ག་ལ་ཡོད་
དེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བ་དང་དགེ་བ་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་མོད། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མ་བླང་བར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་ཆོས་མིན་ཞེས་ཆོས་ལ་སྐྱུར་བ་མི་གདབ་ 73
སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟོ་ལ་ཐོང་གཞོལ་ལྟ་བརྒྱ་རྫི་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་ན་དབུ་མ་ཞམ་ཐབས་སྤོན་པོ་ཅན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་
ཆོས་སུ་སྨྲས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་མི་བྱེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཆོས་ལ་སྐྱུར་བ་མི་གདབ་པར་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་ཉམས་སུ་བླང་། དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་ཏིང་

ད སྐྱོབ་པའི་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༡༨

ངེ་འཛིན་སྐྱེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་གང་ཡིན་ན་དགེ་བ་བཅུའི་རྒྱུད་འགྲོད་པ་མེད་པའི་སེམས་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་ཞོགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ན་ཡང་དགེ་བ་རྣམ་པ་བཅུའི་སེམས་འགྲོད་པ་མེད་པ་དེས་མཉམ་པར་བཞག་ནས། ཐུན་ཁ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བརྟན་པ་
ཐོབ། བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་དེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན། དེས་འཕྲིན་ལས་བཞི་འགྲུབ། དེ་ཡང་འཕྲིན་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པས་
དེའི་ལས་ཡིན་ཏེ། བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཀུན་བཏགས་ཏུ་འདོད་པ་ཚན་གཅིག་ཡོད་དེ། ཀུན་
བཏགས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བསྒོམ་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། དེ་ག་ལ་ཡིན་ལུས་འདི་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་། མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ནི། །

ད ཕྱི

༄༅། །སངས་རྒྱས་ལྷུར་ནི་རྣམ་པར་གྲགས། །ས་ཆུ་སྤྱན་དང་མ་མ་ཀཱི། །མེ་ལྷུང་སྒྲོལ་མ་གོས་དཀར་མོ། །བཞི་བ་གསུང་ན་ལུས་འདི་གདོད་མ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དེ་བླ་མ་དམ་པས་དབང་བསྐུར་ནས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ལུས་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ངོ་འཕྲོད་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་བསྒོམ་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་འཕྲིན་ལས་བཞི་འགྲུབ་སྟེ། དཔལ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ལོའི་ཞོགས་པ་ཇོ་ཇོ་འམ་གཞིན་རེ་སྤུལ་ལྷ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་རྒྱ་ལོས་དྲག་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཞ་
ར་བ་ལ་མཛད་པ་གསུང་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་བྱུང་བའམ། རྒྱུད་ནས་ཀྱང་། བདེ་གཤེགས་སྐུ་ཡང་ཆེམ་ཆེམ་གསོལ། །སྒྲོག་ཆགས་གཞན་ལྷ་སྨོས་ཅི་དགོས། །བཞི་བ་
གསུང་ན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ཡང་བསྒྱོ་བར་བྱེད་ན་གཞན་ལྷ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེ་ཡང་གཞིན་རེ་སྤུལ་ལྷ་བུ་ཡིན། ཞི་བའི་འཕྲིན་ 75

ལས་ཡིན་ན་ཡང་ནད་དང་གནོད་པ་ཉེས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག བརྗོད་ན་ཡང་དེས་འགྲུབ། ཚེ་དང་དབང་ཐང་རྒྱས་པར་འདོད་ན་ཡང་
དེ་འགྲུབ་པ་དང་། དབང་གི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱལ་པོའམ་རྒྱལ་པོའི་བློན་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་དུ་འདུ་བར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་
བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དེས་འགྲུབ། དེ་མ་གཏོགས་པས་མི་འགྲུབ་སྟེ་བཙུན་པ་རྒྱལ་མཆོག་དབྱངས་དང་ཚ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་མ་ཤེས་པར་གྱུར་ན་དེས་ཀྱང་མི་འོང་སྟེ། དེ་ཉིད་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་ལྷ་སྐུ
ཟེར༔ འཇའ་ཚོན་དེ་སྣང་ཡང་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད། དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་སྣང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་དང་དབྱེ་བ་མེད་

༄༅། །དེ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཐུན་འགོ་ལ་
བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ། དེ་ནས་ཐུན་གཞུག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་ སླམ་ན་མ་གོ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་བསྒོམ་པ་འདི་ལ་ཟུང་འཇུག་ཟེར། དེ་
མ་རྟོགས་པར་ཐུན་འགོ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་སིང་ངེ་བ་ཞིག་བསྒོམ། ཐུན་གཞུག་ལ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནག་ཐིབ་ཟེར་མཇུག་ཏུ་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། དེས་ས་ཆེན་པོ་
ཞིག་མི་ཆོད། རྫོགས་རིམ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་མེད། དེ་ཡི་དཔགས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་རྫོགས་
པའི་རིམ་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་དགོས། དེ་ཡང་དགེ་བ་རྣམ་པ་བཅུའི་སེམས་འགྲོད་པ་མེད་པ་དེས་ཐོབ། སྒོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསྡུང་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེས་བྱུང་

ཆུབ་གསུམ་གང་འདོད་པའི་སེམས་དེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཐོབ་པ་ནི་དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཟས་དང་གོས་དང་ནོར་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དེ་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་དགེ་བ་བཅུས་ཀྱང་དེ་ཐོབ། དེ་ཡང་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་སོ་སོར་ཐར་པ་ལྟར་བསྲུང་དགོས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོར་ཞུགས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྲོག་བླ་མ་དམ་པ་ཡིན་པས་བླ་མ་དེས་ཅི་གསུང་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་ཡང་འབྲི་ལ་གཡག་ཡིན་གསུང་ཡང་དེར་འཛིན་པ་དང་། གསུང་ཕྲ་མོ་ཡང་གཅོག་ཏུ་མི་བཏུབ་སྟེ་གསུང་ཕྲ་མོ་ཞིག་བཅག་ན་ཡང་ནམ་མཐའ་བདོ་བའི་དུས་སུ་ནག་ཧྲུལ་གྱིས་འགྲོ། དེ་ཡང་ནག་པོ་སྐྱོད་པ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་ཟ་མ་ཏོག་ཁ་མ་འབྱེད་གསུང་བའི་གསུང་ཕྲ་མོ་དེ་ཙམ་

༄༅། །བཅག་པ་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྲོག་བླ་མ་ཡིན། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དགེ་བ་བཅུའི་སེམས་རྒྱུད་འགྲོད་པ་མེད་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་སྔགས་འགྲུབ་པར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གསུང་སྟེ། །མྱ་ངན་འདས་གྲོང་འགྲོ་བ་ནི། །ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །བགྱི་བ་གསུང་། དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་པར་ཞུ། ཕྱིར་བཅོས་འགྲུས་ཆེན་པོས་སྒོམ་མ་བསྒོམ་པའི་ཆོས་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྨན་པ་ལ་ལ་ཞིག །སྨན་རྣམས་ཐམས་ཅད་བརྡོག་བཞིན་དུ། །ལྟོ་ཡི་ནད་ཀྱིས་འཆི་བ་ལྟར། །ཆོས་ལ་མ་བསྒོམ་དེ་བཞིན་ནོ། །བགྱི་བ་གསུང་། དེས་ན་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་པར་ཞུ་བ་དེ་ཆོས་ལགས།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། དུས་གསུམ་གྱི་དེ་

ང སྒྲོན་པའི་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༤༠

བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་ལམ་དང་། གཤེགས་ཤུལ་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་གཉིས་ཡིན། དེ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་ནི་གང་ཡིན། ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་ནི་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ཐབས་མཁས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ཡིན། ཐབས་མཁས་པའི་གོ་བ་གང་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཐུན་མོང་ཡིན་པ་འདི་ཡིན། ཐབས་འདི་མེད་པར་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་ཡོད་ན་ཡང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་མི་རྒྱ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་ཞིང་བསམ་དངོས་གསུམ་འཚལ། ཞིང་ལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་ན་ཡང་། ཐུབས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་གྱུར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་དང་འཕགས་པའི་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། འཕགས་པའི་ཞིང་ལ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞི་ལགས་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་

80

༄༅། །ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཇོག་པའི་འོག་ཏུ་བཙུག་པ་ལགས་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱས་འབྲིང་གསུམ་དུ་གསུངས། ཁྱད་པར་དུ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པར་གསུངས། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞི་ལ་ཉན་ཐོས་ནི་ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་དུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ནི་རང་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ས་དང་པོ་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞི་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞི་པོ་ཞིང་དག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འཕགས་པ་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་བཤད་པ

ལྷུར་ལགས། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལགས། དེ་ཡང་ཞིང་དག་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ཏུ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་
བཞུགས་པས་ཀྱང་ཞིང་དག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བཞུགས་པ་ཡང་། རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་
ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན། བཀྲི་བ་གསུང་། རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་དང་མ་མ་བྱས་པ་མེད་པས་ཀྱང་ཞིང་དག གསུམ་པ་རང་ཉིད་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་གློས་བཟུང་བ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཞིང་དེ་དག་པ་ཡིན། ཞིང་དེ་ལ་སྨིན་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་
དགོས༑ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡང་སྔོན་དུ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མར་སྡུད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་

༄༅། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པས་ཡི་དྭགས་འཁྱོབ་གཅོད། །དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅོད། །སྤྱོད་ཚེ་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྦྱིན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །བགྱི་བ་གསུང་། དེ་ལྟར་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་འཕགས་པའི་ཞིང་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་གཉིས་ལགས། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་དུ་བགྱིས་ན་ཞིང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞི་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་གཉིས་ག་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་རང་ཉིད་གཏོང་མཁན་གཉིས་ཀྱང་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་པ་འདི་ཡོད་པར་གྱུར་ན། བསམ་པ་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལ། དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་

མ་ལཔགས། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལཔགས། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ཐེ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷ་དང་ལྷ་
མོ། དངོས་པོ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་གཉིས་ཀྱིས་ཡིན་པས། བསམ་པ་འདི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན། བསམ་པ་རབ་འབྱིང་རྣམ་པ་གསུམ་འཕགས་པའི་ཞིང་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་དང་། བསམ་པ་དང་དངོས་པོ་ཡང་མ་རྟོགས་པ་ལ་འཕྲས་པ་ཐམ་ཡིན། ཞིང་བསམ་པ་དངོས་པོ་གསུམ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱེད་པ་འབྲིང་། ཞིང་
བསམ་པ་དངོས་པོ་གསུམ་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་བསམ་པ་རབ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་
འབྲས་སུ་མཆི་བ་ཡིན། དངོས་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཨོཾ་གཏོང་དང་ཡོངས་སུ་གཏོང་དང་གཏོང་བ་ཆེ། །ཚད་མེད་གཏོང་བ་དམ་ཆོས་རིན་

༄༅། །ཆེན་སོགས། །ཚད་མེད་སྨིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་ཤོག །གསུང་ན་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཐབས་མཁས་པ། ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་གང་ཡིན་བཀྲིས་པར་གྱུར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད། དེ་ཡང་ཨ་ཙང་ཆེས་ཏེ་ངེས་ཀྱང་མི་ཚོག །ཐབས་མཁས་པ་དེ་སྒྲུབ་པའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཤ་མོང་གི་སྲོལ་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལ་མཁས་པའི་རྩོད་པས་གཞན་ཕམ་པར་བྱེད་པའི་བླ་མའི་གསུང་སྒྲོས་བྱུར་བུ་ལུགས་སུ་ཟིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཡིན་སྙམ་ན་ངེས་མི་ཕན། ཤེས་རབ་གང་ལ་ཟེར་སྙམ་ན་རང་ཉིད་དང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་སེམས་མི་གནས་པ་གནས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་པ་བརྟན་པ། བརྟན་པ་བོགས་འདོན་པ་དང་། བདུད་མི་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་ནས་བཟློག་པའི་ཐབས་ལ་ 85

མཁས་པ་ལ་ཞེས་རབ་ཟེར་ཏེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་སློབ་དཔོན་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མི་གནས་པ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཕན་ཆད་གང་གོམས་ནས་ཁྲིད་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཞེས་རབ་ཟེར་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེའི་མགོར་ཞིང་བསྒོམ་དུ་བཙུག་པར་བུ་ཚུར་ཞོག ངས་གཞུང་ཞལ་རྒྱུད་ཞལ་མན་ངག་བསྟན་པ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ཟབ་པའི་དོན་བསྟན་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་བསྟན་ཡང་སེམས་གནས་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ། གཞན་ཡང་རི་ཞིག་ལ་རང་སངས་རྒྱས་དང་དྲང་སྲོང་དང་སྤྲེའུ་གནས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུང་ན། དེ་ལ་དྲང་སྲོང་དཔོན་པོ་དེས་ངས་བསྟན་པ་བཞིན་གྱིས་མི་ཟེར་བར་སྤྲེའུ་དེས་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྟུལ་ཞུགས་གྲུབ་པ་འགའ་མཐོང་བ་སྲིད་པས་དེས་བསྟན་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་དེ་གྱིས་གསུང་བ་དེ་ལ་ཞེས་རབ་ཟེར། སྤྲེའུ་དེས་འཁྲུལ་འཁོར་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཞེས་རབ་ཟེར། གཞན་ཡང་བྲམ་ཟེའི་ཁྲེའུ་བྲན་བུ་དང་། སྐྱོང་བ་གཉིས་ལ་ཞུ

༄༅། །རིའི་བུས་གདམས་ངག་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཟེར་ཏེ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཤཱ་རི་བུས་གླང་གི་འདམ་སྤྱག་བཞར་བ་དེས་འཕགས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་ཆོས་ཚིག་གསུམ་བསྟན་པས་དེའི་བག་ཆགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཁྱོད་ང་ལ་དགའ་བར་གྱིས་གསུངས་པས་འཕགས་པ་ལ་དད་པའི་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མའི་ལྟོ་བར་སྐྱེ་བར་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཟེར། གཞན་ཡང་རྒྱུ་ཕྲ་བ་ཞིག་བསྒྲུབས་པས་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཟེར་བ་ལགས། དགེ་འདུན་གྱི་བླ་བྲེ་ཕྱག་དར་མགོ་གང་ཙམ་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ། རྒྱུ་དེ་སྒྲུབ་ཞེས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཟེར་ཏེ། ལམ་ཆུང་བས་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་ཕྱག་དར་བྱས་པ་དང་རྡུལ་སྤངས་དྲི་མ་སྤངས། སློབ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཟེར། གཞན་ཡང་ཕྲ་བ་དང་

རགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སྨྲུང་ཞེས་པ་ལ་ཞེས་རབ་ཟེར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་འབྲུ་ཚོང་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་ལ་སྨན་རྫོགས་ཕྱེད་དང་ལྷ་ཕུལ་
བས་གླིང་བཞི་ལྷ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཐོབ། མཐར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ལ་ཞེས་རབ་ཟེར་བ་ལགས། གཞན་ཡང་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཞེས་པ་ལ་ཞེས་རབ་ཟེར། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་འདོད་པའམ། ཕྱི་མ་ལ་ལྷ་མི་འདོད་པའམ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་འདོད་
པའི་བསམ་པ་གང་གིས་སྦྱིན་པ་བཏང་ཡང་བསམ་པ་དེ་འགྲུབ་སྐྱེ་ཞེས་རབ་མ་ལགས། ལར་དེ་ན་ཕར་འབྱམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད། ཕྱོགས་གཅིག་བསྟན་པས་ཕྱོགས་མ་
ལུས་པ་གོ་དགོས་ཏེ་ཚར་བུ་དང་འདམ་བུའི་དཔེས་ཞེས་པར་མཛོད། དེ་ལྟར་ཐབས་མཁས་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་

༄༅། །གསོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་རང་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་སེམས་མི་གནས་པ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན༑ དེ་དག་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་མ་ལགས། ནང་དུ་རང་གི་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པས་འདི་ལྟར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས། སེམས་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་གསུང་བ་དེ་ལགས་པས་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་འཇོག་པར་ཞུ་བ་དེ་ཆོས་ལགས།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས། ཐ་མར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་

ནས། བཀའ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བསྐོར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་འུབས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་གྱུར་ན་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པར་
གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་གསུམ་དགེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་། ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགེ་བ། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས། །མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་གསུང་འགྱུར་ལ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཡང་དང་ཡང་གསུང་བགྱི་བ་གསུང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པར་གྱུར་ན། དུས་གསུམ་དུ་དགེ་བ་རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་
ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་དུ་དགེ་བ་འདིར་འདུ་བ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་པ་སྤུའི་རྩེ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད། འདི་གང་ཡིན་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འདོད་ཆགས་འདོད་ཆགས་དང་

ད

ཧཱུྃ

༣

༄༅། །བྲལ་བས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་བསྟན། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་བྲལ་བས་སེམས་དང་ཤེས་རབ་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་བསྟན་བགྱི་བ་གསུང་། དེ་གང་ཡིན་ན་ད་ལྟར་གྱི་རང་གི་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པ་འདི་རྟོགས་པའི་
དུས་སུ་སེམས་དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་ཆགས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེ་སྡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
ཏེ། སེམས་འདི་ཞེ་སྡང་གིས་སྟོང་པ། ཞེ་སྡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་གཏི་མུག་གིས་སྟོང་པས་ན་གཏི་མུག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན། དེ་
ལྟར་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་སྐྱེ་ཞིང་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་འདི་ལ་གནས་པར་གྱུར་ན། ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བ་

༡

སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་སྤངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཉོན་མོངས་གསུམ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། རང་བྱུང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་འདི་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ་སྡོད་དགོས། འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་སྣ་གཟིག་གི་མདུན་དུ་རྩ་བཞག་པ་དང་འདྲ་བར་མི་འདོད་པ་ཞིག་གིས་གནས་རི་ཁྲོད་སྟོང་པའམ། ཡང་ན་རི་གསུམ་གྱི་རྩེའམ། ཡང་ན་ལུང་གསུམ་གྱི་མདོ་ཞིག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། སྐབས་སྐབས་སུ་བླ་མའི་མོས་གུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་གནས་སུ་སྒོམ་པ་དང་གཉིས་ཟུང་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་པ་ཡིན། བླ་མ་དམ་པ་དང་མཇལ་བར་འདོད་ན་ཡང་དེ་ནས་འོང་བ་མ

༄༅། །ལགས། ཆོས་ཧྲ་འཆག་མའི་མན་ངག་གིས་བླ་མ་དམ་པ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། འདིའི་དུས་སུ་གནས་དབེན་པ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱལ་པོའི་བུ
ཆུང་དུ་དང་འདྲ་བས་ན་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུའི་སྤྱོད་པ་ཡིན། གནས་དབེན་པར་མ་བསྡད་ན་ད་རུང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེས་རྐྱེན་མི་ཐུབ་པས་དབང་པོ་ལྔ་ཡུལ་ལྔའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་རྗེས་ཀྱི
ཤེས་པའི་དབང་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཡོད། གནས་དབེན་པར་བསྡད་ན་དེ་ན་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་མེད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་མཉམ་པར་ཞོག་པ་ཡིན། དེས་ན་དབང་པོ་ལྔ་ཡུལ་ལྔའི་རྗེས་སུ
མི་འབྲང་བར་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་དགོས། དེད་སྒོམ་ཆེན་པ་ལྟ་བ་མཐོན་པོ་དང་སྤྱོད་པ་ཡངས་པ་ལ་མི་གཏོད་སླམ་ན་དེ་གར་སྲིད། དེ་ལྟ་བུ་དོན་དུ་གཉེར
བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་སྤྱོད་འདོད་པ་ལགས་མོད། ད་རེས་ཁྱེད་སྒོམ་ཆེན་པ་མང་པོ་ཧ་བརྟུང་བ་ལ་བལྟར་འགྲོ་འདུག་ཟེར། སོང་ནས་ལ་ལས་ནི་ཧ་རྒྱུགས། ལ་ལས་ནི

སྐྱེས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་།

བྲོ་བརྡུང་བར་འདུག་ཟེར་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་དུ་གར་བཏུབ། དེ་བླ་མའི་ཞབས་འདྲེན་ལགས་མོད། ཞབས་འདྲེན་ཟེར་ནས་ཞབས་ལ་འཇུས་ནས་དྲུད་པ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ཏེ། མི་བཅུ་
བཅུ་ཙམ་གྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀུར་བ་ཞིག་གི་ཞབས་ལ་འཇུས་ནས་ཐེན་གར་ཐུབ། རྟག་ཏུ་ཞབས་འདྲེན་བྱེད་པ་ཁྲིད་ཆོ་གཅིག་འདུག་སྟེ་དེ་ལ་དགའ་བར་མ་བྱུང་། ཕྱིར་ཡང་
ཤཱཀྱའི་སྲས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་བྱ་རྒྱུ་དེ་གང་ཡིན། སློས་སུ་དེད་བསམ་གཏན་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བྱེད་པ་དཔེ་ཡོད་དམ། དེད་བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་
དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཆོགས་པ་མིན་ནམ། ལྟད་མོ་སྣ་ཚོགས་དོན་དུ་གཉེར་ན་རི་སྟོང་འདི་འདྲ་བར་བསྡད་པས་ཅང་མི་མཐོང་། རྩང་འགྱུར་མོའམ་རབ་ལ་ཤ་རོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་བསྡད་
ནས། ཡང་ན་ནི་སྨད་ཚོང་མའི་གཡོག་བྱེད། ཡང་ན་ནི་ཆང་ཚོང་མའི་གཡོག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེར་ལྟད་མོ་ཡང་མཐོང་། སྐྱུར་པོ་འདྲ་བ་ཡང་ཐོབ། མི་ཚེ་གཅིག་ཀྱང་

༄༅། །དེར་ཕྱིན་ནས་འོང་བའི་རྒྱུལ་ལུགས་ཡིན། ངེད་སྒོམ་ཆེན་པའི་བུ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན། དབང་པོ་ལྔ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་
དུས་སུ་སྔར་ཞི་གནས་སམ་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙག་ཙིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲིན་གྱིས་བསྒྲིབས་པ་དང་འདྲ་བར་གྱུར། ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་གྱི་
མཐུ་རྒྱུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། གནས་དབེན་པ་རི་ཁྲོད་སྟོང་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷུའམ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྤྲོས་པ་བཅད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
འདི་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དང་། དེའི་དུས་སུ་ཕྱི་ནང་མཁའ་འགྲོས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཐུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཆེན་པོ་
ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་བོགས་ཐོན་ནས་འོང་། བོགས་གང་ཡིན་ན་སྔར་སྐྱེ་བའི་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པར་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཕྱུགས་ཀྱིས་རྟོགས། དབང་པོ་ལྷའི་ཡུལ་ལྷ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབབ་ཞིག་ཏུ་འོང་སྟེ། འདིའི་དུས་སུ་མཉམ་གཞག་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ
ཡིན། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱིས་གཟུགས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་གཟུགས་དེ་ཀླ་མར་འོང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག
བྱ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པས་ན། གཟུགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ་ལ
སོགས་པའི་དོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཡོད་པར་གྱུར་ན་སུ་ཐོད་ཐོད་ཀྱིས་ཅི་ཐོད་ཐོད་འབུལ་བ་དང་མི་སླིང་ཁྲུལ་སྨུམ་སླིང་སྡུད་པ་དང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག
རྟེན་དབང་དུ་སྡུད་པ་ཡིན། དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སླིང་ནས་རྩ་བ་ཆོད་གྱུར་ཅིང་། །སྒོམ་རོ་གཅིག་གི་ངང་ལ་འབྱམས་གྱུར་ན། །དཔལ་གྱི་རི་ལ་དར

༄༅། །ཆེན་ཕྱུར། །དགོས་དགུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྱུང་། །དེ་དབང་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་མ་ལགས་སམ་གསུང་། །འདིའི་དུས་སུ་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་གཞན་གྱི་སློབ་དཔོན་བྱེད་གཟོད་རན་པ་ཡིན། འདི་མེད་པར་གྱུར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་མ་རན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མ་རན་པར་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ། སྐྱེ་མ་རན་པར་སྐྱེས་པ་དེ། ཡང་ན་ནི་རྐང་ལག་མ་ཚང་བ་ཞིག ཡང་ན་ནི་རྣ་བ་འབྱུར་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་མ་རན་པར་སློབ་མ་བསྐྱངས་པས་ཚེ་གཅིག་བསྐྱངས་ཀྱང་སློབ་མའི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་མི་ནུས་པས་སློབ་མ་མི་ཕན། ཕྱིས་ཀྱི་དུས་སུ་སློབ་མ་དེ་བླ་མ་བྱིན་རླབས་ཅན་ཞིག་དང་འཕྲད་ནས་དེས་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ། ངའི་སློབ་དཔོན་འདི་ལྟ་ཞེས་ཟེར་ནས་མཚངས་ཕྱུག་ནས་ཕྱིར་བརྡོལ་བ་ཡིན། ཚན་གཅིག་སློབ་མ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་སྒོམ་བཏབ་པས་ཆོག་སྙམ་ནས་སློབ་དཔོན་

བྱེད་པ་ལ་རིངས་ཏེ། དེས་མི་ཆོག ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་འདི་རྟོགས་པའི་ངང་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྣང་བ་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་
བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྟོགས་པ་མཉམ་གཞག་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་པས། གནས་དབེན་པར་རྗེ་གོང་མ་གཉིས་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས
པས་མཉམ་གཞག་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་དུས་སུ་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་རན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་འཛིན་པར་ཞུ།། ||ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་
སྔ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁུབས་ཀྱི་བསྡུས་པར་གྱུར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་དང་མཚན་ཉིད་པ
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། དེ་དག་གི་ཚད་ཀྱང་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པར། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚད། ཕྱེ་བ་ཐུག་ནི་བདུན་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་རྣལ་

༄༅། །འབྱོར་མ་རྒྱུད་གྲངས། །ཁྲི་བ་ཕྲག་ནི་དྲུག་ཏུ་གྲགས། །ཐེག་ཆེན་ལས་གཞན་མདོ་སྡེ་རྣམས། །དུང་ཕྱུར་ཕྲག་བརྒྱད་གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་
བཞིན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ། །ས་ཡ་དང་ནི་དུང་ཕྱུར་ལྔ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཐུབ་དབང་པོ། །སྐུ་གསུམ་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་གསུང་། །འདུལ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས༔ ༈ཉན་ཐོས་བདག་ཉིད་ལ་བསྟན་པའོ། །སྣ་ཚོགས་མདོ་སྡེའི་རྣམ་བཤད་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན། །གསུང་ན་དེ་རྣམས་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐ་དད་པ ༣
མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ལགས། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་རྒྱུ་འདུ་བྱེད་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་
མཆི་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པས་འདུ་མི་བྱེད། བཀྲི་བ་འཁོར་བ་འདུ་བྱེད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། འདི་སྤོང་བར་བྱེད་པ

ལ་རྟོགས་པས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་བཙན་ཐོང་དུ་སྦྱོང་བ་གཉིས་ཡིན། བཙན་ཐོང་དུ་སྦྱོང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེས་པ་གཉེན་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་སྦྱོང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་ཅིང་སླེང་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མམ་ལྔ་ལ་གདུག་པའི་དུག་བཞིན་དུ་མཐོང་བ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་འདི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེ་སྡང་གིས་རྣམ་པར་མནར་བ་དེ་གཉིས་ཀ་གཏི་མུག་གིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་འཁོར་བ་གཏིང་མཐའ་མེད་པ་འདིར་འཁྱམས་པར་གོ་བ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་དམ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་བསྟེན་པར་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པས། དཔེར་ན་སྟག་གཟིག་གི་མདུན་དུ་རྩ་བཞག་པ་དང་འདྲ་བར་མི་འདོད་པས་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མི་འདོད་

༄༅། །ན། བསྟེན་པར་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་མཉམ་
པར་འཇོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཆོ་གའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་བསྐྱེད། བླ་མས་སྒོམ་བཏབ་པ་དེ་ཨ་འཐས་སུ་བསྒོམ་པ་ཡིན། དོན་དམ་པ་དེ་རྟོགས་
པ་ནི་མ་ལགས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ཨ་འཐས་སུ་བསྒོམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཨ་འཐས་སུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་དུས་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་
ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་བསམ་པ་ལ་གཏན་པ་བཙུག དབང་པོ་ལྔ་ཡུལ་ལྔའི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པར་ཆུ་ཡོན་དང་འདྲ་བར་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་
ཡིན། དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མགོན་པོ་མི་འཁྲུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་

བཏབ༑ གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་བ་ཡིན། བརྟུལ་ཞུགས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་མི་བཏུབ་བྱ་བ་མེད། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་
གཡོས་འབབ་ཞིག་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་བཏུབ་སྙམ་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཁ་འཛིན་པ་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་འཁྲུགས་པ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་
མཐའ་དག་གི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ཡིན་པ་ལ་བཏུབ་པར་བྱུང་བ་ཡིན། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་སྤྱངས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་
གཉིས་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་། བླ་མའི་མོས་གུས་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུན་པས་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་ནས་འོང་། ངོ་བོ་གང་ཡིན་ན། ངོ་
བོ་གཟུགས་མེད་མཐོང་བ་པོ་ཡང་མེད། །སྒྲ་མེད་ཐོས་པ་པོ་ཡང་མེད། །དྲི་མེད་སྣོམ་པ་པོ་ཡང་མེད། །རེག་མེད་རེག་པ་པོ་ཡང་མེད། །སེམས་མེད་སེམས་ལས་བྱུང་བ་

༄༅། །གསུང་། །དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བ་སྤངས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་ན་ཡང་ད་རྩུང་འདུ་བྱེད་མ་རྟོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཨ་འཕས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་
འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དེ་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན། སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཨ་འཕས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན། རྗེ་སྒོམ་པོ་པའི་གསུང་སྒྲོས་སྤྲོས་བྲལ་ཐ་མའི་དུས་སུ་རྗེས་ཤེས་ཨ་
འཕས་སུ་སྐྱེ། འབྲིང་པོའི་དུས་སུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྐྱེ། སྤྲོས་བྲལ་ཆེན་པོའི་དུས་སུ་རྗེས་ཤེས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་བྱ་བ་གསུང་སྒྲོས་ཡིན་པར་གདའ་ཡང་། མིང་གང་ཙུག་བཏགས་
ཀྱང་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྗེས་ཤེས་ཨ་འཕས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན། སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་བླ་མའི་མོས་གུས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་བོགས་ཐོན་ནས་ཉོན་མོངས་

པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྟོགས་ནས། འདིའི་དུས་སུ་སྣང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་འདི་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག
དུ་རྟོགས་ནས་འོང་། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་འོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་སོང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་རྡེའུ་ཤིང་བུ་རེ་རེ་ཙམ་བསྒྱུར་བས་ཀྱང་ནད་པའི
ནད་གསོ་བ་དང་། སྨྱོན་པས་དྲན་པ་རྙེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས། རང་གཞན་གྱི་སེམས་མི་གནས་པ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས། རྟེན་འབྲེལ་འདི་གང་
ཡིན་སྙམ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། པགས་སྤུ་གྲོ་སེར་དང་མདའ་བྱ་རྒོད་མའམ་ཀུས་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ལགས། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་རང་གཞན་

༄༅། །ཕྱི་མགོ་སྐོར་བར་བྱེད་པ་ཡང་རེད་སྨོམ་ཆེན་པ་ལ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ནི་རྒྱུད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ནི་མི་འཛེམ་པར་ཀུན་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་སྐྱི་ལམ་མམ་བག་ཙམ་ལ་མང་པོ་འཕྱུད་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྐོ་ནས་ཟན་ཅིག་ཙམ་མམ་ཀ་ཅ་བག་ཙམ་ཞིག་རྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་དཀའ་བ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པའི་མངོན་ཤེས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ནི་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱ་བས་བསྙེན་གནས་གཙང་མ་ཞིག་སྲུང་བ་ལ་རྟེས་ཆེ་བ་ཡིན། པགས་བུ་གྲོ་སོ་སོར་ཀུན་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་མི་འདུག བློ་བུར་དུ་དེ་འདྲ་གར་འོང་། དེ་ཡོད་ན་མདོ་རྒྱུད་དུ་འོང་དགོས་པ་ཡིན། གཞན་མགོ་སྐོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱ། རོ་གཅིག་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྟེན་

འབྲེལ་དེ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི༑ ༑ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་གཏོགས་པ། །ལ་སོགས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་། རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པས་རྟག་ཆད་འཛོམས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་རྟག་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། རྟག་ཆད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མི་བཏུབ་པ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན། རྒྱུ་མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་། དེ་ཕན་ཚུན་འགྱུར་དུ་མི་བཏུབ་སྟེ་དགེ་བ་མི་དགེ་བར་འགྱུར་དུ་མི་བཏུབ། མི་དགེ་བ་དགེ་བར་འགྱུར་དུ་མི་བཏུབ། འདི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་འདིའི་སྟེང་ནས་གོ་དགོས། དེང་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན

ཀ ༄༅། །བཤད་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མི་སྡོང་པོ་སྲོག་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པ་དང་། མི་ནག་ཅན་སོང་ལས་སྐྱོབ་པར་
འདོད་པའི་བསམ་པ་དང་། གསད་སླམ་པའི་བསམ་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་པ་འདུག་གམ་མི་འདུག་བལྟ། དེ་ཡང་ཕྱི་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་བལྟས་པས་ཡི་གེའི་ནང་ནས་གར་རྐྱེད། ནང་དུ་
ཀླུ ལས་ཀྱིས་ལོག་ནས་བལྟས་པའི་དུས་སུ་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་པ་མེད། གསོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལས་མིན། འབྲས་བུ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ཡིན། སོམ་མེ་བ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་ 107
བས་རྟེངས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དགེ་བར་སྒྱུར་བར་འདོད་པ་ཡོད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་
ཞེ དགེ་བར་བསྒྱུར་དུ་གར་བཏུབ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་གསུམ་དུ་མི་དགེ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ལ་སེང་ལྡིང་ཟླུག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཙ

མིས་སྐུར་པ་བཏབ་པ་དང་། རྟ་ཆག་གསོལ་བ་དང་། གྲོང་ས་ལ་ཅན་ནས་ལྷུང་ཟེད་ཧི་ལྟར་བཀུས་པ་བཞིན་དུ་བསོད་སྙོམས་མ་རྙེད་ནས་ཕྱིར་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། སྔོན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་རྒྱུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མངའ་མི་མངའ་འདོད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ནི་མི་མངའ་བར་
བཞེད་པ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་སེམས་ནི་བསམ་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན། འདུ་བྱེད་དེས་ལས་བསགས་པ་ལས་ཡིན། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་པ་དེའི་རང་
གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན། བཅུ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། བཅུ་གཉིས་པོ་ཡང་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་བྱེ་བྲག་གང་། །ཐུབ་པས་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་དེ་དག །ཉོན་མོངས་ལས་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། །གསུམ་པོ་དག་ཏུ་ཟད་པར་འདུས། །བགྱི་བ་སེམས་དང་ལས་

༄༅། །དང་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་འཕོ་བ་ཟེར། འཇིག་རྟེན་
འདི་ནས་ཕ་རོལ་དུ་འཕོ་བ་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་མི་ངའམ་བདག་བགྱི་བ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འཕོ་བ་མ་ལགས། རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་བ་ཡིན། འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རྐྱེན་ཉིད་
འདི་པ་ཟེར། །དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་སོང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་ལས་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་རྩ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡང་དགེ་མི་དགེའི་རྒྱུ་འབྲས་
དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱས་ཐེབ་པར་གདམས་པ་ཡིན། འདི་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་
པས་བདེ་རྩང་མ་བདེ་གཟུང་། མ་བདེ་ཡང་ང་ལ་ལྟ་མ་བདེ་སྐྱེ་བླ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པས་འཛིན་དགོས་ལ་ཐུག་གྱིས་དང་། གཉིས་པོ་དེ་ལྟར་བཟུང་བས་མ་གོ་བ་གོ་བ་དང་།

N... Institute of Tibetology
Tibetan Library
Gangtok · Sikkim

མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་གསུམ་དུ་མ་བྱས་པ་དེའི་སྟེང་ནས་གོ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལགས་པས། དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་འཇོག་པར་ཞུ་བ་དེ་ཆོས་ལགས།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཉེས་དམིགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་གོ་བའི་དུས་སུ། དེ་སྐྱོང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན། དེ་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་གཅིག་པུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། འདོད་ཆགས་ལ་ཕྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས། ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ལ་

༄༅། །ཆགས་པ་དང་། ཆུང་བ་ཁབ་སྐྱུད་ཙམ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་བར་ན་གཞན་ཅི་རིགས་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་འདུག་པ་
ཡིན༑ དེ་ལྟར་ཕྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་འདི་སྤོང་དགོས་ཏེ། སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་སྤངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་
འདི་ཟས་གཙང་གི་སྲས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས། སྲིད་པ་མཐའ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པའི་དུས་སུ། ཕྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དེ་སྤོང་དགོས་པར་གཟིགས་ནས་སྤངས་པ་ 三
ཡིན༑ ཕྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ལ་ཡུལ་མ་སྤངས་པར་སྤོང་མི་ནུས་པས་ན་ཡུལ་དེ་སྤོང་དགོས། འཕགས་པ་འོད་སྲུང་ཉ་གྲོ་དྷ་སྐྱེས་སུ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ནོར་གྱིས་རྣམ་
གྲོལ་ཀྱི་བུ་ལ་འགྲན་པ་ཡོད་པ་ཡང་སྤངས་ནས་རས་ཟུང་གཅིག་དང་འབྲས་བཅོས་པ་བྲེའུ་ཆུང་གང་བསྣམས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་མངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་

དྲུང་ན་བཞུགས་པའི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན། སྔོན་པར་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་འོད་སྲུང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཀ་ཅའི་དངོས་པོ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། མི་གཏོང་
པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་དབུལ་པོ་ཡིན་ཏེ། དབུལ་པོ་དེས་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཀླེད་པ་མཉན་ཡོད་ན་གང་དབུལ་བ་ལ་སྦྱིན་ཞེར། སྤྲང་པོ་མུ་ཕྱོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསླངས་ན། ཁྲིད་པས་
ཀུན་དབུལ་བ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་འདོད་པས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྦྱིན་ཞེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་ཀ་ཅའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀུན་གཏོང་བ་དང་། འདོད་པས་
ཆོག་ཤེས་པ་དང་མ་ཆགས་པར་བྱེད་དགོས། ཆགས་པ་སྤོང་བ་ལ་ཆགས་པའི་ཡུལ་དེ་སྤོང་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་པ་མེད་པའི་སེམས་དེ་ཕྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། དངོས་པོ་
དེ་ཡང་སུ་ཡོད་ཡོད་ལ་གང་དགའ་དགར་གཏོང་བ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། གྱ་ཚོམས་སུ་བཏང་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། ཕྱུགས་ལྡན་གྱིས་མཐུ་ཆེན་ལ་རེའུ་རལ་བྱིན་པ་ལྟར་མི་བྱ། དེ་ལྟ

༄༅། །ཧེ་བཛྲ་དང་འཕྲད་པས་ཡག་སྟེ་དེ་ལྟ་བུར་གཏོང་བ་མ་ལགས། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཕྱོགས་སུ་གཏོང་བ་ཡིན། ཞིང་ལ་སྤྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཞིང་དག་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་ཁྱབ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་བསམ་གྱི་ཁྱབ། །འཕགས་པའི་དགེ་
འདུན་བསམ་མི་ཁྱབ། །བསམ་མི་ཁྱབ་ལ་དད་བྱས་ན། །རྣམ་པར་སྨིན་པའང་བསམ་མི་ཁྱབ། །བཀྲི་བ་གསུང་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་
པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། དེའི་ཕྱོགས་སུ་བཏང་བས། ཞིང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་
ཡིན། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཞིང་དག་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བླ་མ་དེ་ཞིང་དག་སྟེ། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱངས་ཏེ། །བླ་མའི་མཆོད་པ་བརྩམ་

པར་བྱ། །དེ་མཉེས་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་ནི། །ཡེ་ཤེས་དམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། གསུང་། གཞན་ཡང་མཆོད་པ་ཀུན་གྱི་ཐོག་མར་ནི། བླ་མའི་མཆོད་པ་བརྩམ་པར་བྱ། །དེ་
མཉེས་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་ནི། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གསུང་། གཞན་ཡང་། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཆོད་ལ། །བླ་མའི་བ་སྤུ་གཅིག་མཆོད་
པ༑ ཏེ་ཡི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས། །བཀྲིབ་གསུང་། དེས་ན་བླ་མ་ཞིང་དག་པ་ཡིན། ཞིང་དག་པ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། ཀ་ཙའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་
ངའི་བུ་ལ་དགོས། ཉེ་དུ་གཞན་ལའང་དགོས་སྙམ་ན། དེ་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། མཛུབ་མོ་ཆད་ན་མཛུབ་མོ་སྡུག །མཐེ་བོང་ཆད་ན་མཐེ་བོང་སྡུག་པ་ཡིན་
ནོ༑ ཏེ་རང་ཉིད་ལ་དགོས་སྙམ་ན། རང་ཚེ་མི་ཕྱེད་རྒྱུ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། ཟས་བསོད་སློམས། གོས་ཕྱུག་དར་ཁྲིད། གནས་མལ་ཤིང་དྲུང་ཙམ་ལ་བསྟེན་པས་ཆོག་པ་

༄༅། །ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་བསྟོགས་པ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆ་ཙམ་ནི་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་བསྟོགས་པར་འདུག སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་དེ་ཙམ་བསྡུས་པ་ཡང་། སློང་བའི་ཟས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི། །ང་རྒྱལ་སྤོང་ཞིང་བརྟས་པ་བཟློད་པར་འགྱུར། །ལུས་ནི་སློམ་པའི་དབང་དུ་འགྲོ་མི་འགྱུར། ། མགྲོན་དུ་བོས་པ་ཉམ་ང་སྡུག་བསྔལ་མེད། །ཚིག་དུ་སྨྲ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བོ་དག །བདེ་བ་རྒྱ་ཆེ་གཞིར་གྱུར་སྦྱིན་ལ་སྦྱོར། །བགྱི་བ་གསུང་། དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཇི་སྙེད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་མ་ཟད་ན། །བཟའ་རྒྱུ་ལ་ཟད་པ་མ་མཆིས་པས། །ལྷགས་ཀྱི་དོགས་པ་ག་ལ་ཡོད། །གསུང་། །གཞན་ཡང་བོས་ཕྱག་དར་ཁྲིད་ཀྱིས་ཚོག་པ་ཡིན། དེ་ལ་བོར་བའི་ཕྱག་དར་ཁྲིད་དང་ཉམས་པའི་ཕྱག་དར་ཁྲིད་གཉིས། བོར་བའི་ཕྱག་དར་ཁྲིད་ནི་གཞན་གྱི་གོན་དུ་མ་ཉན་ནས་བསྐུར་བ་དེ་ཡིན། དེ་བླངས་ནས་ཁྲུས་

བྱས། གྲིབ་མི་འོང་བར་བྱས་ནས་གོན་པ་ཡིན། ཉམས་པའི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ནི། ཆེད་དུ་མ་སྒྲུབ་པར་གོས་བཟང་པོ་བྱུང་ན་དེའི་ཕུད་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕུལ་བས་ཉམས་རྒྱུ
ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་ཉིད་གོན་པས་ཆོག་པ་ཡིན། རང་ཉམ་ཆུང་ཡིན་ན་གོས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་ཕུད་ཕུལ། དེ་ནས་གོན་པས་ཆོག་པ་ཡིན། དེས་ན་གོས
ཕྱག་དར་ཁྲོད་དགོས། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ནི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་བསྔགས་པར་འདུག སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་བསྡུས་པ་ལས། རྒྱལ་བས་ལྭ་དཀར་གསེར་གྱི་དང་རིས
ཅན། སྤངས་ནས་གང་ཞིག་བཞེས་པར་གྱུར་པ་དེ། །མི་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་བྱ་བ། །ཕྱག་དར་ཁྲོད་ནི་སུ་ཞིག་ལེན་མི་བྱེད། །ལྭ་བཟང་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་བསིལ་གྱུར
ཅིང་། །ཡིད་འོང་དྲི་ཡིས་བསྒོས་པ་དག་གིས་ཀྱང་། །ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་གཞི་ལ་གང་བརྟེན་པའི། །དགའ་བ་གང་ཐོབ་དེ་ནི་བསྐྱེད་མི་བྱེད། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་སུ་ཞིག་དགྲ་བཅོམ

༄༅། །ཕ། །སྟོང་ཐུག་མང་པོ་རྟགས་བཅངས་ཕྱག་དར་ཁྲོད། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཅིང་རྙེད་སླ་བ། །ལེགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་དགའ་མི་བྱེད། །བགྲི་བ་
གསུང་༑ གཞན་ཡང་གནས་ཤིང་དྲུང་གི་ཚོག་པ་ཡིན། དེ་ཡི་བསྔགས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆ་གཅིག་འདུག་སྟེ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་བསྡུས་པ་ཡང་། གང་ཞིག་ཤིང་དྲུང་ཐེ་
ལྷར་འོས་པ་ཡིས། །ཡལ་ག་གསེར་སྐྱེས་མེ་ཏོག་འབྲུངས་པ་དང་། །ཁ་དོག་ཉམས་པ་འདབ་མ་ལྷག་པ་ཡིས། །ཤིང་གི་དྲུང་ན་སྡོམ་བརྩོན་ཅན་རྣམས་ལ། །མི་རྟག་འདུ་ཤེས་
ལྷ་བུ་སྟོན་པར་བྱེད། །གསུང་། ཡང་ན་གནས་དུར་ཁྲོད་དུ་གནས་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་བསྔགས་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། དུར་ཁྲོད་པ་དག་འཆི་བ་དྲན་བསྒོམས་
ནས༑ སྐྱེས་གྱུར་དེ་ན་བག་མེད་གནས་མི་འགྱུར། །མི་གཙང་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བ་ཡིས། །དེ་ཡི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྲབ་མོར་འགྱུར། །བགྲི་བ་གསུང་ན་གནས་དེ་

ལྷ་བུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཕྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་སྤྱངས་པའི་ཆགས་པ་མེད་པའི་སེམས་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟེར། ཆགས་པ་དེ་མ་སྤྱངས་པར་གྱུར་ན་དངོས་པོ་ཕྲ་བ་ཞིག་ལ་ཆགས་ན་ཡང་དེས་ཡོན་ཏན་གྱི་བར་དུ་གཅོད་དེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ཡང་ཛྷའི་རི་ལ་བ་ལ་ཆགས་པས་གནོད་སྦྱིན་མོ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བར་དུ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དངོས་པོ་ཕྲ་བ་གཅིག་པས་མེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་བཏང་བས་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། དེང་སང་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་དགེ་བ་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་བཏོན་པ་དང་། བར་དུ་དགེ་བ་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་དང་། ཐ་མར་དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན། ཕྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཡུལ་དེ་ཞིང་

༄༅། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་བ་ཡིན། ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཁྱེའུ་དང་བུ་མོ་དང་རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན། དེ་སྤོང་དགོས། སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུང་སྤངས་པ་ཡིན། དེང་སང་དཔེ་ཧི་ལྷ་བུ་ཡིན་ན་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ཤིང་ཙུ་གྲོ་སྐྱེས་སུ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སེར་སྐྱའི་བུ་མོ་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ན་ཡང་དེ་ལ་འདོད་པའི་བློ་ཙམ་ཡང་མ་སྐྱེས་ན་ཉེས་པ་སྤྱོད་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཕྱིས་དེ་གཉིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཆགས་པ་མེད་པའི་སེམས་དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཕྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་སྤངས་ནས་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་དུས་སུ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་བླ་མར་གྱུར་པ

ཡིན། གཞན་དང་མཉམ་པའི་གཞན་པས་ངན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པར་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་འཇོག་པར་ཞུ་བ་དེ་ཚོས་ལགས།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞལ་སྔ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ཐུགས་བསྐྱེད། ཚོགས་བསགས། སངས་རྒྱས་པ་དེ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན། དེས་ན་
མཆོད་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད། སྐུ་འབྲི་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཆུ་ཕུལ་གང་ཙམ་མམ། མེ་
ཏོག་གཅིག་སོང་བར་གྱུར་ན་དེའི་འབྲས་བུས། གནས་སྐབས་སུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བརྒྱ་བྱིན་ལྟའི་དབང་པོ་འབབ་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་བ་ཡིན། སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དུས་མཆོད་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་གཅིག་ཏུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་

༄༅། །ཡིན། གཉིས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བརྗེད་པའི་མཚན་མ་བཟུང་བ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་མཁན་པོ་ཞང་དང་སློབ་དཔོན་རྩེ་ལྷུང་བ་དང་ར་སྒྲེང་སྒོམ་ཆེན་དང་། སློབ་དཔོན་སྐྱེས་བུ་བ་དང་། མི་ཆོས་ཀྱིས་ཨ་ཀུ་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྒྱུད་གདམས་ངག་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་གསན་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་དུས་མཆོད་བཞི་བཙུགས་པ་ཡིན། དཔྱིད་ཟ་ཆུང་གི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བཅོ་ལྔ་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཟླ་བ་དེའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་འདས་པར་འདོད་པ་དང་། ཚེས་བརྒྱད་ལ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཆོད་པའི་ཁོངས་སུ་ཡར་སྡུད་པ་ཡིན་པས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མཆོད་པ་དང་། དེ་ནས་སྐར་མ་ཆུའི་ཉ་བའི་དུས་སུ་མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ

འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་བརྟུལ་བ་སྐར་མ་རྒྱུ་ལ་འདུལ་བ་དེ་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ནི་མི་བཟད་འཇོམས་པ་སྟེ། བགྲི་བ་ཡིན། ཟླ་བ་དེ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་
མཆོད་པར་བསྒོམས་ནས་ཡང་སྐོར་ཅིག་བྱས་ན་དེ་ཡང་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གི་འགྱུར་ཡོད་པར་གསུངས། དེར་མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་མི་རྣམས་
ཀྱིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟབས་པས་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་སུ་ཡུམ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ལྷའི་བུ་མོར་སྐྱེས་ནས་ཡོད་པ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་ལྷའི་གནས་སུ་བཞུད་
དེ། དེ་ནས་མཆོད་པའི་ཟླ་བ་འདི་ལ་རྒྱལ་བྱེད་དུ་འཁོར་རྣམས་ཚོགས་ནས་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་གདན་འདྲེན་པའི་བར་ཆེན་མ་བཞུད་པར་ཞུས་ནས་དེང་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཡི་གནས་
སུ་མི་ཐོན། མི་རྣམས་ཀྱིས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མི་ཐོན་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འབྱོན་པར་ཞུ་བའི་འཕྲིན་སྤྲིངས་ནས་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་བཞུད་ནས་དེ་བཞིན་ 122

༄༅། །ཀཱ་ཤི་ཀཱ་ལ་ལ་དེ་སྐད་ཞུས་པས། དགེ་སློང་མོ་ཨུ་ཏྤལ་ཀྱི་བུ་དེ་སྐད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བཞུད་གསུངས་པ་དང་། ནམ་བཞུད་ཞུས་པས་ད་སྟེ་ཞག་བདུན་ན་གྲོང་ཁྱེར་གསལ་ལྡན་དུ་འབབས་གསུང་། ཟླ་བའི་རྒྱུད་དུ་ནི། གྲོང་ནི་མེ་ཐབ་ཞེས་བྱ་བར། །ལྷ་ལས་བབས་པ་བཟང་པོར་བསྟན། གསུང་། དེ་གཉིས་དོན་གྱིས་གཅིག་པ་ཡིན་གསུང་། ཟླ་བ་དེའི་ཚེས་ཉི་ཤུ་གཉིས་ལ་ལྷ་ལས་བབས་པས་ན་དཔལ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་ཟླ་བ་ཡང་དེ་ཡིན། འདི་ལ་དུས་མཆོད་བྱས་པར་གྱུར་ན་བསོད་ནམས་གྲངས་མི་འདུག་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐོབ། དེས་ན་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཡང་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱིར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞག་གཅིག་མཆོད་དགོས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་མ་ཐམ་པའམ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀུན་གྱིས་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་གཅིག་པུ་མཆོད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལས་དུས་གསུམ་དུ་དགེ་བ་རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདའ་བའི་དུས་སུ་ཀུན་དགའ་བོ་
དུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཐུགས་ལས་ཆུང་དུར་གྱིས་ཤིག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་ནས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
རིང་བསྲེལ་མཆོད་པར་འགྱུར། དེས་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཞི་བའི་འོག་ཏུ་ལྷར་སྐྱེ། མཐར་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་འདས་ནས་སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པ་ལ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་བཞེངས། སྐུ་གདུང་གི་སྣོད་གསེར་གྱི་བུམ་པའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས། གདུང་སོལ་ལ་སོལ་བའི་
མཆོད་རྟེན་བཞེངས་ཏེ། དུས་གཅིག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བཅུ་བྱུང་། དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞུགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་སྲེལ་ཡིན་

༄༅། །པར་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ཡང་ཡིན། ཡིན་པར་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་མཆོད་དགོས་པ་ཡིན། ཚན་གཅིག་སྙམ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་སྟོན་ག
ཤེད་བྱུང་བ་ཡིན། ང་དེ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་སྙམ་པར་མི་བྱ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ན་བདེ་བའི་ཆ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རླབས་ལས་བྱུང་བ
ཡིན། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དེར་བཞེད་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བལྟས་ན་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གུས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཁྲིད་དུ་མཐོང་། དེས
ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལགས་པས་དེ་ལྟར་ཕྱག་ལེན་མཛད་པར་ཞུ།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས
ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྦྱོང་བའི་གཉེན་པོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་འདུ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ

ད སློབ་པའི་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༡༢༦

གསུམ་གྱིས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདིར་འཁྱམས་པ་ཡིན། དེའི་རྩ་བ་ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་འདི་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །དེ་གཉིས་དང་ནི་འབྲེལ་པ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཉེས་ཀུན་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན། །དེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་ཡིན། །བཀྲི་བ་གསུང་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡང་ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་འདིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེས་ན་དང་པོ་ཆོས་ཞུ་བ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྔོན་པ་དེ་ཕྱག་བཞེས་ཡིན། སྔོན་གྲྭ་བ་སུམ་སྟོང་རྩུན་ཆད་དེ་བཞིན་མཛད་པ་ཡིན། དེ་མ་ལགས་པ་གཞུང་བཤད་པའམ་གདམས་ངག་རྒྱུད་བཤད་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མི་བཏོག་པས་དང་པོར་སྐྱབས་འགྲོ་སྔོན་དགོས་པ

༄༅། །ཡིན། འདི་བསྟན་པས་དཔོན་སློབ་གཉིས་པོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་འབྲེལ་བར་འོང་བས་འབྲེལ་པ་དེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
ཆོས་ཞུ་བ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་རིང་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྐྱབས་འགྲོ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་ཅིག་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན། འོན་དུ་ལགས་ཀྱང་ཐུན་མོང་བས་ཀྱང་མ་ཆོག་རྒྱུ་མེད། སངས་
རྒྱས་དཀོན་མཆོག་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དྲི་མ་མེད་པའི་སྐུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་དཔོན་སློབ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
དང་འབྲེལ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཞིག་གི་བར་ལ་འབྲེལ་པའི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་དཔོན་སློབ་གཉིས་པོས་རྟོགས་ནས་
འོང་བ་དང་། དཔོན་སློབ་གཉིས་པོ་མཐར་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱ་བས་ན་འབྲེལ་པ་དེ་རྟག་པ་ཡིན། འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་གཉེན་ཤ་ཁྲག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བར་

འཛིན་ན། འབྲེལ་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་ལོ་བརྒྱ་བའམ་རིང་བར་གྱུར་ན་ཚེ་གཅིག་འབྲེལ་བ་ཡིན། དེ་ནས་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ནི་གཅིག་པུ་བྱུང་བ་ཡང་། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་ཀྱང་། །འཇིག་ཏེ་སོ་སོར་གྲེས་འགྱུར་ན། །མཛའ་བ་གཞན་ལྟ་སྨོས་ཅི་དགོས། །དེ་བས་འཇིག་རྟེན་བསམ་པ་གཏང་། །གསུང་ན་འབྲེལ་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་མེད༔ གཞན། ཕ་ནི་བུ་ཉིད་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད། །སྐྱེ་བོ་དགྲར་གྱུར་པ་ཡང་མེད་ཉིད་དེ། །བཟློག་པ་ཉིད་དུ་མཆི་བས་དེ་སྐད་དུ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས༔ གསུང་ན། སུ་ལ་དགྲར་འཛིན། གང་ལ་གཉེན་དུ་འཛིན་ཏེ་མ་ངེས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཁབ་ནས་བྱུང་བ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་དེ་སྤོང་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པའི་འབྲེལ་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན། སྐྱབས་འགྲོའི་འབྲེལ་པ་འདི་ནི་རྟག་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཡང་

༄༅། །དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་དཔལ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་སྐུ་ལ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ། ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྐུས་ཁྱབ་པ་ཡིན། ཅི་སྣང་བར་བྱེད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་དཔོན་སློབ་གཉིས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེས་སྤྲུལ་བས་འབྲེལ་པ་དེ་ཆོས་སྐུ་མ་ཞིག་བར་ལ་རྟག་པ་ཡིན། དཔོན་སློབ་གཉིས་པོ་དེ་ཕྱོགས་བཅུའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་དུས་ཀྱི་མི་བསྐལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་དྲི་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདྲི་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། དཔོན་སློབ་གཉིས་པོ་མཐར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ་འབྲེལ་པ་འདི་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པའི་འབྲེལ་པ་ནི་གོང་བཞིན་དུ་སྤང་

བར་བྱ་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་དཔོན་སློབ་གཉིས་པོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་སྤྲོལ་བས་འབྲེལ་པ་དེ་རྟག་པ་
ཡིན། དཔོན་སློབ་གཉིས་པོ་དེ་གནས་དུས་ཀྱི་མི་བསྐལ་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་སྐུའི་ཞིང་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཞལ་བལྟ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་བ་དང་། དྲི་བ་རྒྱ་མཚོ་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ཞིང་འབྲེལ་པ་དེ་ཚོས་
སྐུ་མ་ཞིག་བར་ལ་རྟག་པ་ཡིན། མཐར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ཐོབ་པ་དང་། གནས་
སྐབས་སུ་ཡང་སྐུ་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་། འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་ཡང་གོང་བཞིན་གསུང་། དེས་ན་དཔོན་སློབ་གཉིས་

༄༅། །པོ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཆོས་དཀོན་མཆོག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། གང་ཞིག་མེད་མིན་ཡོད་མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་ལས་གཞན་དུ་འང་། །བརྟག་པར་མི་នུས་ངེས་ཚིག་དང་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ཞི་བ། །དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྣང་ལྡན་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །སྡང་དང་རབ་རིབ་རྣམ་པར་འཇོམས་མཛད་དམ་ཆོས་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །གསུང་ན། ཆོས་དེས་དཔོན་སློབ་གཉིས་པོ་འབྲེལ་བས་ཆོས་སྐུ་མ་ཞིག་བར་ལ་འབྲེལ་པ་དེ་རྟག་པ་ཡིན༑ འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་འབྲེལ་པ་གོང་བཞིན་གསུང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་དང་གནས་དུས་ཀྱིས་མི་བསྐལ་བར་དཔོན་སློབ་གཉིས་པོ་དེ་འབྱུང་ཞིང་། ཚངས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་མ་འདེབས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གདམ་གྱི་སྐྱེས་བུར་

འགྱུར་ཏེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལྷ་བུ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ན་གཏམ་གྱི་སྐྱེས་བུ་གསུང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་གནས་དུས་ཀྱིས་མི་བསྐལ་བར་འབྱུང་ཞིང་། དཔོན་སློབ་གཉིས་པོས་བསྒྲུབ་པར་བཅས་པའི་བསླབ་པ་རྣམས་སུ་ལེན་པ་
དང་། དགག་པར་བཅས་པའི་བསླབ་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བདེ་བ་ཅན་ལྷ་བུར་པདྨ་ལས་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་ས་བཅུའི་མགོན་པོར་འགྱུར་
ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་ཞིང་གཞན་དུ་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་ལ། དཔོན་སློབ་གཉིས་པོ་དགེ་འདུན་གྱིས་སྤེལ་བས་དེ་
བཞིན་དུ་འོང་བ་དང་འབྲེལ་པ་དེ་རྟག་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པའི་འབྲེལ་པ་ཡང་སྔ་མ་ལྟར་ཡང་གསུང་། དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འདི་གལ་ཆེ། སྟོན་

༄༅། །ཕྱི་དུས་སུ་ཆོས་ཞུ་བ་དང་། ཤི་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་འདི་མཛད་པ་དེ་མཁས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་ཆོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་ཆེན་ཡིན་ཟེར་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་བསྟན་ན་དེ་ཟབ་ཟེར་བར་འདུག་སྟེ། ལོག་ལྟ་ཆད་ལྟ་དང་ཁྱད་ཆེན་པོ་མེད། སྒྱུར་ཉམས་དང་རྟོགས་པས་ཕྱེད་དགོས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཐལ་ཆེར་ནི་ལོག་ལྟ་ཡིན། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་ལ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པ་ནང་པ་ཡིན། མི་ལེན་པ་ཕྱི་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་པར་གདའ་སྟེ། རྩ་ནག་པའི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟར་སོང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ས་བརྒྱུད་པ་མ་གཏོགས་པས་མ་རྟོགས་པས་ཉན་རང་ཡང་མུ་སྟེགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད། དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་བ་ལགས་པར་གདའ། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཡང་དེ་ལ་མཉེས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཐོག་མར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱེད་དགོས། འདིར་དེང་འཇིག་རྟེན་མགོན་

པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སློབས་སུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འོང་བ་ཡིན། དེའི་དུས་སུ་དང་པོ་ཆོས་འདི་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཡོས་མ་བསླད་ན་དེར་འོང་
བ་ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཡོས་བསླད་ཆོས་ལ་མ་གནས། དེ་ཡང་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་མ་གནས་པར་གྱུར་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཏེར་དང་སྤང་ཟན་ཆང་ཅིག
ཚོང་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འདི་ནི་དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཆོས་འདི་ཡིན། ས་བཅུའི་དུས་སུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ
འགྲོ་བས་སྦྱོང་བ་ལགས་པས་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་གཞག །ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་སྙམ

༄༅། །ན། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
གཉིས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་གོ་བ་སེམས་འདི་གདོད་མ་ན་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ཟབ་པ་ཞི་བ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་གནས་པ་
ཡིན༑ དེ་ལ་དགོངས་ནས། དུས་གསུམ་བདག་ཉིད་བདེ་ཆེན་བླ་མ་ལ། །སོགས་པ་གསུང་། གཞན་ཡང་སེམས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་གསུང་། ངོ་བོ་གང་ཡིན་
ན༑ ངོ་བོ་གཟུགས་མེད་མཐོང་བ་པོ་ཡང་མེད། །ལ་སོགས་པ་གསུང་ན་སེམས་འདི་ཟབ་པ་ཞི་བ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྐྱེན་
དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་རྐྱེན་དང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལས་བསགས། ལས་ཇི་ལྟ་བུའི་ལུས་བླངས། དེ་ལས་ང་དང་

བདག་ཏུ་བཟུང་བས། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདིར་འཁོར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། འདི་
ལ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཟེར། འོན་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་སྣ་ཚོགས་སུ་དེར་འཕོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་མ་ལགས་ཏེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་དེ་
རས་ཁ་དོག་ལྔའི་སྟེང་དུ་བཞག་པར་གྱུར་ན་རས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཏུ་སྣང་བ་དེ། ནོར་བུ་དེར་འཕོས་པ་མིན་ཡང་རས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་དེར་སྣང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་
ནས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་བ་ཡིན། འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཇི་ལྟར་ཚོན་རྒྱུན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ནོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་པར་སྣང་། །དེ་བཞིན་འགྲོ་རྒྱུན་སྣ་
ཚོགས་ཀྱིས། །ཁྱབ་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྣང་། །བཀྲི་བ་གསུང་ན། རྒྱུན་གྱིས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། དེ་ལྟར་རྒྱུན་འཁོར་བ

༄༅། །དེ་ལྟར་གིས་ཤེས་སམ་རིགས་པས་ཤེས་སྙམ་ན། ལྟར་གིས་ཤེས་ཏེ་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས། རྐྱེན་འགག་ན་འཁོར་བ་འགགས། དེ་ཡང་རྐྱེན་གང་འགགས་པས་འཁོར་བ་འགགས་སྙམ་ན། རྐྱེན་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་འགགས་པ་ཡིན། གང་དུ་འགགས་ན་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགགས་ཏེ། རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་བུར་ཞི་བའམ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཡལ་བ་དང་འདྲ་བ། རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་བུར་ལྡང་བ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཉིད་དེ་ལས་མི་གཞན་ཏེ་རྒྱུའི་རྒྱུ་བུར་དང་འདྲ། དེས་ན་འགག་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་འགགས། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་རྐྱེན་རྒྱུ་ལོག་ལྟར་འགོག་པར་བྱེད་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལོག་ལྟར་འགོག་པར་བྱེད་པ

རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རྒྱེན་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་འབྱུང་། དེ་ཡང་སྔོན་པས་ཞུས་པ་ལས། སེམས་ཞི་བ་ནི་ཞི་གནས་ཏེ། ཆོས་ཤེས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་བཀྲི་བ་གསུང་། དེ་ཡང་དང་པོ་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ། །བཀྲི་བ་གསུང་ན། འཇིག་རྟེན་འདིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་གཟུགས་སྒྲ་པ་ལ་ཆགས། མི་སྡུག་པ་ལ་སྡང་། བར་མ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ཡིད་

༄༅། །ད་འོང་མི་འོང་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྡང་བ་དང་། རྨོངས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པར་གྱུར་ན། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སེམས་དེས་ཞི་གནས་མི་ཐོབ། འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཕ་མ་དང་ཉེ་དུ་གཉེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་སོ་ཚོས་དང་ཁ་ཚོས་ལ་དགོས་པ་རེ་ཡོད། དེ་སྔོན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་འབྲུམས་པ་ཡིན་མོད། དེས་ན་མི་རྟག་པའི་ལྷག་གིས་བསྐྱུལ། འཇིག་རྟེན་འདི་སྣག་གཟིག་གི་མདུན་དུ་རྩ་སྔོན་པོ་བཞག་པ་དང་འདྲ་བར་མི་འདོད་པའི་དུས་སུ་གཟོད་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་འགྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ནི་གྱུར། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་རྫོགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཕྱོགས་བཞིར་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བཞི་གཟིགས་ནས། རྒས་པ་མཐོང་ན་ན་བ

སྡུག་བསྔལ་སྟེ། །སེམས་དང་བྲལ་བའི་འཆི་བ་མཐོང་ནས་ནི། །འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་པ་བདག་གིས་ཉུས་རེ་ཀན། །གསུང་ནས་དབུ་བསྐྲུང་བཞེས་པ་ལགས་མོད། དེས་ན་ལྷ་དང་
བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱིས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་ཡང་བླ་མ་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་རབ་དུས་གསུམ་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས། སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཞི་གནས་
ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཕན་ཚོད་གང་གོམས་པའི་སྣ་གཅིག་ནས་གདམ་ངག་བསྟན་པས། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ་ཚེགས་མེད་
དེ། ཀ་རྒྱལ་བའི་བླ་མ་ལྷ་བུའམ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ལྷ་བུ་ཡིན། སྤྱིར་ཞི་གནས་ལ་ཏིག་ཏིག་ཙམ་ཏུ་ངེས་པ་གཡལ་ཡོད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སེམས་རྩེ

༄༅། །གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་གནས་སུ་འོང་བ་ཡིན། ཞི་གནས་བདེ་བ་དང་། གསལ་བ་དང་། མི་རྟོག་པ་གསུམ་དུ་བཟུང་ན་དེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ་བར་ག་ལ་ནུས། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་རེ་རེར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཞི་གནས་རེ་རེ་མ་ལགས་སམ། འོན་དུ་ལགས་ཀྱང་དེ་ལ་ཡང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཞིག་དགོས། འདི་ཡང་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རགས་ལུས་པ་ཕྱི་ལུས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡོན་པས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལས་འདའ་བ་སྤྱིའི་རྩེ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། ནང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་གཙོད་པ་དང་༑ གསང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་པ་འདི་ཡོད་པར་གྱུར་ན་འགྱོད་པ་མེད་པའི་སེམས་དེས་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ

གནས༔ འདི་ལ་མི་གནས་ན་ནམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་དུས་སུ་འགྱོད་པའི་སེམས་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་མི་ནུས། དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་
མཛད་དགོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་དེ་ཡང་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། འདི་གོ་བར་གྱུར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒོར་མ་གྱུར་པ་ག་ལ་
ཡོད༔ ལར་རྟོགས་ལྡན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཅིག་དང་འཕྲད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དེ་ལ་ངོ་སྤྲོད་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་ཡིན་
མེད༔ སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མགོར་ཞིང་སྐྱེས་པར་བསྒོམ་དུ་བཅུག་པས་དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས། བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཡིན༔ དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ངོ་སྤྲོད་ཚིག་གཅིག་བྱས་པས་ཆོག་པ་ཡིན། ཕྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན། ཞིང་

༄༅། །ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་དུས་སུ་དེའི་སྟེང་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་འདམ། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སེམས་དེ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རྩེ་གཅིག་ཀྱང་དེ་ཡིན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་སེམས་དབེན་ཡང་དེ་ཡིན། འཆི་བའི་སེམས་གསུམ་ཡང་དེ་
ཡིན༑ དེའི་རྗེས་ལ་འོད་གསལ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལྷག་མཐོང་ཡིན། གཉིས་པོ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལྷག་མཐོང་དུ་རོ་གཅིག་པའི་དུས་སུ་ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྡན་པའི་
ལྷག་མཐོང་ཡིན། དེ་ཡང་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་མ་ཡིན། ལར་ཐབས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་གྱུར་ན་ངེད་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སང་དང་འཆི་བ་གང་སྔ་ཆ་མེད། མི་ཆོས་དང་ལྷ་
ཆོས་གང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་མ་ཤི་བར་བསྡད་པ་མི་སྲིད། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲུབ་དང་། དེའི་ངོ་

བོར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛད་པར་ཞུ་བ་དེ་ཆོས་ལགས།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། འཁོར་བ་སྡུག་
བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་ན་ངར་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་ན་ངར་འཛིན་པ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན། དེ་ཡང་ངར་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་དུས་སུ་རང་ལ་བྱམས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ། རང་ལ་སྡང་བ་རྣམས་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ། བར་མ་རྣམས་ལ་གཏི་མུག་སྐྱེ་ཞིང་ཉོན
མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པས་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་དེ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །འཛིན་པ་དེ་དག་བྱུང་བ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན། །བགྱི་བ

༄༅། །གསུང་ན་ལུས་འཇིག་པའི་ཚོགས་པ་འདི་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་དུ་འཛིན་པ་བྱུང་ཞིང་བདག་གཞན་དུ་འཛིན་པས་འཁོར་
བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདིར་འཁོར་བ་ཡིན། སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་དངར་འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། ངར་འཛིན་མེད་པའི་སེམས་དེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལས་རང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། ངར་འཛིན་པ་མེད་
པའི་སེམས་དེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན་བླ་ན་མེད་པའིབྱང་ཆུབ་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ངར་འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་
ཡིན༑ ངར་འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པས་སྟོང་པ་ད་ལྟར་གྱི་རང་གི་སེམས་འདི་ཡིན། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་འདི་

དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡང་འདི་ཡིན། མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡང་འདི་ཡིན། ད་ལྟར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཡང་
འདི་ཡིན། ནམ་མཁའ་ལ་འགྱུར་བ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་དེ་ཡང་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལ་དགོངས་ནས། སེམས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་འདུས་མ་བྱས། །སྨྲ་བསམ་ཤེས་བརྗོད་ཡུལ་ལས་འདས། །རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་གསུང་བའི་དོན་
ཡང་དེ་ཡིན། དུས་གསུམ་བདག་ཉིད་བདེ་ཆེན་བླ་མ་ནི། །ཁྱབ་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་འགྲོ་འོང་མེད། །ཆོས་སྐུ་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད། །མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གསུངས་པས་དུས་གསུམ་དུས་མེད་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན། སེམས་ཉིད་འདི་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་སྤངས་ནས་

༄༅། །སེམས་སྐྱེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ་པ་ཡིན། འདི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་ཡི་ལྟ་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་མ་གཏོགས་པ་
མེད།། དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ལ་མོས་གུས་བྱ། གཞན་བླ་མ་རྣམས་ལ་མོས་གུས་རན་པས་ཆོག ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་ལ་མོས་གུས་བྱས་
པའི་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོའི་སེམས་འདི་རྟོགས་ནས་འོང་། རྟོགས་པའི་དུས་སུ་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོའི་སེམས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན། དེ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཐོབ་པ་
ཡིན།། རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚོགས་ཇི་སྙེད་སྐྱེ་བ་རྣམས་བཅུ་ཆོས་དང་སུམ་ཆོས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྐུ

གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པས། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་
བྲལ༑ བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེའི་རྩ་བ་ཡང་རང་འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་འདི་རྟོགས་པ་དང་། འདི་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པས
ཐོབ་པ་ཡིན། སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་འདི་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན། ནམ་མཁའ་མེས་མི་ཚིགས་པ་དང་ཕན་གདགས་པ་དང་། གནོད་པ་སྐྱེལ་དུ་མེད་པ་དང་འདྲ
བར་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་འདི་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་གང་གིས་ཀྱང་ཕན་གདགས་པ་དང་གནོད་པ་སྐྱེལ་དུ་མེད། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བའི་མེས་མི་འཚིག་སྟེ། ཇི་ལྟར་ནམ་
མཁའ་མེ་རྣམས་ཀྱིས། །སྔོན་ཆད་ནམ་ཡང་ཚིག་པ་མེད། །དེ་བཞིན་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །རྒ་དང་ན་བའི་མེས་མི་འཚིག །བགྲི་བ་ལ་སོགས་པ་གསུང་ནས། སེམས་ཉིད་ནམ་

༄༅། །མཁའ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་འདི་མ་རྟོགས་པར་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་མངོན་དུ་བྱས་
ཀྱང་དེས་འཁོར་བ་སྟོང་བར་མི་ནུས། འཁོར་བ་མི་སྟོང་བའི་ཆོས་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། འཁོར་བ་མི་སྟོང་བའི་ཆོས་རང་གི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཞ་མོ་རང་གཞུག་འདྲལ་བ་དང་
འདྲ་བའམ། ལྐོ་ཁ་བར་མ་སོང་བར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ལ་མོས་གུས་ཀྱིས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་འདི་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྤུ་
ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལགས་པས་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་གཞག། ། །ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་འདི་ལ་གཏིང་མཐའ་ནི་
མེད། དེད་རང་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་ཐམས་ཅད་དང་ནི་བྲལ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཉམས་

སུ་སྨྲོན་ཡང་དེས་ཆོག་པའམ་འཛོད་པའི་དུས་ནི་མེད། ངན་སོང་གི་གནས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྙིང་ཀོང་ཤུ་ཀའི་འདབ་མ་ལྟར་གཡོ་བར་བྱེད་
པས་ན་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་མི་བྱ་བའི་ཐབས་མེད། ཆོས་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། འདོད་ཆགས་མེད་པའི་སེམས་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པའི་སེམས་དང་། གཏི་མུག་མེད་པའི་
སེམས་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཟེར། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་བ་གསུམ་གྱིས
ཕྱིས། རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་བཏགས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་གསེར་འདོད་པ་ལ་གསེར་འབྱུང་། གཞན་མི་འབྱུང་། ནོར་བུ་དང་དབྱིག
འདོད་པ་ལ་ཡང་དེ་འབྱུང་གཞན་མི་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་དེ་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ

༄༅། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་ཡང་དེ་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་
ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་དེར་གཅིག་པ་ཡིན། དེས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་འདོད་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐོར་བའི་དུས་སུ
བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པ་དེ་གཙོར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་འདི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས་ལྟ་བུར་ནི་
མཐོང་། དེ་ཡང་སྲིད་པ་ལས་བྱུང་བར་མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་གཙོར་སྤོང་ཞིང་། ཞར་ལ་གཉིས་པོ་སྤོང་བ་ཀུན་འབྱུང་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ལས་འཁོར་བ་
འབྱུང་བར་མཐོང་ནས། དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལམ་འཕགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས། འབྲས་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་

154
Namgyal Institute of Tibetology
Tibetan Library
Gangtok-Sikkim

པས་ན། སྲིད་དང་བྲལ་བ་ཡང་སྲིད་མེད། །འདོད་པ་མེད་པས་མྱ་ངན་འདའ། །བགྱི་བ་གསུང་། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་
རྣམས་སུ་བླངས་པས་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན། གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་འཁོར་བ་འདི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་
དུ་འབྱུང་བ་ལས་འཁོར་བ་འབྱུང་བར་མཐོང་། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་སུ་བླངས་པས་འཁོར་བ་སྤོང་བར་མཐོང་ནས། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་མ་རིག་
པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་འགགས་པས་འབྲས་བུ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་དེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
འདོད་པས་རྣམས་སུ་བླངས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ངའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ང་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་གང་ཟག་གི་

༥

༄༅། །བདག་མེད། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེའི་སྟེང་ནས་ཀུང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཕྱེད་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤངས་ཕྱིར་
དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་ན་དེ། །རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །གསུངས་ན། འཛིན་པ་མི་སྤོང་བ་དེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྒོམ་ལམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་དེ་ལ་འཛིན་
པར་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་ལ་
དེད་དཔོན་ལྟ་བུ་དང་། མཉན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྫི་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་ཡིན། དེད་དཔོན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རང་ཉིད་སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་
ཅིང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་ཡིན། མཉན་པ་ལྟ་བུ་ནི་རང་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ 153

ཡིན༔ རྗེ་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྔོན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་ནས་གཞོན་རང་ཉིད་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་བཞེད་པ
ནི་མཉན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ཡིན། རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ནི་རྗེ་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མདུན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་ནས་གཞོན་རང་ཉིད་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པ་སྟེ། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་དུས་སུ་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་རིངས་ཚུལ་དུ། །སངས་རྒྱས་འགྱུར་བར་སྨོན་པ་མེད། །ཕྱི་མཐར་ཐུག་གི་བསྐལ་པར་ཡང་། །སེམས་ཅན་གཅིག་ཕྱིར་སྤྱོད་པར་བྱ། །བགྱི་བ
གསུང་༔ ཚན་གཅིག་ན་རེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཆེན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་དེ་དེ་མ་ལགས། འདོད་ཆེན་པ་ནི་འཁོར་བའི་མཐའ་འཛིན་ཅིང་

༄༅། །གཏན་སངས་རྒྱ་བར་མི་འདོད་པ་ཡིན། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་གཏན་སངས་མི་རྒྱ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སྙོམས་ཆོས་ལ་བསྐུར་བ་
དང་། གཉིས་པ་དེ་ནི་འདོད་ཆེན་པའོ། །གསུང་། །དེས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་དེ་འདོད་ཆེན་མ་ལགས། དེ་ལྟར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དུས་
རིང་ཐུང་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སོང་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགེ་བ་ལ་བཀོད་པ་ལས་མི་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་བ་མེད་པས། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་
འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་ན། མི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མི་དགེ་བ་དགེ་བར་འགྱུར་བའམ་དེ་ནི་མི་འཐད་སྙམ་ན། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་བ་དེ་ལྟར་

བདེན་མོད། དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ་ཡང་། འདོད་ཆགས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འབྲལ་བ་མེད། ཞེ་སྡང་ཡང་ཞེ་སྡང་
མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འབྲལ་བ་མེད། གཏི་མུག་ཀྱང་གཏི་མུག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འབྲལ་བ་མེད་པ་གཞིས་ཡིན། འདོད་ཆགས་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དགེ་བ་ཡིན་ནམ་མི་
དགེ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དགེ་བ་ཡིན་ནམ་མི་དགེ་བ་ཡིན། དེ་ལ་དགོངས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་
དང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་དུ་གསུངས་པ་མ་ལགས་སམ། འདོད་ཆགས་ཉིད་ཆགས་པ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཟེར་བ་མ་ལགས་སམ། དེ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དུས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཧིང་དེ་འཛིན་འདིས་བླ་ན་

༄༅། །མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱ་ཞིང་། གདུལ་བྱ་དེའི་རིགས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བ་འདི་ངོ་མཚར་བ་སྐྱེ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཡིན། དེར་ནི་ཡར་
ལུང་པ་གྲོགས་པོ་ཀའི་བརྩོན་ནན་གྱི་འདོད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་སྙམ་ན། དེ་ཡང་འདྲ་འདྲ་ལ་གཏད་སོ་མི་གཅིག །སྤྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཤན་ཕྱེད་པར་སླ་བ་མ་
ཡིན། འོན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེས་པར་གྱུར་ན་ཏ་ཙང་དཀའ་བ་ཡང་མ་ཡིན། ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངོ་སྤྲོད་པར་མཛད་པའི་ཆོས་གསུངས་པ་ལགས། དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨད་ཚོང་མའི་བུ་མོ་གསེར་མཆོག་འོད་གསལ་མ་

དང་། ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་འཛིགས་མེད་གཉིས་བཏུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ཉིད་བྱང་ཆུབ། བྱང་ཆུབ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལགས། དེས་ན་འདོད་ཆགས་ཉིད་བྱང་ཆུབ། བྱང་ཆུབ་ཉིད་འདོད་ཆགས། ཆགས་པ་ཉིད་ཆགས་པ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གཤིས་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེ་
རྟོགས་པའི་དུས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དགེ་བ་ཡིན་ནམ་མི་དགེ་ཡིན། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོས་འདོད་ཆགས་སྤངས་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་བརྗོད་པས་ཆུ་བོ་གངྒཱ་གྱེན་ལ་ལོག
པའམ། སློབ་དཔོན་ལྭ་བ་པ་ཕྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་སྤངས་པའི་བདེན་པ་བརྗོད་པས་ཀུང་ཆུ་བོ་གྱེན་ལ་ལོག་པར་གསུངས། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སེམས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དུས་སུ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལས་སུ་འོང་

༄༅། །བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་མའི་སྙིང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་སྟེ། ཐ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཡང་འགྲོ་བར་
གསུངས་པ་དེ་དེ་ལ་དགོངས་པ་མ་ལགས་སམ། དེ་རིང་གི་ཆོས་འདིས་ཚན་གཅིག་གི་ཆོས་རྣམས་མགོ་རྟེང་བཟློག་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་སྲིད། དེས་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་
གཉིས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་གོ་དགོས་སོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་གཟུང་། ཞུབས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་གྱུར་ན་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་
པའི་སེམས་དེ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་འདོད་པས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་གང་འདོད་པ་དེ་ཐོབ། དེས་ན་ཆོས་དང་སྡེ་སྣོད་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མེད། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་བསམ་པས་ཐེག་པ་
ཆེ་ཆུང་ཕྱེ་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་དེར་གཅིག་པ་ཡིན། དེས་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདོད་མ་ནས་མ

སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་དུས་སུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ལས་སུ་འོང་བས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ལགས་པས་དེ་ལྟར་ཤུག་ལེན་མཛོད་
པར་ཞུ།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཕྱིར་འདས་མ་འོངས་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དགེ
བ་འདིར་གཅིག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་། ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགེ་བ། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་གསུང་འགྱུར་
ལ༑ ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུང་བགྱི་བ་གསུང་ན། །དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་དེར་གཅིག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་

༄༅། །དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བར་དང་ཐ་མར་ཡང་དགེ་བ་ཡིན། ཐོག་མར་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བར་དང་ཐ་མར་ཡང་མི་དགེ་སྟེ། དགེ་བ་ལ་མི་དགེ་
བའི་གནས་མེད། མི་དགེ་བ་ལ་དགེ་བའི་གནས་མེད་དེ། ཕན་ཚུན་བསྒྱུར་དུ་མི་བཏུབ། འོ་ན་ཁ་སང་གི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་གསུང་སྙམ་ན། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་འདོད་ཆགས་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་མི་དགེ་བ་མ་ལགས། དེ་དགེ་བ་ཡིན། དེ་
ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་བླ་ན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཞི་གཞིས་ཡིན། མི་དགེ་བ་དགེ་བར་བསྒྱུར་བ་མ་ལགས། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་
དང་གཏི་མུག་ཀྱང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དུས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར

འགྱུར་བ་དེ་དགེ་བ་ཡིན། དེས་ན་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་དེ་དགེ་བ་ཡིན། དེ་མ་ལགས་པ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་དགེ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་མ་རྟོགས་པ་ཡ་འཕྲས་ཀྱི་དུས་སུ་མ་རྟོགས་པ་ཡ་
འཕྲས་པ་དེ་གཏི་མུག་ཡིན། གཏི་མུག་དེ་མི་དགེ་བ་ཡིན། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་ཡང་མ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་དེས་ཀྱང་འཁོར་བ་སྤོང་བར་མི་ནུས
ཏེ༑ བྱམས་སོགས་རྩོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ཤིན་དུ་ཆེར་གཅོད་མིན། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་ལ་དེ་འགལ་བས། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ། །བཀྱི་བ་
གསུང་༑ སོགས་ཁོངས་ན་སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པ་ཡིན། ཕྱིར་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཀུན་རྫོབ་ལྟར་གཅིག་པ་ནི། མི

༄༅། །དགེ་བ་བཅུ་སྤྱོང་བ་དང་དགེ་བ་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སློབ་པར་གཅིག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱོང་བ་དང་དགེ་བ་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ལེན་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་ལ་མི་ཤེས་རྒྱུ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། མི་དགེ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ནི་དུག་ཧ་ལ་ཧ་ལ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཟོས་ན་འཆི་བར་ཤེས་པས་ཟ་བ་དང་འདྲ། དུག་དེས་ལུས་འདི་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན། མི་དགེ་བས་ནི་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་གཅོད་པ་ཡིན། དེས་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱམ། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲོག་གཅོད་པ་འདི་མ་སྤངས་པར་གྱུར་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་གཅོད་པ་དང་གཞན་ལ་མི་འཆོལ་བ་ཞིག་དགོས། གྲོང་ཁྱེར་བ་ཚན་གཅིག་གསོད་མ་

གཞན་འགུགས་ནས་གསོད་དེ། གཞན་ལ་བཙོལ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་རྣམ་སྨིན་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་སྔོན་བྲམ་ཟེར་སྐྱེ་བ་
བཞེས་པ་ན་ཉ་གསོད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤོང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་
བཟུང་། ངག་གི་སྒོ་ནས་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་འདི་སྤོང་དགོས། རྫུན་འདི་མ་སྤངས་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཆེ་སྟེ། རྫུན་སྨྲ་བ་ནི་ལྕེ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་གསུངས། གཞན་
ཡང་ངག་གི་སྒོ་ནས་ཕྲ་མ་ངག་འཁྱལ་ཚིག་རྩུབ་སྤོང་དགོས། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྣབ་སེམས་གནོད་སེམས་ལོག་ལྟ་གསུམ་སྤོང་དགོས། མི་དགེ་བ་བཅུ་མ་སྤངས་པར་གྱུར་ན
ངན་སོང་གི་གནས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་པར་གྱུར་ན་འདུན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ། དུས་གསུམ་གྱི་

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་འདིར་གཅིག་པ་ཡིན། དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་བསྲུང་རྒྱུ་ཡང་དེ་ཡིན། སྡོམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བ་དང་། དགེ་བ་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འདིར་གཅིག་པ་ཡིན། འདི་ཉམས་སུ་བླངས་ན་འདུན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐོབ་པ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་མ་སྤངས་ན་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་མ་ལགས། སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་མི་དགེ་བའི་རྐྱེན་དང་འཕྲད་པའི་དུས་སུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་རུ་ལྡང་ཞིང་གནས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་གནས། འགག་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་འགག མི་དགེ་བའི་རྐྱེན་དེ་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ཡིན༑ དགེ་བ་བཅུ་ཡང་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། དེ་དགེ་བའི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་པ་ལས་དགེ་བ་བཅུར་མངོན་པར་ལྡང་ཞིང་གནས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་

གནས། འགག་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་འགག་པ་དང་། འདུན་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐོབ་པ་ཡང་དགེ་བ་བཅུས་འདུན་པ་དེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་དེར་སྣང་བ་
ཡིན། ཆོས་ལ་བྱེད་མི་བྱེད་མ་གཏོགས་པ་གོ་མ་གོའི་རྒྱུ་མེད། དགེ་བ་བཅུ་ལས་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དགེ་བ་གཉིས་གཞན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་འདི་ལ་ནན་
ཏན་ཆེན་པོ་བྱ། ལར་དེད་རང་ཐམས་ཅད་སང་དང་འཆི་བ་གང་སྔ་ཆ་མེད། འཆི་བའི་དུས་སུ་སྐྱབས་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་མེད་པས་ན་ཆོས་འདི་མི་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་པ་
ཡིན། དེས་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བ་དང་། དགེ་བ་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་ཞུ་བ་དེ་ཆོས་ལགས།། ། །ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ་བར་འདུ་བ་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་དང་འགལ་བའི་རྩ་བ་ནི་བྱས་པ་མི་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་མི་གཟོ་བ་ལས་

ད གྲུ་བཞི་ ༨༢

༄༅། །བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ཤེས་པ་དང་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་ 167
པ་ལས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ལགས། ལྷ་སྦྱིན་བྱས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་བྱས་པ་དྲིན་དུ་མི་གཟོ་བ་ལས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཉེས་
པ་དང་བརྒྱ་མི་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་འདི་གལ་ཆེ། ཕ་མ་ཞིང་དག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན། ཡུལ་རྒྱ་གར་ཕན་ཆོད་ན་
ཆོས་ཀྱི་ཕྱུལ་ཆེ་བས་ཕ་མ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་གཞན་ན་བླ་མཆོད་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་བླ་མཆོད་གཞན་དུ་མི་འཚོལ་བར་ཕ་མ་ལ་བླ་མཆོད་བྱེད་པ་ལགས་པར་གདའ། དེ་
བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཞིང་དག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་བཟུང་བས་དེ་མཆོད་ན་

བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ་བས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཡང་ཁོང་གིས་དྲིན་ལས་བྱུང་བས་ཞིང་དག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན། ཞིང་དག་པ་རྣམས་ལ་གསོད་པའམ་གནོད་པ་བསྐྱལ་བར་གྱུར་ན་བྱས་པ་མ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་མ་གཟོ་བས་སྡིག་པ་ཆེ་བ་དང་མཚམས་མེད་དུ་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན། ཚུར་ཕན་བཏགས་པ་དང་དྲིན་ཡོད་པ་ལ་བྱས་པ་མ་ཤེས་པར་གྱུར་ན་མདོན་གསུམ་དུ་ཕུང་སྐྱ་ཚོགས་འོང་སྟེ། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རུ་རུ་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲེའུ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ན་གཞན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དྲིན་དུ་མ་གཟོ་བ་ལ་ཉེས་པ་བྱུང་བའམ། ལྷ་སྦྱིན་བྱས་པ་མ་ཤེས་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱས་པ་ཤེས་པ་དང་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་འདི་ 168

ང ༄༅། །ཡིན་པས་འདི་ལ་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དགེ་བ་བཀྲ་ཤིས་དང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་། བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་
བྱས་པ་གཟོ། །བྱས་པ་རྒྱུད་ཟློས་མི་བྱེད་པའི། །མི་དེ་གང་ན་གནས་ཀྱང་བདེ། །དེ་ལ་དཔལ་མགོན་ཉེ་བར་གནས། །བཀྲི་བ་གསུང་། རང་ལ་བྱམས་པ་དང་ཕན་བཏགས་པ
ཕྱིན དེ་ཙི་ཟེར་ཉན་པ་དང་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་གལ་ཆེ། འདིར་ང་འབུས་ཀྱང་ཁྱེད་དགེ་འདུན་རྣམས་སམ་ཡོན་བདག་པ་ལ་རེས་འགའ་འབར་བ་ལྟར་འདུག་ཀྱང་། གཏིང་ཁྱེད་རྣམས་བདེ་ 169
ན་དགའ་བའི་བྱམས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཕན་བདེ་འབྱུང་ཞིང་འབར་བས་ཀྱང་ཐུགས་སུ་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཞིག་མི་སྐྱེད། དེས་ན་ང་ཡིས་ཀྱང་ཡོན་མཆོད་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲུབ
༨༥ དགོས༔ དེ་ལས་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན། སྤྱིར་ཡང་བླ་མའི་གསུང་སྒྲུབ་པ་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་རྗེས

སུ་བསྟན་དང་མཐུན་བྱེད་ཅིང་། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་བླ་མའི་ངག་གཅོག་མི་བྱེད་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་དོན་རྣམས་མཐུན་པར་འགྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་དུང་དུ་སངས་ཡང་རྒྱ། །བགྱི་བ་གསུང་། བླ་མའི་གསུང་ནི་མི་རིགས་པར་ལྟར་འདུག་ཀྱང་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ནཱ་རོ་པས་དཀའ་བ་བཅུ་གཉིས་སྤྱད་པ་ཏཻལླི་པའི་གསུང་སྒྲུབས་པ་ཡང་འཕྲུལ་དུ་རིགས་པ་ལྟར་མི་འདུག་ཀྱང་བསྒྲུབས་པ་ལ་ལགས་མོད། ཏཻལླི་པ་ལྟ་བུའི་གསུང་སྒྲུབ་པར་ནུས་ཀྱང་བླ་མ་གཞན་གྱི་གསུང་སྒྲུབ་མི་ནུས་སླམ་ན། དེ་ཡང་བླ་མ་ངན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་གསུང་མ་བསྒྲུབ་ན་ཡང་ཕྱིས་མ་བླ་མ་བཟང་པོ་དང་མཇལ་བ་དང་གསུང་སྒྲུབ་པ་དེ་མི་འོང་། དེ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཏེ་བླ་མ་རྣམས་སྒྲོག་གཅིག་པ་ཡིན། བླ་མའི་གསུང་བསྒྲུབས་པ་ལས་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་བླ་མ་དྲིན་ཆེ་བས་དེ་ལ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་མ་གཟོ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བླ་མའི་

ང ༄༅། །གསུང་བཅག་པར་གྱུར་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཡང་བྱས་པ་མ་ཤེས་པ་དང་དྲིན་དུ་མ་གཟོ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བླ་མའི་གསུང་བཅག་པར་གྱུར་ན་ཉེས་པ་
ཆེ་བ་ཡང་བྱས་པ་མ་ཤེས་པ་དང་དྲིན་དུ་མ་གཟོ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བླ་མ་དང་གྲོགས་པོ་ལ་སོགས་པ་དྲིན་ཡོད་པ་དང་ཕྱུར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་གལ་ཆེ། གནས་
ཕྱག སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཕྱུག་ལེན་དུ་མཛད་པར་ཞུ་བ་དེ་ཆོས་ལགས།། །།ཡང་བླ་མ་ 171
རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པའི་བརྗོད་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལགས་པར་
༨༦ ཡང་༑ རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །གང་གིས་འདི་ཉིད་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་

རྣམས་མཆོག་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་། གང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བ་དེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་གཏོགས་པ། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་གཉིས་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མི་འདོད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་རུང་། རྐྱེན་མི་འདོད་པ་ལ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་མི་རུང་། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་མཛད། སེམས་ཅན་གྱིས་མ་བཅོས་པ་དེ་བཤེགས་སམ་བབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་དེ་ཡིན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་དམ་པ་ཡིན། རྒྱུ་རྐྱེན་འཛོམས་པ་དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟེར། འོ་ན་ཁམས་དེ་ནི་རྒྱུས་མ་བསྐྱེད། རྐྱེན་གྱིས་མི་འཇིག་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཏུབ་བམ་སྙམ་ན། རྟེན་འབྲེལ་

༄༅། །ཀྱི་གཞི་དེ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད། རྐྱེན་གྱིས་མི་འཇིག་ཀྱང་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞི་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོར་རྟེན་འབྲེལ་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པ། བལྟར་མེད་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པ། བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས། དེའི་དོན་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། །ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་གསུངས་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་བླ་མ་དམ་པས་དེ་རྟོགས་པ་དང་ངོ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་རྟོགས་པ་བླ་མ་དམ་པའི་མོས་གུས་ཡིན་པས་བླ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དགོས། བླ་མའི་སྐྱོན་བརྟག་པའི་ལོག་ལྟས་ཡར་མི་དགབ། སྐྱོན་མཐོང་བ་རང་གི་སྐྱོན་ཡིན། གྲོགས་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་མི་རྟོག་པར་མོས་གུས་བྱེད་པ་གལ་

ཏ སྒྲོང་ཞི་ཁྲིད་འགྲེལ་ཁ་སྐོང་། ༡༨

ཆེ། བླ་མ་བསྟེན་པ་ལ་དཔེར་ན་ནོར་བཟང་བཞིན་བླ་མ་བསྟེན་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམ་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བཀབ་པས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འཁྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་བཞེད་ཀྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་རྒྱུས་མ་སྐྱེས་པ། རྐྱེན་གྱིས་མི་འཇིག་པ། རྟག་པ་བརྟན་པ་དེ་ལ་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་འཇོག་པར་འདོད་པ་ཡིན། སེམས་ཙམ་པས་རང་རིག་དོན་དམ་སེམས་རང་རིག་རང་གསལ་མར་མེ་རླུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་གསལ་སིང་ངེ་ཡེ་རེ་བ་ཞིག་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པས། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དམ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ང་ཡི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །ཟེར་ནས་གསལ་བ་དེ་བློ་

174

༄༅། །ཡིན། བློ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པར་འདོད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་འཇོག་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བས་
མཐོ་བ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པས་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས། སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པར་འདོད་པ་
དང་༑ དེ་བས་མཐོ་བ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་བས་རྣམ་གཅོད་དང་ཡོངས་གཅོད་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ཡང་མི་འདོད། སེམས་ལས་གཞན་དུ་ཡང་
མི་འདོད་པར་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་མཐོ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བས་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བློ་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་འཇོག་པར་འདོད་པ་ཡིན། དེ་བས་ཀྱང་མཐོ་བ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བས་དཀར་

བ་གདངས་རི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འདོད་པ་དང་དེ་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་བཞེད་པས་ལྟ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་ཞེན་པས་གཟུང་བ་བློ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བག་ཆགས་གཞག་ཏུ་མི་བཏུབ། དེ་རྣམས་ཉིད་བག་ཆགས་འཇོག་རྒྱུ་ཡིན། འོན་བག་ཆགས་གང་ལ་འཇོག་ན། ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ལ་འཇོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་གཞི་ནམ་མཁའ་ཡིན་པ་ལྟར། བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལྡང་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་གཞི་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ལགས་པར་ཡང་། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། །ནམ་མཁའ་ལས་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག །དེ་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་དབྱིངས་ལ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ

༄༅། །ཞིང་འཛིན། །བགྱི་བ་གསུང་། བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི། ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་དུ་ཡོད་
དེ༑ རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན། །བགྱི་བ་གསུང་། དེ་
ལྟར་བག་ཆགས་འཇོག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གཉིས། རྒྱུ་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆགས་སྣང་སྟོངས་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་
ཡོད་པ། དོན་དམ་པ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་དེ་ལ་གནས་པ་ཡིན། རྐྱེན་ཆགས་སྣང་སྟོངས་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པ། དོན་དམ་པ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་དེ་ལ་གནས་
པ་ཡིན། རྐྱེན་ཆགས་སྣང་སྟོངས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་དང་ཕྲད་པས་རྒྱུ་བག་ཆགས་བག་ལ་ཉལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེ། ཡུལ་དང་དེ་གཉིས་འབྲེལ་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་

སྦྱོང་བས་རྒྱུས་ནས་ཆགས་པ་སྤྱོད། དེ་ནས་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལུས་བྱིན་གྱིས་རློབ། ལུས་ཀྱིས་སྣང་བ་བྱིན་གྱིས་རློབ་སྟེ་གར་ཕྱིན་ཡང་ཟས་མི་རྙེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡི་
དྭགས་ཀྱི་སྣང་བ་འོང་། ཕྱི་མར་ཡི་དྭགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་བག་ཆགས་ཀྱང་སྣང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཡུལ་དང་ཕྲད་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ། དེའི་
གཉེན་པོ་མ་བསྟེན་མ་སྤངས་ན་སྣང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་དང་ལས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་། དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་
ཡིན། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་བག་ཆགས་ཀྱང་མ་བུ་ལ་བྱམས་པའམ་བུ་མ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ཁྲ་དང་སྤྱང་ཀི་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལམ་རྐྱེན་
དང་ཕྲད་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་དམ་པ་བྱམས་པ་ལ་གནས་པ་ཞིག་གིས་བྱམས་པའི་གདམས་ངག་བསྟན། ཁྲིད་བྱས། བྱམས་པའི་བསླེན་

༄༅། །བསྒྲུབ་ལས་སྦྱོར་གསུམ་ལྷར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རང་གཞན་གྱི་གནོད་པ་སེལ་བ་དང་བདེ་སྐྱིད་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚོགས་མེད་དེ། དཔེ་ཧི་ལྷ་བུ་ཡིན་སླམ་ན་གདོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་གསུམ་པའམ། མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ལྷ་བུ་ཡིན། དེ་ལྷ་བུ་ལ་བྱམས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཟེར། ཉོན་མོངས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་རྣམས་སྤོང་བ་ཡང་བླ་མས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་སྤོང་བའི་གདམ་ངག་སྟོན། བླ་མ་ཡང་མ་ཆགས་པ་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་གཏི་མུག་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོར། གང་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་འཆད་པར་བྱེད། གསུང་ན་ཉོན་མོངས་གསུམ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉག་གཅིག་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་དང་ཟབ་པའི་གདམ་ངག་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མམ་ལྔ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དང་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བའི་རྒྱུད་ཚོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་

གྱི་རིམ་པ་ཡིན། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་རི་ཁྲོད་སྟོང་པ་དབེན་པའི་གནས་ཡིན། གནས་དབེན་པར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མེད་པས་མི་སྐྱེ་ཀུན་ནས་
ལྡང་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བའི་ཉམས་ལེན་རིམ་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པས། ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱ་བའི་ཆོས་ཡིན། ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཆོས་དེས་བསམ་པ་དེ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
ཡིན༑ དེས་ན་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱོར་བ་སེམས་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་དང་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་གཉིས་དང་
གསུམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་བྱིས་པ་གསུམ་དུ་གྱུར་པས་བྱེ་མ་སྤྲིལ་པ་རེ་རེ་ཕུལ་ནས་སྨོན་ལམ་སོ་སོ་བཏབ་པས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་

༄༅། །པ་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། སྤྱོད་པ་མཉམ་པོར་སྤྱོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་པ་དེ་བསམ་པའི་ཁྱད་ཡིན། དེས་ན་བསམ་པ་རྒྱ་མ་ཆུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་གང་བསྐྱེད་པ་དེ་འགྲུབ་པ་ཡིན། སྨོན་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་བས་རྟེ་བརྩུན་བྱམས་པ་བསྐལ་པ་བཞི་བཅུས་སེམས་བསྐྱེད་སྔ་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ཉིད་དེང་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་སེང་གེའི་རྒྱལ་པོ་ཡི་དམ་བརྟན་ལྷ་བུའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་པ་དང་སྨོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྔོན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན། ཆོས་འདི་ལྷ་བུ་གོ་བ་དང་ཉམས་སུ་བླངས་ན་འདི་གཅིག་པུས་ཀྱང་མ་ཚོག་པ་མེད་པས། ཆོས་ཀྱི་སོ་ནམ་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་ནན་ཏན་མཛད་པར་ཞུ།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚོགས་བསགས། སངས་

རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བསྐོར་བ་དེ་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ལགས། ཟབ་པ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཟབ་པ་དེ་ནི་སྤྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། ཟབ་པ་གང་ཡིན་ན་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གཞི་མལ་མལ། དོག་ཙམ་ཙམ། སངས་རྒྱས་སྙམ་པོས་མ་མཐོང་། སེམས་ཅན་གླེན་པས་མ་བཙོས། གཉིས་སམ་བབས་དེ་ཡིན། སེམས་འདི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་ཞིང་ཀུན་ནས་ལྡང་བས་སྟོང་པ་དང་། ཞི་སྡང་གིས་སྟོང་སྟེ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་འཛིན་པ་དང་མི་རིགས་པར་འཛིན་པ་ཙམ་ཡང་ཞེ་སྡང་ཡིན། ཞེ་སྡང་ཆེན་པོ་མནར་སེམས་རིམ་པ་དགུ་ཡིན། དེ་གཙོ་བོ་མི་འཇིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡོད་དེ། དེས་དམྱལ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེ་སྡང་འདི་སྤང་དགོས་པ་ཡིན། སེམས་འདི་ནི་ཞེ་སྡང་ 182

༄༅། །གིས་སྟོང་པ་ཡིན། སེམས་འདི་གཉི་མུག་གིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ་གཉི་མུག་གང་ཡིན་ན་ཆོས་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
ལ༑ སེམས་འདི་གཉི་མུག་གིས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སེམས་འདི་རྟོགས་
པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཁོར་བ་སྤངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལོ་སྟོང་ལོན་པའི་ཡུན་པ་མཐུག་པོ་ཡང་། །སྒྲོན་མེ་སྐྱེས་མ་ཐག་གིས་སེལ་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་
མཐུག་པོ་ཡང་། །རང་སེམས་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་སེལ། །གསུང་། གཞན་ཡང་། མ་རྟོགས་དུས་ན་མ་རིག་པ། །ལས་ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་གཞི་རྩ་ཡིན། །
རྟོགས་ན་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འབྱུང་། གསུང་། གཞན་ཡང་། རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་མ་གཏོགས་པ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་

མེད། གསུང་། འདི་ལ་སྟོང་དམ་མི་སྟོང་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱང་འཁོར་བ་ནུས་པ་མེད་པར་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ན། རྟོགས་པས་འཁོར་བ་སྤྲངས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། འདི་མ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་དེ་བྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་དེ་ཆུང་བ་ལ་ཟེར་བ་མ་ལགས། སེམས་དེ་མ་རྟོགས་པར་གྱུར་
ན་ལོ་བརྒྱ་ལོན་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན། འདི་མ་རྟོགས་ན་ལྷ་རིག་པའི་པཎྜི་ཏས་ཀྱང་འཁོར་བ་མི་སྟོང་སྟེ་དེད་རང་རྣམས་སྟོན་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཚེ་ན་ལྷ་རིག་པའི་
པཎྜི་ཏ་ཡངས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་ཙམ་བྱས་གསུང་སྐད། སེམས་མ་རྟོགས་པར་མཁས་པ་བཀའ་རབ་འབྱམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱས་པ་ཡིན་ཡང་། ནམ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་
འཁོར་བ་སྟོང་བ་མ་གཏོགས་པ་འཁོར་བ་ལ་ཧ་འདྲེས་གང་གིས་ཀྱང་འདའ་བར་མི་ནུས། དེས་ན་ཚིག་ཟ་སླད་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། ངེད་སྒྲོག་ཆགས་སྤྲང་

༄༅། །མ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་དེ་འདྲ་སློབ་པའི་ལོང་གར་ཡོད། གཞན་ཡང་བཙུན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བདེན་པ་འགྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལྷ་བུ་ཡིན་པས་སེམས་མ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་དེས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་མི་ནུས། མ་ཡག་པར་གྱུར་ན་ལོག་ལྟའམ་མཚམས་སྦྱོར་ངན་པ་ཞིག་གིས་བྱས་ན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་ཚོགས་མེད། གཞན་ཡང་བསམ་པ་འཆི་བ་དང་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཡང་མི་རྟག་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་གཞོད་ཆོས་ཞིག་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ནམ༑ དེས་ཀྱང་འཁོར་བ་མི་སྤོང་། ཆུ་བཀྲལ་ལན་ཅིག་ལ་བརྗེ་བཅང་ལན་གཉིས་མི་རེད། དང་པོ་ནས་བརྒྱུད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་སྒོར་འཇུག་དགོས་ཏེ། སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བ་སྤངས་ཟིན་པ་ཡིན། འདི་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་

ང ཀློང་པའི་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༩༨

སྐྱེས་བུ་སྟོབས་གི་དབང་པོ་འགག་པའི་དུས་སུ་དབང་པོ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་འགག་པ་དང་འདྲ་བར་སེམས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་མེད། ཟབ་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་བརྗོད་བྱ་འདི་ཡིན། མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ལགས། དེ་ཡང་ཆོས་ཀུན་དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་རབ་བཤད་དེ། །མགོ་གཅིག་ཏུ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས། །དེ་དག་ལ་ནི་ཐ་
དད་འགྱུར་བ་མེད། །གསུང་། །གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་དག་ཏུ། །ངས་ནི་མདོ་སྡེ་གང་བཤད་པ། །ཚིག་འབྲུ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་
ནུས་མ་ཡིན། །ཚིག་གཅིག་རྣམ་པར་བསྒོམས་ན་ནི། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པར་འགྱུར། །གསུང་། །ཟབ་པའི་གོ་བ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པས་མི་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་ན་ཟབ་པ་ཡིན། འདི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་ཞིག་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། གློ་བུར་དུ་བྱུང་

ང ༄༅། །བའི་རྫོལ་བོན་ཁ་ནག་པ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པས་བརྒྱུད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནས་དུས་ད་ལྟ་ཡན་ཆོད་དུ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པ་ཡིན་པས་འདི་དགོས། བླ་མ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ལ་མོས་གུས་བྱས་ན་དེའི་བྱིན་རླབས་འཇུག་སྟེ། རང་གི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་

ཤེར་ཕྱིན། སྟེང་དུ་བླ་མའི་ཉོན་མོངས་བསྣན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གོང་བུ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། དེས་ན་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་རྙེད་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་སའམ་བྱས་པའམ་

ཐོས་པའམ་ཡང་ཆོ་ལ་སོགས་པ་བཞག་ནས་གདོལ་བུ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱིས་བྱས་ནས་བླ་མ་དམ་པའི་ཅི་གསུང་སྒྲུབ་པ་ཞིག་དགོས། བླ་མ་ལ་ལྷ་ལུགས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་

རྩེ། སྐུའི་ལྟ་ལུགས་མན་ཆོད་གང་ལ་ཡང་སེམས་རྫོགས་པའི་ནུས་པའི་མཐུ་མེད། བླ་མ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ལྟ་དགོས། དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་དུས་ན་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་

པ་ཉིད་དེ་རང་གིས་མངོན་གསུམ་དུ་རྟོགས་ནས་འོང་། དེ་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པ་ཡིན། ལར་ཐབས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་གྱུར་ན་སེམས་འདི་མ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་བླ་མ་བསྟེན་པ་དང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱས་ཀྱང་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་མི་ཆོད། རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན། དེ་ཡང་མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་གསུམ་ལ་དགོད་པར་བྱ་སྙམ་པའི་སེམས་དེ་ཡིན། སེམས་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་གསོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོས་

༄༅། །ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་གསུམ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་སྟེ། ལ་
ལར་ནི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་ལར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་ན་བཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པར་འབྱུང་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ན་དེར་གཏད་པ་མི་འདུག་སྙམ་པ་སྲིད་དེ་དེ་མ་ལགས། སེམས་བསྐྱེད་པས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེར་འབྱུང་སྟེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་ཏོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་
དང་ལུང་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཡིན། ཟབ་པ་སྟོན་པ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱང་འུབས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གདའ། དེ་

ཡང་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རྟོགས་པ་བླ་མ་དེ་ལ་རག་ལས། དེ་རྟོགས་ནས་གནས་དབེན་པ་རི་ཁྲོད་འབའ་ཞིག་འགྲིམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཧིང་
ངེ་འཛིན་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་མཛད་པར་ཞུ་བ་དེ་ཚོས་ལགས།། ། །ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདིས་ཐུགས་བསྐྱེད། ཚོགས་
བསགས། སངས་རྒྱས་ནས། རྒྱས་པར་བྱས་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་། བསྡུས་པར་བྱར་ན་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གསུངས། དེ་ཡང་གཞུང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུ་བ་
ཡིན་ལ། འདིར་མཚན་ཉིད་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་རྣམ་པ་གཉིས། གསང་སྔགས་
ལ་སློབ་དཔོན་ནཱ་རོ་པ་ལ་སོགས་པས་སྡེ་སྣོད་བཞི་པར་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་པ་ལགས་པར་གདའ། དེ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལ་དོན་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་

༄། །ལགས། བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གཅིག་པ་ཡིན། གང་དུ་གཅིག་སྙམ་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་སུ་གཅིག་པ་ཡིན། སེམས་གང་དུ་གཅིག་ན་འཛིན་པའི་སེམས་སུ་གཅིག་པ་མ་ལགས། སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོར་གཅིག་པ་ཡིན། སྔགས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀུན་དོན་གཅིག་ཏུ་ནི། །ལ་སོགས་པ་གསུང་། བཀའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་ཆོས། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་ཤིག་ཡི་གེ་གཞུང་མི་ཉུང་བར་མཛད་པ་རྣམས་སམ། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་བི་རཱུ་པ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་ཏུ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན། འདི་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་དང་མྱ་ངན་ལས་

འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རྟོགས་པ་སྤྱིའི་མོ་ཙམ་ཡང་མེད། འོན་ཏེ་ སྐམ་པོ་པས་རྩེ་གཅིག་ནས་རྣལ་འབྱོར་བཞིར་མཛད། སྤྲོས་བྲལ་ནི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ཡིན་སྙམ་ན། རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཡང་སེམས་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་མ་གཏོགས་པ་རྟོགས་བྱ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ལགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་དག་ཏུ། །ལ་སོགས་པ་གསུང་། སེམས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་སྤྱིའི་རྩེ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་དེ། སྒྲོག་གི་དབང་པོ་འགག་པའི་དུས་སུ་དབང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་འགག་པ་དང་འདྲ། འདི་རྟོགས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན༑ སངས་རྒྱས་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་མ་ལགས་པ་ཡང་མ་ལགས། འོན་ཏུ་ལགས་ཀྱང་དེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ནམ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་

ང

༄༅། །ཁ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། དེས་སངས་རྒྱས་སུ་འོང་བ་མ་ལགས་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །ཕ་སོགས་པ་གསུང་། དེས་
ན་འདི་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན། ཚན་གཅིག་ན་རེ། ཐོས་བསམ་གྱི་གྲངས་ན་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྣམས་དགེ་ཚ་ཞེས་རེ་རེ་ཡིན་ཟེར་བར་འདུག་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་
ཞིག་གི་དྲུང་ན་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་ལྡན་ཡིན། རྟོགས་ལྡན་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཡིན། དེ་གཅིག་དང་ཡང་ཐོས་བསམ་པ་འཛམ་བུ་གླིང་བུ་རམ་ཤིང་གི་ཚལ་བཞིན་གང་བ་
དང་ཡང་བསྒོ་བ་མ་ཡིན། དེས་ན་ངོ་མཚར་འདི་ཆེ་བ་ཡིན་མོད། སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྟོགས། མངོན་གསུམ་དུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་དུས་གསུམ་
ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་གསུམ་དུ་གྱུར་ནས། དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུར་བཞེད་པ་

ཡིན། རང་ཉིད་གཞན་གྱི་སེམས་མི་གནས་པ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བདུད་མི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འདི་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐུས་འབྱུང་སྟེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གནས་པ་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་མཁས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ལགས། འཁོར་བ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འདི་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ་ཐོས་བསམ་མམ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་མི་འབྱུང་། ཐོས་བསམ་ལ་རྟོག་ལོ་ཙྪ་བས་ཀྱང་བཞག་ས་མ་ཀླེད་པ་ཡིན། སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན། མ་བསྒོམ་པའི་ཆོས་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྨན་པ་ལ་ལ་དག །ལ་སོགས་པ་གསུང་། འདི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་བླ་མ་དམ་པའི་མོས་གུས་ལ་རག་ལས། རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པས་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་བླ་མ་བཞི་བསྟེན་ཡང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཆོག་པར་དགོངས་ནས་རྗེ་སྒམ་པོ་པ་བཙལ་བ་ཡིན། དེས་ན་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག

༄༅། །དགོས། དེ་ཡང་བརྒྱུད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དགོས། འདི་ལ་ཡང་གཏུམ་མོའི་བཀའ་བབས་སམ། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་བཀའ་བབས་སམ། རྨི་ལམ་གྱི་བཀའ་བབས་པ་ལ་སོགས་པ་སྲོལ་སོ་སོར་ཡོད། རང་བྱུང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་རྗེ་སྒམ་པོ་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལ་མེད། དེས་ན་འདིའི་ཁུངས་དེར་འཚོལ་དགོས་པ་ཡིན། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་ཞིག་རྙེད་པའི་དུས་སུ་བླ་མ་དེས་ཅི་གསུང་སྒྲུབ་ཅིང་། གསུང་ལས་མི་འདའ་བ་ཞིག་དགོས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ལ་རག་ལུས་ཤིང་། མོས་གུས་མཐར་ཕྱིན་ན་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན། རྟོགས་ལྡན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་གིས་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ཡང་དེས་སྲུང་བ་ཡིན། ཁྱད་པར་དུ་བརྒྱུད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་སྲོལ་དེས་འཛིན་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་བྱུང་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་བསྲུང་བ་ཡིན་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་ལྟ་བུ་ཡིན། མ་བསྒོམས་པར་

གྱུར་ན་མཁས་པ་བཀའ་རབ་འབྱམས་ལ་ཞེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱས་པ་ཡིན་ཡང་། དེས་རང་ལ་ཡང་མི་ཕན། གཞན་ལ་ཡང་མི་ཕན། རང་གཞན་ལ་མི་ཕན་པའི་ཆོས་དེས་
དགོས་པ་ཅི་ཡོད། དེས་ན་འབངས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་གྱུར་ན་ཉིན་མཚན་ཁ་སྐྱེར་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ནན་ཏན་མཛད་པར་ཞུ་བ་དེ་ཆོས་
ལགས།། ༎ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། འདས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། མ་བྱོན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། ད་ལྟར་ཕྱོགས་
བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཚུལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་གཅིག་པ་
ཡིན། སངས་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན། སངས་རྒྱས་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ནས་

ང ཤེར་ཕྱིན ཉི

༄༅། །གདུལ་བྱ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་ཡང་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་གསུམ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་། དང་པོ་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས
ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན། སྦྱིན་པ་ཡང་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡིན། གཏོང་བ་ནི་རྫས་དང་ཟང་ཟིང་གི་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཆེན་པོ་ཡོད་རུང་ཆུང་དུ་ཡོད་རུང་། དེ་ཉིད་ལ་མ
ཆགས་པ་དང་། མི་སྨང་བ་དང་། མ་རྨོངས་པའི་སེམས་དེ་ཐོག་མར་བསྐྱུབས་ནས་གཏོང་བ་ཡིན། གཏོང་བའི་ཞིང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་དང་འཕགས་པའི་ཞིང

197

གཉིས། འཕགས་པའི་ཞིང་རབ་སངས་རྒྱས། འབྲིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཐ་མ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཡིན། རྒྱུད་ཚོད་མཐོན་པོ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་མར་གདམ་སྟེ། དམན་ལ་བརྩེ་དང་མ་རུངས་པ་ལ་བརྩེ། །ཀུན་འབྲུགས་ལ་སོགས་བག་མེད་རྣམས་ལ་བརྩེ། །ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་གྱུར་རྣམས་སྙིང་བརྩེའོ། །ཞེས་དམན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་བས་སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེའི་ཆགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཐོགས་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཚོ་གཅིག་ན་རེ་བླ་མའི་ནོར་དཀོར་ཡིན་པས་མི་འཛད་ཟེར་བ་ཡོད། དེ་ཡང་གསུང་རབ་དང་མཐུན་རྒྱུ་མེད་དེ། གཏོང་མཁན་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། གཏོང་སའི་ཡུལ་དེ་ཡི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་གྲོང་ཁྱེར་ཀུ་རུ་ར་སྒྲོག་ཆགས་དེས་པས་སྐྱུ་ཤ་སྦྱིན་པར་བཏང

༄༅། །ཁ་དང་། དེ་དཔོན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ན་གྲོག་མ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་སྐུ་ལུས་བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ལ་གནོད་
སྦྱིན་སྲུན་ལྔ་ལ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནི་བུ་དང་ཆུང་མ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ན་བྲམ་ཟེ་
བཞིན་ངན་ལ་བུ་མིང་སྲིང་གཉིས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་མགོ་དང་རྐང་ལག་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་ལྟ་བུ་ཡིན། ཚད་མེད་པའི་གཏོང་བ་ནི་འགྲོ་
བ་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ཡིན། འདི་ནི་གཏོང་བ་གཞན་རྣམས་ལས་གཏོང་བར་དཀའ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལགས་ཏེ། གང་གིས་གཏྲུའི་བྲེ་སྟེད་འཛིག་རྟེན་ཁམས། །དེ་
དག་རིན་ཆེན་བྱུང་བུར་བཀང་བྱས་ཏེ། །དགའ་བར་སེམས་ཞིང་རྒྱལ་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཚིག་བཅད་གཅིག་ཙམ་སེམས་ཅན་བྱིན། །རིན་ཆེན་སྦྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་ 199

དེས། སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་ཚིག་བཅད་སྨྲིན་པ་ལ། །གདྲུའི་གྲངས་དང་ཆར་ཡང་མི་ཡོད་ན། །ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་སེམས་པ་སློས་ཅི་དགོས། གསུང་། དེ་ལྟར་གནས་
སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ། གནས་གང་དུ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི་གནས་དེར། ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་བསམ་
བཞིན་དུ་ལེན་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ས་དང་པོ་ཡན་ཆོད་ས་བདུན་པ་མན་ཆོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས་གནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་
ལེན་པའི་འདུན་པ་གཏོང་དགོས་ཏེ། ཚངས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི་བྱམས་པའམ་སྙིང་རྗེའམ་དགའ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་
བླངས། ཚངས་པའི་གནས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་གསུམ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ངན་སོང་གི་གནས་གསུམ་ལྟ་བུར་བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཚད་

༄༅། །མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་གནས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུས་མཚམས་སྦྱར་ནས་གནས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་དང་དམ་ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་གསུམ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དེ་གནས་དེར་འཇུག་པ་ཡང་། ཤེས་བཞིན་དུ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཡང་ཤེས་པ་ལགས་པར་གདའ། གཞན་དག་གིས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་གཞན་དོན་ལ་རིགས་དྲུག་ཏུ་འཇུག་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག མི་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་འབྱུང་། རང་རྒྱལ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འབྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གསུམ་ག་ཤེས་བཞིན་ཡིན་པར་འདོད། ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་བཞེད་པས་སྙོམ་ལྷུན་རིན་

ཐུང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱིས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པ། ཐེག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བྱེད་པར་མི་བཞེད། རིགས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་འདྲེན་པ་
གཏོང་དགོས་པ་ལ་འཇིགས་མི་དགོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན། ལས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན། གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་འདུལ་བར་
བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་བླ་མར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ན་དགེ་སློང་
མགོ་རེག་ལ་བྱང་ཆུབ་མེད། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན་གསུངས་པས་དཀའ་ཐུབ་མཛད་པ་དང་དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་བཏུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལས་ལ་
དབང་ཐོབ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་པའི་ལས་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་འགྲོ་བའི་ལས་ཡོད་ཀྱང་། ཐབས་མཁས་པས་བསྐལ་པ་འབུམ་ཙམ་གྱི་འོག་ཏུ་སོན་ན་བ་

ང

ཤྲཱི་ ཛྙཱ་ན

༡༠༣

༄༅། །ཙམ་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པའམ། བསྐལ་པ་འབུམ་ཙམ་གྱི་འོག་ཏུ་མྱོང་རྒྱུའི་ལས་ཅིག་ད་ལྟ་རྨི་ལམ་འཁྲུག་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལ་
དབང་ཐོབ་པ་ཡིན། སྤྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་ཆོས་གོ་དགོས། མ་གོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་འབྲང་དུ་ཟིན་ན་ནི་རྒྱུ་བཟང་བལ་དུ་བཏུམས་པ་དང་
འདྲ། གཞན་དག་པ་ས་བརྒྱད་ཡན་ཆད་དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་གནས་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་འདུན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་པ་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་
བཞེད་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དམ། རོ་གཅིག་རྟོགས་ནས་ནི་ས་བདུན་མན་ཆད་ཀྱི་འདུན་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་དགོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣང་བ་དཀར་དམར་སྣ་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྟོགས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་པ་ལགས་ཏེ། སྤྲོས་པ་རབ་ཞི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་

སེམས༔ སྙིང་རྗེས་རབ་བརླན་ཀུན་རྫོབ་སྨོན་འཇུག་གཉིས། །ཏིལ་དང་ཏིལ་མར་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་པ། གསུང་། །འདིའི་དུས་ཀྱི་འདུན་པ་ནི་སྔོན་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་འདིར་གཅིག་པུ་གཅིག་གི་འདུན་པ་གཏོང་མི་དགོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གང་ལ་གང་འདུལ་བའི་སྐུར་འབྱུང་༔ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་གང་ཡོད་པའི་སར་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་འབྱུང་བ་འདི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན། ཉིན་ཞག་ཐུགས་ཅིག་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཆར་ས་བདུན་མན་ཆོད་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པས་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ། དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་གནས་པའམ་རོ་གཅིག་རྟོགས་པའི་

ཀ ཞུ་ལན ཉེ

༄༅། །རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་ནི་ཁྱད་མེད་པར་བཞེད་པ་ལགས་
ཏེ། ཐོགས་མེད་བློ་ལྡན་དེ་ཡིས་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་ཡང་དག་འཇུག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། །སེམས་ཅན་
ཡང་དག་སྒྲོལ་བ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །གསུང་། སྟོབས་ལ་ནི་ཁྱད་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ལགས་ཏེ། ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་
པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པའི་བརྒྱའི་ཆར་དང་སྟོང་གི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་ས་
རྡུལ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་བ་ལང་རྨིག་རྗེས་ཀྱི། །ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་ཡིན། །གསུང་། སྐབས་འདིར་ཁྱད་མེད་པར་བཤད་པ

གཞན་དོན་ཡོད་པར་ཆ་ཤད་པ་རང་དོན་ཡིན་ཞེས་མཚན་ཉིད་པས་ཟེར་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་དེ་མི་བཞེད། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤངས་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོས། གདུལ་བྱ་རྣམས་སེམས་གསུམ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་
ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། ལུང་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་
གཉིས༔ སེམས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དུས་གཅིག་བྱེད་ནས་རིམ་གྱིས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཇི་བཟང་དུ་སོང་ནས་མཐར་དེ་རྣམས་
ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་ཏོག་དང་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན། ལུང་སྟོན་པ་ཡང་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་

ང
ཤྲཱི། ཀྲཱི
ཉི

༄༅། །རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སེམས་གསུམ་ལ་འགོད་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་སོང་བའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྲུལ་པ་མི་མངའ། འོ་ན་སྤྲུལ་པ་མི་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་རེ་ཆུང་སླམ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱྭ་མ་ཡིན། དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན། རྒྱུ་ཇི་ལྟར་སོང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་བ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན། རྒྱུ་མེད་ལས་འབྱུང་བ་ག་ལ་སྲིད། འབྲས་བུ་བཟང་པོ་འདོད་པ་ལ་རྒྱུ་ཡང་བཟང་པོ་འགྲོ་དགོས། རྒྱུ་ཇི་ལྟར་སོང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན༑ དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་དུས། ས་བདུན་མན་ཆོད་དུ་བསམ་བཞིན་སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆོད་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་རྣམ་པ་སྣ་

ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེའི་རྒྱུ་ད་རེས་ཁྱེད་ཞིང་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་མཉེས་པའི་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པ་འདིས་དེ་འགྲུབ་པ་ལགས་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བརྩམ་པར་ཞུ་བ་དེ་ཚོས་ལགས།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་
ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པའི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་ལག་ལེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་འདུ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་
པར་བྱ་སྙམ་པ་དང་། སེམས་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འཚལ། དེ་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞིང་བསམ་པ་དངོས་པོ་གསུམ

༄༅། །ཡིན། ཞིང་ལ་འཕགས་པའི་ཞིང་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་གཉིས། འཕགས་པའི་ཞིང་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞི་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལས་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ནི་སྤངས། ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཉམས་སུ་བླངས་པས། འགོག་པའི་བདེན་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་འཁོར་བ་འདི་བསྐྱེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་སྤངས། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་བཞི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་ཆོད་མཐོན་པོ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་མར་བདམ་སྟེ། དམན་པ་བརྩེ་དང་མ་རུངས་པ་

ལ་བརྩེ། །ཀུན་འབྲུགས་ལ་སོགས་བག་མེད་རྣམས་ལ་བརྩེ། །ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་གྱུར་རྣམས་སྙིང་བརྩེའོ། །གསུང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་བས༔ སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་དབུལ་འཕོངས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ། ཕྱི་མར་ལྷ་དང་མིའི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན། དངོས་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཡིན། དེ་ཡང་གཏོང་བ་ནི་ཟས་དང་ཟང་ཟིང་གཏོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཁ་ལས་ཕྱིས། ལྟོ་ལས་བཞར་ནས་ཞིང་དག་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། ཚེ་གཞུག་མི་ཕྱིད་དགོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་དགོས་ཚེ་བཞུགས་ད་ལྟ་ཡིན་མོད། དེད་རང་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་པོ་སྡོད་པ་མ་ལགས་ཏེ། སང་ཙམ་འཆི་ཡང་སུས་ཤེས་ཀྱིས། །དེ་རིང་ཉིད་དུ་བརྟུན་ཏེ་

༄༅། །ཀྱཻ། །འཆི་བདག་སྡེ་ཆེན་དེ་དང་ནི། །བདག་ཏུ་ཞལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུང་། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ཞལ་ནས། ཆོ་ནི་གཏོད་
མང་ཐུང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །རྒྱུ་ཡི་རྒྱུ་བྱུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབུགས་རྔུབ་དབུགས་འབྱུང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །
གསུང་། རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་ནས། དནང་ཉི་མ་རྒྱུར་ཤར་བ། །འགྲོད་ཅིག་འཇུར་གཉིས་ཡིངས་ལ་ཐལ། །སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་འགྲོ་བ། །ཉི་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་
བལྟ། ཞབཀྱི་བ་གསུང་། རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆེ་ཡོད་རུང་ཆུང་ཡོད་རུང་ཞིང་དག་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཏང་བས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་བཀྲ་ཤིས་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལེགས་པའི་དཔལ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། ཕྱི་མར་ལྷ་དང་མིའི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ། མཐར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱ་བ

ཡིན༔ དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསེར་མདོག་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་ངས་སྦྱིན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཐོང་བ་ལྟར་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ན་ཁམ་གྱི་ཐ་མ་ཡང་ཟ་མི་ཐོད་པར་སྦྱིན་པར་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་མཐོང་གསུང་ན། ཀ་ཅའི་
གསོག་བྱུན་ལ་དགོས་པ་ཅི་མེད། ཀ་ཅ་གཅིག་ཡོད་ན་ཡང་དེ་འཇོག་ནས་འཆི་བ་ཡིན། དེའི་དུས་སུ་ཉེ་དུ་བ་སྐད་དམ་གྲོགས་པོ་བ་སྐད་རྣམས་ཀྱིས་ཧ་བཞད་དི་རེ་ལྟོ་ཟན་དུ་མིང་
བཏགས་ནས་ཐོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་བས་རང་གི་མདུན་ན་ཡོད་པ་དགའ་མེད། དེས་ན་ཞིང་དག་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་འབད། ཡོངས་
སུ་གཏོང་བ་བུ་དང་ཆུང་མ་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་མགོ་དང་རྐང་ལག་གཏོང་བ་ཡིན། ཚད་མེད་པའི་གཏོང་བ

༄༅། །དམ་པའི་ཆོས་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཡིན། འདི་ནི་གཏོང་བར་ཡང་དཀའ། གཏོང་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་
གཏྲའི་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་མཛོད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་སྐུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་དུས་ལ་སོགས་པར་
དཀའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། སྦྱིན་པ་གཅིག་པུས་ཀྱང་མི་ཆོག་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་སྲུང་དགོས། དེ་ཡང་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་
བསྲུང་དགོས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བསམ་པས་བསྲུངས་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་མ་དག་པར་བཞེད། ཚུལ་ཁྲིམས་བདག་དོན་བྱེད་པས་རྣམ་
ཀྲུས་ཤིང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བྲལ་བ། །འཕགས་པ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་མི་བརྗོད། གསུང་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་

དམ། འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་འདོད་པས་བསམ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ངེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྟོན་པས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་སྲོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་
བསྲུང་དགོས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་། དེ་ཡང་། ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་ཀུན་གྱིས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་ཐུབ
པས་གསུངས། གསུང་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མངོན་ཞོག་གཉིས་བྱེད་ན་རང་ཉིད་ལ་ཟློལ་བྱེད་པ་ཡིན་མོད། དེས་ན་བན་མོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟར་མི་བྱ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར
དག་པ་རྒྱུད་འགྲོད་པ་མེད་པའི་སེམས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་དགའ་བ་ཀུན་གྱི་གནས། གསུང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས
སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ཞི་བ་འདོད་རྣམས་འཕགས་

༄༅། །པར་འགྱུར། །སྤོབས་བསྟུའི་སྤྱོད་ཡུལ་གནས་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་མེད། །བགྱི་བ་གསུང་། དེ་ནས་བཟོད་པའི་དབང་དུ་བགྱིས་ན་བཟོད་པ
བཞི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་ཡང་གནོད་པ་བྱུང་ན་ཅེར་མི་སེམས་པའི་བཟོད་པ། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ལན་མི་བྱེད་པར་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་འཕགས་པ་གནས
བརྟན་གང་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། བཟོད་པ་གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་གནོད་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། ངས་འདི་ལ་ལན་བྱས་ན་ཆོས་དང་འགལ་བས
ལན་བྱར་མི་རུང་སྙམ་དུ་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་དང་། གསུམ་པ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རང་གི་སེམས་ལ་གཅགས་པའམ་གཤེད་པ་དེ
མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལྟ་བུ་ཡིན། བཟོད་པ་བཞི་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ནི། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས

བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་དུ་བགྱིས་ན་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་གྱི་ངོ་བཞིན་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་མི་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་བང་མཛོད་རྙེད་པར་འགྱུར། གསུང་། བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བརྩོན་འགྲུས་མི་བརྟམ་པར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་པོ་བརྟམ། དེ་ནས་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་དགོས། དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལྔ་སྣག་གཟིག་གི་མདུན་དུ་རྩ་བཞག་པ་དང་འདྲ་བར་མི་འདོད་པ་དང་། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་ལ་བསམ་པ་ལ་གཏད་པར་གཞུག ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་གྱིས་དང་། དེའི་དུས་སུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་མི་འདོད་པ་ཆོས་ཉིད་

༄༅། །ཡིན། དེ་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྣང་བ་འདོར། །རིག་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་པར་
སྒྲུབ། གསུང་ན། རིག་པ་རང་རིག་པ་དང་གཞན་རིག་པ་ཡིན། རང་རིག་པ་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ནས་རྐང་མཐིལ་ཡན་ཆོད་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རིག་པ་ཡིན། གཞན་
རིག་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་དང་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རིག་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་དེ་དག་གི་
འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་བྱེད། །བཀྲི་བ་གསུང་། ཆོས་ཀྱི་
རང་བཞིན་གང་ཡིན་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་སེམས་འདི་ཡིན། སྣང་བ་བྱ་བ་ཕྱི་རོལ་ན་

ཡོད་པ་མ་ལགས། འོན་སྣང་བ་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་སླམ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་སྣང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྣང་བ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། རྟོག་མེད་གཡོ་བ་
མེད་པ་ཉིད། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན། དོན་ཆེན་པོར་ནི་ཉེ་བར་གནས། །འདི་ནི་རང་སེམས་སྣང་ངོ་ཞེས། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་སོ། །གསུང་། རྡོ་ཐག་མོ་གྲུ་
པའི་ཞལ་ནས་རེས་ངམ་ཤོད་ཀྱི་གླུང་འདི་ལྟུགས་སྲེག་གི་ས་གཞི་ཡིན་གསུང་། རེས་འོག་མིན་ཡིན་གསུང་བ་དེ་འགལ་བ་འདུ་བའི་གསུང་མ་ལགས། ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་འོག་མིན་ཡིན། ནང་དུ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ལྟུགས་སྲེག་གི་ས་གཞི་ཡིན། ངམ་ཤོད་ལ་འགྲོ་འོང་ཡོད་པ་མ་ལགས། དོན་དམ་པ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་པ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་སྨམ་པོས་མཛད་པ་མ་

ཀ ཁྲི། ཁྲི་སྒྲུབ་པ། ༡༡༠

༄༅། །ལགས། སེམས་ཅན་གླེན་པས་བཙོས་པ་མ་ལགས། གཞིས་སམ་བབས་ཀྱི་འདུག་ལུགས་དེ་ཡིན། གོང་གི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སམ༑ ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུག་ལུགས་སམ་གཞིས་དེ་ཡིན། དེ་གཉིས་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན། ལར་ཞུབས་ཀྱིས་བསྡུས་ན་དེད་རང་ཐམས་ཅད་སང་དང་འཆི་བ་གང་སྔ་ཆ་མེད་པས་ཆོས་བྱེད་དགོས། དེ་ལ་ཚན་ཅིག་གིས་སྐྱེས་བ་ཡིན། ནོར་ཡོད་ཡིན་
པས་ཆོས་བྱེད་མི་ཁོམ་སྙམ་ན། འོ་སྐོལ་བའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་འདིས་གླིང་བཞི་ལྷ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་ལགས་མོད། དེ་ཡང་ཡབ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཞུས་པས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། ཕོ་བྲང་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་གསུང་། ཡབ་དེ་ལྟ་ན་བདག་ལ

མཆོག་གཅིག་སྣང་། མཆོག་ཅི་འདོད་སྦྱིན་གསུང་བ་དང་། བདག་ལ་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་མེད་པའི་མཆོག་ཞུས་པས། མཆོག་དེ་ནི་སྦྱིན་པར་མི་ནུས་གསུང་བ་དང་། རྒ་དང་ན་དང་འཆི་འགྱུར་བ། །གལ་ཏེ་འདི་གསུམ་ཡོད་མིན་ན། །ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་སྡུག་པ་ཡི། །ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་བདག་ཀྱང་སྤྱོད། །གསུང་ནས་མཆོད་རྟེན་རྣམ་དག་གི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ལྷ་དཀར་པོ་གསེར་གྱི་དང་རིས་ཅན་ལ་སོགས་པར་བཞག བྲན་མོ་དྲུག་མོའི་རོ་རུས་རྩུར་བཤུས་ཁ་བསྒྱུར་ནས་གསོལ་བ་ལགས་མོད། དེད་ཚགས་རིན་མ་ཆོག་པའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྙིང་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས། འཇིག་རྟེན་སྙིང་པ་མེད་ལ་སྨོད། །སྙིང་པ་ཅན་ལ་མི་སྨན་བརྗོད། །རང་བཞིན་འགྲོགས་དཀའ་འདི་དག་དང་། །ནམ་ཞིག་ལྷན་ཅིག་དགའ་བར་འགྱུར། །གསུང་ན། འཇིག་རྟེན་འདིའི་གྲགས་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་སྨོད་པ་ལ་སོགས་

ཀ

༄༅། །པས་ཆགས་སྡང་བསྐྱེད་པ་དེ་ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་ལགས། བདག་ལ་བསྟོད་པ་གཞན་ཡོད་ན། །སྨད་པས་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །བདག་
ལ་སྨོད་པ་གཞན་ཡོད་ན། །བསྟོད་པས་བདག་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གསུང་། །ཕ་མ་དང་གཉེན་འདུན་ལ་ཞེན་པ་བྱ་ཅི་དགོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་མ་བྱས་པ་
མེད༑ དེ་ཡང་རེ་རེའི་བདག་ཉིད་རྡུས་པའི་ཕུང་པོ་ནི། །ལྷུན་པོ་མཉམ་པ་སྙེད་ཅིག་འདས་འགྱུར་ཏེ། །མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུགས་ཚིག་གུ་ཙམ། །རིལ་བུར་བགྲངས་ཀྱང་ས་
ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །བཀྲི་བ་གསུང་། དེས་ན་འདི་ལྟར་རང་གཞན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་མ་གཏོགས་པས་
སྐྱོང་བར་མི་ནུས་པས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ནན་ཏན་མཛད། བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་རྩོམ་པར་ཞུ་བ་དེ་ཆོས་ལགས།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་

ནས༔ ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱི་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་དམིགས་པས་མི་རྙེད། ནང་དུ་སེམས་ལ་ཚུར་འཚོལ་དགོས། དེ་ཡང་དཔེས་བསྟན་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་འདམ་རྫབ་ཀྱི་ནང་ནས་བཏོན། ཕྱི་བ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིས། རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་བཏགས་ན་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་བབས་པར་འདོད་ན་ཡང་དེ་འབྱུང་། དེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཕུང་བར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་འདི་ཡང་ལོག་པར་ལྟ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ཁྲིད་པར་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དུ་བཟུང་བས་ངན་སོང་གསུམ་འབྱུང་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞིར་བཟུང་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ཡི་རིས་ཀྱི་ལྷ་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། བདེ་སྐྱིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་བཟུང་ན་བྱང་ཆུབ་

༄༅། །སེམས་དཔར་འགྱུར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་སུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་
འཕོ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་ལ། དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་མ་ལགས་སེམས་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལྟར་དུ་རང་ཉིད་གང་འདོད་པའི་སེམས་དེ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཡོད་
ཀྱི་བར་ལ་སངས་མི་རྒྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བསྟན། །བདག་དང་བདག་གིར་མི་དམིགས་རྣམ་པར་བྱང་བར་གསུངས། གསུང་ན་འཁོར་བ་སྟོང་བ་
དང་སངས་རྒྱ་བ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པའི་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྟོགས་དགོས། འདི་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བ་སྤངས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་གདོད་

མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་འགག་པ་མེད་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་གནས་པ་མེད་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། དེ་གསུམ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན། ལར་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུ་གསུམ་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་སྐུ་ཉག་གཅིག་ཡིན། དེ་གང་ལ་ཟེར་ན་ད་ལྟ་རང་གི་སེམས་འདི་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། འདི་ལ་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ལུགས་མང་ཡང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་རྟོག་གི། །རྒྱུན་བཅད་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བཞེད། །གཞན་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ། །གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལས་ཟབ་པའི་ཆོས་གཅིག་ལོགས་སུ་འཚོལ་ན་ནི་མི་རྙེད། ལར་ཐུབས་ཀྱིས་བསྡུས་ན་དེད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུ་སུ་ལི་ཡིན། ཚིག་དང་ཐ་སྙད་མང་པོ་ལ་དགོས་པ་མེད། ཆོས་ལ་མ་གོ་རྒྱུ་མང་པོ་མེད། ཨེ་

༄༅། །ཁྲིད་མ་གཏོགས་པ་ཚིག་དང་ཐ་སྙད་མང་པོ་མི་དགོས། མི་ན་མི་འཆི་ན་ལྷ་སློབ་པ་ལ་སང་དང་འཆི་བ་གང་སྔ་མི་ཤེས། འཆི་བའི་དུས་སུ་དེ་
རྣམས་འཇིག་ནས་སེམས་མ་རིག་པའི་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་འཆི་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས། སེམས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་བྱ། འདི་འཚོལ་བའི་ཁྲུངས་ཀྱང་
ཆོས་ཀྱི་རྗེ་མ་གཏོགས་པ་ལ་མེད། བོད་ན་ཆེ་བ་བླ་མ་ཞང་ཡིན། ཞལ་སྔ་ནས་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་འདི་ལ་དུམ་ཙམ་ཞིག་གོ་བ་བླ་མ་ཞང་ཡིན་པ་ལ། ཨ་ཕོ་རང་ཐ་མལ་
གྱི་ཤེས་པ་སྐྱོང་གསུང་བ་དེ་ཀུན་བཟང་པོ་མིན། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན། དེ་ཙུག་སོང་ན་དཀའ་བར་འདུག་གསུང་། དེས་ན་འདིའི་ཁྲུངས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་མ་གཏོགས་
པ་གཞན་ནས་རྙེད་པར་དཀའ་བས་ན་འདི་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་བྱ་དང་། འདི་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བ་སྤྲངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་མ་གཏོགས་པ། །

འབྲས་བུ་ལ་ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་མེད། །གསུང་། གཞན་ཡང་། མ་རྟོགས་དུས་ན་མ་རིག་པ། །ལས་ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་གཞི་རྩ་ཡིན། རྟོགས་ན་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འབྱུང་། གསུང་། དེས་ན་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡང་དེ་རང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་གཞག་པར་ཞུ།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གཅིག་པུར་འདུ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཡིན། འོན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་འགལ་བ་འདུ་བའི་གསུང་དུ་འདུག་སྙམ་ན། དེ་མ་ལགས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མ་རྟོགས་པའི་དུས་དང་། རྟོགས་པའི་དུས་དང་། ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་དུས་གསུམ། ཨ་འཐས་སུ

༄༅། །འབྱུང་བ་དང་། སྨྲུ་མ་ལྷ་བུར་འབྱུང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྷ་བུར་འབྱུང་བ་དེ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྟོགས་ཚོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་
པ། གཞིས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྱུང་ལ། རྒྱུ་འབྲས་དེ་ཉིད་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་
བར་གནས་པ་གཞིས་ཡིན་པས་འདི་ལ་འགལ་བ་གཅིག་ག་ལ་ཡོད། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་སུ་
མེད་པར་གནས་པ་བྱ་བ་གསུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་གཞིས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་འདི་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཡིན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ལགས། དེ་ལྟར་ཡང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །འདི་ནི་

གང་གིས་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་རྣམ་མཆོག་མཐོང་། གསུང་། གཞན་ཡང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་
མཐོང་། ཆོས་མཐོང་། དགེ་འདུན་མཐོང་གསུང་། གཞན་ཡང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་གཏོགས་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྟེན་
འབྲེལ་གཅིག་ཏུ་བསྡུན་པ་ཡོད་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན། མི་རྟག་པར་འདོད་པའི་སེམས་འདི་རྟག་པར་ལྟ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བྲུང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན། འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
ཞེར། མི་རྟག་པ་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས། འདི་མ་སྐྱེས་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་པར་ཞུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཡིན། འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་དུར་ཁྲོད་པ་དགོས་ཏེ། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་
རོ་དང་མགོ་སྙོམ་པར་བྱེད་པ། བདག་ཀུང་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའོ་སྙམ་དུ་མགོ་སྙོམ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་

༄༅། །ཡང་། དུར་ཁྲོད་པ་དག་འཆི་བ་དྲན་བསྒོམས་ནས། །དེ་ན་སྐྱེ་འགྱུར་བག་མེད་གནས་མི་འགྱུར། །མི་གཙང་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བ་ཡིས༑ རྟེ་ཡི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྤྲབ་མོར་འགྱུར། །གསུང་། །གཞན་ཡང་། དུར་ཁྲོད་སོང་ནས་གཞན་དག་གི། །རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། །འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་ནི། །ནམ་ཞིག་མགོ་སློམ་བྱེད་པར་འགྱུར། །གསུང་། མི་རྟག་པར་འདོད་པ་འདིས་ཆད་པར་ལྟ་བའི་མཐའ་ཧི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དྲུང་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན༑ གཞན་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་འདིས་སྤོང་བ་ཡིན། གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱུ་ཧི་ལྟར་སོང་བའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་སྟེ། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་མི་དགེ་བ་མཐའ་དག་དགག་པའི་

བསྔབ་པར་བཅས། དགེ་བ་མཐའ་དག་བསྔུབ་པའི་བསྔབ་པར་བཅས་པ་ཡིན། གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ་སེམས་དང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གསུམ་མམ༔ ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གསུམ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་དེས་ཁྲིད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་དེ་མི་དགེ་བ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་དེས་ཁྲིད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་དེ་དགེ་བ་ཡིན། འདིར་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་དེས་ཁྲིད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་དགོས། དེད་ལྷ་བ་མཐོན་པོ་དང་སྙོམ་པ་བཟང་པོ་ལ་མི་གནོད་སྙམ་ན། ལྷ་བས་རྒྱུ་འབྲས་གར་ཞིག་སྟེ། ལྷ་བ་མཐོ་ཡིན་རྒྱུ་འབྲས་ལ་

༄༅། །འཛོམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་མོད། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དང་དེའི་ལས་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་སྤང་ཞིང༌། ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་དང༌། དེའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས། དེ་ལ་ཚན་གཅིག་གི་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དགེ་བར་
སྒྱུར་བར་འདོད་པ་ཡོད་དེ། ཚོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་མི་བཞེད་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཕལ་ཆེན་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་འཛོམས་པའི་དབའ་བོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལས་མ་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལྟར་དུ་
ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་དང་ལས་མ་སྤངས་ན་རྒྱུད་ཚོད་མཐོན་པོ་ལ་ཡང་གནོད་པ་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོ་དང་སྲིང་ལྟུམ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཇ་ལན་ཏྲ་ར་པས་བཀྲོན་པ་ལྟ་བུ་

ཡིན། མི་དགེ་བའི་སེལ་ཅིག་ཞུགས་ན་རྒྱུད་ཚོད་མཐོ་བས་མི་ཕན། ནམ་མཐོ་བདེ་བའི་དུས་སུ་གཉའ་ཅག་གིས་མནན་ནས་འོང་སྐྱེ་སློབ་དཔོན་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཁེགས་སྟེ། སེང་ལྡིང་ཟླུག་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་མཛད་པ་དང་རྟ་ཆག་གསོལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། བཅུ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡོད་དེ་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས་ན་ཤིའི་བར་དུ་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་ན་ཤིའི་བར་དུ་འགགས་པ་ལ་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན། བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཡན་ལག་བྱེ་བྲག་བཅུ་གཉིས་གང་། །ཐུབ་པས་རྟེན་འབྱུང་གསུང་དེ་དག །ཉོན་མོངས་ལས་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། །གསུམ་པོ་དག་ཏུ་ཟད་པར་འདུས། གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་དུས་

༄༅། །བྱ། ལས་ཀྱི་དུམ་བུ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དུམ་བུ། དེ་ཡང་དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཚོན་མོངས། །གསུངས་པས་དང་པོ་མ་རིག་པ། བརྒྱད་པ་སྲེད་པ། དགུ་པ་ལེན་པ། གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ཅེས་པ་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་བཅུ་པ་སྲིད་པ། ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཡིན། གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་ཞེས་པ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེས་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན། གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བགྲོ་བ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཡིན། བདུན་ལས་ཀྱང་གསུམ་འབྱུང་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་འདི། ཉིད་ནི་ཡང་དག་ཡང་དུ་འཁོར་བགྲོ་བ་གསུང་། །བཅུ་གཉིས་པོ་གསུམ་དུ་འདུ། གསུམ་གཉིས་སུ་འདུ། གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་སྐད་ཅིག་མའི་བསམ་པ་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། །ཁ་ཏོན་མར་མེ་ལོང་རྒྱ། །

མེ་ཤེལ་ས་བོན་སྐྱུར་དང་སྦྲ། །ཕུང་པོ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡང་། །མི་འཕོ་བར་ཡང་མཁས་རྟོགས་བྱ། །འགྱི་བ་གསུང་ན། ཁ་ཏོན་ནི་འདིར་ང་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་
ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་བྱ་བ་ཞིག་བརྗོད་པའི་དུས་སུ། ཡེ་ཤེས་དཔལ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་བརྗོད་ན་ངའི་དེ་འཕོས་པ་མ་ཡིན། ཡང་རྐྱེན་དེས་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་མར་
མེ་གཅིག་ལས་མང་པོ་སྦྲོན་པ་དང་། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དང་། རྒྱུ་ནི་དཔེར་ན་རྐོས་ཤོར་གྱི་རི་མོ་འབི་འབི་ལ་འབྱུང་བ་དང་། མེ་ཤེལ་ནི་མེ་ཆ་དང་སྦྲུ་དང་རྟོ་བ་
གསུམ་འཛོམ་པ་ལས་མེ་འབྱུང་བ་དང་། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ས་བོན་དེར་འཕོས་པ་མ་ཡིན། རྐྱེན་ཆུ་ལུད་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱུར་དང་
ནི་བྱ་བ་འདིར་ང་འབྲུ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ལྟེ་བོག་ཏུ་ཤིང་བོག་སྐྱུར་མོ་བཞག་ནས་ཙམ་ཟེར་བའི་དུས་སུ་ཁྱེད་གཞན་གྱི་ཡང་ལྟེ་བོག་ཏུ་མཆིལ་མ་འདུ་བ་དེ་ཡང་ངའི་དེ་དེར་འཕོས་པ་མིན་

༄༅། །ལ་ཡང་རྐྱེན་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སྨྲ་བྱ་བ་ཁམས་ཀུན་ན་བུ་ཚ་རྣམས་བྲག་རྩར་སོང་ནས་བྲག་ཅ་ལྟ་མོ་བྱས་པའི་དུས་སུ་བྲག་ལ་ཡང་སྨྲ་དེ་གྲག་པ་
དེ་ཡང་སྨྲ་དེ་དེར་འཕོས་པ་མིན་ཡང་རྐྱེན་དེས་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ། །མི་འཕོ་བར་ཡང་མཁས་རྟོགས་བྱ། །བྱ་བ་དེ་ཡང་། འདི་ན་ཕ་
རོལ་དུ་འཕོ་བའི་དུས་སུ་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འདི་འཕོ་བ་མ་ལགས། ཤི་ཁའི་བསམ་པ་བཟང་ངན་ཞིག་གི་རྐྱེན་གྱིས་ཕ་རོལ་དུ་ལུས་བཟང་ངན་ལེན་པ་
ཡིན། དེས་ན་དངོས་པོ་མི་འཕོ། རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། རྐྱེན་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་འབྲས་མི་འདོད་པ་ནི་ཆད་ལྟ་ཡིན། འོན་ཐྲབ་དེ་ནི་སྨྲོམ་པོ་ལ་
ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་གཡས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཡོན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཐྲབ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་

ཕྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཀུན་སོང་བ། །ཕྲ་ཕྱིར་ཉེས་པས་གོས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །གནས་འདི་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། གསུང་། དེས་ན་ཕྲ་བ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དེ། སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ན་ཆད་ལྟ་རྒྱང་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དངོས་ལ་ཡང་། །གང་གིས་ཆད་པར་རྣམ་བརྟགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་དོན་མ་མཐོང་། གསུང་། མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འགག་པ་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བྱུང་བའི་གོ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཟེར། རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་དང་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྐྱེན་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དཔེར་ན་ཁྲི་དཀར་པོ་དུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན། བྲམ་ཟེའི་

༄༅། །ཕྱི་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྐྱེན་གསུམ་པོ་དེས་གསུམ་དུ་ཕྱུང་བསྟན་པ་ཡིན། རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ་འཇིགས་འཇིགས་ཆེན་པོ་ཞིག་འདི་བྱུས་མེད། དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་འདི་གོ་དགོས། ཇི་རིན་པོ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འདི་གོ་བར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ནད་དང་གནོད་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དམིགས་པས་ནད་གསོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་འདི་ཡིན། འདི་གོ་ན་ནད་པའི་ནད་གསོ་བ་དང་སྨྲོན་པ་དྲན་པ་རླེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཧེ་ནང་གི་བསམ་པ་བཟང་ངན་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་དེའི་ལུས་དང་སྣང་བ་འོང་བ་ཡིན། ནང་དུ་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་གནས་པའི་དུས་སུ་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཞན་རྣམས་དེའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འོང་བ་

ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསུང་བའི་དུས་སུ་སེང་གེ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཞིང་འདི་པདྨོ་ཅན་གྱི་
ཞིང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ན་སྲས་ཀྱི་བུ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འདུས་པས། འཁོར་དང་མེ་ཏོག་པདྨ་རྣམས་སྐྱེས་སུ་
བསྐུར་བས་ཧྲས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཡིན། ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་མ་གོ་བར་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལམ་སྣ་འདྲེན་
པའི་བླ་མར་མི་བཏུབ། ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་མ་གོ་མ་བཟུང་བར་གྱུར་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་བསོད་ནམས་ཨེན་རེའི་དཔུང་ཕྱུལ་གྱིས་སློབ་མ་ལ་ཅི་དགའི་ཆོས་བཤད། དེ་བཟུང་བས་མི་
རབས་འཆད་པ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་བླ་མའི་མོས་གུས་དང་ཆོས་ལ་སོ་ནམ་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་མེད་ན་བསྙེན་ཡུན་རིང་བས་མི་ཕན་ཏེ་བསོད་རིན་དང་

༄༅། །འདྲ། འདི་གོན་ཕའི་བུ་དེ་ཡིན། གོ་བ་གཅིག་ཕུ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་དེས་ཚོག་པའི་རྒྱལ་ལུགས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྗེའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀུང་འདིས་འགྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། བདེ་ཆེན་ཀུན་བཟང་ཡངས་པའི་མཛོད། །བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །གསུང་བ་དེ་ཡང་འདི་ཡིན། མགོན་པོ་ཕག་མོ་གྲུ་
པའི་ཁོང་རང་འདི་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་སྐད་ཅིག་མ་
བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན། རྟོགས་པ་ནི་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཐུས་རྟོགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་བཙལ་བས་རྙེད་པ་མ་
ལགས། སྐད་ཅིག་མའི་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཀུང་འདིས་གོ་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བའི་དུས་སུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་འདོད་ལེན་

པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ལུས་འཕོས་པའི་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། དངོས་པོ་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
འདི་འཕོ་བ་མ་ཡིན། འདི་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་ན་འཕོ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། ལུས་འཕོས་པ་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཀྱང་འདི་གོ་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་ལུས་
ལྷ་བུའི་ཆོས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན། དེ་གོ་དགོས། དེ་རྟོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱན་ཉིད་འདི་པ་འདི་མ་གོ་བར་
གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་དུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་མི་ཤེས་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་རྣམས་མེད་པའི་ལུས་དང་
འདྲ། རྒྱན་ཉིད་འདི་པ་འདི་གོ་ཞིང་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡིན། ཐབས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་གྱུར་

ང བརྒྱ་ཉེར་གཅིག ༡༢༡

༄༅། །ན། རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་འདི་གོ་བ་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་
མགོན་པོ་དང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྲལ་བའི་གདུང་བ་དང་། ལྷོག་སྤྱུབས་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་གོ་བར་འདོད་པའི་སོ་ནམ་ཅན་ཞིག་དགོས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་འཇོག་པར་
ཞུ་བ་དེ་ཆོས་ལགས།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ངེད་རང་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་པོ་མི་སྡོད། མྱུར་དུ་འཆི་དགོས་པ་ཡིན། དེ་
ཡང་འཆི་བའི་དུས་ལ་ནི་བབ། མལ་གྱི་ཐ་མ་ལ་ཉལ། ཟས་ཀྱི་ཐ་མ་རྒྱུ་ཐིགས་པ་ཅིག་འཐུང་། ཉེ་དུ་དང་གཉེན་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐའ་བསྐོར། དབུགས་རིང་ཐུང་བྱེད་
ཅིང་འཆི་བའི་དུས་སུ་སྐྱབས་དང་མགོན་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མེད། ཆོས་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཞི་བ་དང་། ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ ༢༤༡

ཆོས་ཡིན། དེ་གང་ཡིན་ན་རང་གི་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཞི་བ་དང་། ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཞི་བ་ཆོས་རང་གི་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྤངས་ཟིན་པ་ཡིན། ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚོགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དང་། སྣང་བ་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཡང་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པའམ། མར་ལ་མར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན། དེས་ན་སེམས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རྟོགས་པ་སྤྱིའི་རྫེ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད། འདི་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་སྤྲོད

༄༅། །པ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རུང་བ༑ དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར། །གསུང་། འདི་མ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མ་སྤངས་པ་ཡིན། འདི་མ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ནི་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། མ་རྟོགས་དུས་ན་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་ན་འདི་རྟོགས་པ་ནི་མི་དགོས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ངམ་མི་སྟོང་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེས་ན་ཡང་འཁོར་བ་ནུས་པ་མེད་པར་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་ནི། ལ་སོགས་པ་གསུང་ན་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་སྤོང་བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། འདི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ་མཁས་པ་བཀའ་རབ་འབྱམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་འདི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ནུས་མཐུ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་

བརྩོན་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་ཉམས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་ལ་ཡང་འདི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པའི་མཐུ་མེད། འདི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་རབ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། འབྲིང་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དང་། སྣང་བ་དཀར་དམར་སྣ་
ཚོགས་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས། བླ་མས་ཀྱང་འདིའི་དུས་སུ་གཟོད་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལམ་སྣ་འདྲེན་པའི་བླ་མ་བྱེད་རན་པ་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་
པར་བླ་མ་བྱས་པས་སྐྱེ་མ་རན་པར་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ། ཐ་མ་ཡང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉམས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་། བླ་མ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མ་ཞིག་གིས་མོས་གུས་ཀྱི་ཚོད་བླ་མ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་འདུ་ཤེས་མན་ཆད་ཀྱིས་འདི་རྟོགས་པར་ནི་མི་ནུས། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འདུ་ཤེས་

༄༅། །དགོས། ཚོད་དམ་དབལ་ངར་གྱིས་སྨིན་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམ་ན་འདི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚེགས་
མེད༑ འདིའི་ཁུངས་ཀྱང་བརྒྱུད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་ཡོད་དེ་སློབ་དཔོན་སྤྲུལ་སྐུ་བ་བདེན། ཤ་ཟ་བ་འདུ་བ་ལ་ཚག་པོ་རྐང་པ་ལ་ཟ་དགོས། ཚེས་བྱེད་པར་འདུ་བ་ལ་བརྒྱུད་པ་
འདི་ལ་འཇུག་དགོས། བརྒྱུད་པ་འདི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་རྗེ་སྣམ་པོ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པདྨའི་བླ་མར་
སངས་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ནས་མི་རྟོག་བླ་མཇོས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཐུབ་པའི་སྤྲུན་སྤུར་མགོན་པོ་བླ་འོད་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་གྱི་དུས་ན་མི་རྟོག་བླ་མཇོས་ལ། །ཐུབ་
པའི་སྤྲུན་སྤུར་བླ་འོད་གཞོན་ནུར་གྱུར། །ལྔ་བརྒྱའི་དུས་སུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཉིད། །གསུང་ན་བླ་འོད་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་གཏད་པ་ཡིན། དེ་ 245

ཡང་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་བཟུང་ཞེས། རང་བྱུང་མགོན་པོ་ང་ཉིད་གསོལ་བ་འདེབས་གསུང་། དེའི་དུས་སུ་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་ཡར་ཞུས་པས་སྙིགས་མའི་
དུས་ངས་འདི་འཛིན་པར་མི་ནུས་ཞུས་པས། ཁྱོད་ཐུགས་ལས་ཆུང་ངུར་གྱིས་ཤིག དེའི་དུས་སུ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་གསུང་ངོ་། དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ནི་རང་གི་
སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ཡིན་ལ། འདི་བཟུང་ཞེས་གདང་པ་ཡིན། འདི་ཆགས་པ་དང་། བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་མིན། རང་གི་སེམས་གདོད་མ་ནས་
མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། རྗེ་སྒམ་པོ་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ངོ་སྤྲོད་མདའ་བ་དེ་ཡང་འདི་མ་ལགས། རྗེ་སྒམ་པོ་པ་ལ་འདི་བྱུང་བས་ན་ད་ལྟ་དྭགས་
པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ཡིན་ལ། བཀའ་བརྒྱུད་འདིའི་ཆོས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཡིན། དེ་གང་ཡིན་བགྱིས་པར་གྱུར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་

༄༅། །རྣམ་པར་སྨྲོས་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གསུང་ན། གང་དུ་མཉམ་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་མཉམ་ཞེ། རྣམ་པར་སྨྲོས་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ལ། མདོ་འདིའི་དོན་བསྒོམ་མི་དགོས། ཚིག་གཅིག་ཙམ་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་ན་ཡང་དེས་མདོ་འདི་གསུང་བའི་དུས་སུ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་དང་སངས་རྒྱས་མང་པོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་མདོ་དེ་ཉིད་དུ་ཞལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་གསུང་ན། ཕན་ཡོན་གྱི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་འདོན་པ་དང་དབྱངས་སུ་ཡང་མཛད། འདི་གང་ཡིན་བགྲེས་པར་གྱུར་ན་མདོ་སྡེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་རྗེ་སྒམ་པོ་པ་ལ་གཏད་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་

དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཀུན་དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་རབ་ཆ་ཤད་དེ། །འགོ་གཅིག་ཏུ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས། །དེ་ལ་ནི་ཐ་དད་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་གསུང་། ངེད་ད་ལྟ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་དུ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་དམིགས་པར་རི་ཁྲོད་སྟོང་པ་འདི་ལྟ་བུར་སྐྱོ་ཚ་ཕྱུལ་རེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་
དགོས་པ་ཡིན་མོད། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། སྡུག་བཟིག་གི་མདུན་དུ་རྩ་བཞག་པ་དང་འདྲ་བར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མི་འདོད་པ་ཞིག་བྱུང་
ན༏ གཞོད་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་དམ་གཉེན་འདུན་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ་གཉེན་གཉེན་དུ་འོང་བ་དང་དགྲ་དགྲར་
འོང་བའི་ཏིག་ཏིག་ཅིག་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ཞལ་ནས། ཕ་ནི་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ན་ངེས་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། ངེས་ན་གཉེན་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ

༄༅། །སྡིག་པའི་ལས་བྱེད་དུ་གར་ཞུས། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐལ་པ་འདོད་མཁན་མི་འོང་། དེ་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་སློང་བྲམ་ཟེ་ལྷ་རྣམས་དང་། །མགྲོན་དང་ཡབ་ཡུམ་སྲས་དང་བཙུན་མོ་དང་། །འཁོར་གྱི་སླད་དུ་སྡིག་པ་མི་བགྱི་སྟེ། །དམྱལ་བའི་རྣམ་སྨིན་སྐལ་འདོད་འགའ་མ་མཆིས། །གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆེད་དུ་སྡིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད། གཞན་ཡང་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་ནས་སྡིག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བླུན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གསེར་སྣོད་རིན་ཆེན་སྤྲས་པ་ཡིས། །ངན་སྐྱུགས་ཕྱག་པར་བགྱིད་པ་དེ་བས་ནི། །གང་ཞིག་མི་རུ་སྐྱེས་ནས་སྡིག་པ་དག །བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་བླུན་པ་ཡིན། །བགྱི་བ་གསུང་། སྤྱིར་དེང་རང་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་པོ་མི་སྡོད། སང་དང་འཆི་བ་གང་སྔ་ཆ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྤྲོས་པ་ཐད་ཀྱིས་གཅད་

ལ༔ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་བྱ། བར་དོ་གསུམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བགྲོད་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱིར་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་
མཛད་པར་ཞུ།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པའི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་
ཅད་ཐོག་མ་དང་། བར་དང་། ཐ་མར་དགེ་བར་འདུ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་ལགས་པར་ཡང་། ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགེ་བ། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས༔ མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་གསུང་འགྱུར་ལ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུང་བཞི་བ་གསུང་ན། ཐོག་མར་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བར་
དང་ཐ་མར་ཡང་དགེ། ཐོག་མར་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བར་དང་ཐ་མར་ཡང་མི་དགེ། དགེ་བ་མི་དགེ་བར་བསྒྱུར་དུ་མི་བཏུབ། མི་དགེ་བ་དགེ་བར་བསྒྱུར་དུ་མི་བཏུབ་སྟེ་

༥ ༄༅། །ཀ་ཤིས་ཡིན། ཀ་ཤིས་ཀྱི་གོ་བ་གང་ཡིན་སླམ་ན་བསྒྱུར་དུ་མི་བཏུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་གང་གིས་ཀྱང་བསྒྱུར་བར་མི་ནུས་
པའམ་འབྱུང་བ་བཞི་པོའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་བསྒྱུར་དུ་མི་ནུས་པ་དང་འདྲ། འདི་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ཡིན་ལ། ཞལ་སྔ་ནས་སྔོན་སངས་རྒྱས་
ཨཱ་ཀྲྀ་ཏྱཱ འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ཡང་མེད། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ངོ་ཤེས་པ་ཡང་མེད། གྲགས་པ་ཡང་མེད། འཕྲིག་ཀྱང་མ་ཆུད་པའི་དུས་ན་ཡང་འགའ་ 251
ཞིག་ཅི་ཞིག་ལྷར་སྐྱེས་དབང་གིས་ལས་དགེ་བ་བཅུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད། དེ་ཐོག་མར་དགེ་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་བཀྲ་ཤིས་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལེགས་པའི་དཔལ་ཕུན་
༢༦ སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ། བར་དུ་དགེ་སྐྱེ་ལྷ་དང་མིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ། ཐ་མར་དགེ་སྐྱེ་དེའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས། ཡང་འགའ་ཞིག་མི་དགེ་བ་བཅུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ

ཡང་ཡོད། དེ་ཐོག་མར་མི་དགེ་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནད་དང་གནོད་པ་སྡུག་བསྔལ་ཉེས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཚོགས་འོང་། བར་དུ་མི་དགེ་བ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྟུང་། ཐ་
མར་མི་དགེ་བ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་པར་འཁྱམས་པ་དེ་གཞིས་ཡིན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ
དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དུས་གསུམ་ལ་མ་ཐོགས་མ་ཆགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག་པས། དགེ་བ་ལ་དགེ་བར་མཁྱེན། མི་དགེ་བ་ལ་མི་དགེ
བར་མཁྱེན་པས། དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་བསླབ་པར་བཅས། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་དེ་དགག་པའི་བསླབ་པར་བཅས་པ་དེ་གཞིས་འཇིག
རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་གསུང་ན། འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་

༄༅། །དང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་མཁྱེན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གཤིས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་མཛད་པ་མ་ལགས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐོག་མར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་གསུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ལ་དགེ་སློང་དག སྔོན་དགེ་བའི་ལས་འདི་སྤྱད་པས་ཐོག་མ་དང་། བར་དང་ཐ་མར་བདེ་སྐྱིད་འདི་སྐྱེད་ཅིག་བྱུང་། དེས་ན་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་གསུངས་པ་དང་། སྔོན་མི་དགེ་བའི་ལས་འདི་སྤྱད་པས་ཐོག་མ་དང་། བར་དང་ཐ་མར་མི་དགེ་བ་སྡུག་བསྔལ་འདི་སྐྱེད་ཉམས་སུ་མྱོང་། དེས་ན་དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་པའི་རབས་ལྔ་བརྒྱ་གསུང་། མི་དགེ་བ་ལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་བ་བཅུར་འདུ། དེ་ཡང་བསྡུས་ན་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་

སེམས་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན། དགེ་བ་ལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་དེ་དགེ་བ་བཅུར་འདུ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན། དེ་དེ་ལྟར་ལགས་པར་ཡང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ༑ མ་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་བ་ཡིན། །བགྱི་བ་གསུང་ན་དེས་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཕན་ཚུན་བསྒྱུར་དུ་མི་བཏུབ་པ་གྲུབ་པའི་མཐར་ཆེན་མོ་འདི་གོ་དགོས། འདི་གོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདིའི་སྟེང་ནས་སླས་ན་གསུང་སྒྲོས་འབབ་ཞིག་ཏུ་འོང་བ་ཡིན། འདི་མ་གོ་ན་གཞན་ཇི་སྙེད་ཅིག་སླས་ཀྱང་གསུང་སྒྲོས་སུ་མི་འོང་༑ ཕྱིར་ཆོས་རྗེའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་གོ་དགོས་ཏེ་ལུས་དང་འདྲ་བ་ཡིན། གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་མ་གོ་ན་གཞན་རྣམས་ནི་བར་དོའི་ཤེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ལུས་མེད་པས་

༄༅། །དོན་བྱེད་མི་ནུས། གྲུབ་མཐའ་རྣམས་མ་གོ་མ་བཟུང་བར་ཡར་བཀབ་ཀྱིན་གཞག་ན་ནུབ་ནས་འགྲོ། ནུབ་ན་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཧྲེ་བྱུང་བ་ལ་དོན་མེད་པར་
འོང་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནན་ཆགས་བྱ། ལུས་དང་འདྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་གོ་ནས་གདོད་མིག་གི་དབང་པོ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་དེ་ཡང་ཕྲ་རགས་གཉིས། སྣ་བ་དང་འདྲ་
བའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་གོ་བ་འབྱུང་། དབང་པོ་གཞན་ཡང་དེས་འགྲེ་བ་ཡིན། ཆོས་མ་གོ་བས་མང་པོ་ལ་དགོས་པ་མེད། གོན་གཅིག་ཕུ་ཅིག་
བྱུང་ཡང་དེས་ཆོག་པའི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་པས་འབད། ང་ཚོགས་ནི་མི་སྐྱོང་། རང་སྐྱུབ་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་དགོས་སླམ་ན་དེས་མི་ཕན་ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་མ་གོ་བར་དལྷ་
ཤིན་རིགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་གོ་བ་དང་། ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ། དེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཡིན་པ་

དང་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་པོ་གཅིག་པ་ཡིན། དགེ་བ་གཞིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་བ་དེ་སྒྲུབ་པར་བཅས། མི་དགེ་བ་གཞིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དགེ་བ་དེ་
དགག་པར་བཅས། དེ་ལ་འདུལ་འཛིན་ཚོ་ཅིག་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་དང་། དགག་བཅས་གནང་བཅས་སྒྲུབ་བཅས་བཅས་པ་སྤུན་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། དགག་བཅས་ལ་
རྐྱེན་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་གནང་བའི་སྐབས་འཚོལ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ག་ལ་སྲིད། བཅས་རང་བཞིན་མི་གཅིག་ན་དགེ་བ་དགག་པའི་བསླབ་པར་བཅས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་
སྒྲུབ་པའི་བསླབ་པར་བཅའ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དང་། དགག་པ་ལ་ཡང་གནང་ན་ནི་སྟོན་པ་ཡང་ཚོས་ལ་དབང་ཟ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་གསུང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདང་ཀ་ན་ཀུན་དགའ་བོས་བསླབ་པའི་གཞི་ཕྲན་ཚེགས་མ་ཞུས་པ་དང་། འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་དེ་ལ་སྨྲོས་པ་དང་། འདང་ཀ་ན་ཉེ་བར་

ང [illegible] རྩེ

༄༅། །འཁོར་ལོ་ཨུཏྲ་ཡི་གནང་བ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ནི་གནང་བར་སྨྲོས་ཤིག །བཀག་པ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ནི་བཀག་པར་སྨྲོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན། ཀུན་དགའ་བོས་མ་ཞུས་པ་དང་མ་གསུངས་པ་གར་སྲིད། འདའ་ཀའི་གསུང་དེར་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཐག་བཅད་པ་ཡིན་ཏེ། གནང་བ་དང་མཐུན་པ་དགེ་བ་རྣམས་ནི་གནང་བར་སྨྲོས་གསུངས་པ་ཡིན། བཀག་པ་དང་མཐུན་པ་མི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་བཀག་པར་སྨྲོས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་བཞེད་པ་དེ་ཡིན། ཡང་སྡིག་པ་དང་ལྟུང་བ་གཉིས་པོ་ཡང་གཅིག་པར་བཞེད་པ་ཡིན། གཞན་རྣམས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པས་མི་བསད་པ་སྡིག་པ་ཡིན་ལ༑ རིགས་བདུན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱས་པས་མི་བསད་པ་ལྟུང་བ་ཡིན་པས་མི་གཅིག་པར་འདོད་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་བཞེད་པས་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གཅིག་པ་ཡང་

257

སྒྲོག་གཅོད་པ། འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སྤྱིག་ལས་ཀྱང་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྟུང་བར་གསུངས་ལ། འདུལ་བ་ནས་ལྟུང་བ་ལྟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྟུང་བའི་དོན་གྱིས་ནི་ལྟུང་བ་ཞེས་གསུངས་པས་གཅིག་པར་བཞེད། དེ་རྣམས་གོ་བ་དང་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཡིན་པ་དང་དེ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་བཙའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གོ་ནས་འོང་། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྙམ་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས། སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་བ་གང་ཡིན་ན་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྲུའི་རྩེ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད། རང་གི་སེམས་ཡིན། སེམས་དེ་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་དེ་སྟོང་པ་ཡིན། དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་ལམ་ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་སྙམ་དུ

༄༅། །མི་བཟུང་། རང་གི་སེམས་འདི་ཡིན་ལ་འདི་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན། དེ་དགག་སྒྲུབ་
གཉིས་སུ་བཅའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མ་རྟོགས་པས། རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བློ་བུར་དུ་དགེ་མི་དགེར་བྱུང་། དེ་
གཉིས་དགག་སྒྲུབ་ཏུ་བཅས་པ་ཡིན། དེ་ལ་མི་དགེ་བ་སྤོང་བ་དང་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟོན་པས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་ཡང་དམ་
པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་
གཉིས་སྤངས་ནས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གཤིས་སམ་བབས་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་

ནས༔ སེམས་བསྐྱེད་ཇི་ལྟ་བ་གཞན་དུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐོབ་པ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སེམས་རྟོགས་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཉིས་པོ་འདི་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཐོབ། སྨོན་སེམས་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཐོབ། སྐུ་གསུམ་ཡང་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དང་འཁོར་དང་སྐུ་ཚེའི་ཚད་དང་བསྟན་པ་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆུ་ལ་ཆུ་བུར་འབྱུང་བ་དང་འདྲ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་

༄༅། །འབྲས་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཐུགས་ལ་དེ་ལྟར་གཞག་པ་དེ་ཆོས་ལགས།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གཏིང་མཐའ་ནི་མེད། སྡུག་བསྔལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། འཁོར་བ་འདི་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་སྙམ་ན། ཆོ་ག་ཉམས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་ཆོ་ག་གང་ཉམས་ན་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དེ་མ་རྟོགས་པས་ང་དང་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་གཞི་ང་དང་བདག་ཏུ་བཟུང་། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་དུ་བཟུང་བས་ཉེས་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པས་འཁོར་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་། བདག

ཀ ཀློང་ཆེན་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༡༣༡

ཡོད་ན་ནི་ལ་སོགས་པ་གསུང་། དེས་ན་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་རྒྱུ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། འདི་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལ་སྡོམ་པ་གསུམ་མམ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་སྤོང་སྟེ། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་ཡིན། དེ་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་རིགས་བདུན། དེ་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། སྤྱི་ནི་ངར་འཛིན་པའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་ཀྱང་དེ་སྤོང་བ་ཡིན། རྩ་བ་ངར་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་དུས་སུ་ཉེས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན། བྱེ་བྲག་ནི་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་ཡིན། ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔ་སྤོང་བ་ཡང་ངར་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་སྲུངས་པའི་དགོས་པ་ངར་འཛིན་པ་སྤོང་བ་ཡིན། ངར་འཛིན་པ་མ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་

༄༅། །དཔའི་སྒོམ་པ་འཇུག་སེམས་སྒོམ་པའི་བདག་ཉིད་འདི་བསྐྱེད་ནས་དགེ་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ཡིན། འདི་མ་བསྐྱེད་ན་ངར་འཛིན་པ་སྤངས་ཀྱང་
བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་དཀའ་སྟེ་མི་ནུས། ངར་འཛིན་པ་མ་སྤངས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་
ཀྱི་སེམས་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ། ངར་འཛིན་པ་མ་སྤངས་པར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ། འཇུག་སེམས་སྒོམ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ངར་འཛིན་པ་
སྤོང་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་ན་ངར་འཛིན་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་མི་ནུས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་ནི། བདག་གི་ལུས་དང་
ལོངས་སྤྱོད་དང་། །དགེ་བ་དུས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཏང་བ་དང་། །དེ་བསྲུང་དག་པ་སྤེལ་བའོ། །གསུང་ན། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུས་

གསུམ་དུ་བསགས་པ་དང་ཡོད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྲུང་བ་དང་སྤེལ་བ་དང་གཏང་བ་དག་པར་བྱེད་པ་བཞི་ལྟར་བསྲུང་བ་ཡིན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཇུག་སེམས་སྡོམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ཡིན། ངའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྲ་བའི་ཕྲ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་མ་གཏོགས་པས་མི་སྦྱོང་། སྤྱིར་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡིན། དེ་ཡང་ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྦྱོང་བ་ཡིན། སྤང་བྱ་ཐ་མ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཕྲ་བའི་ཕྲ་བ་སྦྱོང་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འདི་མེད་པར་གྱུར་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བར་མི་ནུས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀྱང་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པར་གནས་པ་

༄༅། །ཡིན། སྤྱིར་སྡོམ་པ་གསུམ་ལམ་ཡིན་ཏེ་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྤྱོང་བ་ཡིན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཐོབ། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པ་ཡིན། སྤྱིར་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱིས་འདི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། འདི་མ་རྟོགས་པའི་སྡོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད། འདི་རྟོགས་པར་བྱེད་

པ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ལ་རག་ལས་པས་དུས་རྒྱུན་དུ་མོས་གུས་ཀྱི་གདུང་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འདུ་ཤེས་དགོས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། སྐད་དུ་ཡང་ནི་མི་རྙེད་དེ། །བླ་མའི་དུས་མཐའ་བསྟེན་པ་དང་། །རང་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། གསུང་ན་དུས་མཐའི་མོས་གུས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འདུ་ཤེས་ལགས་པས། བླ་མའི་མོས་གུས་དང་སྒོམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ནན་ཏན་མཛད་པར་ཞུ་བ་དེ་ཆོས་ལགས།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བཀྲིས་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་རང་གི་སེམས་གཅིག་པུར་འདུ་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་ཕྱིན་འཁོར་བ་རང་གི་སེམས་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རང་གི་སེམས་གཉིས་སུ་མཆིས། དེ་ཡང་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་རྐྱེན་འཛིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ

༄༅། །དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡང་སེམས་དེར་སྣང་བ་ཡིན། དེ་ལ་འཁོར་བ་རང་གི་སེམས་ནི། བསམ་པ་ངན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་
བསམ་པ་ལ་བསམ་པ་དེའི་སྣང་བར་འོང་སྟེ་ཆགས་པའི་བསམ་པའི་དབང་དུ་བགྱིས་ན་དགེ་སློང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་ལྷུང་བཟེད་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེ་སྡང་གི་དབང་དུ་
བགྱིས་ན་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན། གཏི་མུག་གི་དབང་དུ་བགྱིས་ན་ཆུ་སྲིན་ཉའི་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་དག་གི་ཡང་ཆགས་པའི་ཡུལ་དང་སྡང་བ་དང་རྨོངས་པའི་
ཡུལ་དེ་དག་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དེ་མ་རྟོགས་པར་སེམས་ཉིད་ཆགས་པ་སྣ་ཚོགས་པར་ཆགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཆགས་སྡང་དུ་བཟུང་བས་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་འཁོར་བ་རང་གི་སེམས་གྲུབ་པ་ཡིན། བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་ལ་ཡང་དེའི་སྣང་བ་འགྲུབ་སྟེ་བྲན་མོ་མདངས་ཞུགས་མ་ལྟ་བུ་

ཡིན༔ མྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་རང་གི་སེམས་ནི་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་ཉིད་ཞི་བ་དེ་འདོད་པས་བདེན་པ་བཞི་ལྟར་ཉམས་སུ་
བླངས་པས་བསམ་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགྲུབ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་དང་ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཉམས་སུ་
བླངས་པས་བསམ་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གཏན་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་དྲི་གོང་རེ་རེ་ལ་ཡང་སེམས་
ཅན་ལྔ་བརྒྱ་རེ་རེ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མ་བཀོད་པར་དྲོ་མི་གསོལ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ངག་གི་སྒོ་ནས་ཆོས་མི་སྟོན་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ལགས་
པར་གདའ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པས་བསམ་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡིན། འདི་ལ་མྱ་ངན་

༄༅། །ལས་འདས་པ་རང་གི་སེམས་ཟེར། དེ་ཡང་སེམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། རྐྱེན་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཁོར་འདས་
གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གཟུང་འཛིན་གདོས་སུ་ཆུད། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་སྡིག་རྒྱུའི་རྒྱ་མཚོ་སློག །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐོ་ཡོར་མི་ཡིས་དེད། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་རྫི་ལམ་སྐྱེད་མོ་ཚལ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་ཞི་བར་མཁྱེན། །གསུང་ནས། སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དེ་མ་རྟོགས་པར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བཟུང་བས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན། སྡིག་སྡུག་ལ་རྒྱ་མེད་པ་ལ་རི་དྭགས་རྣམས་ཀྱིས་ཆུར་བཟུང་བ་དང་འདྲ་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་མ་གྲུབ་པ་
ལ་དེར་བཟུང་བས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན། ཐོ་ཡོར་ལ་མིའི་བློ་བྱུང་ནས་བྲོས་པ་དང་འདྲ་བར། རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཟུང་བས་འཁོར་བར་འཁོར་

བ་ཡིན། རྨི་ལམ་གྱི་སྐྱིད་མོས་ཚལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འདྲ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་བསགས་ནས་སངས་རྒྱ་བར་བཟུང་བ་
ཡིན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དེ་དག་སྤངས་ཏེ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཚན་ཅིག་སླམ་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
ན། དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གཏན་མེད་དམ་སླམ་པ་སྲིད་དེ། དེ་ལྟར་མ་ལགས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
རྒྱུ་འབྲས་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་
འབྱུང་། མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་པ་ཡིན། འོན་དུ་ལགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་དེའི་སྲུ་རིས་འབྱིན་ཏེ། སེང་ལྡིང་ཟླུག་པ་དང་རྟ་ཆག་གསོལ་བ་ལ་

ང ཕྱི། ཞལ་ཤོག ༡༣༦

༄༅། །སོགས་པ་དེ་དག་ཀུན་སེམས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན། སེམས་མ་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་སྟོང་མི་ནུས༔ རྟོགས་ན་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལ་འཁོར་བ་སྤྱངས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ཟེ་ཆོམ་སྐྱེས་པས་ཀུན་འཁོར་བ་ནུས་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཟེ་ཆོམ་སྐྱེ་བ་ནི༔ ཀ་སོགས་པ་གསུངས་ན་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་སྟོང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། འདི་རྟོགས་པ་མོས་གུས་ལ་རག་ལས་པས་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ལ་མོས་གུས་དང་མི་འབྲལ་བར་ཞུ་བ་དེ་ཆོས་ལགས།། །།ཡང་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ཡང་གཉིས་སམ་བབས་དེ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ༔ འདིར་སྣང་བ་རང་སེམས་ནི་བརྒྱུད་པ་འདིའི་ཕ་སྐད་ཡིན། བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཧྲེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན། སྣང་བ་རང་སེམས་ནི་མཆོན་རྟོན་པོ

 སྙིང་གར་གཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ནི་དེ་ཉིད་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཕར་ཕྱུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལ་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་བྱ་བ་ནང་དུ་བསམ་པ་གང་

སྐྱེས་པ་དེའི་རང་གཟུགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱང་དེའི་ལུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྟོགས་ལྡན་རྣམས་སམ། ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་

ཡིན། དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་བར་དཀའ། འདི་གོ་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་བདེ་བ་དང་ལེགས་པའི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་

མཁས། འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་སྐྱེ་བ་གང་འདོད་ལེན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན། དེས་ན་འདི་གོ་དགོས། འདི་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་མའི་བསམ་པའི་རང་

གཟུགས་དང་། ལུས་འཕོས་པའི་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་གཉིས་སུ་གཟུང་། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མའི་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་འདི་གོ་ན། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནད་དང་གནོད་པ

ང ཕྱི། སོ་ཐར། ༡༣༧

༄༅། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོགས་ཧི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་སེལ་བ་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་ཐུ་འབབ་པའི་མཛེ་པོ་དང་འདམ་པ་ཡ་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་པ་དང་། སྟོད་ལུང་ཇག་པ་ཤར་མོ་དང་། ཡོར་སྟོད་པའི་དགེ་བསྙེན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་རྣམས་བསམ་པ་དེའི་ལུས་སམ། བསམ་པ་དེའི་རང་གཟུགས་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་མ་ལགས། ལུས་འཕོས་པ་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་འདི་གོ་ན་རང་ཉིད་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འདོད་པའི་གནས། ནུབ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་ནམ། ཤར་ཕྱོགས་མངོན་དགའ་འམ། དགའ་ལྡན་ལྷ་བུ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཏེ། དོན་གྱིས་འཕོ་བ་ཡང་འདི་ཡིན། འདི་གོ་ན་ནད་པ་ཤི་ཁ་མའི་རྩར་ཕྱིན་ན་ཡང་རྒྱལ་འགྱུར་བ་དེས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེར་འཇུག་ན་ནི་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན། དེ་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ 273

ཚོགས་པའི་གནས་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་བསམ་པ་དེ་སྐབས་དེར་སྨོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་བྱམས་པ་བསྒོམས་བྱས་པས་བྱམས་པ་གང་ལ་ཟེར་མི་ཤེས་པས༔ བླ་མ་དམ་པའི་རྩར་བྱམས་པའི་གདམས་ངག་ལེགས་པར་ཐོབ་པ། བྱམས་པའི་མྱོང་བ་ཡོད་པ་བྱམས་པར་ངེས་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ཤི་ཁ་མ་དེ་ལ་བྱམས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་གང་འཕྲོད་པའི་སྣ་ཚིག་ནས་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་གནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བསྒྱུབས་པས་བསམ་པ་དེའི་རང་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྲན་མོ་གཡོག་མོ་མངག་ཞུགས་མ་དང་། འཕགས་པ་བ་ལང་བདག་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་མ་གོ་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་ཀྱང་ལུས་ལེན་པར་དཀའ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་དམ། དགེ་སློང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སློབས་པ་དང་

༄༅། །ལྡན་པ་ལྷུང་བཟེད་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྤྱིར་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་འདི་གོ་ན་ནད་པའི་ནད་གསོ་བ་དང་སྨྱོན་པ་དྲན་པ་རྙེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཏེ། དེ་ཡང་དགོས་པར་གདའ། དེ་ཐོག་མར་དགེ་བ་ཡིན། ཐ་མར་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་འདོད་བླངས་པས་ཆོག དེ་བར་དུ་དགེ་བ་ཡིན། ཐ་མར་དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན། སྤྱིར་འདི་གོ་བ་དང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་གཟུགས་སུ་བྱ་བ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་དགེ་བས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་འབྱུང་། འདི་གོ་ན་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཏེ། དཔེར་ན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨད་ཚོང་མའི་བུ་མོ་གསེར་མཆོག་འོད་དཔལ་མ་བཏུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། བསམ་པའི་རང་གཟུགས་འདི་ཡང་གཉིས་སམ་བབས་

ཡིན༔ བྲན་མོ་ལ་སྲུས་བསྟན་པ་མེད་ཀྱང་བུ་ལ་བྱམས་པ་སྐྱེས་པས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་གཞིས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ལས་དེའི་རང་
གཟུགས་ངན་སོང་གི་གནས་གསུམ་འགྲུབ་པ་དེ་གཞིས་ཡིན། ངན་སོང་གི་གནས་གསུམ་ཕྱི་རོལ་ན་མེད། བསམ་པ་དེའི་རང་གཟུགས་ཡིན། ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་ཚངས་པའི་
གནས་བཞི་ཟེར་བ་ཡང་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་སེམས་དེས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པས་ན་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རང་
གཟུགས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡིན། དེ་ཡང་གཞིས་ཡིན། ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅི་རིགས་པའམ་རང་གཟུགས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། དེ་གཞན་དུ་
དགེ་བ་བཅུའི་སེམས་ཅི་རིགས་པའི་རང་གཟུགས་མ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་བསམ་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་མ་ལགས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞིས་

༄༅། །ཡིན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཡང་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཡིན། དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་གཟུགས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རང་གཟུགས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནང་གི་བསམ་
པའམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་གཟུགས་ཡིན། ཆོས་འདི་གོ་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་སྐྱིད་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོངས་པ་མེད་པའི་ལམ་ཡིན། བསམ་
པའི་རང་གཟུགས་འདི་རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་སྣང་བ་རང་གི་སེམས་ལས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྐྱེན་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་སྣང་བ་རང་གི་སེམས་ནི་སྤྱི་ཙམ་འོལ་ལེ་བ་ཡིན། བསམ་པའི་རང་

གཟུགས་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་མ་ལུས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཧཻ་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འདི་ཡིན་པས་ནན་ཏན་མཛོད་པར་ཞུ་བ་
དེ་ཆོས་ལགས།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག། ངེད་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སང་དང་འཆི་བ་
གང་སྔ་ཆ་མེད། སྐྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་ཐམས་ཅད་དང་ནི་བྲལ། འཁོར་བ་འདི་སྟེས་དབང་དང་རང་དགས་ནི་མི་ལྡོག། སྡུག་བསྔལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ། སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་ཆོག་པའམ་འཛད་པའི་དུས་ནི་མེད། དེ་ཡང་འཆི་བའི་དུས་ལ་ནི་བབ། མལ་གྱི་ཐ་མ་ལ་ཉལ། ཟས་ཀྱི་ཐ་མ་ཆུ་ཐིགས་པ་
ཞིག་འཐུང་། ཉེ་དུ་གཉེན་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐའ་བསྐོར་དབུགས་རིང་ཐུང་བྱེད་ཅིང་འཆི་བའི་དུས་སུ་སྐྱབས་དང་མགོན་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་མེད། ཆོས་དེ་ཇི་ལྟར་ཉམས་

ང བརྒྱ་ བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ ༡༤༠

༄༅། །སུ་ལེན་སྐབས་ན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ལྷུར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
གཉིས་པོ་འདི་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གདོགས་པར་འདོད་པ་ཡང་ཡོད། ཚོགས་གཉིས་དབྱེ་བ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པ་
ཡོད་ཀྱང་། ཚོགས་གཉིས་པོ་དབྱེ་བ་མེད་པར་བཞེས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བསམ་
པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་གསུམ་འཚལ། དེ་ལ་ཞིང་དག་པའི་དབང་དུ་བགྱིས་ན་སྤྱིར་ཞིང་དག་པ་ནི་ཇོ་བོ་བླ་ན་མེད་པའི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་
གསུམ་ཞིང་དག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཞིང་དག དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཞིང་དག ཆོས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དགེ་

འདུན་ཞིང་དག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་། འཆི་མེད་ཧ་སྒྲའི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་ཁྱབ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་བསམ་མི་ཁྱབ། །འཕགས་
པའི་དགེ་འདུན་བསམ་མི་ཁྱབ། །བསམ་མི་ཁྱབ་ལ་དད་བྱས་ན། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་བསམ་མི་ཁྱབ། གསུང་། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་
ཚུལ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲངས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། ཆགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཐོགས་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
སྤྲངས་པ་ལ། མ་སྤྲངས་པ་སྤུའི་རྩེ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་སྤྲངས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། སྤྲངས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
བསོག་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ་ཞིང་དེ་དང་མཉམ་པར་འབྱུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་བརྙེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཐོགས་མ་

༄༅། །ཆགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་སྟེ། འདས་པའི་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཁར་སང་བྱུས་པ་བཞིན་དུ་མཁྱེན། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་མ་
ཐོགས་མ་ཆགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་སྟེ། མ་འོངས་པ་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་
འཇུག་སྟེ། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་མི་མཁྱེན་པ་སྤྱིའི་རྩེ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་། རྣམ་པར་
སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཚོགས་བསགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་མེད་པའི་རབ་ཏུ་བྱམས་པའི་ཐུགས་མངའ་བ་ཡིན། རྒྱུ་མེད་པའི་གོ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ནི་ཙོར་

ཕན་བཏགས་པ་ལ་ཕར་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་མཉམ་པ་ཡིན། དེས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། ཆོས་དེ་གང་ཡིན་བགྱིས་པར་གྱུར་ན། འདི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡིན། མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཀོ་ཙུ་ཤི་ཀའི་མདོར་གསུངས། དེ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོར་དྲངས་པ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། །ལ་སོགས་པ་གསུང་། མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་མ་རིག་

༄༅། །པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་པས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་འགགས་པ་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། ཡན་ལག་བྱེ་བྲག་བཅུ་གཉིས་གང་། །ཐུབ་པས་
རྟེན་འབྱུང་གསུངས་དེ་དག །ཉོན་མོངས་ལས་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། །གསུམ་པོ་དག་ཏུ་ཟད་པར་འདུས། །དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་
ཏེ༔ །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །བཤྲི་བ་གསུང་ན། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མ་རིག་པ། བརྒྱད་པ་ནི་སྲེད་པ། དགུ་པ་ནི་ལེན་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དུམ་
བུ༔ གཉིས་པ་ནི་འདུ་བྱེད། བཅུ་པ་ནི་སྲིད་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ནི་ལས་ཀྱི་དུམ་བུ། མིང་དང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དུམ་བུར་ 283

གསུངས༔ དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་ཏུ་བསྡུན་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན། མི་རྟག་པར་འདོད་པའི་སེམས་འདིས་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་རང་དབང་ཅན་ལ་
སོགས་པ་རྟག་པར་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པ་ཡིན། མི་རྟག་པར་འདོད་པའི་སེམས་འདི་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པ་ཡིན། གཉིས་སུ་བསྡུན་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་
བུ༔ གསུམ་དུ་བསྡུན་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་སྨིན་པ་གསུམ། བཅུ་གཉིས་སུ་བསྡུན་པ་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་
ལྟར་ལགས་པར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཅིག་ཏུ་བསྡུན་པ་ཡོད་དེ་མི་རྟག་པའོ། །གཉིས་སུ་བསྡུན་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ། གསུམ་དུ་བསྡུན་
པ་སེམས་དང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ། བཅུ་གཉིས་སུ་བསྡུན་པ་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཇི་སྙེད་

༄༅། །ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལགས་པ་ཡང་མདོ་ས་ལུ་ལྗང་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་གཏོགས་པ། ཆོས་
འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། །གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །
འདི་ནི་གང་གིས་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་རྣམ་མཆོག་མཐོང་། །བགྱི་བ་གསུང་། དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་
པའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དག་ཀྱང་གཡས་ནས་འོངས་པ་ཡང་མ་ལགས། གཡོན་ནས་འོངས་པ་ཡང་མ་ལགས། ནང་ངམ་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས་ཏེ་དེ་དག་རྐྱེན་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། འདི་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཞེར། རྐྱེན་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ

ཡིན་སྙམ་ན་ཁྲི་དཀར་པོ་དུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེའི་བསམ་པ་གསུམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུམ་དུ་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མའི་བསམ་པ་
རྟེན་འབྲེལ་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། འདི་གང་ཡིན་བགྱིས་
པར་གྱུར་ན་ད་ལྟར་གྱི་རང་གི་སེམས་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་འདི་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཡིན། འདི་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་
བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་རྩ་བ་ནས་སྤངས་ཟིན་པ་ཡིན། འདི་སྟོང་ངམ་མི་སྟོང་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཞིག་སྐྱེས་པས་ཀྱང་འཁོར་བ་ནུས་པ་མེད་པར་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཐེ་
ཚོམ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །ལན་གཅིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། །སྲིད་པ་རྡུལ་པོར་བཏང་བ་ཡིན། །བགྱི་བ་གསུང་ན། རྟོགས་པས་འཁོར་བ་སྡུག་

༄༅། །བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་སྤྱངས་པ་ལྔ་ཅུ་སློས། དེས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཕམ་པས། གང་ཞིག་མེད་མིན་ཡོད་མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་ལས་གཞན་དུའང་། །བརྟག་པར་མི་ནུས་ངེས་ཚིག་དང་བྲལ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་ཞི་བ། །དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྣང་ལྡན་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །སྡང་དང་རབ་རིབ་རྣམ་པར་འཇོམས་མཛད་དམ་ཆོས་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །བཀྲི་བ་གསུང་། ཆོས་དེ་གང་གི་ཉམས་སུ་བླངས་པར་གྱུར་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཆོས་དེ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ

རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་མཛོད་གསུང་རབ་འབྲི་བ་དང་ཀློག་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། ཁྲིམས་ནས་ཀྱང་ཆོས་དེ་འབུལ་དགོས་པ་ཡིན། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་མཛོད་གསུང་རབ་གཏེའུ་མར་འཇུག་པ་དང་། ཧོ་རྗོང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུན་བཅད་པ་ཡིན། མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གཞག་པ་བས་ཉེས་པ་ཆེ་བར་གསུངས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་བྱེད་གར་ནུས། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་བཀུར་བསྟི་དང་རིམ་འགྲོ་དང་བླ་མར་བྱ་བའི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བླ་མར་བྱ་བར་གསུངས་ན། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསུང་བའི་དུས་སུ་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་

༄༅། །ཀྱིས་ཉམས་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡུམ་ལ་མཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཞིག་ན་བར་གྱུར་ལ་བུ་ནི་མང་ཡོད་པ། །དེ་ཀུན་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་དེ་ལ་རིམ་འགྲོ་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཕྱོགས་བཅུ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། །ཡུམ་འགྱུར་ཞེས་རབ་དམ་པ་འདི་ལ་དགོངས་པར་མཛད། །བཀྱི་བ་གསུང་ན། དེ་ལྟར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་རིམ་འགྲོ་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པ་ཉོ་ཚོང་དམ་གོང་འདེབས་སུ་གར་བཏུབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རིན་ཐང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། དེ་ཡང་བྱམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་གིས་གནྡྷའི་བྱེ་སྙེད་འཇིག་རྟེན་ཁམས། །དེ་དག་རིན་ཆེན་བྱུར་བུར་བཀང་བྱས་ཏེ། །དགའ་བར་སེམས་ཞིང་རྒྱལ་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཚིག་བཅད་ཅིག་ཙམ་སེམས་ཅན་བྱིན། །རིན་ཆེན་སྦྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་དེས། །སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་ཚིགས་བཅད་སྦྱིན་པ་ལ། །གནྡྷའི་གྲངས་སུ་འཆར་ཡང་མི་ཕོད་ན། །

ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་སེམས་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། །བཀྲི་བ་གསུང་། གདུང་འི་བྲེ་མ་སྙེད་ཀྱི་གོ་བ་གང་ཡིན་ན། ཆུ་མོ་གདྒྱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་ལ་བྱེ་མ་འབྲུ་གཅིག་མི་མཇེད་ཀྱི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བཞག དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཅན་དང་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རེ་རེར་བྱེ་མ་རེ་རེ་བཞག་ནས་གདྒྱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་ཟད་པའི་བྱེ་
མའི་གྲངས་དེ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བྲུར་བུར་བཀང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བ་བས། ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་
སུ་བཅད་པ་གཅིག་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་བསྟན་ན་དེ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུང་ན། དེ་ལྟར་ཆོས་དཀོན་
མཆོག་གི་རིན་ཐང་བསམ་གྱིས་གར་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྔོན་མཐོན་མཐིང་ཨུཏྤ་ལའི་མདོག་ལྟ་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཏང་

༄༅། །བའམ། རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་པའི་དབྱུ་དུ་མ་བཏང་བའམ། ཕྱག་འཁོར་ལོ་དང་དཔལ་བེའུ་དང་ལྷུགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དུ་མ་བཏང་བ་ལ་
སོགས་པ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་སྟེ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཀའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ལ་གུས་པ་
སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན། གསུང་རབ་ཕར་ཟད་ན་ཚུར་བྱོན་པ་མཐོང་ན་ཡང་དེ་ལ་ལྡང་བ་དང་གུས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཆོས་ཀྱིས་འབུལ་བ་བཞེས་ན་ཡང་རང་ཉིད་ཁྲི་དམའ་བ་
ལ་བསྡད། ཆོས་ཁྲི་མཐོན་པོ་ལ་བཞུགས་ནས་ཡང་ཕྱག་གསུམ་མམ་དྲུག་གམ་དགུ་ལ་སོགས་པ་འཚལ་ནས་གུས་པ་དང་བཅས་པས་བཞེས་པ་མ་གཏོགས་པ་མར་ཚུད་དམ་ནས་
ལེན་པ་ལྟར་གར་བཏུབ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་མཛོད་འདི་ཐོག་མར་འཚོལ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཙལ་བ་ཡིན། མ་བྱོན་

པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཚོལ་བ་ཡིན། དཔྱེར་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཚོལ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཚོས་དེ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཐོག་མར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་དམ་པ་ཞིག་འཚོལ་དགོས་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཚད་ལྡན་གྱི་བླ་མ་
དམ་པ་དེ། །སྟོང་གསུམ་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ན། །བཞུགས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་གྱུར་ན། །ལུས་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་འཚོལ་བར་བྱ། །གསུང་ན་དེ་ཡང་རྣ་བས་ལམ་འཚོལ་བ་ཡིན་
ཏེ། མཚུལ་ཐུང་བའི་ཧྲི་རྡོ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་རྟོད་པ་མེད་པར་ཁ་མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མང་བ་ལ་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་སུ་འཚོལ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ནོར་བཟང་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་ཧི་ལྟར་བསྟེན་བཀུར་བའམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་ངུས་ཆོས་

༄༅། །འཕགས་ཧེ་ལྟར་བཅོལ་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བཤེས་གཉེན་ཞི་བ་དུལ་བ་ཉེར་ཞི་བ། །
ལ་སོགས་པ་བགྱི་བ་གསུང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་གསུང་རབ་ཀྱི་ལུང་གིས་ཕྱུག་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བྱུང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས། སྨྲ་མཁས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སེམས་ཉིད་
གདོད་ནས་སྤྲོས་དང་བྲལ་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །ལྷུགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཀྲམ་ནས་འཁོར་ལ་སྟོན་མཛད་པའི། །ལྟ་བའི་མུན་སེལ་སྐྱོབ་པ་ཉི་མ་ཁྲོད་ཕྱག་འཚལ། །བགྱི་བ་
གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་ཞིག་རྙེད་པའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་ཡར་མི་འགེབས་པར་བླ་མའི་མོས་གུས་སྤྲོག་ཏུ་སོང་ནས་བླ་མ་དམ་པས་ཅི་

གསུང་སྒྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བླ་མ་དམ་པས་ཤོག་གསུང་བ་དང་། སོང་གསུང་བ་བསྒོ་བ་རྣ་ལ་མི་གཟན་པར་འོང་བ་དང་འགྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་སྤྱོད་ནས་རྫུ་
འཕྲུལ་ཡིད་མགྱོགས་ཐོབ་པར་གསུངས། བླ་མ་དམ་པ་བསྟེན་པ་ལ་མོས་གུས་ཅན་ཞིག་གིས་འོང་བ་ཡིན། ཐོ་འཛིགས་པར་བྱས་པས་འོང་བ་མ་ལགས། བླ་མ་བསྟེན་པ་ལ་བླ་
མས་ཅི་གསུང་སྒྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཆོས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དེ་གང་གི་བཟུང་བར་གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་བདུད་
བཏུལ་བ་དང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བསྐོར་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། དེས་ན་ཆོས་
དཀོན་མཆོག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཚོགས་བསགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གང་ཡིན་

༄༅། །བགྲིས་པར་གྱུར་ན། དེ་ཡང་སྐྲ་ཀུ་བྲི་བྲུས་པ་དང་གོས་སེར་མོ་གོན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ། བསྙེན་པ་རྫོགས་ལུགས་བཅུ་གང་གི་སྒོ་ནས
བསྙེན་པ་རྫོགས་ནས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་། གྲོལ་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་སྟོན། །བསླབ་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གུས། །ཞིང
གི་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ། །བགྲི་བ་གསུང་། དེ་ལ་གྲོལ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཡན་ཆོད་མངོན་དུ་བྱས་པ
ཡིན། གྲོལ་བའི་ལམ་སྟོན་པ་དེའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་སློབ་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་གང་ཡང་རུང
བ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན། གྲོལ་བའི་ལམ་སྟོན་པ་དེའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན། དབང་པོ་འབྲིང་པོ་རང་རྒྱལ་ཡིན་ན་གྲོལ་བ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང

ཆུབ་མཛོད་དུ་བྱས་པ་ཡིན། གྲོལ་བའི་ལམ་སྟོན་པ་དེའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་མ་ཐམ་པས། ཇི་བཞིན་ཇི་སྙེད་ནང་གི
ནི༔ ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་བ་གསུང་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྤྱི་དེ་ལྟ
བུ༔ བྱེ་བྲག་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྙེན་པ་རྫོགས་པ་བསླབ་པ་ལ་གུས་པ་དེ་ཞིང་དག་ལ། ཞིང་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཚོགས་གསོག་པར་གྱུར་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི
ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལགས་པར་ཡང་། རྟག་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་ལ། །སྦྱིན་པ་བཀུར་སྟིས་བརྒྱན་པ་སྦྱིན། །དེ་ལྟར་ནོར་རྣམས་གཏེར
བཅུག་ན། །རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་དབྲོག་ཏུ་མེད། །འགྲེལ་བ་གསུང་། དེ་ལ་སྦྱིན་པ་གང་ཡིན་ན་ཟན་ཅིག་ཙམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། བཀུར་སྟིས་བརྒྱན་པ་ཟན་དེ་སྦྱིན་པའི་དུས

༄༅། །སུ་ཁྲིམ་ག་དར་ལེགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གདན་འདིངས་བ་དང་། སྣོད་ལེགས་པའི་ནང་དུ་བཞག་ནས་གུས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེ་ས་དང་བཅས་པས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཀུར་སྟིས་བཀྲུན་པ་ཡིན། ཟན་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སུ་འབྱུང་། བཀུར་སྟིས་བཀྲུན་པ་དེ་མེད་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དེ་མི་འབྱུང་། དེས་ན་ཟན་ཅིག་ཙམ་སྦྱིན་ན་ཡང་བཀུར་སྟིས་བཀྲུན་ནས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཚན་ཅིག་ན་རེ། སུ་ཕོད་ཕོད་ལ་བཀུར་སྟི་གར་ཐུབ་ཟེར་བ་འདུག་སྟེ་དེ་གར་བདེན། དེ་གཏི་མུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཟན་ཅིག་ཙམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཁྲི་ལ་བསྐྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་སུ་སྐྱུར་དུ་གར་བཏུབ་སྟེ། དེ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན། དེ་མི་དགོས་ཁྲི་ལ་ཟན་ཅིག་སྦྱིན་པར་བྱེད་ན་

ཡང་དེ་ཞིང་མ་དག་པར་སྣང་ཞེས་ཏེ། འགྲོ་བ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ལྷའི་བདག་ཉིད། །གར་མཁན་དག་དང་རི་མོ་བཟང་ལྟར་སྣང་། །བགྱི་བ་གསུང་། གཞན་ཡང་དེ་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བཞུགས་པས་ཀུང་ཞིང་དག་སྟེ། ཇོ་བོས་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུང་། གཞན་ཡང་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱས་ན་
ཡང་། དམན་པ་དང་བཀྲེན་པ་དང་མ་རུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཕམ་པས། དམན་ལ་བརྩེ་དང་སོགས་པ་གསུང་། དེས་ན་ཕྱི་ལ་ཟན་ཅིག་སྦྱིན་པར་བྱེད་ན་ཡང་དག་སླན་པ་
འགས་ཁྲིད་ནས་ཁོ་དགའ་བར་བསྐྱབས་ནས་ཟན་དེ་བྱིན་ནས། ཁོ་དགའ་བ་དང་དེའི་རྣ་ལམ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ཞིག་བརྗོད་ན་དེ་ལ་ཞེ་སྡང་མི་སྐྱེ་བས་ཕྱི་དེ་མྱུར་དུ་
སངས་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱབས་པ་ལགས་མོད། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཆོས་རང་དང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡང་ཨ་ཅང་ཆེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་

༄༅། །ཆོས་ནི་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ཁུལ་ནས་སྟོན་པར་མཛོད་གསུང་། གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྡོམ་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཞིང་དུ་བཅུག་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོར་ཕོག་ཙམ་སྡོམ་པ་བབླངས་ནས་ཕྱིས་སྡོམ་པ་དེ་ཤོར་བར་གྱུར་ན་ཡང་། དེ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་ཞུགས་པའི་ཐེག་པ་དེས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས། གཞན་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་དུ་ཚོགས་གསོག་པའི་རྟེན་དུ་བཅུག་པར་གསུངས་ཏེ། གླུ་གར་ཤི་བ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། གླུ་གར་ཤི་ཡང་རྗེས་གཞན་ཆེམ་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར། ཁོ་རང་ལ་སྡོམ་པ་མེད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་འདི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་སྙམ་ནས་ཚོགས་བསགས་པས་གཞན་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་རྟེན་དུ་བཅུག་པར་གསུངས། འདི་ལ་དགོངས་ནས་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཞལ་སྔ་ནས་ཁོང་གིས་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྒྱུར་དབུ་བསྐོར

བ་ཡིན་ཏེ། ཕོག་ཅིག་བཙུན་པ་བྲ་ལས་སྤྱི་རྒྱགས་བླང་། དེ་ནས་བུ་སྨད་ཅན་དུ་ཕྱིན་པས་ཚིག་སླམ་ནས་དབུ་རྩུར་བསྐོར་བ་ཡིན་གསུང་། སྤྲིས་ནས་ཁོང་མགོ་ཕར་བསྐོར་བ་ཡིན་སྟེ་ཕོག་ཅིག་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་དེ་ནས་བབས་ཀྱང་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བས་མགོ་འཁོར་ཚབས་སྤྱིའི་དེ་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་བན་གསར་ཚན་ཅིག་སླམ་ན་སྡོམ་པ་ཕོག་ཅིག་བླངས། དེ་ནས་བབས་ཀྱང་སངས་རྒྱ་བར་འདུག་པས་བབས་པས་ཚིག་སླམ་པ་ཡང་སྲིད་དེ། དེས་ཀྱང་མི་ཚིག་པའི་རྩལ་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མི་མཛད། དེ་ལྟར་དགེ་འདུན་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བསླབ་པ་ལ་གུས་པ་དང་། སྡོམ་པ་ཕོག་ཅིག་བླངས་དེ་ནས་སྡོམ་པ་མི་སྲུང་བ་གོས་སེར་པོ་གོན་ཙམ་ཡང་ཞིང་དུ་བཏུབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟར་ཞིང་དགེ་འདུན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། དེ་ལྟར་ཞིང་དག་པ

༄༅། །ལ་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་དག་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་གང་ཡིན་བགྱིས་པར་གྱུར་ན་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ་བགྱི་བ་གསུང་ན། དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་རབ་དེ་དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་མ་ལགས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་མ་ལགས་ཏེ། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་རབ་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཞེད་པ་ལགས། དེས་ན་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་བསྒྲུབ་དགོས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པའི་སེམས་དེ་ལན་བདུན་ཙམ་བཟླས་ནས་བསྒོམས་པས་རྒྱུད་ལ་བརྟན་གྱིས་བསྐྱེད། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་

ང ཀློང་བའི་བཀའ་འགྲེལ་ཞ་སྐོར། ༡༥༤

སྦྱིན་པ་དེ་གཏོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་བར་གྲུ་ཚོམས་སུ་སྦྱིན་པ་བཏང་བས་གར་འོང་། དེས་ན་སུ་ཕོད་ཕོད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་གཏོང་དུ་མི་བཏུབ་སྟེ། བསམ་པ་མ་དག་པ་ཉོན་ 302
མོངས་པ་གསུམ་གྱི་བསམ་པས་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་ནི། སྦྱིན་པ་དེས་བསམ་པ་དེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་རང་ཕྱུང་གཞན་ཕྱུང་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་ན་སོག་
མ་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཞིང་དག་པ་དང་བསམ་པའི་དུག་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་དགོས། བསམ་པའི་དུག་བསམ་པ་མ་དག་པ་ཉོན་མོངས་པ་
གསུམ་ལ་སོགས་པས་སྦྱིན་པ་བཏང་བར་གྱུར་ན་སྦྱིན་པས་བསམ་པ་དེ་རྫོགས་པར་མི་བྱེད་པར་གསུང་སྟེ། སྦྱིན་པ་འདི་ལྟར་བྱིན་ན་ནི་ཁྱིམ་བདག་ཤིང་ས་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་
ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་ནས། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས་ན། སྦྱིན་པ་འདི་ལྟར་བྱིན་ན་ནི་ཅེས་པ་ནི་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེས་ན་ཞིང་དག་པ་ལ་

༄༅། །ཐེངས་མ་པ་དག་པས་དངོས་པོ་ཆེ་བ་བཏང་རྟུང་ཆུང་བ་བཏང་རྟུང་། གང་བཏང་བ་དེས་བསམ་པ་དེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཞིང་དེ་དང་མཉམ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་མོད། ཞིང་དང་བསམ་པའི་དུག་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པར་གྱུར་ན་སྦྱིན་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གར་བཏུབ། ཞིང་དང་བསམ་པའི་དུག་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དྲུང་དུ་རྒྱུའི་དུག་དང་ལམ་གྱི་དུག་བསལ་བས་འབྲས་བུའི་དུག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སེལ་ནས་འོང་། དེས་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འདོད་ན་རྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན། ཞིང་དང་བསམ་པའི་སྐྱོན་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དུས་སུ། རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཚོགས་མི་གསོག་པར་འཇོག་གར་མོད། འདི་རང་ཉིད་ལ་དགོས་པས་རང་ཉིད་སྐྱིད་པའི་གོད་གོད་ཅིག་བྱ་སྙམ་ན་རང་སྐྱིད་པ་དེ་ལྟ་སུས་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཆོས་བྱེད་པ་དང་སྐྱིད་པའི་གོད་གོད་གཉིས་ལན་བུ་ལྷས་སུ

གར་བཏུབ། སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལྷན་དུ་མི་འཛོམ་པར་མཁྱེན་ནས་དགའ་བས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལགས་ཏེ། ཟས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཏོང་བ་དང་བུ་དང་ཆུང་མ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་རེ་རེ་མི་འོང་བ་མ་ལགས་ཀྱང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་དང་། མི་གཏོང་བ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འཐུགས་པར་དགོངས་ནས་བཏང་བ་ལགས་མོད། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་སྙིང་ནས་ཆོས་བྱེད་ན་རང་འཛོམ་པ་ཞིག་དང་ཆོས་བྱེད་པ་གཉིས་མི་འཐུགས་པས་ཡང་ན་ཅིག་གིས་འཛོག་པ་ཡིན། ཚེ་འདི་ཡང་མེད། ཕྱི་མ་ཡང་མེད་པའི་ཡམ་ཡོམ་འདིས་གར་འོང་། དེས་ན་སྦྱིན་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལ་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཡིན། གཏོང་བ་ནི་ཟས་དང་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཕྲ་བ་ཞིག

༄༅། །བཏང་ཡང་དེས་བླན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་དབུལ་མོ་ཐན་མོ་ལྷ་བུ་ཡིན། ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་བུ་དང་ཆུང་མ་གཏོང་བ་ཡིན། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་ལུས་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ་ཉིང་ཤའི་སྤྲིན་ཅན་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་དུས་ལ་བབ་པའི་དུས་སུ་གཏོང་བ་ཡིན། ནམ་དགའ་དགར་གཏོང་བ་ནི་མ་ལགས། ཚད་མེད་པའི་གཏོང་བ་ནི། འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ཡིན། འདི་གཏོང་བ་གཞན་པས་གཏང་བར་དཀའ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པས་ཞུས་པ་ལས། གང་གིས་གཏྲྭའི་སོགས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུང་། དེས་ན་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཚན་ཅིག་ཆོས་སྟོན་པ་ངོ་ཆ་བ་འདྲ་བས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་བྱེད་ཟེར་བ་འདུག་སྟེ། དཔལ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་འཕྲད། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་དམ་པ་དང་

མཇལ་བའི་དུས་སུ་ཆོས་མི་སྟོན་ན་ངན་སོང་གི་གནས་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཆོས་སྟོན་ནམ། ཆོས་ཚུར་ལ་ཞུ་བ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་སྙམ་ན། ད་ལྟ་སྙིགས་མའི་
དུས་སུ་དེ་འདྲ་གར་སྲིད། ཆོས་ཕར་ལ་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེད་པས་ཆེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོས་སྲུན་བཙུགས་པ་ལ་ཆོས་ཕར་སྟོན་དུ་བཞུད་པ་ལགས་
མོད། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་ཀྱང་ལོག་མདའ་མཛེ་གྲོང་དུ་ཆོས་ཕར་སྟོན་དུ་བཞུད་པའི་གདམ་རྒྱུད་གསུང་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། འོ་ན་མ་གསོལ་བར་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མི་
འོང་ངམ་སྙམ་ན། ཚད་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཆོས་ཕར་སྟོན་པ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། དེས་ན་ཇན་ཚུན་ཆོད་བྱིན་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ཆོས་སྟོན་དགོས་པ་
ཡིན། ཇན་བཞིན་ཆོས་བཤད་པ་གར་བཤད་སྙམ་ན་དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱིས་གསེར་མཆོག་འོད་དཔལ་མ་བཏུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་བཞི་གསུངས་

༄༅། །སྔོ། ཨོཾ་གཏོང་དང་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཨ་གཏོང་བ་ཆེ། །ཚད་མེད་གཏོང་བ་དམ་ཆོས་རིན་ཆེན་སོགས། །ཚད་མེད་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་ཤོག །བཀྲི་བ་གསུང་ན་དེ་ལྟར་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ནི་སྦྱིན་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འབྱུང་བ་ཡིན། སྟག་ཚ་དང་ཤོག་བུ་སྦྱིན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་ཞད་པ་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འོང་སྟེ། དེ་བས་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་ཞད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་

པར་དུ་བྱས་པས་ན་གཉེན་པོ་གཞན་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ལ་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པར་འགྱུར། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱུན་གྱིས་འཁོར་ལོར་འཁོར་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་མཉམ་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་བསགས་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པས་ཐོབ་སྟེ། འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་རྣམས་རྩ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་རག་ལས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས། དེ་

༄༅། །ལྷ་ཡིན་པ་ལ་ངའི་ཉེ་དུ་དང་གཉེན་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་གཞུག་མི་ཕྱིད་པས་དོགས། ང་རང་གིས་ཀྱང་ཚེ་གཞུག་མི་ཕྱིད་པས་དོགས་སྙམ་ན་ཀ་ཅའི་
བསོག་ཟླུན་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། འཆི་བའི་དུས་སུ་འཛོག་ནས་འཆི་བ་ཡིན། ཉེ་དུ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཤི་ན་དགའ་བ་ལ། ན་ན་དགའ་བ་ལ་སྙམ་ནས། འཆི་
བའི་དུས་སུ་ཀ་ཅའི་དངོས་པོ་ལ་འདི་ངས་ཐོབ་བམ་ཁོས་ཁྱེར་སྙམ་དུ་མིག་ལྷ་ཞིང་། ཤི་བའི་དུས་སུ་རོ་རུལ་པ་དེ་སྣོར་ཅི་ཐོན་ཐོན་བྱས་ནས་ཁོང་རྣམས་ཧ་བཞད་དེ་རེ། ཁོང་
རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུར་སོང་ནས་རོའི་ཟས་ནོར་མི་ཟས་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལྡོག་པ་པ་ཟས་ཀྱིས་གདུངས་པའམ་དཔྱུག་ཕས་གདུངས་པ་
བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསོགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་ཞུ་བ་དེ་ཚོས་ལགས།། །།གཉིས་མེད་འོད་གསལ་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེར། །གཟུང་འཛིན་སྤྲིན་

ཚོགས་རྫོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག །དུས་གསུམ་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར། །མི་ཤེས་མུན་སེལ་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། །སྐལ་ལྡན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ལ་ཞུགས༑ ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡོན་ཏན་གཏེར་ཁ་བྱེ། །ཆོས་ལྡ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་དེ་དང་དབོན་གྱིས། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བླངས། །ཚེ་འདིའི་འདོད་ཡོན་འདམ་རྫབ་ནང་ནས་བཏོན། །རང་བྱུང་མ་མ་རྣམ་དག་ཕྱི་བས་ཕྱིས། །མོས་གུས་སྨྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོར་འཕྱུར། །རང་གཞན་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པའི་གསོལ་བ་བཏབ༑ ༑འཁོར་འདས་བདེ་སྐྱིད་དགོས་འདོད་ཆར་པ་ཕབ། །ཁམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་སེམས་ཅན་དབུལ་འཕོངས་བྲལ། །ཨེ་མ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་བླ་མའི་ཆོས། །འཁོར་འདས་ཀུན་ལ་ཇོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་། །འདི་བྲིས་བསོད་ནམས་ཉི་མ་ལྷ་བུ་དང་། །བདག་དང་འཁོར་འདས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དུས་གསུམ་བསགས་དང་ཡོད་པའི་

༄༅། །དགེ་བ་འདིས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་བླ་མ
རིན་ཆེན་གྱི། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་འཛིན་ཅིང་། །མཉེས་པ་བསྒྲུབ་ཅིང་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པར་ཤོག །ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཞིང་རྣམས
སུ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་མཆོག་གཙོ་བོ་འཇམ་དབྱངས་ལྟར། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཆོས་མཛོད་འཛིན་པ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འགྱུར་བར་ཤོག །འཁོར་དང་མྱ
ངན་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་དུས་གསུམ་འགྱུར་བ་མེད། །ཨ་ཡི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །སྒྲིབ་པ་ཀུན་སྤངས་མཁྱེན་གཉིས་རྫོགས
པར་ཤོག །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་མཛོད། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོའི་ཆོས། །མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྟོན་པ་དང་། །བླ་མེད་ཐེག་པས

སྨིན་གྲོལ་བྱེད་པར་ཤོག །སརྦ་མངྒ་ལཾ།། ༈ ༄༅། ཚོགས་ཆོས་རིན་མགོན་མ་སྤྲུན་སྤྲ་ཤེར་འབྱུང་གིས་ཟིན་བྲིས།། ན་མོ་ར་ཏྣ་གུ་རུ། རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་མི་མཛེད་སྙིང་པོ་མཛེས་པའི་བརྒྱན། །ཐུབ་ཆེན་ཉི་མ་གཉིས་པ་མཉམ་མེད་རིན་པོ་ཆེ། །སྐྱིགས་དུས་སྐྱེ་དགུ་མ་ལུས་འདྲེན་པའི་དཔལ་གྱུར་པ། །དཔལ་ལྡན་འབྲི་གུང་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་སྲས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་ཚོགས་དབུས་སུ། །དྲི་མེད་སྐུ་མཆོག་ལྷུན་པོའི་རྒྱལ་པོ་སྟར་མཛད་དེ། །བོད་ཡུལ་དབུས་སུ་བྱོན་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས། །བདེ་ཆེན་བླ་མེད་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་གཟི་བརྗིད་མཐུ་ཆེ་གྲགས་ལྡན་པ། །མི་མཛེད་བདག་པོ་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་ལྷ་དབང་དང་། །ལྷ་མིན་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་དབང་པོའི་ཅོད་པན་གྱིས། །ཞབས་ཀྱི་པད་མོར་གུས་པས་བཏུད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྗེ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་

ཀ ཤྲཱི་དཔལ

༄༅། །ཡ། རྒྱལ་བ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་ལན་གཉིས་སུ་བྱོན་པ། དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་པ། བྲལ་བ་དང་
རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྐུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲགས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ། ཕྲིན་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཐུ་སྟོབས་
ཀྱིས༔ འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ། སྟོན་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་རྩ་མཆོག་གི་དྲུང་དུ་ཞི་བར་གཤེགས་ཕྱིན་ཆད། ཡོན་ཏན་དང་མཛད་པའི་ཕྲིན་ལས་
འདི་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་དེ་སྔོན་ཕན་ཆད་ཀྱང་མ་བྱུང་། ད་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་མི་འབྱུང་། ད་ལྟར་ས་ཆེན་པོའི་སྟེང་ན་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མགོན་གཅིག་པུ། སྐྱབས་གཅིག་པུ། དཔུང་གཉེན་གཅིག་པུར་གྱུར་པ། དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་བླ་མ། མཚུངས་པ་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ། གསོལ་བ་གང་བཏབ་ཀྱི་དགོས་

འདོད་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་འབྲི་གུང་པ་དེའི་ཞལ་སྔ་ནས། འདི་ལྟར་སྐྱོབ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྡན་པ། རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དེས། རྒྱུ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས། ཐ་མར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཕྲོ་ལ་སྡོད་ལ་བདུད་བཏུལ། ཐོ་རངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་ཐམས་ཅད་བསྲེགས་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། སེམས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ཁོང་དུ་ཆུད། །སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་འགྱུར་བས། །མི་སྨྲ་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་བྱ་སྙམ། །ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས

༄༅། །ན་ཟབ་པ། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་ཞི་བ། གདོད་མ་ནས་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་འོད་གསལ་བ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་ཞིང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་སྐྱེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ། སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒལ་
ཞིང་། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་མེད་པས་ན་བདུད་རྩི་ལྟ་བུ་ལགས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ། རྣལ་
འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སུ་བླང་རྒྱུའི་སྒོམ་ཡང་དེ་ལགས། འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཐ་དད་
ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྣ་ཚོགས་སུ་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ན། །གཟོད་

ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐོར་ཡང་། དོན་ལ་སེམས་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟོན་པས་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཨ་ར་ཙ་སིར་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོར་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མཆོག་ལ་སོགས་པར་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོད་དང་། བློའི་རིམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཁ་ཆོན་དུ། ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་འདི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལགས། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བས་སེམས་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དེ་རྣམས་ནི་ལམ། འབྲས་བུ་སེམས་མངོན་པར་རྟོགས་པ

༄༅། །དེ་ནི་རྒྱུ། དེས་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། དེ་ལས་འགལ་བ་ནི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་། འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ལས་སྡུ
ཚོགས་པ་ལས། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ལུགས་ལས་ལྡོག་པ
གཉིས་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་མ་རིག་པ་ཡོད་ན་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱི་འདུ་བྱེད་ནས། རྒ་ཤིའི་བར་དུ་འབྱུང་ལ། མ་རིག་པ་འགགས་ན་འདུ་བྱེད་ནས་རྒ་ཤིའི་
བར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དང་། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་པས། སེམས་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་མ་རྟོགས་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་
རྟོགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས། བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་། རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་མ་གཏོགས་པ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་

མེད་གསུང་། །འཕགས་པ་འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། སེམས་རྟོགས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མི་བཙལ་བའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་དེ་བས་ན་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཡིན་
ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་མཁྱེན་ཅིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། འོན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
དེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དེ་བས་ལྷག་པའི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། ངབྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་པ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་མངོན་དུ་མཛད་པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲོང་

༄༅། །ཁྱིར་ལྟ་བུའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བསྡུས་པ། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའམ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་སེམས་རྟོགས་པ་ལ་ཟེར་ལ། འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་། སེམས་རྟོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏེ། །སེམས་ལས་མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེའི་གུར་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་འདིར་སངས་རྒྱས་མཆོག་ཉིད་དུ། །སེམས་བསྒོམས་པས་ནི་སངས་རྒྱའོ། །རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པའི། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །ཅེས་གསུངས་

པས༔ དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་སེམས་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་གསུངས།། ༎ཡང་རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་འབྲི་གུང་པའི་ཞལ་སྔ་
ནས༔ དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་ལམ་དང་། གཤེགས་ཤུལ་དེ་དམ་པའི་ཆོས་བདེན་པ་བཞི་ཡིན། དེ་ཡང་ཟབ་པ་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ཞི་བ་འདོད་རྣམས་འཕགས་པར་འགྱུར། སྟོབས་བཅུའི་སྤྱོད་ཡུལ་གནས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་མེད། །ཅེས་པ་དང་སློབ་དཔོན་འཕགས་
པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་། །ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་ཀུན་གྱིས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། བུ་མོ་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་
པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པར་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དང་། ཡང་། ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས། །

༄༅། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན། །སྡིག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནམ་ཡང་མ་བསྟེན་དང་། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཐོབ། །
ཅེས་པ་དང་། བསྐལ་པ་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་སྙེད་དུ། །དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྐོམ་དག་དང་། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མེའི་ཕྲེང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་
ཁྲིག་རིམ་འགྲོ་བྱས། །གང་གིས་དམ་ཆོས་རབ་ཏུ་འཇིག་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འགག་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསླབ་པ་གཅིག་སྤྱོད་པ། །བསོད་
ནམས་དེ་ནི་དེ་བས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྨ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ལ་སྔགས་འགྲུབ་པར་
ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་གསུངས་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་

གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་མདོ་རྩ་བ་འདི་བདེན་པ་བཞིར་གསུངས་ནས་གདའ་ལ། བདེན་པ་བཞིར་གསུངས་པ་འདི་དྲིན་རེ་ཆུང་སླམ་པ་ལ། དེ་ཤིན་ཏུ་ཡང་གསུངས་ནས་འདུག་པས་
དྲིན་ཆེ་སླམ་པར་བྱུང་། གསུངས་པའི་ཚུལ་ལུགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན། འདི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་
བྱ་བ་གང་ནས་གང་དུ། ཚུལ་ལམ་ཐབས་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ནས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་ནས། གང་དུ་ན་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ། ཚུལ་ལམ་ཐབས་ནི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི། འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་སྤོང་ཞིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་འབྲས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་
བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བགྱིས་ན། གཞི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས། ལས་ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་གྱིས། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྔ་གང་རུང་གི་ལས་རྫོགས་པར་བྱས་

ཀ ཀློ་ བསྡུས ༣༣

༄༅། །ན། འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེར་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་དུ་འཁོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་མལ་གྱི་གཞི་ལས་ཀྱང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོར་ཆ་ལྔ་པའི་འཁོར་ལོ་བྲིས་ཏེ། །དབུས་སུ་ཕག་རྒོད་བྲི་བར་གསུངས་སོ། །དེས་མཚོན་པའི་ཕག་དེ་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པས། དེ་ཡང་ཅི་རྙེད་རྙེད་ཐམས་ཅད་ཟ་བ་དང་འདྲ་བར། ཉོན་མོངས་པ་གཏི་མུག་གཞི་བཞག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། ཆགས་སྡང་གི་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པས་གླེཤིན་ཏུ་བླུན་པ་དང་། བསད་པར་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་དེ་ཡང་སྤང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱིས་མི་སོད་པ་ཡིན་གསུང་། ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན་འདོད་ཆགས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར

ཉ ཀློང་ཆེན་པ་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༣༦

གྲོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ། དེ་ལས་ཤེས་རབ་སྐྱེ། དེ་ལྟར་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་འདྲ་བས། དེ་གཏི་མུག་
འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་མཚོན་པ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བར་གསུངས། ཟླ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ཞི་བས་བསིལ་
བ༑ གཏི་མུག་གི་མུན་པ་སེལ་བས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལམ་འཕགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་ཡང་གསུངས་
ཏེ༑ མདོར་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་བསླབ་པ་གསུམ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆ་ལྔ་པའི་འཁོར་ལོ་དེ་ཉིད་དུ། དགེ་སློང་རྟགས་དང་ལྡན་པ་བྲི་བའི་དགོས་པ་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་བསྡུས་པར། བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་འབྱུང་བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་འཇུག་པར་བྱ། །འདམ་བུའི་ཁྱིམ་ནས་གླང་ཆེན་བཞིན། །འཆི་

༄༅། །བདག་སྟེ་ནི་གནོམ་པར་བྱ། །གང་ཞིག་རབ་ཏུ་བག་ཡོད་པར། །ཆོས་འདུལ་འདི་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་བ། །སྐྱེ་བའི་འཁོར་བ་རབ་སྤངས་ནས། །སྡུག་བསྔལ་ཐ་མར་འབྱིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་འབྲི་བའི་དགོས་པ་ཡང་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་པའི་ཆོས་དེ་གང་ལས་བྱུང་ན། སངས་རྒྱས་ལས་བྱུང་བས། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་འབྲི་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་དགོས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་སྤྱོང་བ་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་པ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་སྤྱོང་བར་མི་འདོད་དོ་ཟེར་ཡང་། འདིར་ནི་དེ་མི་སྤྱོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྤྱོང་བ་དང་། སུམ་བརྒྱ་པ་དང་། མདོ་རྩ་ཉིད་ནས་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཞེས་པ་དང་། ཤེས་གཙོ་ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཝ་ར་ཎ་སཱི་ར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འབབ་

ང ཀློང་པའི་བཀའ་འབུམ། ཁ་སྐོང་། ༣༢༦

ཞིག་ལ་བསྔོར་རམ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་བསྔོར། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡིན་ན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགེ་སློང་དང་། དགེ་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་དུ་བཅས་པའི་གོང་ཚེ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བཞག་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པས། མདོར་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལས། ལས་ལ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ལ་མི་འབྱུང་བར་འོང་ཏེ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲེན་པར་བྱོན་པ་ཡིན་པས། དགེ་སློང་ལ་བཅས་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཅས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་བཀག་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་བཀག། གནང་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་གནང་དུ་འོང་བ་ཡིན། འོ་སྐོལ་ནི་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱེད་དགོས་

༄༅། །ཕས། དེ་ཡང་མདོར་ན་རང་བཞིན་གང་ན་ཡོད་པའི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་བསྒྲུབ་པའི་བསླབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་མཛོད་ནས། ཆོས་འདི་གཞན་ལ་ཡང་སྟོན། ཕྱོགས་ཀུང་ཕྱོགས་ཤིག་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་
ནས། ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞིང་དང་། བསམ་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཡིན་ལ། འདི་གོན་ངའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུང་གོ་བར་འགྱུར་བས། གསུམ་པོ་འདིའི་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམས་པ་ལ་མཐོང་ཆོས་སུ་འབྱུང་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་
གང་ཡིན་ཡང་རུང་ཐམས་ཅད་འཛོམ་པ་དང་། གང་མ་འཛོམས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་དུ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་

གསུངས༔ དེ་ཡང་འདིར་ཕྱོགས་གཅིག་མཚོན་ན། དཔེར་ན་ཡུལ་རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་ཕ་གསད་པའི་ལག་དམར་པོ་ལྷ་བྱ་དེ་ཞིང་ཕན་འདོགས་པའི་ཕ་དང་མ་ལྷ་བུ་དེའི་
བར་ཆད་བསམ་པ་ཞེ་སྡང་གིས་གསོད་པར་འདོད་པ་དེ་བསམ་པ། བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་བར་ཆད། མཚོན་རྣོན་པོའམ་དུག་ལ་སོགས་པ་དེ་དངོས་པོ། སོ་
མེད་པ་དང་། ཡུ་བ་ཆག་པ་དང་། སྨན་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་དེ་རྣམས་དང་བྲལ་ན་བསམ་པ་འདོད་པ་དེའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ། ཡང་ཞིང་མཁན་སློབ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། བསམ་པ་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ། དངོས་པོ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་གསུམ་འཛོམ་ན། གང་འདོད་
པའི་དོན་དེ་འགྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལས་འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་ལས་སྨོན་བརྒྱད་པོ་པ་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བས། ས་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཆོས་སྨྲ་བ་

༄༅། །གཅིག བསོད་ནམས་བསགས་པས་བདེ་བ་ཐོབ། །དེ་ཕྱིར་མི་ཡིས་བསོད་ནམས་བྱ། །དེ་འང་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱ། །དེ་རིང་ཉིད་དུ་བསྟུན་ཏེ་
བྱ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ཐོས་ནས་དད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པས། རང་གི་གདུགས་དང་། བླ་གོས་དང་། མཆིལ་ལྷམ་ཕུད་ནས་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་ལ་ཕུལ། འགྲོན་བུ་གཏེར་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་འོངས་
པ་ན། ཆུང་མས་ཁྲིན་པའི་ནང་དུ་སྤྱུང་འཛུལ་བཏང་ནས་ཆུ་བཙུས་པས། དེ་ལ་གསེར་ཟུང་བཞི་འཁྲིལ་ནས་བྱུང་བས་གཟའ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དྲངས་པ་ལས། དེ་ཁྲིན་པའི་
སྟེང་དུ་ཐོན་པ་དང་། བརྒྱན་པོ་པ་རྒྱལ་བ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས། ཀྱེ་མ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཞིང་། །ཅེས་ཀུན་རྣམ་པར་སྤྲངས་པ་ལ། དེ་རིང་ཉིད་དུ་ས་བོན་
བཏབ། ཏེ་རིང་ཉིད་དུ་འབྲས་བུ་སྨིན། །ཞེས་སྨྲས་ཞིང་བསྟོད་པ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་ཞིང་དང་། བསམ་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་འཛོམ་པའི་མཐོང་ཆོས་ཆེ་དེ་ལ་བྱུང་བ

ཡིན༑ འོ་ན་དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་འཕམ་སླམ་ན། སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ནས། ལྷའི་བླ་རེ་དང་གདུགས་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་བ་
དང་༑ རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཁྲི་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་བབ་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་ནི་ལན་གྲངས་དང་། གཞན་ལ་
སྦྱིན་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་སྦྱིན་འགྱུར་གྱི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བརྒྱན་པོ་པ་རྒྱལ་བས་ཚོགས་བསགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་སྔངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་དུས་
སུ༑ ཞིང་བསམ་པ་དངོས་པོ་གསུམ་ག་འཛོམ་ན་མཐོང་ཆོས། གཉིས་འཛོམ་ན་སྐྱེས་ནས་སྦྱིན་འགྱུར། གཅིག་ལས་མ་འཛོམ་ན་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱིན་བ་ཡིན་
ཞེས༑ མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཡང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདི་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འོང་ཏེ། རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་ག་འཛོམ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་དོན་

༄༅། །རྟོགས་པའི་དུས་སུ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་གོ་བ་སྐྱེད་པས། རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་སྒྲིགས་པས་ཚོག་ཏེ། ང་འབུ་སྦྱོན་ཕག་མོ་གྲུ་ན་ཡོད་པའི་དུས་སུ། སྨོམ་པ་ཚོས་ཡེ་ན་རེ། བཞེད་པ་ནི་མང་པོ་གཅིག་བཞེད་པར་འདུག་ཏེ་ཟེར་ནས། དེ་ནས་ཁོ་ལ་དཔོན་ངས་སང་ཉིན་ནས་འཚོ་བ་འདྲ་འོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱའམ་བྱས་པས། མཛད་པར་ཞུ་ཟེར། འོན་ཁྱེད་རང་ཅི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་རེ་རེ་ཁྱེར་ལ་ཤོག་བྱས་པས། ཛ་དང་ཕྱེ་དང་། མར་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་ཚད་ཁྱེར་ནས་བྱུང་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱུག་མར་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ཕུལ་བས། ཕྱི་ཉིན་ནས་ཆ་ལེ་ཆི་ལེ་འབུལ་བ་བྱུང་བས་ཚོས་ཡེ་ན་རེ། འདི་འདྲ་བ་ཅི་མཛད་མཛད་འདུག་པས། ད་སྡུག་སྲིས་བྱེད་མི་ནུས་ཟེར་ནས་ཕད་ཕོད་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིགས་པ་ཡིན། ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་བྱས་པའི་དུས་སུ་མགོ་སྐོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སེར་སེར་བྱིའུ་ལྷུང་

དང་༏ ཕག་བུ་གྲོ་སེར་དང་། ལུང་བཏང་འདྲེ་མིག་དང་། མདའ་བྱ་ཀྲོད་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཟེར་བ་མིན། ཕག་གཅིག་ན་ཟབ་ཟབ་མོའི་གདམས་ངག་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ལགས༏ དཔྱར་གྱི་ཞིང་དང་བསམ་པ་དངོས་པོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཚོགས་གསོག་པ་འདི་ཉིད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཟེར་བ་ཡིན། འདི་དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ༏ རྟེན་འབྲེལ་མ་ལུས་པའི་སྙིང་པོ། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཆོས་ཡིན་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། སྤྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟག་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་པའི་ཤུལ་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དེའི་གཞིར་གྱུར་པ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་བཞི་པོ་འདི་དང་ལྡན་ན་གོང་མ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཏེ། འོག་མ་སྔོན་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཟེར་བས། དེ་ཡང་འོག་མ་

༄༅། །སྤྲངས་པས་གོང་མ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན། དེ་བས་ན་དང་པོ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་པོ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དུ་མཆི་
བས། དང་པོ་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་འདི་ཡང་། ལུས་འདི་མི་གཙང་བའི་རྫས་ཀྱིས་གང་བ་དང་། དེ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་ལྟར་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་ལ་ཟེར། དེ་ཉིད་ཀྱང་ལུས
ལ་མི་གཙང་བར་མཐོང་བས། ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཕྱི་མ་ལ་དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ། བླ་མའི་ཞབས་ཏོག་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་ལུས་ལ་སྙིང་པོ་ལེན། ལུས་དེ་མི་རྟག་པར་མཐོང
བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་རྟག་པ་འཚོལ་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་མི་རྟག་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམས
པ་ལ་ཡང་དགོས་པ་མེད། དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་དུས་སུ་ལུས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་མཐོང་བས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པ་ཡིན། ཡང་གཉིས་པ་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ

དེ་ཡང་། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་མི་རྟག་པ་དང་། དེ་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེས་ན་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་ལ་ཟེར། དེ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དུ་གོ་
བས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དབྲེན་སྦྱོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་དགོས། ཉོན་མོངས་པ་ཕྲ་རགས་རྣམས་མི་སྤོང་ཞིང་སྙིང་རྗེ་མི་སྐྱེ་
བར། དོན་གྱི་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་ས་མི་ཚོད། དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་ཚོར་བ་དེ་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པས། ལུས་དང་སེམས་དབེན་པ་འཁོབ་པ་ཡིན། གསུམ་པ་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་
བཞག་པ་དེ་ཡང་། དམིགས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ལས་སེམས་ཐ་དད་པ་སྐྱེ་ལ། དམིགས་པ་མེད་ན་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཤེས་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་བལྟས་
པས༔ སེམས་དང་དམིགས་པ་དབྱེར་མེད་པར་གོ་ནས། དེ་ཉིད་སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བར་ཤེས་ཤིང་། སེམས་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གོ་བས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་

༄༅། །མཐོང་བ་ཡིན། དེའི་དུས་སུ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ནི་མ་དག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཅིང་། བསོད་ནམས་མ་
ཡིན་པ་སྤོང་ངོ་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལམ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པས། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་བོ།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་
སྔ་ནས། འདི་ལྟར་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས། སེམས་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་ངོ་། དེ་ཡང་
ཕྱི་རོལ་ནམ་མཁར་མ་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དབུས་གནས་པ། །གསུང་བས། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་ཡིན། གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ། གདོད་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡང་ཟེར་བས། དེ་ལྟར་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །འོན་ཀྱང་གློ་བུར་དྲི་མས་

བསྒྲིབས༔ ༔ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་རང་གི་སེམས་ཉིད་དེ་གདོད་ནས་སྐྱེ་འགག་ཡོད་མེད། རྟག་ཆད། འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་བ
དེ༔ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། སྐྱེ་བ་མེད་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པ། །འདི་དེ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས
པས༔ སེམས་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གཞན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད
ཤེས༔ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀུན་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དེ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ
ཉིད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། འོ་ན་མཉམ་པ་ཉིད་གཅིག་པུ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཆོས

༄༅། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་
ཡིན། རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཟེར་བས། རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟའི་རྟོགས་པ་འདི་འདྲ་བས་ཆོག་པ་མིན་གསུང་། དེའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དཔེར་བཀྲི་ན། མདའ་གཅིག་བསྣུན་པ་ལ་
གོས་ཐིགས་པ་ཙམ་དང་ཤ་ལ་ཐིགས་པའམ། ཁོང་པའི་ནང་དུ་སླེབ་ཙམ་བྱུང་ཡང་། གནད་དུ་ཕོག་པ་མིན། སྙིང་ལ་ཕོག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་འོན་ཁྲིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་
ཆོས་དེ་གང་ཡིན་ན། རི་རབ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱུ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་འབྲས་བུ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བྱ་བ

ཡིན་ཏེ། འདིར་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་དམ་པ་ལས་ཐོབ། མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པའི་སེམས་དེས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་གནས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་སུ་བྲག་སྐྱིབས་སུ་ཆར་བབས་པ་དང་འདྲ་ཏེ། དུས་གཏན་དུ་དེར་སྡོད་པའི་གནས་མེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་འབྲས་བུས། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་ཀྱིས་སྐུ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། གསུང་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་འབྱུང་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་ན། ཇེ་སྒམ་པོ་པ་ཆེན་པོ་སྔོན་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཡང་། དལྟར་སྙིགས་དུས་འདིར་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཞལ་སྔ་ནས། སྔོན་གྱི་

༄༅། །དུས་སུ་མི་ཏོག་ལྷ་མཛེས་ལ། །ཐུབ་པའི་སྤྱན་སྔར་ལྷ་འོད་གཞོན་ནུར་གྱུར། །ལྷ་བརྒྱའི་དུས་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པས༑ སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པས་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྙིང་དུ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་པར་སྨྲས་པ་གོ་བ་འདི་ངའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས། རྗེ་དཔལ་ལྡན་པག་མོ་གྲུ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁྱི་མར་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་ནས། རྒྱ་ཆེར་ནན་ཏན་དུ་གདམས་པས༑ སངས་རྒྱས་གཉན་སྒོམ་གྱིས་ཚོགས་སུ་བཀྲབས་པའི་ཆོས་ཟབ་མོའི་རྗེ་ཐོ་ལགས་སོ།། ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲི་གུང་པ་དེའི་ཞལ་སྔ་ནས། སྤྱིར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྒོམ་པ་གསུམ་ལྡན་ཞིག་དགོས། དེ་ལ་སྒོམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རེ་རེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ

ཡིན་པས། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལ། ཞིང་དགེ་འདུན་གཙོ་བོར་གསུངས་པས། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ལས་སྡོམ་པ་
ལེན་པ་དང་། དགེ་འདུན་ཁོན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཉེས་ལྟུང་བྱུང་ཡང་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་ཚོགས་དང་། རེ་རེའི་བར་ལ་བཤགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བསམ་པ་སྔ་མ་ལ་འགྱོད་
པ་སྐྱེས་པ། ཕྱི་མ་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་པ། དངོས་པོ་ལྟུང་བ་མིང་རིགས་གང་ཡིན་པ་བརྗོད་ནས་བཤགས་པ་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་འབྲིང་གིས་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔར་
གསུངས་པ་ལ། འདུལ་འཛིན་དག་སྦྱོང་བདུན་དུ་འདོད་པས། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་སྨྲ་ན་ཡང་། འདིར་ནི་རྒྱུད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་དང་། དཔལ་ཕག་
མོ་གྲུ་པའི་བཞེད་པས་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཡོད་པས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་སྡོམ་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་མཆོག

༄༅། །ཁུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ་ཞིང་ཆོས་གཙོ་བོར་བྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྙིང་རྗེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། །
སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས། དེད་དཔོན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྙིང་རྗེས་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པས། བསྐལ་པ་འབུམ་གྱི་འཁོར་བ་ཕྱིར་བསྐྱིལ་བ་
དང་། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྐར་མས་ལོ་ཉི་ཁྲིའི་བར་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ། གྲོང་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་ཕྱིན་པས། བུད་མེད་ཅིག་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ་ཆགས་པས་ཟིན་ནས། བུད་མེད་
དེ་ལམ་དུ་འགྲེལ་བ་ལ་མ་བལྟས་པར། སྡོམ་པ་བདུན་བོར་བའི་རྗེས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཏེ། ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བུད་མེད་དེའི་ཁྱིམ་ཐབ་བྱས་ནས། ཡང་
ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས། བསྐལ་པ་ཉི་ཁྲིའི་འཁོར་བ་ཕྱིར་བསྐྱིལ་བར་གསུངས་པས་ན། བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་མ་བྲལ་ན་ལྟུང་བའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་

ཡང་། འདི་ལ་ཉེས་པ་གཏན་ནས་མེད་པས་མ་གོས་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་ཡང་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བར་མ་ནུས་པས། མི་ནག་མདུང་ཐུང་
ཅན་བསད་པའི་འབྲས་བུས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་། ལོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དང་། ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བཙོས་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་སྔ་ནས་གསུངས་པ་དང་། སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། བྱམས་པ་དང་སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། བྱམས་སྙིང་རྗེ་གཞིར་བྱས་ནས། མ་ཆགས་ཞེ་སྡང་
གཏི་མུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་བྱ་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པར་མ་གོ་བས། ཉེས་པ་དང་ལྟུང་བ་ཐུང་ཟད་བྱུང་
ཡང་། འདུལ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལྟར། ཐུན་ཚོད་ལས་མ་འདས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་གཞི་

༄༅། །བཞག་ཏུ་བྲུས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟུང་བ་བཤགས་པ་བཞིན་དུ་བྱ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ། ཞིང་སངས་རྒྱས་གཙོ་བོར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་དབང་བསྐུར་ནས། ལུས་ལྷར་ངེས་ཤིང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པ་ལ། ཐ་མལ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འཁྲུལ་ན་ལྟུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་སངས་རྒྱས་མངའ་བདག་ཉིད། །དེ་ལ་བརྙས་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། ལོག་པར་འཁྲུལ་ན་ལྟུང་བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འོང་བས། དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཁར་བླ་མ་ཅི་མཐོང་བ་ཡང་འོང་གསུང་། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བགྱི་ན། སྒོམ་པས་ཆོག་པ་ཡིན་གསུང་བ་དང་འདྲ་བར། མཐོན་དམན་གྱི་རྟོག་པ་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བདག་གིར་བྱས་ལ་ལམ་དུ་བཏང་ཞིང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ། དེ་ལ་མ་ཡེངས་

པར་བྱས་པས། སྨོན་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར། བར་དུ་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་གྲུབ་དུ་འོང་བས། ཉེས་པ་དང་ལྟུང་བ་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བ་ཡང་། སྐུ་གསུང་
ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་སྦྱོར་བས་འདག་པ་ཡིན་གསུང་།། །།ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་འབྲི་གུང་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཕྱིར་འབྲེལ་པ་བྱ་བ་དམ་བཅས་པ་དེ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ
ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་ཁ་སྐོམ་བཏང་བ་དེའི་ཐོག་ཏུ་མི་འཛོག་པ་ནི་མི་ངན་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་། དམ་བཅས་པ་མགོ་མི་ཐོན་པ་ནི་མི་མཁས་པ་ཡིན
པས༑ དམ་བཅས་པའི་ཚིག་དེ་དང་འབྲེལ་དགོས། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྙིང་རྗེ་ཡིན་གསུང་
ཏེ༑ དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་གདམས་རྒྱུད་གཅིག་གསུང་། སྟོན་འདས་པའི་དུས

༄༅། །ན་རྒྱལ་པོ་རྟུལ་ཕྲན་ཞེས་བྱ་བའི་མདུན་ན་འདོན་བྲམ་ཟེ་གནག་ལྷས་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ། མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚངས་
པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པས། འོ་ན་ཁྱེད་རང་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་བ་འདི་དག་སྤོངས་ལ། སྙིང་རྗེ་སྒོམས་ཤིག་ཟེར་རོ། །བྲམ་ཟེས་བསམ་
པས༔ བདག་ཁྱིམ་ན་གནས་པས་ནི་དེ་དག་མི་ནུས་ཀྱིས། །ད་རབ་ཏུ་བྱུང་དགོས་སྙམ་ནས། དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལགས་པར་
གདའ་སྟེ། སྔོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེས་འདིར་ཡང་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྨིན་པར་མཛད་པ་དེ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ
སྟེ༔ རྒྱུ་དང་འདྲ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་པ། དེ་གཅིག་པུར་ཡང་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་སྤྱིར་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ། དུག་གསུམ་མེད་པ

ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་བཞེད་ལ། དགེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་སྡུད་ཤིང་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་བཀྱི་བ། དགེ་བ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་ན། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་མེད་
པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་བསྡུས་པ་ཡིན། འདོད་ཆགས་དེ་ཡང་ཕྱི་ཡུལ་དང་། ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ཞིག་དགོས། འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཚོང་བྱེད་པ་གཅིག་བྱུ་ལ་ཡང་། ཆགས་པ་མེད་པས་དོན་འགྲུབ། ཆགས་པས་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་
གཏམ་རྒྱུད་ལས། མུ་གེ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བའི་དུས་སུ། གསེར་གྱི་ལུག་མགོ་དང་རྒྱང་ཤ་ལག་པ་ཚོང་བྱས་པས། གསེར་ལ་ཆགས་པའི་མི་དེ་ཤི་ཞིང་། རྒྱང་ཤ་ཟོས་པའི་མི་

༄༅། །དེ་ཆགས་པ་མེད་པས་གསོན་པ་དང་འདྲ་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་གང་ལ་ཡང་ཞེ་སྡང་བ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་ན། ཞེ་སྡང་གི་ལས་མི་དགེ་མི་འབྱུང་ངོ་། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །གཏི་མུག་མེད་པ་ནི་སྟོན་པས་ཀྱང་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས། ཕྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་བཞིར་གོ་འབྱེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་ལྷར་མ་འདུས་པ་མེད་དེ༑ ས་བ་དང་གཤེར་བ་དང་། དྲོ་བ་དང་། གཡོ་བར་བྱེད་པས་ཕྱི་སྣོད་དང་ནང་བཅུད་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་དེ། ས་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡན་ཆད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན༑ ནང་རྟེན་འབྲེལ་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་བྱ་བ་ལ་གས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་མ་རིག་པ་ནི་མི་ཤེས་པ་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཤེས་ཤིང་

རྟོགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སམ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ན། དེ་མ་རྟོགས་པ་ནི་སེམས། སེམས་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་འབྱུང་ངོ་། དེ་ལྟར་
ཡང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །སྒྲོ་བཏགས་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་ཡིན། །གསུངས་པས། སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བ་གྲགས་
པས་ཀྱང་། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འདུ་ཞིང་། སེམས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་གསུང་པ་དང་། སློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་། རྩ་བ་གཅིག་ལ་
སྡོང་པོ་གཉིས། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པས། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཡིན། སེམས་དེ་ནི་ཡོད་མེད་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། ཀོས་པོར་ལ་རི་མོ་མེད་ན། ཚ་ཚ་ལ་རི་མོ་མི་འབྱུང་གསུང་བས། ཐག་གཅད་པ་ལགས་སོ། །འོ་ན་འབྲི་ཁྱིའི་བུས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཆོས་

༄༅། །བསྟན་པས། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེར་ཡང་། དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་སྟོན་པའི་གསུང་མ་ཐོས་ཤིང་མ་གོ་བ་ཡིན། དེ་ལ་འཕགས་པ་ཀུན་
དགའ་བོ་དེས། སྟོན་པའི་ཞབས་དྲུང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ། དེའི་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་བསྐྱལ་བ་མ་གཏོགས་པ་འབྲི་ཐེའི་བུས་ཆོས་བསྟན་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་
མིན་ཏེ། གོཏུ་ཏ་མ་ཁྱོད་ནི་བག་མེད་མ་མཛད་པར། །ཤིང་དྲུང་དབེན་པ་བསྟེན་ལ་སྒྲུབ་པ་བྱོས། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་བསྐུལ་བ་ལས། དེ་
ལ་ཡང་། སྤྱིར་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་གསུང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་
དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པས་གདམས་ངག་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཡིན་པས། །དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མན་ངག་བསྒོམས་

པས༔ འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུང་། གཞན་ཡང་དཔྱར་བླ་མ་དམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཡོན་ཏན་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་འོང་ངེ། ཐོ་ཡོར་དུ་སྐྱེས་པའི་རིན་སེང་དང་། །གུང་ཐང་གི་མི་ལ་རས་པ་གཉིས། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡལ་གྱིས་ཡལ། །བྱ་བ་དང་། ནཱ་རོ་པཎ་ཆེན་གྱི་
གདམས་ངག་དེ། །ང་རྣལ་འབྱོར་རས་པའི་སེམས་ལ་ཤར། བྱ་བ་དང་། སེང་ག་གླིང་གི་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་སྨུ་ཏིག་མས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ
ལྟ་བུ་ཡིན་པས། བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གལ་ཆེ། བླ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་མོས་གུས་བྱས་པས་ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་དང་། ཉེས་པ
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲིབ་འོང་བས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྤང་བྱ་ཡིན་ནོ། །བླ་མ་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན། ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངའ་བ་ཞིག་ལ་མོས་གུས་བྱས་པར་སོང་ན

༄༅། །ཅི། དེའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུན་སྦྱིངས་པས་སངས་རྒྱས་པ་ཛྫེ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་
དང་༐ དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པ་ལྷ་བུ་ཡིན་ཏེ། འབྲིང་དུ་སོང་ཡང་འཆི་ཁའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱ་ལ། ཐ་མ་ཡང་བར་དོ་དང་པོར་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་ངོ་འཕྲོད་ནས་སངས་རྒྱ་བ་
ཡིན༐ འོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བྲུ་བ་ནི་དེ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཅི་ཙུག་འབྱུང་། གཟུགས་སྐུ་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་ངམ། ཆོས་སྐུ་ལས་འབྱུང་། ཆོས་སྐུ་ལས་འབྱུང་ན་ནི་དེ་ལས་
འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་རྩེགས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཀྱིས་ས་ནས་སར་འཕར་
བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་ཀུན་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ

འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཇི་སྙེད་པ་ཀུན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་རླབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཐུགས་
ལ་བཞག་པར་ཞུ་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་འབྲི་གུང་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཐུགས་དམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིན་ནུས་པས། གཏད་དྲགས་ན་ཡང་མི་ཐེན། མ་གཏད་ན་ཡང་མི་ཐེན་ཏེ། དེས་ན་ཐུགས་དམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག དེ་ལ་ཁར་སང་གི་
ཆོས་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྙིང་རྗེ་ཡིན་བགྱི་བ་དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པས། འབྲས་བུ་རང་ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལྷའི་གནས་སུ་འགྲོ། འཕྲིང་འཆི་ཁའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་
དང་། ཐ་མ་ཡང་བར་དོར་ཅིས་ཀྱང་ལྷར་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བར། ཞེས་གང་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས། འདིར་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས

༄༅། །ཀྱི་རྡོ་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་མེད་ན་སངས་མི་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་
ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་སྙིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཞུགས་གང་། །དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འོན་ཏེ་སྙིང་རྗེ་ཞེས་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་གསུང་གིས་ཀྱང་། སྙིང་རྗེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྙིང་པོར་བཞེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཀྱང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མཛེ་ནད་སོས་པར་གྱུར་པས། བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་
འབྲལ་བར་བྱ་གསུང་། དེ་ལ་ཡང་འདིར་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཀྲི་བ་ལགས་ཏེ། སེམས་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལགས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་ 353

ཏ ཀློང་ཆེན་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༡༧༧

གསུམ་བཀོལ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཡང་ཞིང་བསམ་པ་དངོས་པོ་གསུམ་འཛོམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་འབྱུང་ལ། འདིར་ཞིང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལས; སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐུ་གསུམ་དང་ལྡན་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེའི་ཡོན་ཏན། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེའི་བྱེད་
པའི་ལས་ཡིན་ལ། ཕྲིན་ལས་དེས་འགྲོ་བ་བདེ་ལ་འགོད་དེ། དེ་ལ་ཡང་ལམ་དང་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་གཉིས་ཡིན། རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འབྲེལ་པ་
འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དལ་འབྱོར་དུ་ཟན་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་ལྷན་པ་དང་ནས་ཁྱེར་ནས་རང་གི་ཡུལ་དུ་
ཕྱིན་ནས་བབས་པས་དམྱལ་བར་འགྲོ་ཏེ། དམྱལ་བའི་གནས་སུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེས། ཁོ་ལ་ཁྲིད་ཀྱིས་སྔོན་མིར་གྱུར་པ་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྐྱེན་ནས་བབས་པ

354

༄༅། །དང་། ནས་དང་ལྡན་པ་ཁྲིར་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་པ་དང་། དེ་ནས་ཁོ་རོ་ཆ་ཞིང་འགྲོད་པར་གྱུར་ནས། སྡུག་བསྔལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མ་དྲན། བླ་མ་དེས་ང་ལ་མཛད་རྒྱུ་འདི་ལས་མེད། ང་བླ་མ་དེའི་དྲུང་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་ཞིང་ཆོས་མི་བྱེད་པ་སླམ་ནས་མོས་གུས་སྐྱེས་པས། གོང་གི་ཆད་དང་འབྲེལ་དེས་ང་འབུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་ཡེར་གྱིས་འོང་ཏེ། ངས་སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས། དེ་གནས་དེ་ནས་ཚེ་འཕོས་ནས། ང་འབུ་གར་འདུག་པའི་ལྷ་འམ། མིའི་གནས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། སྟོན་པའི་གསུང་རབས་སུ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་ན། འོད་ཟེར་བཀྱེས་པས་ངན་འགྲོའི་གནས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་ནས། འོད་དེ་གང་གིས་མཐོང་བ་དང་། གང་ལ་རེག་པ་ཐམས་ཅད་ངན་འགྲོའི་གནས་དེ་ནས་ཚེ་འཕོས་ནས། ལྷ་དང་

མིའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ཡིན། ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་འོད་ཟེར་དེ་ལྟ་བུ་བཀྱེས་ནས། ཡུམ་
གྱི་ལྟུམས་སུ་ཞུགས་ཤིང་། བལྟམས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བར་དུ་གྱུར་ཏེ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས། ས་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མན་
ཆད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཡིན། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན། འདི་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
བས་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་སངས་རྒྱ་སྟེ། ང་འདི་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནད་ཀྱིས་མ་ཐུབ། དེ་བས་ན་བླ་མ་ཤེས་དགོས་ལ། སློབ་མ་ཡང་ཤེས་
དགོས་པ་ཡིན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་འདྲེས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཟེར་བས་ན། དེ་རྣམས་ནི་ཞིང་ཡིན། བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་

༄༅། །ཀྱི་སེམས། དངོས་པོ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་ཏེ། ཁྲིད་ཀྱིས་སྤང་ཞིང་ཁུར་གཅིག་བླངས་པ་དེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་
མཉམ་མི་མཉམ་བཏག་པ་མཛོད། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་དང་མཉམ་པར་འགྲོ་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་
འབད་པར་བྱ་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲི་གུང་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། དེ་ལ་འདིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཆོས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྙིང་རྗེ་ཡིན་བཀྲི་བ་འདི་གཙོལ་རེ་ཆུང་། གཅིག་ལ་ཉོར་རེ་ཆེ་གཅིག་བྱུང་ཏེ། བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་རང་ལ་ཡོད་པ་ངོ་སྤྲོད་པ་མ་
གཏོགས་པ་གཞན་མེད་དེ། སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མདོ་སྡེ་གདན་ལ་ཕབ་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དུ་གསུངས་

ནས་འདུག་ཏེ། དེ་སྟ་ཕན་ཚད་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དུ་གསུངས་པ་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདུག་ལུགས་ཡིན། དེ་ཤེས་ཤིང་
ཉམས་སུ་བླངས་པས། དེའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་པའི་གནད་འདི་གོ་དགོས། དེ་ལྟར་དུ་གྱུར་ཙམ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྲམས་པ་སྙིང་རྗེ་
ཡིན། དེ་རྒྱས་པར་ཕྱེན་དགེ་བ་མཐར་དག་ལ་ཐེར་བས། འདི་ལྟ་བུའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པས་སྟོན་པ། དེ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། དེ་
གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སད་པར་བྱེད་པས་ན། སད་པར་མཛད་པའི་མགོན་པོ་ཞེས་ཐེར་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་གཅིག་ནི་དོན་སྤྱི་བསྒོམས་པས་དོན་རང་གི་མཚན་
ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་དེ། དེ་འདྲ་ནི་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པས་མི་བཞེད་པས། དེ་ལྟར་ཡང་ཞལ་སྔ་ནས། བསྒོམས་པའི་ཤུགས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཡོན་

༄༅། །ཏན་ཀྲུ་མཚོ་འོང་ཟེར་ནས། །སོལ་བ་བཏང་བར་གྱུར་པ་ལ། །དུང་མདོག་དཀར་པོ་འདོད་པ་ནི། །ཕྱོགས་ཆོས་ཁྲབ་པའི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །
རི་བོང་ར་ཡི་གཉེར་མ་དག །བསྐལ་པ་དུ་མར་བགྲང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། བསྒོམས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བར་མི་བཞེད་དོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དཀའ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ངོ་སྤྲོད་མ་ཤེས་པ་ཡིན། བླ་མ་ལ་ཡང་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུས་ཆུང་བས་ལན་པ་ཡིན། ཞི་གནས་ལ་ལྷག་མཐོང་གིས་ངོ་
སྤྲོད། ལྷག་མཐོང་ལ་ཞི་གནས་ཀྱིས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ན། དེ་ནི་ཚ་རེག་ལ་གྲང་རེག་གིས་ངོས་སྤྲོད་བྱས་པ་དང་། གྲང་རེག་ལ་ཚ་རེག་གིས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ངོ་
སྤྲོད་ཤེས་ན་ནི་རང་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ངོ་སྤྲད་པས། སྤུར་འདྲེས་ཀྱི་མི་དང་འཕྲད་པ་བཞིན། །རང་སེམས་རང་ངོ་རང་གིས་ཤེས། །ཞེས་

གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་སྒོམ་རང་ལ་ཡོད་པ་ལ་དཀའ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། ཟན་ཟ་བ་བས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སླ་བ་ཡིན་གསུང་།། །།ཡང་རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲི་གུང་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། དེ་རིང་ང་འབྲུམ་ཁྲིད་ལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཚིག་གཅིག་སྐད་དུ་གསོལ་བས། དེ་ལ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དེའི་ཞལ་སྔ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་འབྲིང་རྣམ་པ་གསུམ། སྡེ་ཚན་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཁོ་བོས་བྱང་བུ་ཡོགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་གཟིགས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་གང་ཡིན་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟར་སེམས་ནི་སེམས་མ་མཆིས་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གསུང་འདིར་འདུས་པ་ཡིན། དེ་ལ་སེམས་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདོད་ཆགས་དང་མི་ལྡན་མ་བྲལ། གང་ཞེ་སྡང་

༄༅། །དང་། གཏི་མུག་དང་ཡང་མི་ལྡན་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་ལ་སེམས་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བགས། དེ་ལ་ཞེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྙིང་པོའི་ཚིག་དེ་ལྟ་བུ་ཆ་གཅིག ཆོས་དེ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ། ཕུང་ས་རྟོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྟོན་པ་དེ་ཆ་གཅིག བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་སོགས་པའི་གནས་དེ་ཆ་གཅིག དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་འདི་སྐྱེད་གཅིག་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་པ་དེ་ཆ་གཅིག དུས་དེ་རྣམས་ཚོགས་པའི་དུས་དང་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་ལྔར་འདུ་བ

ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་དེ་གཅིག་པུར་མ་ཟད། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཐ་དད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་སྟོན་པར་འགྱུར་བས། མདོར་ན་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་རྗེ་བཙུན་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་མཚོན་ན། ཆོས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། སྙིང་རྗེ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། འཁོར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པར་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད། གནས་ནི་རི་གྲུ་འཛིན་ནམ། རི་བོ་ཏ་ལ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་དེས་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་གནས། དུས་ནི་དེ་རྣམས་ཚོགས་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ་རི་བོ་ཏ་ལ་འམ། འོག་མིན་ཡང་ལོགས་ན་མེད་པས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་གལ་ཆེ། སྙིང་རྗེ་དེ་ལ་ཡང་སྙིང་རྗེ་དང་གཅིག སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་གཉིས། ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྙིང་རྗེ་དང་གསུམ་ཡིན། དེ་

༄༅། །ཡང་ཚད་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ། ཞིང་བསམ་པ་དངོས་པོ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བ། མི་རྟོག་གཅིག་གིས་ཀྱང་དེའི་ཆོས་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིན་ལས་འབྱུང་ཏེ། དུས་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དུས་ཞེས་བྱ། དེ་ཡང་རྒྱུར་ཉེ་བར་བཅར་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མི་རྟོག་ཟླ་མཛེས་བཞིན་དུ། རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་བསྒྲུབས་ན། སྐྱོན་འདག་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ནགས་ཁྲོད་ལྟ་བུའི་གནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའི་འཁོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་རྟོག་ཟླ་མཛེས་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་རང་ཉིད། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་ཆོས། དེ་རྣམས་འཛོམ་པའི་དུས་དང་རྣམ་པ་ལྔར་བསྒྲུབ་ཤེས་ན། ཅི་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་དཀའ་བ་མེད་དེ། བཅུ་ཆོས་དང་སུམ་

ཆོས་ཀྱང་མི་ཟབ། ཆོས་འདི་ཁོ་ན་ཟབ་པས་ཐུགས་ལ་ཞོག་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲི་གུང་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། དེ་རིང་ནི་སྐབས་པོ་ཆེའི་ཚིག་ཡ་ བྲང་ཞིག་སྐད་དུ་གསོལ་བས། འདི་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་སུ་བླང་། གྲོགས་མཆེད་སློབ་ཉེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤུབས་ཏེ་བཟླ། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པ་ བསྒྲུབ་པར་འདོད་ན། དང་པོ་ཁོང་རང་ལ་བསླེན་པ་གྱིས་བྱ། དེ་ལ་ང་འབྱུས་སྒོམ་གསལ་ཁམས་སུ་བཏང་ནས། ཁོས་བྱ་བྱེད་རྣམས་ལེགས་པ་བསྒྲུབས་པས་ཕན་པ་དང་བདེ་ བ་སྒྲུབ་པ་ལ། བསླེན་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་མེད་པས་ཁ་རང་ཤི་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཉེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་། ཉེ་བའི་ས་ཕྱོགས་དེ་དག་ཏུ་རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་ པར་འདོད་པས། དང་པོ་བྱམས་པ་བསྒོམ། དེས་ཕན་བདེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཏེ། དེ་ཙི་ཙམ་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་གྲིབ་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་དབུགས་ཀྱིས་འོང་བ་ཡིན། དེ་མི་

༄༅། །འོང་བའི་ཐབས་ནི། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དང་། གང་ཡང་རུང་ངོ་། དེ་ལ་ཡང་བསྙེན་སྒྲུབ་གཉིས་དགོས། དེ་ལ་སྤྱིར་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྷ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་། བསྙེན་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་གྲངས་དང་། རྟགས་དང་མཚན་མས་བསྙེན་པ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གྲངས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡི་གེ་གྲངས་ཀྱི་བསྙེན་པ་འབུམ་ཚོ་ལ་སོགས་པ་བྱ། འདི་ལ་ཡང་ལྷ་དེ་མ་གསལ་ན་སྔགས་ཀྱི་གྲངས་སུ་མི་གཞུག་པར་གསུངས་པས། གྲངས་དེ་ཚོད་ཙམ་གྱིས་བརྟན་པ་ཐོབ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པར་འདུག དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྟགས་དང་མཚན་མ་མང་པོ་འབྱུང་། དེ་བྱུང་བ་དང་སྒྲུབ་པ་བྱ། དེས་ཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལ་ཐོགས་མེད། ཕྲིན་ལས་ཐུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་གྲོགས་མེད་པས་མི་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཟས་བསོད་སྙོམས་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པར་བསླབ་པ་གསུམ་

ཉམས་སུ་བླངས་པས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་ནས། ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་པ་བྱ
གསུང་།། །།ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་འབྲི་གུང་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། ང་འབུ་སློབ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞབས་དྲུང་ན་ཡོད་པའི་དུས་སུ། ཞལ
སྔ་ནས་ཆོས་གསུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོ་སྦྲིད་འབབ་ཞིག་ཏུ་འབྲོན་པར་འདུག་པས། འོན་དེ་ཡང་རང་ལ་ཡོད་པའི་འདི་ཡིན་སྙམ་པའི་ངེས་པའི་ཤེས་པ་བྱུང་ནས། ཕ་འདི་ལྟ་བུ
ལ་བྱུང་རང་འདྲ་བ་དགོས་པ་ཡིན་མོད་སྙམ་པ་བྱུང་བ་ལ། དེ་རིང་གྲགས་འབྱུང་ན་རེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་ཆོས་སྨྲས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་དེ་
རང་དུ་སྒྲོང་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཟེར་བས། ཁོའི་ཚིག་དེ་བདེན་རུང་མི་བདེན་རུང་བདེན་དུ་བཞུག་གོ། །དེ་ལ་ཕྱིར་མོས་གུས་དང་ལྡན་པའི་སློབ་མས་བླ་མའི་གསུང་ཚིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་

ཀ

༄༅། །སྦྱོང་བ་སྐྱེ་བར་འདུག་གོ། །གཉིས་པ་གྲོགས་དང་གནས་དང་ཟས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་
མེད་པ་གསུང་བ་ཡང་འདུག་ཏེ། ཚོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཡང་ཐག་ཏུ་བློས་མི་ཐོད། འོན་དེ་གང་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཆབ་ཚ་འཕྲུངས་པས། གཏུམ་མོ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུང་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིས་གོ་བ་བྱུང་ལ། རི་ཁྲོད་དུ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་རྒྱུན་སྲིངས་པས་ཡོན་ཏན་མ
ལུས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཏེ་དེ་སྤྱི་བྲེ་བྲག་ཏུ་བྱས་ན། མེ་ཏག་རིན་ཆེན་དབང་ཕྱུག་གིས་ཞུས་པའི་ཆོས་ལ། ཕྱིར་རང་ཉིད་དམ་སློབ་དཔོན་ནམ་གྲོགས་པོའམ། གཞན་ཡང་རྟུང་
ཏེ། ཉེ་གནས་སམ་སློབ་མ་ཞབས་ཏོག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་མི་འདོགས་པར་དྲུང་དུ་བསྡད་ན་བསྡད་ཐེས་མེད། གཞན་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན

དུག་མདའ་གཏོང་བར་བྱེད་ན་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན། ཡང་སློབ་དཔོན་ནམ་གྲོགས་པོའམ། ཆོས་དང་མཐུན་པ་དེ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་། འགྲོན་འགྲོར་མི་སྟེར་ན། སློབ་མ་བསྐྱུང་མ་རན་པ་ཡིན་ཏེ་མདོར་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་དྲིས་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པར་ནུས་ཤིང་། གནོད་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་གྱུར་ན་བླ་མ་ཡིན། སློབ་མ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ཤོར་དོགས་པའི་བསམ་པ་ཡོད་ཀྱང་ཕན་བདེ་བསྒྲུབས། གནོད་པ་ལས་བཟློག་ན་ཤོར་བའི་དོགས་མེད་ལ། གནོད་པ་བསྐྱལ་ནས་ཕན་མ་བཏགས་ན་ནི། ཁྲིད་འགྲོན་ནི་དམ་ཉམས་ཡིན། རྒྱུད་འཁྲུལ་ཡིན། ཁྲིད་དང་འབྲེལ་པ་མེད་བྱས་ཀྱང་མི་ཕན། ཁོ་འགྲོ་བར་འོང་། དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ལ། ནད་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན། བཅོས་ནི་བྱེད་དགོས། བྱ་བའི་རྩོལ་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་

༄༅། །ཨ། ཁྲི་དང་ཞབ་འཕབ། རྫོན་པ་ཉི་མ་ལྷེ་བྱ་བ་དང་འདྲ། འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། རང་གི་
དགེ་སྦྱོར་བྱེད་དུ་བཞུག དམིགས་པ་སྒོམ་པ་འདི་ལ་བཀའ་རྒྱ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མཛད་པར་གདའ་བས། གཉིས་ཙམ་མིན་པ་བྱེད་མ་སྐྱོང་། དེ་ཡང་ལན་གཅིག་སྒོམ་ཞེའི་ཕ་དེ་
ལ་མིས་མདའ་རྒྱབ་པས། མདེའུ་ལུས་ནས་ཟུག་ཟེར་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ལ། ཕྱི་ནུབ་ཞེ་སྡང་ཙུང་ཟད་གཅིག་སྐྱེས་པ་དང་ཨེན་གཅིག་ལེགས། ཕྱིས་སྨན་པས་བཀྲུས་པས་མདེའུ་
འདུག་པས་ཕྱུང་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་བས་ན་བྱེད་དུ་མི་ཏུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། དེ་མཁན་སློབ་རྣམས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཁ་མེད་བྱུང་ངོ་། དེ་ཡང་མཁན་སློབ་ལ་འབབ་
པར་གདའ་བས། དགེ་བཤེས་སྟོན་འཛམ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུང་སྐད། འདི་ལ་ཛྷ་རིན་པོ་ཆེ་འབབ་པར་གདའ་བས་མི་བྱེད་པར་ཞུ་ཞུས་པས། ཅིས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ

ཡིན་གསུང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡུལ་ཕ་རོལ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་པས། སེམས་གཉིས་མེད་པའི་གནད་ཀས། ཡུལ་དེའི་ནད་དང་སྡུག་བསྔལ་ལམ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་
བར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་རོལ་གྱི་བསོབ་སྟོང་པར་ལུས་པ་དེར། ནད་དང་གདོན་པ་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཞུགས་ནས། ནམ་ཧིང་དེ་འཛིན་དེ་བཏང་བ་དང་གདོན་པ
མང་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་མི་འབྱུང་བར་ཅི་ཙུག་བྱེད་སྙམ་ན། འདི་ཡིན་གསུངས་པས། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ལུས་ཡི་དམ་དུ་བསྒོམས
ནས༑ རང་ཉིད་ཧིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་མ་ཡེངས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། གཏོར་མ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་བྱས་ནས། དུས་སུ་སྟེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ན
ཞིང་སྟོན་ང་འབུ་ཡང་ཁམས་ངན་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་ཁམས་བདེ་བར་བྱུང་། དེ་ལ་རང་ཉིད་ཁམས་ནི་ངན། དམིགས་པ་མ་གཏད་ན་ནི་སློབ་མ་ལ་མི་ཕན། ཚོ་གཁྲིད་དུ

༄༅། །བསད་པར་ཡང་འགྲོ། གཏད་ན་ནི་གྲིབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལར་ནི་སློབ་མའི་བྱ་བ་ཞིག་བསླབ་ནི་དགོས་པས། དེ་ལ་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་བ་སེལ་བ་ལ་ཚོགས་མེད་པ་ཡིན་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། འདི་ལྟར་ཆོས་བགྱི་བ་འདི་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས། གཞན་རེ་རེ་གོ་བས་ཐམས་ཅད་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཐ་མཁན་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་བྱས་པ་དང་། གཅིག་ཤེས་རབ་ཆེ། གཅིག་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བས་དཀའ་སླ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཇམ་པོར་བྱས་པ་དང་། གཉིས་པ་དེས་ཏེལ་ཀ་ཀྱུར་བཅུག་པ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ལ་འཇམ་པོ་བྱུང་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས། འདིར་སྐྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་དུམ་ཁྲིགས་ཙུང་ཟད་ཅིག་སྐད་དུ་གསོལ། དེ་ལ་སྤྱིར་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཕྱི་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་དང་། ནང་ནས་གཅོད་པ་གཉིས

ང ཀློང་ཆེན་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༣༧༤

ཡིན༔ དེ་ལ་ཕྱི་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལ་ཞིང་བུ་འམ་ཛེའུ་གཅིག་ལ། འདི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནམ་དོན་དམ་ཡིན་ཟེར་ནས་དོན་དམ་པའི་བྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེའི་ཐོག་ཏུ་འབབ་
པས༔ དེ་ལྟ་བུ་ལ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་སྣག་ཚ་བྱས། རྩེ་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སྨྱུ་གུར་བྱས་ནས་བྲིས་ཀྱང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་
ཏེ༔ སེམས་དགའ་བའི་དུས་སུ་གོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ། སྡུག་བསྔལ་བའི་དུས་སུ་ཡང་གོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྙེད་པ་འབྱུང་། གང་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་ན་ཡང་དེའི་ཉམས་སུ་མྱོང་
བ་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་གྱི་དུས་སུ་ཟབས་རི་ར་མ་ཧེ་ལབ་སྒྲོན་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ། ཁྲོ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་ཤི། ཕྲུ་གུ་མ་སོས་པས། བརྒྱད་སྟོང་པའི་གླེགས་ཙུང་ཟད་བྱས་ཀྱིན་
ཕྲུ་གུ་གསོས་བ་ལ། ལན་གཅིག་གི་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་ཅིག་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞིག་སྐྱེས་པས། དེ་ནས་དེ་ཧེ་འཕེལ་ཧེ་འཕེལ་དུ་སོང་བས། དེར་སྡུག་པ་ལ་རྟོགས་

༄༅། །པ་མེད་པ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་ཁ་ནང་དུ་ལོག་ནས་བསམ་མནོ་བཏང་ངོ་། འདི་ཙམ་དུ་སྡུག་པ་འདི་ལ་བསམས་པས་ཇི་སྡུག་ལ་འགྲོ་བར་འདུག་དནི་
སྡུག་པར་མི་བསམ་དགོས་སྙམ་ནས་རྟོག་པ་གཅིག་སྐྱུར་གཉིས་སྐྱུར། ཇི་སྐྱུར་ཇི་སྐྱུར་བཏང་ངོ་། སྡུག་པ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པས། དེ་ནས་བློ་ཇི་བདེ་ཇི་བདེ་ལ་སོང་ངོ་། དེའི་
རྒྱུན་གོམས་པར་བྱས་པས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་ལེའུ་ནས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དེའི་དོན་གོ་བར་བྱུང་ནས། དེ་རང་
ཆོས་ཡིན་སྙམ་པར་བྱུང་ངོ་། དེར་ཕྲུལ་པ་གོག་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནུབ་མོ་ཕྱུ་གུ་ལ་བཀབ་ཅིང་། སྤྲིན་མོར་བསྒོམས་པས། འབྲུ་ལ་ཞིག་མར་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་ཐོབ་མར་གྱུར་པ་
ལགས་ཏེ། དལྷ་གཅོད་ཡུམ་ཞེས་པར་གྲགས། གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུངས་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་སྒོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལགས་སོ། ཡང་བྱང་རྒྱ་ཤོད་དུ་མི་ 373

ད སྒྲུབ་པའི་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༡༨༧

ཞིག་གིས་གཡག་གྲུ་ཞིག་ཁྲིད་པས་མ་ཐུབ་ནས། ཡ་ར་ཡ་ར་ཞེས་བྱས་ཤིང་ཁྲིད་དེ་ཐེན་ཀྱང་མ་ཐུབ་པས། ད་ནི་མི་ཐུབ་པར་འདུག དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྙམ་ཏེ། གཡག་དེ་
བཏང་ནས། དེ་རང་དུ་བསྒོམས་པས། དེ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་གཡག་སྒོམ་བྱ་བ་བྱུང་བ་དང་། མདོ་སྨད་དུ་ཀ་སྒོམ་བྱ་བས། ཡི་གེ་ཀ་བསྒོམས་པས་དེ་གྲུབ་ཐོབ་དུ་གྱུར། ནན་མོ་
མཁའ་ལྡིང་བྱ་བ་ཡུངས་དཀར་ལ་དམིགས་པ་གཏོད་དུ་འཇུག་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས། དེ་གྲུབ་ཐོབ་དུ་སོང་བ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། དེ་དག་ཀྱང་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་སྐུ། འབྲས་བུ་གང་ལའང་རེ་བ་མ་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོ་ཧ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན་པས་

༄༅། །ན། མདོར་བསྡུས་ན་སེམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་རྟོགས་པས། སྒྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་ཆོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག
རྟེན་མགོན་པོ་འབྲི་གུང་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། འདི་ལྟར་མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དང་མ་ཤིའི་ཚེ་དང་། དུས་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ། ཉི་མ་སང་ད་ཙམ་གྱི་
བར་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་སྙམ་པའི་སེམས་དམ་བཅས་པ་དེས། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ། ནག་པོ་མི་དགེ་བའི་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནི་འཛད། ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་དགེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དེ་དག་གོ་བར་ཟད་པ་

ལ༔ ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཡིན། དེ་དགེ་བར་ཡང་ཡེ་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་པར་སོང་ན། འདི་ལ་བརྟག་པ་གཉིས་བྱས་པས་ལྟར་བྱུང་དུ་གོ་ནས་འོང་བས། དེ་ལ་འདིར་ཉོན་མོངས་པ་དུག་རྣམ་པ་གསུམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་མི་དགེ་བ་ཟེར་བ་མ་ལགས་སམ། དེ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་དུག་གསུམ་མེད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་དགེ་བ་ཟེར་བ་མ་ལགས་སམ། དེ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྟོག་པ་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། ཀུན་གཞི་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འདུག་གམ། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་གྱིས་བརླབས་པས། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དགེ་བར་འགྱུར་བ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མན་ངག ཆོས་རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོའི་ཐུགས་དགོངས་མཆོག་ཏུ་

༄༅། །གྱུར་པ། ངོ་མཚར་ལ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ།། །།ཡང་གཉིས་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་པོ་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པའི་དུས་སུ། དེ་དགེ་བར་འདུག་གམ་མི་འདུག དེ་དགེ་བར་འདུག་སྟེ། དེ་ཡང་གཉི་མུག་མེད་པའི་དགེ་བ་རྩ་བ་ཡིན་ལ། གཉི་མུག་མེད་པ་དེ་ཡང་གང་ལ་ཟེར་ན། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་གཉི་མུག་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཟེར། ལུང་མ་བསྟན་ཡང་གཉི་མུག་གིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡིན་པས། དེ་བོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་དོན་ཅི་ཡོད། དེ་མ་རྟོགས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་དེས་ལན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཐོག་མེད་དུས་ནས

བདག་ལྟ་ཅི་ལ་འཁྲུལ། །མིག་སེར་ལྡན་པའི་སྐྲ་ཤད་དེ་དག་གིས། །སྐྱེ་མེད་དང་པའི་ཚོགས་རྣམས་བཟུང་གྱུར་ན། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་རྣམས་གཅོད་པ་ལ། །སེམས་ཉིད་
རྟོགས་པའི་རྒྱ་གྲི་མ་མཆིས་པར། །བློས་བྱས་སྟོང་པས་བློ་ལ་ཐེན་གྱུར་ཀྱང་། །ཆད་པར་མི་འགྱུར་སྣང་ཡང་དམ་པར་འཆིང་། །ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་ཉིད་འདི་རྟོགས་
དགོས༔ བློས་བྱས་པའི་སྟོང་པས་མི་ཕན། ཉམས་སྒོམས་པས་ཀྱང་མི་གྲོལ། བརྩོན་འགྲུས་བྱས་པས་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ། ངས་ཀྱང་ཧེ་སྐྱེད་གཅིག་རེ་སྒོམས་ན། མི་སྟོན་གྱི་ཧོ་
མོ༔ རེས་འདག་ཅར་བྱས། རེས་སྨྲ་བཅད་བྱས་ཐོ་ལེས་ཐོབ་ཅིག དེ་ལྟར་སེམས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་མེད་ན། གཏི་མུག་གམ། མ་རིག་པ་བྱ་བ་དེ་གཞི་བཞག་ཏུ་བྱས་
པས༔ རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ད་རེས་འདིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་གཅིག་ལུང་ཁུངས་སུ་དྲང་

༄༅། །བས། སེམས་ཅན་ཐ་མ་འཁྲིད་དང་མཆོག་གྱུར་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་མ་རིག་ལས་བྱུང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས། །རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་འཁྲུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །མ་རིག་འཁྲུལ་འཁོར་དེ་ནི་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས། མི་ཤེས་པའི་གཏི་མུག་པ་ང་དང་བདག་བྱ་བ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དེའི་ལས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་དུ་རྒྱ་རི་རི་འཁོར་ཏེ། ལྷ་ལོག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་བྱ་བ་དེར་འདུས། ང་དང་བདག་བྱ་བ་དེ་ཡོད་ན། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བདག་རྟག་པ། བདེ་བ། དབེན་པ། མཐའ་ཡོད་པ། མེད་པ། ཡོད་ཀྱང་མེད་པ། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ལ། ཇ་བ་བདག་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མི་འབྱུང་བས། བདག་མེད་པར་རྟོགས་

པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཚུལ་སྒོ་ཐབས་དང་རྩ་བ་ཅི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་། །རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་ནས་ཡེ་ཤེས་འབྲུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས༔ མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། དེ་རིང་གི་ཆོས་འདི་དཔེ་མེད་པར་ཟབ་པ་ལགས་པས་ཐུགས་ལ་བཞག་པར་ཞུ་གསུང་།།

།།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲི་གུང་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། འདིར་ཁྲིད་ཀྱིས་ཅི་བསྒོམ་དྲིས་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་ཟེར། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་བྱས་པས། ལྷ་ལྷན་ཡིན་ཟེར་ཏེ་དེ་ཙུག་མི་བྱ་བར། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་འགྲུབ་ལ། དེ་གསུམ་མེད་

༄༅། །ན་མི་འགྲུབ། དེ་དང་འདྲ་བར་གསུམ་པོ་གོ་བར་ཟད་ལ། ཆུད་མི་ཟ་བར་བསྔོ་བའི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་བཞི་པོ་ནི་ཐབས་ཡིན་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་ལྔ་པོའི་མིང་དང་ཚིག་དེ་ཤེས་པས་སྒོམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན། ཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་པའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་གདབ། དེ་ལ་ཡང་ཁྲིད་དང་ཚོགས་ཆོས་གཉིས་ཡིན། ཕག་ཏུ་ཁྲིད་བྱས་པས་སྦྱོང་བ་སྐྱེ། ཚོགས་ཆོས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་ཚོགས་ཆོས་འདི་བས་ཟབ་པ་མེད་དེ། དེ་བས་ན་ཚོགས་ཆོས་ཉན་པ་ལ་ཡང་འབད་པ་གལ་ཆེ། གཉིས་པ་འདི་ལྟར་དུ་མཆི་བས། དགེ་སྦྱོར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་དམ་པ་ལ་མོས་གུས་ཀྱི་གདུང་བ་དྲག་པོས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དགོས་པ

གང་ཡིན་ན་དགེ་སྦྱོར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་འདིའི་བསམ་པ་དང་། རྒྱལ་རིགས་བྲམ་ཟེའི་ཚེ་མཐོ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་། སྲིད་པས་ལེན་པ
ཡིན་ཏེ་དེ་དག་འགྲུབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པ
འདི་ལྟར་བཞེད་པར་གདའ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཟབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལགས་ཀྱང་། ཚེ་འདི་འདོད་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲུབས་ན། འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན
གསུང་། རང་ཉིད་ཞི་བདེ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཚེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱ་བའམ། སྐྱེ་བ་ཅི་རིགས་པས་
སངས་རྒྱ་བ་ཡིན་གསུང་ངོ། དེ་ལྟར་ཡང་། རྩ་བའི་རྒྱུད་དུ། གསང་སྔགས་སྤྱོད་པ་དམྱལ་བ་དང་། །ལྷ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ

༄༅། །སོགས་པ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས། །འོ་ན་གསང་སྔགས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་ཞིག་ཆཕད་ཀྱང་། ང་འབྱུའི་འདོད་པས་དབང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་འདོད། དབང་ལ་ཡང་མང་པོ་ཆཕད་པའི་གཏེར་ཀ་མེད། བུམ་པའི་དབང་གིས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སུ་གོ་ཞིང་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་གསུང་།། ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། བླ་མའི་དུས་
མཐའ་བསྙེན་པ་དང་། བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། མོས་གུས་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱུག་པ་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་ལ་མོས་གུས་མཐར་ཕྱུག་པ་དེ་གང་
ཡིན་ན། བླ་མ་དམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིན། འདི་གཅུད་པ་གསུམ་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་བཀྱི་བ་ལགས་པས། དེ་ལ་

སེམས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་འདུ་ཤེས་སུ་ནན་ཏན་སྐྱེད་ནས་བྱས་ཀྱང་། ཆོས་སྐུ་ཡིན་རེ་ཞེ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་འབྱུང་། དེའི་དུས་སུ་ཡང་ནན་ཏན་བྱས་ནས་བསྒོམས་པས་དུབ་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྐུ་ཡིན་རེ་ཞེ་སྙམ་འདུ་ཤེས་སྐྱེ། ཡང་དེ་རང་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ནས་བསྒོམས་པས། ཕྱིག་པ་གཅིག་སྐྱེ། དེའི་རྒྱུན་སྦྱོངས་ནས་བསྒོམས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ང་འབྱུའི་སྔོན་ཕག་མོ་གྲུ་ན་ཡོད་པའི་ཚེ། བླ་མ་ལ་མོས་གུས་སྐྱེས་ནས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་། ཉེས་པ་རབ་ཟད་པས་ཀྱང་ལྟག་པ་གཅིག་ཡོད་སྙམ་པ་བྱུང་། དེ་བདུད་ཞུགས་པ་ཡིན། རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འདི་བས་ལྟག་པ་མེད་པ་ལ། ངའི་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདི་མ་དག་བར་དུ་ཟས་ཀྱང་མི་བཟའ། ངལ་ཡང་མི་གསོ་སྙམ་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་འབུམ་པ་ལ་སྐོར་བ་བྱས་པས། ཕྱི་དྲོར་སོང་བ་དང་ཐང་

༄༅། །ཆད་ནས་ཤི་མེད་ཀོ་མེད་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་ནས་འགྱུར་རྒྱུ་གཅིག་བྱུང་། དེའི་གོ་བ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཟད་ཅིང་བགྲི་བ་ལས་
དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཏེར་གྱུར་པ་ཞེས་པ། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་
པ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་མཛད་པ་ཞེས་པ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། ཁྱེད་ལ་ཡོད་ན་ཁྱེར་ལ་ཤོག
སླམ་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མོས་གུས་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་བླ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་ནས་བསྒོམས་པས། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་ལ་ཆོགས་མེད་པ་
ལགས། གཉིས་པ་ནི་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཚེ་འདི་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པར་འདུག ཚེ་འདི་ལ་ལྟོས་པ་ཡོད་ན་སློབ་མའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་འགྲུབ་

ཏེ། སྔོན་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ། བསེ་སྐོམ་བྱ་བ་མི་ཚང་ཡང་ཡིན། བཟའ་འཐུང་ཡང་མེད། ཆོས་ཀྱང་མེད་པ་གཅིག་གིས། ང་འབུའི་དྲུང་དུ་སྨྲེ་སྔགས་བཏོན་པས་དེ་ལ་
ཚེ་འདིའི་ཞེན་པས། ཁྱོད་ཉིན་རེ་ཕུལ་ཕྱེད་ཀྱིས་འཚོའམ་བྱས་པ་ལ། འཚོ་ཟེར་བས། ངེད་གཉིས་ཀྱིས་ཉིན་རེ་ཕུལ་རེ་ཟ་ཞིང་ཡོད་ཙམ་ན། བསེ་སྐོམ་གྱིས་ཉིན་གཅིག་ཇེ་
བཙུན་འཁོར་བ་རླུང་ཁྱེར་ལ་འབབ་བས། དེ་ལ་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་ཞིག་སྐྱེས། ད་ཕྱིན་ཆད་ཚེ་འདི་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་དུས་མ་གཏོགས་པ། སྦྱིན་པ་ཁབ་གཅིག་ཀྱང་གཏོང་རེ་
སླམ་པའི་ཞེ་མནའ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱལ། ཕྱིས་ཕག་མོ་གྲུ་ན་སྟོན་མོ་གཅིག་བྱེད་པ་ལ། ཁོས་ཏོགས་སེ་ཁ་གང་མ་གཏང་། དེ་ནས་མི་གཅིག་འབོད་པ་ལ། འདི་ལ་ས་འགག་
ཡོད། འདི་མི་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟེར་བས། སྐྱུགས་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་ལས། ཚེ་འདིའི་བསམ་པ་ཕྱིས་ཇེ་བཏང་ཇེ་བཏང་ལ་སོང་སྟེ། དོན་གྱིས་ལྟོས་པ་མེད་པ་མ་

༄༅། །གཏོགས་པ། ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཟན་ཁམ་གཅིག་གིས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཕྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། སྦྱིན་པ་ཅི་སྦྱིན་ཡང་བསྔོ་བ་ཞིག་བྱས་ཏེ། ཆོས་ལ་འགོད་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཁང་པར་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཕྱིན་ཆད་ངན་སོང་གསུམ་དུ་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་ནས་འདུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཁྱིམ་བདག་དེས་གང་ལ་ཟན་བྱིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། ཆོས་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པར་ཞུ་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། དེ་རིང་མི་ཆོས་ཀྱི་མདུན་མ་གཅིག་བཤད་པས། དེ་ལ་མི་ཆོས་ཀྱི་མདུན་མ་བྱ་བ་དེ། འདི་ཙུག་གྲིས་དང་འདི་ཙུག་འོང་བྱ་བ་དེ་མི་ཆོས་ཀྱི་མདུན་མ་ཡིན་ལ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཡིན་ན། རང་ཅག་ཐམས་ཅད་སུ

དང་ཡང་མི་འདྲ་བ་རེ་འདོད་པར་འདུག་ཏེ། ཤུ་དང་ཡང་མི་འདྲ་བ་གཅིག་མ་བྱུས་པར་གར་འོང་། གཙང་པ་ཀུན་ན་རེ། ཀུ་ཏེག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་མིག་ཏུ་སྙོག་རྩ་ལྷུགས་ན་ཡང་
ལྷུགས་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བར། ཀུ་ཏེག་པ་ཞིག་འོང་བར་འདོད་ན་མི་བས་ལྷག་པ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་སྐད་དུ་བྱས་ན། མིའི་ཆོས་ལས་བླ་མར་གྱུར་པ་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། མིའི་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་ལས་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་ལྷ་དང་མི་ཏི་རིགས་པ་དང་། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་གྱིས་ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་
དང་། དུག་གསུམ་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་གྱིས་ངན་སོང་གསུམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་འདོད་པ་ཉན་ཐོས་ཡིན་ལ། འདིར་དགེ་བ་
བཅུའི་སྟེང་དུ་ཕར་ཤེས་པ། མར་ཤེས་པ། དགེ་སྦྱོང་དང་། བྲམ་ཟེར་ཤེས་པ། རིགས་ཀྱི་ནང་ན་རྒན་པ་ལ་བཀུར་བསྟི་བྱེད་པ། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་

༄༅། །དངོས་པོ་དང་དྲུག་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པས། དེ་ཡོད་པས་ཀྱང་བླ་མར་གྱུར་པ་མ་ཡིན། འོན་གང་ཡིན་ན། མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུར་ཁུར་ནས། དེའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་གནས་སུ་འཕེན་པའམ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དུ་གསུངས་པའི་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བ་འདི་སྡོམ་པ་གསུམ་གར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་བྱེད་དམ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པ་དང་། འོན་དམྱལ་བར་འགྲོ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སུས་བྱེད་ཟེར་ན། བདག་དམྱལ་བར་འགྲོ་ལ་ཁྲིད་པར་གྱི་ཆོས་སེམས་ཅན་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་མི་སྲིད། བདག་མེད་པ་ཡིན༔ དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ལ། ཕ་རོལ་གྱི་དམག་འོང་བས། དེ་

ང སྐྱེས་རབས་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་། ༣༩༠

བཟློག་པའི་ཐབས་སྟོགས་དང་། སྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན་པས། བློན་པོ་ལོག་ཏུ་བཅུག་ནས་ཁོ་རང་བྲོས་པ་ལ། ལམ་དུ་བྲམ་ཟེ་སློང་མོ་བ་བྱུང་བ་ལས། ཁོ་རང་བཅིངས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་ལ་བྱིན་ནས་དགྲ་ལ་འཚོང་དུ་བཅུག་པས། དེ་ལ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས་ཡུལ་དེ་རྒྱལ་པོ་དེ་རང་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཡང་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་བཞིན་དུ་རང་ལ་འབྱོར་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆེར་བཟར་མེད། ལྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆུང་དུ་སྦྱིན་དུ་མེད་དེ། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐོམས་པར་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁམས་བསྐྱངས་པ་དང་། སྔོན་མངའ་བདག་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་ཀྱང་བོད་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྱུ་འགོད་ཡང་ཡང་བྱས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས། བྱི་བོ་ཡང་རབ་གཅིག་འོང་བ་ཡིན༑ མདོར་ན་མིའི་ཆོས་བླ་མར་བྱུར་པ་ལས་ཆེ་འབྲིང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྷ་མི་ཐོབ་པ་དང་། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བ་དང་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

390

༄༅། །ངོས་པོ་དང་དྲུག་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པས། དེ་ཡོད་པས་ཀུང་བླ་མར་གྱུར་པ་མ་ཡིན། འོན་གང་ཡིན་ན། མ་ནམ་མཁའ་
དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུར་ཁུར་ནས། དེའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་ཧི་ལྟར་འདོད་པའི་གནས་སུ་འཕེན་པའམ་འགྲུབ་པར་
བྱེད་པ་རྩལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དུ་གསུངས་པའི་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བ་འདི་སྡོམ་པ་གསུམ་གར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་བྱེད་དམ་ཅིག་ཅར་དུ་
བྱེད་པ་དང་། འོན་དམྱལ་བར་འགྲོན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སུས་བྱེད་ཟེར་ན། བདག་དམྱལ་བར་འགྲོ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སེམས་ཅན་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་མི་སྲིད། བདག་མེད་པ་
ཡིན༑ དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ལ། ཕ་རོལ་གྱི་དམག་འོང་བས། དེ་

བཟློག་པའི་ཐབས་སྟུགས་དང་། སྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་མ་ཕན་པས། བློན་པོ་ཡོག་ཏུ་བཅུག་ནས་ཁོ་རང་བྲོས་པ་ལ། ལམ་དུ་བྲམ་ཟེ་སློང་མོ་བ་བྱུང་བ་ལས། ཁོ་
རང་བཅིངས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་ལ་བྱིན་ནས་དགྲ་ལ་འཚོང་དུ་བཅུག་པས། དེ་ལ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས་ཡུལ་དེ་རྒྱལ་པོ་དེ་རང་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཡང་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་བཞིན་
དུ་རང་ལ་འབྱོར་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆེར་བཟར་མེད། ལྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆུང་དུ་སྦྱིན་དུ་མེད་དེ། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་སློམས་པར་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁམས་
བསྐྱངས་པ་དང་། སྟོན་མངའ་བདག་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་ཀྱང་བོད་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྡུ་འགོད་ཡང་ཡང་བྱས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས། བྱི་བོ་ཡང་རབ་གཅིག་འོང་བ་
ཡིན། མདོར་ན་མིའི་ཆོས་བླ་མར་བྱུར་པ་ལས་ཆེ་འབྲིང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྷ་མི་ཐོབ་པ་དང་། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བ་དང་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

༄༅། །ཐེག་པ་དེ་ངེད་མི་འདོད་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི། མཁས་པ་
རབ། གཙོ་བོ་རབ། སྙན་པ་རབ། བྱིའོ་རབ་ཏུ་འགྱུར་བས། དེའི་དུས་སུ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་གཙོ་བོར་འགྱུར་ན། མི་ཁ་ཅིག་ལྷ་སྨོས་ཀྱང་
ཅི་དགོས། སྐྱེས་བུ་རྣམས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་དུས་སུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འདི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཏེ། ངའབུའི་ཉམས་སུ་མྱོང་
བས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡིན་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། ད་ལྟ་ཁྲིད་རྣམས་ཐམས་ཅད་བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་དྲུང་ན། ཐོས་པ་
དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་བྱེད་ཀྱང་། ཁྲིད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཚོགས་མི་བསྐྱུང་སླམ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། དེ་ལ་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ

ཐོབ་དགོས། དེ་ལ་ནན་ཏན་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བླང་དགོས་པས། འདིར་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་དང་གཅེས་སྤྲས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བྱ། དེ་
ཡང་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་ཐོས་ནས། ཞབས་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པའི་དུས་སུ་ཞེ་འདོད་བྱེད་པ་ངན་ཐེར་ཏེ། ཆོས་དང་གདམས་ངག་ལ་འདོད་པའི་ཤུགས་ཆེན་པོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་དེ་དག་གི་དོན་གོ་བས་མྱོང་བ་སྐྱེད། ཡིད་ཆོས་སྐྱེ། དེ་ལྟར་མ་གོ་ན་འཛིགས་བྱས་པས་མི་ཕན་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཕྲ་པའི་ཞལ་ནས། ངས་གཞུང་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡིག་སྣ་བྱེད་ན་མི་ཤེས་པ་མེད་གསུང་བ་ལ། སློབ་མ་གཅིག་གིས་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྐང་གཅིག་བསྟན་ནས། འདི་ལ་ཡིག་སྣ་ཞིག་མཛོད་པར་ཞུ་དང་བྱས་པས། འདི་མི་གོ་བ
གཅིག་འདུག་གསུང་སྐད། དེ་དང་འདྲ་བར་མྱོང་བ་མེད་པའི་དབུས་དགེ་བཤེས་འགའ་ཞིག་ལ། འཁོར་མང་པོས་བསྐོར་ནས་ཆོས་འོང་སླམ་པའི་དུས་སུ། ཁྲི་ལུད་ཀྱི་སྐྱུག་པ

༄༅། །རྒྱུངས་ཀྱིས་འོང་། ཅི་འོང་ན། མི་ཆོས་ཀྱི་འདུན་མ་འདི་ལྟར་གྱིས་བྱ་བ་དང་། ཁེ་དང་གྲགས་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། འདི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཡིན་ཟེར་ནས། རྩ་དང་རླུང་དང་ཐིག་ལེའི་གདམས་ངག་བསྟན་ཏེ། འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པའི་སྦྱོར་ཐབས་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པར་འོང་། ཡང་གཉིས་པ་གདམས་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་གཅིག་སྒོམ་འདོད་ནས། དེའི་ཚེ་ཅིས་ཀྱང་ཐོས་པ་དགོས་ཟེར་ནས། ལུང་ལོག་པ་གཅིག་འགོག་པར་འོང་ཡང་། དེ་ལ་སློབ་མ་ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་རབ་ཡིན་ན་དེའི་ཁ་ལ་མི་ཉན། འཁྲིད་བྱེད་པ་དེ་བྱེད་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་ལ་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཟེར་ནས་དྲུང་ནས་ལངས། ཐ་མ་ཡིན་ན་དེའི་དྲུང་དུ་བསྡད་ནས་ཅི་ཟེར་ཟེར་བྱེད་པ་ཞིག་འབྱུང་ཏེ། དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་གཅིག་འབྱུང་བས། ད་ལྟ་ནས་ཆོས་འབབ་ཞིག་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་

ནས༑ སྟོན་དང་པོ་རྡོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་ནས། སེམས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་གསུང་། ཡང་དུས་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་གསུང་ངོ༑ དེ་ཡང་སེམས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་ན། དེ་ལ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མེད་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། དེ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ངོས་ནས་གསུང་བ་ཡིན། འོན་ད་ལྟའི་སེམས་རྟོག་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱིར་ཆེ། རྟོག་པ་ཕྱིར་རྒག་པ་ཡོད་ན། དེ་ཅི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆོད་པས་གནོད་པར་མི་ནུས་ངོ། དཔེར་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་རྩ་བ་ནས་གཅད་ན་ལོ་འདབ་སྔོན་པོར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་མེད་པ་དང་། ཛ་གོང་མ་སྲེག་གིས་འབྲས་ཀྱི་སྙེ་མ་མཆོ་ནང་དུ་བོར་བ་སྦྲ་སྦུར་ལ་བརྟེན་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཆིང་བའི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བར་མི་འཁོར་བ་ཡིན། འོན་འདི་ལྟར་ལུས་དང་སྣང་བ་ལ

༄༅། །སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ནི་རྒྱུ་ངན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། ནམ་ལུས་འདི་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་
བུམ་པ་ཆག་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་གཉིས་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱ་ཏེ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་ཤུགས་ལས་འབྱུང་གསུང་། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཅི་ལྟ་བུ་
ཡིན་སྙམ་ན། སེམས་སྒྲིབས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་གོམས་ཤིང་མཐར་ཕྱིན་པས། ལུས་དང་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་དགེ་སྦྱོར་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
རྟོགས་ཏེ། དེ་ལ་དོ་གཅིག་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་མི་འབྱུང་ཁ་མེད་གསུང་། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་
ན༑ སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ། མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

ང སྤྱོད་ཕྱི་པར་འཁྲུལ་ཞི་སྐོར། ༣༩༦

པའི་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པའི་སེམས་འདི་ལས། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལུས་སུ་འགྱུར་བས། དེ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གོ་བར་བྱ་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། འདིར་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱང་འདི་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན། བསམ་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཟས་ཟ་བ་གཅིག་ཕུས་ཀྱང་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་འབྱུང་། དེ་ཡང་སྟེང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། སྤོས་བརྩེགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཞིག་ན་ཞལ་ཟས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ

༄༅། །བྱེད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འོང་ལ། ནད་ལྟ་བུས་ཀྱང་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་ངོ༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལི་ཙ་བྱི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་སྤྲུང་བ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད་ཁྱེའུ་དང་། བུ་མོ་མང་པོས་ནད་འདྲི་བ་ལ་འོངས་པས་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལི་ཙ་བྱིའི་དྲུང་དུ་ནད་འདྲི་བ་ལ་བཏང་ངོ༌། རྗེ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། འཕགས་པ་འོད་བསྲུངས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་པས། དགེ་གཉེན་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏོ། ཆོ་འཕྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་ནས་ཆོས་བསྟན་པས། འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཅིས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ནས། མི་འགའ་ཞིག་བསྡུས་ནས་ཆོས་བཤད་པ་དང་། ཚོགས་སྐྱོང་མི་དགོས། འདིར་སྒྲོག་ཆགས་ཀྱི་ནད་གཅིག

སུ་གཅིག་ལ་ཡང་། ལམ་དུ་བཏང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལུས་སྦྱིན་པར་བཏང་ན། དེ་རྣམས་དང་། གནོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་རིགས་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྲབ་པ་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་གཞན་མེད། བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྡིག་པ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱོང་པ་ཉིད་ལ་བར་
དུ་མི་གཅོད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས། དེ་ཁྲིད་ལ་ཞེན་བྱེད་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལེའུ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་གཟུགས་ནི་བདག་གམ་
བདག་གིས་སྐྱོང་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་དུ་འཇུག་པས། དེ་བས་ན་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་གསུང་།། ||ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་

༄༅། །ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དེ་ལ་བླ་མ་བརྒྱུད་རྩ་མང་པོ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
མཁས་པ་དང་། བཙུན་པ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་བ་ཁྲག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཁྲུམས་པའི་རྒྱུ་གང་གིས་ལན་བྱ་བ་ཞུས་པས༔
མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཞལ་ནས། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཞིགས་པས་ལན་བྱ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གི་ཞལ་ནས་བདེ་སྟོང་
གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་སྐྱེས་པས་ལན་བྱ་བ་དང་། བླ་མ་ས་སྐྱ་བའི་ཞལ་ནས་རླུང་དབུ་མར་མ་ཚུད་པས་ལན་བྱ་བ་དང་། རྩ་བའི་བླ་མ་རྗེ་སྒམ་པོ་པ་ཡིན་པས། རྗེ་དེའི་ཞལ་སྔ་
ནས། སེམས་མ་རྟོགས་པས་ལན་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་བཀྲི་བ་དེ་འདི་ལྟར་བཞེད་པར་གདའ་བས༔ འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་

ལས་འདས་པས་བསྡུས་པ། མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་ལ། སེམས་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བ་ཡང་མེད། མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཡང་མེད། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དེ་ལ་གཉིས་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྣང་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་
རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པ་དེ་ཡང་དབེན་པར་སྐྱོང་བ་ཡིན། དབེན་པའི་དགོས་པ་ཡང་། དབེན་པར་བསྡད་ནས་རྟོགས་པ་བསྐྱངས་པས། རྒྱུ་འབྲས་སམ་རྟེན་
འབྲེལ་གོ་ནས་འོང་སྟེ། བསམ་པ་འདིས་འདི་སྐྱེ། འདིས་འདི་འགྲུབ་བགྱི་བ། དོན་ལ་བཙུ་ཆོས་གནད་དུ་འགྲོ་བས། འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་མིག་
ངེས་གསུང་རབ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་ཤར་ནས་འོང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཐོག་ཏུ་གོ། །དེ་ནས་སྣང་བ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པ

༄༅། །ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། སྨྲིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཉམས་
སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ། དཔེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་དགོས་ཏེ། དེད་དཔོན་ལྷ་བུའི་བླ་མ། ཚོང་པ་དང་འདྲ་བའི་གྲོགས་པོ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བའི་གདམས་ངག་
གོ། །དེ་ལ་དེད་དཔོན་ལྷ་བུའི་བླ་མ་དེ་ཡོད་ན་ཕན་པ་དང་། གནོད་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཚོད་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཚོང་པ་
དང་འདྲ་བའི་གྲོགས་པོ་རྡོ་རྗེ་སྤུན་གྲོགས་དེ་ཡོད་ན། བསམ་པ་མཐུན་པ། དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ནོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་གདམས་ངག་བསྐྱེད་
རྫོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པས། དེ་དག་གིས་བར་ཆད་གང་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་ན། གཅིག་གི་དོན་གྲུབ་པ་དང་གཞན་

ཐམས་ཅད་དེ་ལ་བརྟེན་པས་མ་ཚོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱུ་པ་འཛིན་པ་བྱ་བས་བླ་མ་ལ་མ་ཞུས་པར་སྤྱོད་པ་བྱས་པས། བུད་མེད་སྨྱོ་བསངས་མ་ཞིག་གིས་རྒྱབ་ཏུ་རྡོག
ཐོ་ཞིག་བརྒྱབ་པས་སྤྲུར་པོར་སོང་ནས་ཁྲིམས་མཚན་ཡང་སྤྲུར་པོ་ཞབས་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པ་ལགས་པར་གདའ་ཏེ། དེ་ནས་ཁྲིམས་བཤགས་པ་བྱས་པས་སངས་ནས། ཨུ་རྒྱན་དུ
སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་ལ་དེའི་དུས་སུ་མུ་གེ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས། སེམས་ཅན་མང་པོ་འཆི་བར་འདུག་པ་གཟིགས་པས། དེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་མ་བཟོད་ནས། དེ་རྣམས་ལ་ཕན
གདགས་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་དམ་མཛད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་གཅིག་བསྒོམས་ནས། ཧཱུྃ་དེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་ཕབ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བར་བྱས་
ཤིང་༑ ད་ལྟར་ཡང་དཔལ་ལྡན་འབྲས་ཕུང་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པ་དང་། སྔོན་བྱོན་པའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་དེ་རྣམས་ཀུན་ལྷ་རེ་རེ་ཕལ་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། དེ་གྲུབ་པ་དང་

༄༅། །རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། མངའ་བདག་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཇོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དཔེར་གྱིས་ན་ཞིང་པ་གཅིག་གིས་ཞིང་གི་སོ་ནམ་ལེགས་པར་བྱས་ན། ཕྱིས་འགྲོ་བ་མང་པོའི་བཟའ་བཏུང་དང་། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བས། སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་བས། འགྲོ་བའི་དོན་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པ་བྱས་པས་འབྱུང་བ་འདི་ཁོན་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་པས། གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ནན་ཏན་དང་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། སྤྱིར་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུང་བླ་མ་བརྟག་དགོས། བརྟག་པའི་ཚུལ་ཡང་སྔགས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ། བླ་མའི་མཚན་ཉིད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཡིན། དེ་ལ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཚོགས་པ་བརྒྱ་ཡན་

ཚད་ཀྱིས་བསྒྲོར་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟག་པ་མི་དགོས་གསུང་། ལན་ནི་ཚོགས་པ་བརྒྱ་མན་ཚད་ཀྱིས་ནི་མཐོན་དམན་ཅི་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་ནུས་པ་མེད། དེ་ཡན་ཚད་དུ་སོང་བའི་དུས་སུ་ཅི་ཡང་འགྲུབ་པས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན། ཆོས་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་དེ་ཙམ་ན་གསལ་བ་ཡིན། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་ཚོགས་པ་ཁྲི་ཕྲག་སྟོང་ཕྲག་ཡན་ཚད་སྐྱོང་བའི་བླ་མ་དེའི་ཐུགས་དགོངས་དཔག་པར་དཀའ་སྟེ། དེ་སྟོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བཞུགས་ཀྱང་། དཔྱང་ཅི་ཙུག་འོང་དང་། བཟང་བྱེད་དམ་ངན་བྱེད་ཆ་མེད་དེ། གདུལ་བྱ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་གདམས་ངག་དང་ཆོས་དེ་མིན་པས་མི་ཤེས། དེ་བས་ན་དེ་ལ་ཟབ་ཟེར། དེ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་པ་ཐབས་པོ་ཆེ་མ་གཏོགས་པ་མི་སྲིད་པས། འདི་ཡིན་བྱ་བར་ཚོད་བཟུང་ཏུ་མི་ཏུབ་ཏེ་མི་ཟིན་པ་ཡིན། གཉིས་པར་ན་བླ་མ་དང་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་བྱེད་པ་ཕྲིན་ལས་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བླ་

༄༅། །མ་ཆེན་པོ་འཚོལ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དགྲ་ཡིན་ཡང་དྲུང་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད། ཅི་སྲིད་རང་གིས་རིས་འདས་ཀྱི་
བར་དུ་སྐྱེལ་མ་བྱས་ནས་གཏོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་། ཕོ་ཉ་གསད་པར་མི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། བླ་མ་དེས་ཅི་གསུང་བ་བཞིན་དུ་
བསྒྲུབ་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་མདོར་བསྡུས་པས་སྦྱོར་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། དངོས་གཞི་བླ་མ་དམ་པའི་གསུང་བསྒྲུབ་པ། རྗེས་བསྔོ་བ་བྱ་བ་དང་གསུམ་ཡིན་
གསུང་། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་མཐུན་པས་བསྒྲུབ་ཏེ། འདིར་ཡང་ངའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་མི་མཐུན་ན་ཕྲེད་ལ་མི་འཚོལ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་
ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་དེ་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་མེད་པར་གསུང་བྱོན་པ་དང་། བྱ་མོས་ལུད་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་གསུང་།། །།ཡང་

འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མམ། དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་བ་དང་། འཁོར་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་
གཉིས་ཡོད་དེ། ཐོས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་པོ་ཏི་རེ་རེ་ཙམ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མཐིལ། དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དམག་དང་དམུ་དང་རྣམ་གཞག་དཔག་ཏུ་མེད་པས་དེའི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། པོ་ཏི་རེ་རེ་ཙམ་མ་ཤེས་ན་མཚང་སྟོན་དུ་འགྲོ་ལ། ཤེས་ན་ཡོན་ཏན་དུ་འགྲོ་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཆི་བ་དང་མི་རྟག་པ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་
དོན་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེས་པས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བོར་རྒྱུ་སྙིང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་འདྲ་བ་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་འདི་བློས་མ་ཐོངས་པར་ཀ་ཅའི་གསོག་བྱུན་རྣམས་
དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྲས་མེད་པར་སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཕུང་པོ་དང་། རྫས་དང་ཡོ་བྱད། ཉེ་དུ་དང་གཉེན་འབྲེལ་ལ་མངོན་

༄༅། ། ། །པར་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་མི་བྱེད་པར། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྲིད་པ་ཡིན་
ནོ། །འདིར་སྒོམ་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་བྱ་བ་ནི་སྒོམ་པ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་འདོན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐབས་
ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒོམ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ། སྐྱེས་པ་བརྟན་པ། བརྟན་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཟིན་པ་ལ་འདོན་པ། བདུད་མི་འཇུག་ཅིང་། ཞུགས་པ་བཟློག་པ
དང་བཞི་དགོས་པ་དང་། ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་དང་ལྔ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདིར་སྒོམ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས། མཚལ་དང་ཡི་གེ
བརྒྱ་པའི་བསྙེན་པས་སྡིག་པ་དག་པའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་བྱུང་བ་རབ། འབྲིང་འབུམ་དང་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་སོང་བ། ཐ་མ་ཡང་དུས་ཞག་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་

ཉམས་སུ་བླངས་ཟིན་པའི་རྗེས་ལ་སྨོན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་རབ་འབྲིང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རབ་མཚན་ཐོས་པ། འབྲིང་ཞལ་མཐོང་བ། ཐ་མ་ཁྲིད་བྱས་པ་གསུམ་ཡིན། དེ་ཡང་བླ་མ་མི་ཉག་ལྷ་བུ་ཡིན་པས། བླ་མ་མི་ཉག་དེས་རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་མཚན་ཐོས་ནས་ཞབས་དྲུང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་རང་གི་མཚན་མོ་ལུས་ལ་དྲོད་སྐྱེས། ཉིང་རེ་འཛིན་རང་དབང་མེད་པར་བྱུང་བ་དང་། འདྲེ་ཡིན་སྙམ་ནས་མཚན་མོ་ལྷ་གསོལ་འདྲེ་སྐྲོད་བྱས་པ་དང་། ཡོན་བདག་མོ་གནས་མོ་ཞིག་ན་རེ། ཅི་བྱུང་ཟེར། འདི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བྱས་པས། ཁྱེད་ཕག་མོ་གྲུར་འགྲོ་འདོད་པ་མིན་ནམ། དེར་འགྲོ་ན་བླ་མ་དེའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བས། དེར་གཟོད་ཀྱིས་བྱིན་རླབས་སུ་གོ་ནས། ཞབས་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་བསྟུད་པས། རྟོགས་ལྡན་མི་ཉག་སྒོམ་རིང་བྱ་བ་བྱུང་བ་ཡིན། ཐ་མ་ཁྲིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒོམ་

༄༅། །བཏབ་པས་སེམས་གནས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་གཞི་གང་ཆེ་བ་སློངས། སློངས་པ་དེ་བླ་མ་དེས་དེའི་རང་བཞིན་སྤྲོས་པ་
དང་བྲལ་བར་བསྒོམ་དུ་བཅུག་པས། དེ་ཉིད་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དུག་གསུམ་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། འདོད་ཆགས་འོད་གསལ་བདེ་ཆེན་ཟུང་དུ་འཇུག །ཅེས་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པས། འདོད་ཆགས་ཕྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ། ཞིང་དང་ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པས་རྩུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་ཀ་ལན་ཏ་ཀའི་བུ་བཟང་སྦྱིན་རིགས་ཀྱི་ཕྱིར་
བསླབ་པ་ཉམས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས། ཞིང་དང་བསམ་པ་དང་། དངོས་པོ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིགས་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། །ཞེ་སྡང་བ་ནི་མནར་སེམས་རིམ་པ་དགུ་ཡིན་
ཏེ། འདི་འདོད་པ་ཙམ་ནི་མ་མཐོང་འཕྲང་དུ་གདོང་ཐུག་ཏུ་བཀྲེ་བ་ཁྲི་དང་འདྲ་བས། དེ་ཡང་རང་སར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཞེ་སྡང་འོད་གསལ་སྐྱེ་མེད་

བྱུང་དུ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་སོ། གཏི་མུག་ནི་ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་མེད་པ་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཡིན། དེ་ལས་
ལོགས་སུ་མེད་པས། དེ་ལྟར་ཡང་། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་
གྲོལ༔ །ཞེས་གསུངས་པས་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུན་སྲིང་བ་ལ་འགལ་བའི་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་
དང༔ མཐུན་པའི་རྐྱེན་བསྒྲུབས་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཁྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྡུག་པ་
དང༔ འཁོན་པ་དང་། དྲལ་ཆད་པའི་དུས་སུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དྲན་པར་བྱ། དེ་དྲན་ན་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་ནོན་ནས་རང་ཡང་དབུགས་དབྱུང་འབད་རྩོལ་དང་

༄༅། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཤུགས་བསྐྱེད། ཡོན་ཏན་གོང་མ་དཔག་ཏུ་མེད་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཚེ། ལྷ་
རྣམས་ཀྱིས་འཕབ་པའི་དུས་ན་ལྷ་མ་ཡིན་ཤུགས་དང་སྟོབས་ཆེ་བའི་དུས་སུ་ནི། ལྷ་རྣམས་སྙིད་ལུགས་ཅིང་ངལ་བ་དང་དུབ་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ན། ལྷའི་དབང་པོས་ལྷ་རྣམས་ལ་
ཁྱེད་ངའི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་ས་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱས་པས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་ས་དྲན་པར་བྱས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་དབུགས་
ཕྱིན་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ནས་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་སྐྱེད་དེ། བརྒྱ་བྱིན་འདོད་ཆགས་ཅན། ཞེ་སྡང་ཅན། གཏི་མུག་ཅན་དེའི་གནས་དྲན་པ་ཡང་དེ་འདྲ་ན། ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་གནས་དྲན་པ་ནི་ལྷ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་ན། དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དྲན་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་

བྱེད། འོན་དེ་ཡང་དང་པོ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་གང་ཡིན་ན། ཁྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་རེ་རེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བས་ན་རང་ཉིད་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་མི་གཡོ་བར་བསྒོམས་ནས། དེའི་བསྟོད་པ། ཐུགས་རྗེ་དབྱིངས་ལས་བཞེངས་པའི་སྐུ་མཆོག་ནི། །ཡེ་ཤེས་མེ་དཔུང་འབར་བའི་ཀློང་དཀྱིལ་ནས། །སྣ་ཚོགས་བདུད་མ་ཉི་མའི་གདན་ལ་བཞུགས། ཞབས་གཉིས་བརྐྱང་བསྐུམ་བགེགས་ཆེན་དུ་མ་གཟིར། །ཞེས་བསྟོད་པས་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་ནས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐུ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས། ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ང་འབྱུལ་ཁྲོད་རབ་གནས་མཁས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་འདྲི་ན། ངས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་ཚར་གཅིག་འདོན་ཤེས་པ་ཡིན་སྙམ། དེ་དེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཟེར་ན། བདག་དང་། གཞན་དང་། ཧེན་རྗེས་སུ་དྲན་པ

༄༅། །ཞི། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་དགེ་བ། ཐ་མར་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པའི་སྲན་མ་རྫོག་མ་ཕྱེད་དང་ལྔ་ཕུལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུས་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་
གནས་སུ་ལྷའི་དབང་པོའི་སྟན་ཕྱེད་པས་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་བཞིའི་ཚེ་ཐུབ་ཅིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བྱུང་ལ། དེ་དང་འདྲ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་གོ་བའི་དུས་སུ་ནས་རྫོག་མ་རེ་རེ་འམ། ཚ་རྫོག་མ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གོན་ཆོས་
ཉན་པའི་དུས་སུ་ཆུ་འཆག་པ་གར་དྲན་ཏེ་མི་ཏུབ། ལུས་དུམ་བུར་བྲུར་ཀྱང་ཆོས་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་

ཀ སྐྱོབ་པའི་བཀའ་འབུམ། ཞ་སྐོར། ༢༧

དྲན་པ་ནི། དད་པའི་སྟོབས་སྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཕལ་པ་གཞན་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ༔ དྲང་སྲོང་བས་དགེ་བསླེན་སྟོན་པ་ལྷ་གཞན་ལ་མི་བསྟེན་པ། དགེ་བསླེན་པས་བསླེན་པར་རྫོགས་པ། དེ་བས་ཀྱང་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་ 414
འཕགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཕྱུགས་ཀྱི་ཤིང་རྟས་འགྲོ་བ་དང་། གླང་པོ་ཆེའི༔ཤིང་རྟས་འགྲོ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལྷ་བུས་འགྲོ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་
གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་

༄༅། །པས། དེ་དྲན་པར་བྱ། ཚོགས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསོད་ནམས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་
བས༔ དེ་ནི་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དྲན་པས། ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར། ཚོགས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་བྱ་བ་
བསྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་པ་ཡིན་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། དེ་རིང་མཚལ་པ་མི་ཆེན་པོ་རྣམས་བྱོན་པའི་དུས་འདིར། ཆོས་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ལྷཔ་ད་པས། འདི་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག དེ་ལ་ཆོས་ཆེན་པོ་དེ་གང་ཡིན་ན། སྤྱིར་དེང་རང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་
དེ་ཡིན། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཆེན་པོ་གཅིག་གང་ན་འདུག དེ་གང་གིས་ལྷཔ་ད་སླམ་ན། སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་རེ་

ཤིག་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལ། མཚན་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་དགོངས་པ། མགོན་པོ་བྱམས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ། རྒྱུད་བླ་མ་བགྱི་བ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ། དོན་གྱིས་དབུ་མ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། གོང་ན་མེད་པས་ན་བླ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའམ། གཞིའམ། གདོད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་གཤིས་དེ་ལས་མི་འདའ་བས། གཞིའང་དེ་ཉིད། ལམ་ཡང་དེ་ཉིད། འབྲས་བུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱུད་བླ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ། སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་ར། དཔེ་དགུ་དང་། དོན་དགུས་བསྟན་

༄༅། །ཏེ། སངས་རྒྱས་བདུད་དང་སྦྲང་རྩི་སྦྲང་མ་ལ། །སྦྲུན་ལ་སྙིང་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར། །ས་ལ་གཏེར་དང་མྱུག་སོགས་འབྲས་ཆུང་དང་། །
གོས་རུལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་དང་ནི། །བུད་མེད་ངན་མའི་ལྟོར་ན་མི་བདག་དང་། །ས་ལ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཇི་ལྟ་བར། །ཞེས་པས་བདམ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ནང་ན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་སྤྲས་པ་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ། ཡེ་གདོད་མ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་དེ་
ནི་ཉེ་བར་ཞི་བའམ། སྐྱེ་བ་མེད་པའམ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཆོས་སྐུ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་
གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་དང་ཐ་མི་དད་དེ། ཉི་མ་དང་འོད་ཟེར་རམ་གླ་རྩི་དང་གླ་རྩིའི་དྲི་བཞིན་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་དང་

417

འདྲ་བས། སྟོན་པའི་གསུང་གི་རིམ་པ་དེ་ལས་མི་ཏུབ་ཏེ། དཔེར་ན་དམུས་ལོང་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས། གཞིས་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་པ་ཡིན། བསྟན་པ་དེ་ཉམས་
སུ་བླངས་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུང༌།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་
དེ་གཅིག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེས། གདུལ་བྱ་འགའ་
ཞིག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བཀོད་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་འབྱུང་བ་ཡིན། འདིར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། གཅིག་གིས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་གོན་ལ་ཞུགས་ན། དེ་ལ་གཏོང་བ་ཆེན་པོའི་བློ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་

༄༅། །མཐོང་ནས། བདག་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། འདི་ཡང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འདུག་ཅེས་དགའ་བ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་
འགྱུར། དམའ་བ་སེར་སྣ་ཅན་གྱིས་མཐོང་ན་ཡང་བདག་ནི་སེར་སྣ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་སྦྱིན་པ་འདི་ལྟར་གཏོང་བ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་རོ་ཆེ་སྙམ་པ་འབྱུང་བས་དེ་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་
འགྱུར་བར་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བས། དེས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་མཐོང་ན། དེས་སྟོར་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། ཕྱིས་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་ཡང་། མཐོ་བ་དང་། དམའ་བ་དང་། བར་མ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་
དང་། བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྨྱུལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་འཁོར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྲག་ཁྲུག་དང་ཅལ་ཅོལ་ལ་སོགས་པའང་འབྱུང་

སྲིད་པས། ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཕན་པ་མི་བསྒྲུབ་ཁ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཆོག་ཚ་རང་དབང་མེད་པར་ཉེ་གནས་སུ་འགྱུར་བའང་དེ་
ཡིན་གསུང་།། །།འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། སྤྱིར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ། ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་འཛོམ་པ་གལ་ཆེ་གསུང་། དེ་ལ་བོད་ཁམས་
འདིའི་ལྟ་བ་མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དང་འཛོལ། སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་བ་དང་མི་ལྡན་ཏེ། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པར་འདོད་པས། ལྟ་བ་ལ་
ཡང་༑ སྒོམ་གྱི་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་ཕར་འཚོལ་བ་དང་། ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་སྒོམ་པ་ཚུར་འཚོལ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཕག་མོ་གྲུ་པ་དེ་མི་བཞེད་པས། རྟོགས་
པ་དང་ལྡན་པའི་ལྟ་བ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པས། གཞན་ཆོས་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱེད་དེ། འདི་རྒྱུད་པ་འདིའི་ཕ་སྐད་མ་ཡིན། སེམས་ཉིད་འདི་རྒྱུད་པ་འདིའི་ཕ་

༄༅། །སྐད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལགས་པས། སེམས་དེ་རྟོགས་པ་ལྟ་བ། དེ་ཉིད་ལས་མ་ཡེངས་པར་སྒོམ་པ་ཡིན་པས། ལྟ་སྒོམ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འོང་གསུང་༑ སྤྱོད་པ་ནི་ལྟ་བ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཟེར་ཏེ། ལྟ་བ་དམ་དུམ་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་གླང་པོ་ཐབས་སུ་གཅེས་ཞེས་གསུངས་པས། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡིན་པས། དེ་ཡང་གནས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དགོན་པར་སྡོད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་དུར་ཁྲོད་དང་། ཤིང་དྲུང་དང་། བླ་གབ་མེད་པ་དང་། བས་མཐའ་ཏེ། བྱེ་བྲག་བཞི་དང་། གོས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཧམས་པ་དང་། དོར་བ་གཉིས་ཡིན་པས༑ ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཕྱིང་བ་པ་སྟེ། གོས་ལ་གསུམ་དང་། ཟས་ལ་བསོད་སྙོམས་པ། སྟན་གཅིག་པ། ཕྱིས་མི་ལེན་པ་སྟེ། ཟས་ལ་གསུམ་དང་། སྤྱོད

ལམ་རྟོག་ཕྱུ་བ་དང་། གཞི་ཅི་བཞིན་པ་སྟེ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་སྤྱད་པས། འཕགས་པ་ནི་སྔོའི་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ། འཕགས་པ་ནི་སྔོའི་འཁོར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་ནས། ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་གྱུར་པ་དེ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟིགས་པས། ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས། ཉེ་སྔོ་ཁྲོད་ཀྱི་འཁོར་འདི་ལྟར་མཛེས་པའི་རྒྱུ་ཅི་ཡིན་གསུངས་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གི་འཁོར་འདི་ལྟར་མཛེས་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ན་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁས་ལེན་དུ་བཅུག་ནས། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་ཞུས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། སུས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྔགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྔགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱོད་པ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་།། །།ཡང་འཇིག་རྟེན་

༄༅། །མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་དགེ་བ༑ ཐ་མར་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགེ་བ། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་གསུང་འགྱུར་ལ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐོག་མ་དང་། བར་དང་། ཐ་མ་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བ་ལགས། དེ་ལ་ཐོག་མར་དགེ་བ་བཤི་བ། ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལས་འབྱུང་ལ། ངེས་པར་ལེགས་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང

དམ་པའི་ཆོས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལགས། དེ་ལྟར་ཐར་པ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་གཏོགས་པ་
ཐེག་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་ཅིང་། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་འབྱུང་ལ། །ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། །ཞེས་གསུངས་
པས། དུས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པ་གལ་ཆེ་གསུང་། དེ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་གསུམ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འཛོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱེར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་བྱམས་པའི་ཆུ་བོ་མི་
གཅོད་ཅིང་། །སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་ཏེ། །བྱང་སེམས་ལྗོན་ཤིང་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །ས་བཅུའི་མེ་ཏོག་ཐོན་གྱུར་ནས། །དོན་གཉིས་འབྲས་བུ་སྨིན་མཛད་གསོལ། །ཞེས་

༄༅། །གསུངས་པས་འདི་ཡོད་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདུང་རྒྱུད་འཛིན་པ་ཡིན། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲས་སུ་གྱུར་པ་
ཡིན། སེམས་ཅན་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་ཅུང་ཟད་ཙམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཀོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མ་འགོད་ན། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཀོད་ཀྱང་མི་ཕན་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞི་བའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་བྱོན་
ནས། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་བཀོད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་སྐྱེད་ནས། སངས་རྒྱས་འཇིག་
རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ལ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་བཀོད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ 425

ད སྦྱོར་བའི་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༢༡༨

བྱ་བ་མ་བྱས་པས། ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གང་ན་འདུག་པར་གཟིགས་པས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་
ཞིག་འདུག་པར་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་དེའི་ཚེའི་ཚད་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་གནས་པར་འདུག་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་སྐུ་ཚེ་མ་ཐུབ་པས། དེའི་དོན་དུ་སྤྲུལ་
པ་ཞིག་བཞག་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པ་ཡིན། རང་གི་བླ་མ་དམ་པ་ཡང་མཉེས། བླ་མ་མཉེས་པ་དེས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་མཉེས་པ་
ལས་དངོས་གྲུབ་ནི། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་མཉེས་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན། སྤྱིར་བླ་མ་དེས་ཇི་ལྟར་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་བསྒྲུབ་

426

༄༅། །པའམ། ཕྱུགས་དཀྲིས་པའི་དཔོན་པོའམ། བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། གླུ་དང་བྲོ་གར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པས་དོན་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་རི་ཁྲོད་དབང་ཕྱུག་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདིར་ཁྱད་པར་དུ་བླ་མ་དམ་པ་དེ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མཉེས་པས། དེ་བསྒྲུབ་ན་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་དང་བཅས་ནས་འོང་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྐྱེས་བུ་ལས་གཞན་མེད་དོ་ཅེས་པ་དང་། འཕགས་པ་འཆར་ཀ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ལས་བསྒྲལ་ནས། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་མཛད་ན། འདིའི་དྲིན་ལན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བསྒྲུབ་སྙམ་པ་

ལས། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་སེམས་ཅན་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱིས། བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་ཤིང་དྲིན་ལན་
ལེན་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས། དེས་ཁྲིམ་པ་ཁྲིམ་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་དད་པ་དང་གུས་པར་བྱས་ཤིང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཀོད་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉེས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་། ངའི་དགེ་སློང་ཁྲིམ་པ་དད་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལགས་པས། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྨིན་པ་དང་གྲོལ་བར་མཛད་པ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེས་ན་བླ་ན་མེད་པའི་དཀོན་
མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་འཛིན་པར་བྱེད་པར་ཡང་ཡོད་ལ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་དམ་པ་མཉེས་པར་ཡང་དེས་མཆི་བ་ལགས་པས། དེ་ལྟར་ཐུགས་རིན་

༄༅། །ཡོ་ཆེ་ལ་བཞག་ནས། སྒྲུབ་པ་དང་ཉམས་ལེན་རྩལ་བཞིན་དུ་མཛད་པར་ཞུ་འཚལ་གསུང་།། །།ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་གདངས་ཅན་རྒྱུད་འདི་
རུ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་ཆེན་བཟོན་པ་མཆར། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་དམ་ཆོས་གསུངས་པ་ལ། །བན་ལྡོམ་ཤེར་འབྱུང་ཟིན་བྲིས་བགྱིས་པ་མཆར། །གྲོགས་མཆོག་ཡོན་ཏན
དཔག་མེད་གཏེར་འཆང་བ། །རིན་ཆེན་མགོན་པོས་བརྩེ་བས་སྐྱུལ་བ་མཆར། །ཧྲེ་གཅིག་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་གྱུར་ནས། །ལོ་དགུའི་ཆེ་ན་མཐིལ་དུ་ཕྱིན་པ་མཆར། །
ཚངས་པར་མཚུངས་སྤྱོད་དམ་ཚིག་གཅིག་པ་རྣམས། །ཐུགས་དགོངས་བསླབ་གསུམ་རིན་ཆེན་བསྒྲུབ་པ་མཆར། །ཅི་མཉེས་བསྒྲུབ་ཅིང་མི་མཉེས་རྣམས་སྤོངས་བས། །དཔལ
ལྡན་གྲོགས་མཆོག་བ་ཡི་རྟ་བ་འདིས། །ཆོས་རྗེ་བླ་མའི་ཐུགས་དགོངས་དགྲེས་པ་མཆར། །འདི་བྲིས་དྲི་མེད་དགེ་བའི་རྟ་འདིས། །ཆོས་རྗེ་བླ་མའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པ 429

དང་། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་དམ་ཆོས་རྒྱས་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་གྱུར་གཅིག །དགེ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག་ཆོས་ཐུན་པོ་ལྔ་པའོ།། ||

༄༅། ༈། །ཞུ་བ་དང་ཞུས་པའི་ལན་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་གཅེས་པའི་སྙིང་པོའམ་རིག་མུན་སེལ།། ཨོཾ་སྭ་སྟི། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་མཁའ་ལྟར་དག་པའི་དབྱིངས། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་འགྱུར་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རང་སེམས་བདེ་ཆེན་བླ་མ་རིན་ཆེན་ནི། །སྐུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ། །མཚན་དཔེས་རབ་བརྒྱན་སྤོབས་བཅུ་མངའ་བའི་གསུང་། །སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་མཁྱེན་གཉིས་ལྡན་པའི་ཐུགས། །མ་རིག་མུན་སེལ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟག་ཆད་འགྲོ་འོང་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས། །སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་ནད་ཀྱིས་དབེན། །དུས་གསུམ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་རིན་ཆེན་གྱིས། །མ་རྣམས་ཡང་དགས་ལ་འགོད་མཛད་པའི། །ཡིད་བཞིན་དཔལ་འབར་བླ་མའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཡོན་ཏན་གཏེར་མཛོད་

༄༅། །བླ་མ་རིན་ཆེན་དེ། །ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་ལྷ་ཀླུ་མིའམ་ཅི། །འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །འཇིགས་མེད་སེང་གེ་པད་ཉིའི་གདན་
སྟེང་དུ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང་ལྟར། །དྲང་པོར་བཞུགས་པའི་སྐུ་ནི་ལྷུན་པོ་འདྲ། །ཞི་བའི་སྤྱན་གྱིས་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་ལ། །གཟིགས་ཤིང་དགྱེས་པའི་
ཞལ་ནི་འཛུམ་ཞིང་མཛེས། །མཚུངས་མེད་དབང་ཕྱུག་སྨྲ་བའི་སེངྒེ་དེས། །ཞལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྷུགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཀྲམ། །དུང་གི་ཚེམས་བར་ནས་ནི་དམ་པའི་ཆོས། །རབ་
འབྱམས་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཆོས་རྗེའི་ཐུགས་དགོངས་དྲི་མེད་གཅིག་པའི་གནད། །འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་རང་སེམས་སྟོང་པ་ལ། །རྒྱུ་འབྲས་སྦྱུ་རིས་
མ་འདྲེས་འབྱུང་བའི་ཚུལ། །འཇིགས་མེད་སེངྒེའི་ང་རོ་འགྲན་ཟླ་བྲལ། །སྐྱི་འགག་མེད་ཅིང་སྣང་བའི་ཆོས་ཅན་ནི། །ཚངས་པའི་དབྱངས་འདྲ་མཉམ་ཞིང་ཚིམ་པ་མེད། །

ཀ བལྟ་བས་མི་ངོམ་བླ་མ་རིན་ཆེན་གྱི། །ཞབས་དྲུང་ལྷགས་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ཀུན། །མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་བླ་མ་དེ་ཕྱོགས་སུ། །བྱ་བ་བྱས་ཤིང་སྤོབས་པ་དང་ལྡན་
པས། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་དམ་ཆོས་རིན་ཆེན་ལ། །ཞུ་བ་རྒྱ་མཚོ་དཔག་མེད་ཞུས་པ་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཆོས་ལ་གུས་ལྡན་པས། །ཆོས་བརྗོད་ཡུལ་དེ་ཉེ་བར་ཐོབ་ཕྱིར་
དང་། །བླ་མའི་ཐུགས་དགོངས་དྲི་མེད་རྫོགས་ཕྱིར་དང་། །ཞུས་དང་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ཕྱུང་ཟད་འདྲི།། །།བཅས་རང་བཞིན་གཅིག་ཚུལ་གང་ལགས་ཞུས་
པས། གཞན་གྱིས་བཅས་རང་བཞིན་མི་གཅིག་པར་འདོད་དེ། དགག་བཅས་དང་སྒྲུབ་བཅས་གནང་བཅས་གསུམ་དུ་འདོད་ལ། རང་བཞིན་ཐམ་པ་བཞི། དགེ་སློང་
ངམ། དགེ་ཚུལ་ལམ། སོ་སོ་ཐ་མལ་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གང་གིས་བྱས་ཀྱང་མི་དགེ་ལ། བཅས་པ་ས་རྐོ་མེ་རེག་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་རྐྱེན་ལ་

ཀ [illegible] ༡༣

༄༅། །ཕྱོགས་ཏེ། རེས་དགག་པར་བཅས་པས་ལྟུང་བ་འབྱུང་ལ། རེས་གནང་བར་བཅས་པས་ཉེས་པ་མེད་པར་འདོད་དེ། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ནད་པ་དང་
ལས་དང་པོ་པ་ལ་གནང་བས་ཉེས་པ་མེད་པར་འདོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་ཀྱིས་དགེ་བ་མི་དགེ་བར་མི་འགྱུར། མི་དགེ་བ་དགེ་བར་མི་འགྱུར་བས། བཅས་རང་བཞིན་
གཅིག་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་གནང་བཅས་སུ་མི་བཞེད་དོ། །ཕམ་པ་བཞི་གང་གིས་བྱས་ཀྱང་མི་དགེ་བ། བཅས་པ་གང་བྱུང་གི་སར་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱབ་
སྟེ། མི་དགེ་བའི་གཡོས་སུ་གཅིག་པ་ཕྲ་རགས་མ་གཏོགས་པ་ལྟུང་བ་སྡེ་ལྔའི་ངོ་བོར་གཅིག་སྟེ། ས་ཀྱཱ་མེ་རེག་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་བཅས་པ་རྣམས། བྱ་དང་བྱེད་པ་
མང་། ལས་དང་ལམ་ལ་སྒྲིབ། གཞན་མ་དད་པར་འགྱུར། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་གནང་བའི་གོ་སྐབས་གཏན་མེད་པས་

དགག་པར་བཅས། རྒྱ་མཚན་བྱ་དང་བྱེད་པ་མང་བས། དགེ་འདུན་གྱི་འཁོར་གསུམ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། ལས་དང་ལམ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། དགེ་སློང་གི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག
ལ་སོགས་པ་ལ་མི་དབང་། ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་འགོག་པ་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་མམ། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་བར་དུ་གཅོད། གཞན་མི་དད་པར་འགྱུར་ཏེ་
མཁན་པོ་རམ་སློབ་དཔོན་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་དཀར་པོའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་མོས་པ་རྣམས་མི་མཉེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་གནང་བའི་གོ
སྐབས་གཏན་ནས་མེད་གསུང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་བར་གསུངས་པ་དེ་བསྒྲུབ་པར་མ་ནུས་པ་ལ་མིང་ཉེས་མེད་དུ་བཏགས་པ་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྲིད་ལ
གནང་གསུངས་པས་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་དང་པོ་པ་ལ་གནང་བས་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་ན། ལས་དང་པོ་པ་དེ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བྱེད་

༄༅། །ཀྱི་རྒྱུ་བཞི་དང་མི་ལྡན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་དབེན་སྦྱོས་པའི་བྱ་བྱེད་མི་མངའ་ཞིང་། དགེ་འདུན་གྱི་འཁོར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་
ནམ། ལས་དང་ལམ་ལ་མི་སྒྲིབ་སྟེ་དགེ་སློང་གི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ལ་དབང་ཞིང་། འཕགས་པའི་ལམ་འགོག་པ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་མམ། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞིའི་
བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་མ་དད་པར་མི་འགྱུར་ལ། ལས་དང་པོ་ལ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་
པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་རྣམས་དང་མི་ལྡན་ན་ལས་དང་པོ་པ་ལ་གནང་བས་དེ་ལ་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱེད་པོར་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་
མ་ནུས་པ་ལ་མིང་ཉེས་མེད་དུ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་པ། ནད་པ་ལ་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་གནང་བ་ཉེས་པ་མེད་ན་བསྒྲུབ་པའི་བསླབ་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། ནད་ཕན་པའི་དུས་སུ་

ཚོགས་བསྡུམ་བྱེད་པ་གསུངས་པ་དེ་བདག་གིས་དགེ་བ་བྱས་པ་ཚོགས་སོ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བས། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གཞིས་ཀྱི་དགེ་བ་གནང་བ་ཡེ་གནང་༑ མི་དགེ་བ་གཞིས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་བཀག་པ་ཡེ་བཀག གནང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་ན་བཅས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་གསུང་།། །།སྤྲས་པ་གསུམ་གྱི་དངོས་འཛིན་ཞུས་པས། དཀར་བ་གསུམ་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཀྱིས་སྤྲས་པ། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱིས་བར་དོ་དང་པོའི་འོད་གསལ་སྤྲས་པ་ནི། སེམས་སྣང་བ་གསུམ་གྱིས་སྤྲས་པ། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་མི་རྟག་ཅིང་། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྤྲས། འདི་གསུམ་གོན་གསང་བ་འདུས་པའི་དབུགས་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། གསང་འདུས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིན་གསུང་།། །།ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ནས་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱ་སྒྲོང་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཟ་མི་

༄༅། །ཞེས། ཞག་ཉ་མིག་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཉབ་མི་ཤེས། སྲོག་ཧྲ་ཛ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འཚོ་མི་ཤེས་གསུང་བ་དེ་གང་ལགས་ཞུས་པས། གྲོགས་
བྱ་སྒོང་ཙམ་ཞིག་ཟ་མི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་གྲོགས་ཡིན། དེ་ལྷ་ལྷན་གྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་འབྱུང་བ་
ཡིན། ཞག་ཉ་མིག་ཙམ་ཞིག་ཉབ་ཤེས་པ་ནི། གཏུམ་མོ་བསྒོམ་པའམ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པས་རླུང་ནང་དུ་ལོག རྩ་ཁ་བྱེ། བདེ་བའི་སྟོབས་རྒྱས་པ་དེ། སུམ་ཆོས་
གྱིས་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ཡིན། སྲོག་ཧྲ་ཛ་ཙམ་བཙའ་ཤེས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དེ་ཡིན་པས། རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལ་གསང་། འདིའི་
སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་ན་དཔལ་ཀྲ་ལོ་ལ་ཟག་པ་གསེར་དུ་བྱུང་བ་བླ་མའི་བླ་མ་ཡིན་པས་མི་སྟོ་སླམ་ནས་ཨ་རྒྱལ་བཀླས་པས་འཁྲོ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་།། །།སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས། དམྱལ་བ་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡང་ཐུགས་སུ་ཆུད་ན། དམྱལ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་མ་བདེ་ཞུས་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་རྟག་ཆད་བྲལ་བའི་གནད་ཀས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བྱུང་བས། ཞེ་སྡང་གི་སེམས་དེའི་ལས་ཀྱིས་དམྱལ་བ་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་དང་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དམྱལ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པས་ལན་གསུང་།། །།སེམས་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟིགས་སུ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་སྤྱི་རིས་མཁྱེན་པ་དེ་

༄༅། །ཡང་སེམས་ཡིན་པས་མ་བདེ་ཞུས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་མཁྱེན། ཇི་ལྟར་མཁྱེན། སེམས་ནི་སེམས་མ་མཆིས་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་བར་མཁྱེན། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ཡང་སེམས་མ་མཆིས་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བར་མཁྱེན་གསུང་།། །།དམིགས་པའི་
རིགས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསྒོམས་ཀྱང་སེམས་ནང་དུ་གནས་ཐབས་སུ་འདུག་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་ཀྱང་སེམས་ནང་དུ་གནས་པའི་ཐབས་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་བསྒོམས་པས་
ཐང་ཆད་ཅིང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་པས་ངལ་སོས་པར་འདུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། གཉིས་ཀ་སེམས་ནང་དུ་གནས་པར་གཅིག་ཀྱང་། དམིགས་པའམ་བསྐྱེད་
རིམ་བསྒོམས་པས་ཤེས་པ་དུབ་ནས་འོང་བ་ཡིན། སྦྱོད་ལམ་ཆ་མཉམ་ཞིང་བསྒོམས་པས་དེ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་བསྒོམས་པས་བསྐྱེད་རྫོགས་

བྱུང་འཇུག་གིས་ལམ་བགྲོད་པ་ཡིན་གསུང་།། །།བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་གང་ལགས་ཞུས་པས། གཞིས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་
འཁོར་ལོ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། རྟོག་པ་རྟོགས་མ་རྟོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱིས་ལམ་བགྲོད་པ་ཡང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལྷ་དང་རྫོགས་རིམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉིས
ཀྱིས་ལམ་བགྲོད་པ་ཡིན་ལ། མདོར་བསྡུས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་ཡིན་གསུང་།། །།འདིར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་བར་དོ་དང་
པོའི་འོད་གསལ་སྐྱུག་མི་དགོས་པ་དང་། འཆི་ཁར་འཕོ་བ་འཚལ་ལམ་མི་འཚལ་ཞུས་པས། ཤིན་ཏུ་དགོས། དེ་ལ་དར་ཙ་རི་ང་མོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞུ་ཞིང་འདུག་པ་ལ་འཕོ་
བ་ཞེ་སྡང་དང་བསྲེ་བར་གསུངས་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཞེ་སྡང་མེད་ན། འཕོ་བ་མཛད་པ་མ་བདེ་ཞུས་པས། ཐུགས་རྗེར་གྱིས་མཛད། ཞེ་སྡང་སངས་རྒྱས་ལ་མེད་དམ་

440

༄༅། །སེམས་ཅན་ལ་མེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེངྒེའི་ཉལ་སྟབས་འཕོ་བ་མ་མཛད་ན། དེང་སང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མི་འོང་བ་ཡིན་
གསུང་།། །།རང་སངས་རྒྱས་ལ་དང་པོ་རྟོགས་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ནི་མེད་ན་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་མེད་པ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་མ་རིག་པ་ལས་འབྱུང་བར་གོ་ནས། མ་རིག་པ་འགགས་ན་འདུ་ཤེས་དང་རྒ་ཤིའི་བར་འགག་པར་ཤེས་ཤིང་། རྟེན་
འབྲེལ་ལུགས་ལྡོག་བསྒོམས་ཤིང་དེ་ཉིད་ལ་མོས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་མོས་པ་ཡིན་པས་དབུ་བརྒྱན་པ་ཡིན་གསུང་།། །།བླ་མ་སྐུའི་རིགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་སློབ་
མ་གསུང་གི་རིགས་ལ་མོས་ན་རིགས་འཚོལ་བར་མི་འོང་ངམ་ཞུས་པས། དེ་མི་འོང་སྟེ་བླ་མ་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཡོད་པས། སློབ་མ་གང་ལ་

མོས་ཀྱང་བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་མོས་པ་དེའི་རིགས་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པ་ཡིན་གསུང་།། །།ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ནས། ང་འབྲུ་འདྲ་བ་བཞིས་གསོལ་བ་ཐོགས་གཅིག་ཏུ་
བཏབ་ན། མགོན་པོ་ཕག་མོ་གྲུ་པ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བཞུགས་ངེས་གསུང་བ་དེ། ཐུགས་དམ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཞུས་པས། མགོན་པོ་ཕག་མོ་གྲུ་པ་
ཚད་མེད་པ་བཞིའི་སྐུ་ཡིན་པས་ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཐུགས་དམ་རྒྱུད་བསྐུལ་བ་ཡིན། ཐུགས་དམ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་
ན༑ ཐུགས་ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་བྱམས་པ་
ཚད་མེད་པ། མ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་འཁོར་བ་ལ། ཁོང་མི་བཞུགས་པ་སྐྱབས་མགོན་གཞན་མེད་པས་གདུང་བའི་ཤུགས་དྲག་པོས་

༄༅། །གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ། ཁོང་བཞུགས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་བྱས་ནས་ཐབ་
མི་རྟོག་ཅིང་དགའ་བ་ཚད་མེད་པ། རང་འཛུམ་བུ་གླིང་འདིར་ཡོད་པས། འདི་གཅིག་པུའི་སེམས་ཅན་དུ་མ་ཟད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་བདེ་བ་
དང་ལྡན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་བཞེད་པ་དེ་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་པ་ཡིན་གསུང་།། །།གསང་སྔགས་སུ་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱས་པ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་
བླ་མས་ཟིན་ནས་སྤྱི་བོར་འཕོས་ན་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེ་སྡིག་པ་དེས་འདག་པ་ཡིན་ནམ། མ་དག་ན་ཇི་ལྟར་གནས་ཞུས་པས། མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱས་པ་ཡང་སྤྱི་
བོར་འཕོས་ན་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་རང་སྐད་བཀས་བཅད་པ་ཡིན་གསུང་།། །།ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞུས་པ། རྟོགས་པ་ཡོད་ན་སྤྱི་བོར་

ང སྦྱོང་བའི་ཡུལ་ཀ་སྐོར་༢༢༢

འཕོས་ན་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེ་བདེ། རྟོགས་པ་མེད་ན་ཡང་སྤྱི་བོར་འཕོས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་མ་བདེ་ཞུས་པས། དེ་ཡིན་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་སྤྱི་བོར་འཕོས་ན་སངས་རྒྱ། རྟོགས་པ་མེད་པ་སྤྱི་བོར་འཕོས་ན་སངས་རྒྱ་གསུང་བ་དེ། རྩ་དབུ་མར་རླུང་སེམས་ཆུད་པས་མི་རྟོག་པས་མཚམས་སྦྱར་ན་སྤྱི་བོར་འཕོས་ན་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། མདོར་ན་འཆི་ཁར་འཕོ་བ་བྱས་པ་ཕ་རོལ་དུ་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཏུ་འོང་། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་འབྲས་སྨོར་བས་དེས་ནད་དྲག་པོ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་གནས་ན་སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་གནས། དེ་ལྟར་ཡང་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་ཞལ་ནས། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །གསུངས།། ། །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱེ་བར་འདུག་པས་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་དེས། རྐྱེན་བྱས་

444

༄༅། །ཕས་བསྐོད་ནམས་མཉམ་པོར་ཐོབ་བམ། ཡང་ན་ཕ་རོལ་དེས་མི་ཐོབ་ཞུས་པས། ང་ལ་སྟོན་བྱུང་ཞ་དོར་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བར་གཟིགས་པ་ལ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་བཞུགས་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་བ་འོང་དགོངས་པ་བྱུང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞུས་པས་དེ་ཙུག་འོང་བ་ཡིན། དེའི་དུས་སུ་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་པར་བཞག་ནས་སོང་བ་ཡང་ཡོད་པས། སྙིང་རྗེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གོ་དགོས། དེ་ལྟར་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་གསུང་། ཕ་རོལ་པོ་དེས་བསྐོད་ནམས་མི་འཐོབ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ལྷ་ལྷན་ལ་ཉམས་སུ་བླངས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་ཕ་རོལ་པོ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འོང་། ཆོས་ཀྱི་ཐོག་མའི་བདུད་རྩི་འཐུང་། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་སྨིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད། སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་དེ་རྣམས་མི་འོང་

གསུང་།། །།གོང་མའི་བཞེད་པ་ཆོས་སྤྱིའི་བབས། རྒྱུ་དེ་སོང་ལ་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་ཡིན་པས། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་སོང་ན་སྡུག་བསྔལ་འོང་བ་བདེ། རང་གི་རྒྱུ་མ་སོང་ན་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་སྨིན་པར་ཤོག་ཅེས་པ་ནི། བསམ་པ་བཟང་པོ་དགེ་བ་ཡིན་པ་ལ། གཞན་གྱི་རྒྱུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་རང་ལ་འོང་བ་མ་བདེ་ཞུས་པས། འདི་སྨོན་མགོན་པོ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་ནས། སྙིང་རྗེ་ཅན་ཙུབ་ནི་ཡོད། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་མ་ཟིན་པའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་ཚུལ་གྱིས་ད་ལྟར་བསྙུང་ནད་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་གསུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་དེད་དཔོན་མཛའ་བོའི་བུ་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་གསུང་། དེ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་དེང་རང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྨོན་ལམ་དེ་ལྟར་མི་བཏབ་གསུང་ནས། ས་བཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལྟ་མཛད། བླ་མ་གོང་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། བསྔོ་བ་སེམས་བསྐྱེད་དང་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན། སྨོན་ལམ་འགྲུབ་བམ་མི་འགྲུབ། གྲུབ་ནས་བཟོད་དམ་མི་

༄༅། །བཟོད། ཐབས་གཞན་ཡོད་དམ་མེད་ན་ཡོད་པས། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བདེ་བ་དང་ལྡན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་།། །།ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མང་པོ་སྐྱེ་བར་འདུག་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོ་ན་ལྟ་བ་དག་པ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞི་གནས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཟུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། ལྟ་བ་དག་པར་འོང་གསུང་།། །།རྒྱལ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། །མི་ལྡོག་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་བྱའི་སྨིན་པར་གསུངས་པ་དང་། །ཞུས་ལན་བརྒྱ་རྩ་མར་ཆོས་སྐུའི་སྣང་བར་གསུངས་འདུག་པ་མ་བདེ་ཞུས་པས། ཞེས་སྨིན་གྱི་སྣང་བར་གསུངས་པ་དེ། ནང་འཛིན་པ་

འདི་སེམས་འཁོར་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་ཡོད་པས་དེའི་སྣང་བས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛིན་པས་ཞེས་སྒྲིབ་ཏུ་འོང་བ་ཡིན། ཆོས་སྐུར་སྣང་ན་སྣང་མེད་ཞེས་རབ་ལྡན་པ་རོ་གཅིག་ཆེན་པོ་ཡིན། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། སྤྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའི་དབུས་སུ་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་གསུང་།། །།མི་ལམ་དུ་བླ་མ་ལ་ཆོས་ཞུས་པ་སད་ནས་བརྗེད་པར་འདུག་པས། མི་བརྗེད་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཞུས་པས། རྨི་ལམ་དུ་བླ་མས་ཆོས་གསུངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། སད་པའི་སྣང་བ་ལ་ཞེས་པ་མི་འཇུག་པ་གནད་ཟབ། ང་ལ་སྔོན་ཆད་ལོག་བྱུང་བ་ལ་ཉིན་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་རྨི་ལམ་དུ་དྲོངས། རྨི་ལམ་གྱི་རྒྱུན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སད་པའི་སྣང་བས་བར་མ་ཆོད་པས་བསླུང་ནད་ཀྱང་དྲངས། ད་ལྟ་དམིགས་པ་ལ་གནད་དུ་སོང་ན་འཆི་ཀར་འཕོ་བ་ཡང་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཚོགས

༄༅། །མེད། ད་ལྟར་ལྟེ་བར་བླ་མ་བསྒོམ་པ་ལ་གནད་དུ་སོང་ན། འཕོ་བའི་དུས་སུ་བླ་མ་སྤྱི་བོར་བསྒོམས་པ་གནས་སྤོ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། སྣང་བ་ཕར་
བསྒྱུར་ཚུར་བསྒྱུར་ཡིན། ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ནས་དེང་སང་ནད་དྲག་པོས་བཏབ་པའི་དུས་སུ། དམིགས་པ་བསྒོམ་བཙུག་པ་འདི་གཅིག་པུའི་དྲིན་ཡང་ཁྲེད་ཀྱིས་ང་ལ་མི་འཁོར་
གསུང་།། །།གསུམ་ལྡན་གྱི་སྐབས་སུ་སྙིང་རྗེའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁུར་འཁུར་བ་ལུགས་གང་ལགས་ཞུས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
ལ་ཕུང་པོ་གསུམ་དུ་གཟིགས། ངེས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད། མ་ངེས་པའི་ཕུང་པོ་རྗེས་སུ་བཟུང་། ལོག་པའི་ཕུང་པོ་ཆར་བཅད། ཆར་མ་བཅད་ན་བློས་སྤངས་ཁུར་
མ་ཁུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕན་བྱེད་པ་ནི། ཁུར་ཁུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་ན་སྐམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཆུར་སོང་ན་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ཚད་བྱ་

གསུང་༑ སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། དགེ་སྦྱོར་ཞེས་པ་བཀོལ་དུ་གཏུབ་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཞུས་པས། དགེ་སྦྱོར་ཞེས་པ་བཀོལ་དུ་གཏུབ་ན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དེ་
ཡིན༑ སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ལ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཡིན། གནས་སྐབས་སྤྲོས་བྲལ་ཡན་ཆོད་ལ་འོང་བ་ཡིན། འདིའི་སྐབས་སུ་རྣམ་རྟོག་བདུད་ལ་ཁྲིད་ཀྱིས་
བསྲུང་བ་གཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་ཡང་གསུང་། མཐར་ཐུག་ཏུ་དུལ་ན་རྗེ་བཙུན་ལྷ་བུ་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྒྱུར་ལ་སོགས་པ་བཀོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནུས་པའི་བླ་
མ་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། སློབ་མ་མོས་གུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་ན་སློབ་མས་བླ་མའི་སྐུའི་བཀོད་པ་
མཐོང་བ་ཡིན། འདི་ཡི་སྐབས་སུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐུའི་བཀོད་པ་གསང་བའི་སློབ་མས་མཐོང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། སེམས་ཉིད་དུལ་ན་ཅིར་ཡང་བསྒྱུར་དུ་བཏུབ་པའི་ལུང་ཡང་

༄༅། །གསུང་།། །།སྒོམ་པ་གསུམ་ཆོས་སྐུར་རྟོགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྟོང་སེམས་བརྟན་པོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཞུས་པས། སྒོམ་པ་གསུམ་ཆོས་སྐུར་རྟོགས་པ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན། སྤྱོད་པ་རྣམ་དག་སྟོང་སེམས་དང་གཉིས་མེད་དུ་གོ་བ་ནི་ཟུང་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་གོ་བའི་སྟོང་སེམས་ཟག་བཅས་ཡིན་གསུངས།། །།སྤྲོས་བྲལ་རྟོགས་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་བྲཙུ་སྐྱེས་པས་ལས་གསོག་གམ་མི་གསོག་ཞུས་པས། འདི་ལ་མི་གསོག་པར་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ལས་ཤིན་ཏུ་ཡང་གསོག དེ་སྒོམ་པ་བྱང་ཆུབ་གྲགས་ཀྱིས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞུས་པ། སྤྲོས་བྲལ་བ་ལ་རྗེས་ཤེས་གསུམ་དུ་ལྡང་བ་དེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་རྗེས་ཤེས་ཨ་འཕས་སུ་འོང་བ་བདེ། ཆོས་སྐུར་གསུངས་པ་མ་བདེ་ཞུས་པས། ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཡང་སླམ་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་

གསུང་། མགོན་པོ་ཕག་མོ་གྲུ་པས་རྗེ་སྒམ་པོ་པ་ལ་ཞུས་པས། སྤྲོས་བྲལ་རྗེས་ཤེས་གསུམ་པོ་གང་བཟང་ཞུས་པས་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆ་ཤའ་མར་ཆོད་ན་ཁྲིད་མེད་

གསུང་།། །།སྤྲོས་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་ཡོད་པས། བླ་མ་དེ་རང་དུ་རྟོགས་ན་བྲེ་བྲག་ཏུ་མོས་གུས་འཚོལ་ལམ་མི་འཚོལ་ཞུས་པས། རྟོགས་པ་དང་བླ་མ་གཉིས་མེད་དུ་གོ་

བ་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་རང་མོས་གུས་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པའམ། ཕྱི་ལམ་དུ་ཆོས་ཞུ་འདོད་ན་མོས་གུས་དྲུང་དྲུང་པ་དགོས་གསུངས།། །།

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་སུ། སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་གྲགས་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་འོང་སླ། གཟུགས་སྣང་སྟོང་དུ་འོང་དཀའ་བར་འདུག་ཞུས་པས། སྒྲ་སྐད་ཅིག་

མ་ཡུན་ཐུང་བས་སླ་བར་འདུག་པ་ཡིན། སྒྲ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡུན་རིང་དུ་བྱུང་ན་དཀའ་བར་འོང་། གཟུགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་ཁྱོད་འདི་ནས་སློང་ཐང་ཡོད་

༄༅། །ལ་གྲིས་དང་། ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས། སྣང་སྟོང་དུ་འོང་སླ་བས་འོང་། གསལ་མར་གོ་ན་ཁྲིད་མེད་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གཞིས་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བབས་དེ་ལས་མི་འདའ། འདིའི་སྐབས་སུ། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ནི་སྣ་ཚོགས་དང་། །མདོག་དང་དབྱིབས་ནི་ཐ་དད་པ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
ལས་བྱུང་ནས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་ཐིམ་པར་འགྱུར། །བྱ་བའི་ལུང་ཡང་གསུང་།། ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་ཁར་ཆུ་བོ་ནཻ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་བསམ་གཏན་བཞིའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མུ་སྟེགས་འདད་ཁར་ཡང་བསམ་གཏན་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་གཙུག་མ་བྱམས་ཆེན་ནམ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། བསམ་གཏན་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་ཡིན་

པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཔག་པར་མི་ནུས་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་
ཡིན། མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྲུལ་བསྒྱུར་དང་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་
བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན། གཞི་ཡིན་གནས་ཡིན། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ངེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁ་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་
གསུངས།། །།གྲིབ་འོང་བ་འདི་རང་ཉིད་ལ་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཕ་རོལ་གྱི་གྲིབ་ངེས་གོས་པ་ལགས་ཞུས་པས། གྲིབ་ཅན་ངེས་རྐྱེན་བྱས་ནས་སློང་པ་
ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། འདི་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞུས་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་ཡི་གེ་གསུམ་

༄༅། །ཕྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་སྐུ་གསུམ་དུ་འོང་བ་ཡིན། སློབ་པ་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་ལུས་ངག ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་པའི་དུས་སུ་གྲིབ་འོང་བ་ཡིན་གསུངས།། །།ཡང་སྣང་བ་རང་སེམས་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གྲིབ་དེ་ཡང་ནང་གི་དགེ་སྦྱོར་དེ་ལས་མི་གཞན་པར་འོང་དུ་གདའ་ཞུས་པས། ཅི་ཙམ་རྒྱུད་དག་པ་བཞིན་དུ་གྲིབ་འོང་སླ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་ཤར་དཀར་པོ་ལ་དྲི་མ་འགོ་སླ་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་གསུངས།། །།རྟོག་པ་ཐུབ་སྐབས་དེར་འཚོལ་ལམ་མི་འཚོལ་ཞུས་པས། དགོས་གསུང་།། །།འོ་ན་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་ཕྱག་མཁར་ལ་བྱིན་རླབས་ཞུས་པས་ཤགས་ཀྱིས་གསལ། ཕྱག་མཁར་ལ་རྟོག་པ་ནི་མེད་ལགས་ན་ཞུས་པས། ད་རེས་སློབ་དཔོན་བརྟགས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲིབ་ཚན་ཆེ་ན་ས་རྡོ་རྩུབ་སྦྱང་ཀྱང་འགགས་པ་ཡིན་གསུངས།། །།སྤྱོས་བྲལ་གྱི

རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ལ་འཁྲུལ་འཁོར་དང་དུས་གནད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གང་གལ་ཆེ་ཞུས་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གལ་ཆེ། དུས་གནད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ན་ཡིན་ལ༔ འཁྲུལ་འཁོར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེས་དབང་བྱས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་དུ་འོང་བ་ཡིན་གསུངས།། །།འོད་གསལ་བ་ནི་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཅོ། །དཀྱིལ་མོ་ཀྱང་འདི་ལྷིག་པར་མི་བྱེའོ། །ཞེས་པས། འཁྲུལ་འཁོར་གཙོ་ཆེན་སྣམ་ནས་ཞུས་པས། འོད་གསལ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་དེ་རང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས། དེས་དབང་བྱས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་དུ་འོང་བ་ཡིན་གསུང་།། །།སྔགས་ཀྱི་བཞེད་ཀྱིས་སེམས་ནང་དུ་གནས་པས་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་ཅིང་། མི་གནས་ན་ཉེས་སྐྱོན་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་༔ བླ་མ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་དམིགས་པར་ནང་དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལ། ཆོས་ཉན་པའི་དུས་སུ་བླ་མ་ཕྱི་རོལ་དུ་དམིགས་དགོས་པར་བྱུང་བ་ཅི་ཙུག་བྱེད་ཞུས་པས། རྗེ་

༄༅། །རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། བླ་མས་ཆོས་གསུངས་པ་ཡང་ཐུགས་དམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པ་ཡིན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཡང་སྣང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོང་བ་ཡིན། སློབ་མས་ཆོས་ཉན་པ་ཡང་ཐུགས་དམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ཆོས་ཉན་ན་ཆོས་གོ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོར་གཉིས་མེད་དུ་གོ་ནས་འོང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཆོས་ལ་གནས་ན་གདམས་ངག་གོ། །བློ་དྲང་པོར་ཞོག་ལ་ང་ལ་ཉོན་གསུངས།། །།ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མའི་འཁོར་ལོ་སྣང་བ་རང་སེམས་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྒྲིག་ཆགས་སྲིན་བུའི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། སྟོན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞུ་ཞིང་འདུག་པ། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྒྲིག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་

སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཅེས་པ་ལ། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་གདུལ་བྱར་འོང་གསུང་། རེ་ཞིག་གི་དུས་སུ་གསང་སྔགས་སུ་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པའི་མཁའ་འགྲོ་མར་གསུངས་འདུག་པས་སྒོམ་ཆེན་པ་དེ་གྲོངས་པའི་དུས་སུ་སྤུར་ཞག་རེ་ཙམ་བཞག་པ་དེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རང་གནས་སུ་དེངས་བཙུག་པ་ཡིན་གསུངས།།

།།གང་ཟག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་ལ་སྐྱོ་རྩོལ་ཞུས་པས། འདི་ངས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞུས་པ་ལས། ངས་ཁྲིད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བཤད་པར་བྱས་པ་དེ་གང་ཟག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འཆར་བར་བྱས་པ་ཡིན། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དང་ང་འབྲུའི་གསུང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གོ་བ་དེ་གསུང་རབ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འཆར་བ་ཡིན། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་འདུག་པ་དེ། རང་ཉིད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་ཉིད་ལས་མི་གཞན་ཞིང་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སྣང་བ་དགེ་བའི་བཤེས

༄༅། །གཉེན་དུ་འཆར་བ་ཡིན། རིག་པ་དེ་དང་འདྲ་གསུངས།། །།ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ནས་ད་བར་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ལ་སེནྡྷེ་ལ་བཅིབས་ནས། ནམ་
མཁའ་ལ་བྱོན་པ་གཟིགས་པ་ལ་སེནྡྷེ་དེ་བདེ་བའི་སྟོབས་འདི་ཙམ་བཟོད་མི་ནུས་པ་གཟིགས་གསུངས་པ་དང་། ང་འབྲུའི་རྣམ་སྨྱུར་འདི་ཉིད་ཐུབ་པ་འདི་ཉིད་མི་ཟད་པའི་འཕྲིན་
ལས་དང་བཅས་པ་གཟིགས་ཏེ། དེད་ཀྱི་ལྷད་མོ་དེ་འདྲ་བ་གསུམ་མཐོང་གསུངས་འདུག་པ། དེ་ཤེས་བྱ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ནམ། ངོ་ཧེར་མོས་གུས་
དགོས་པ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། ཤེས་བྱ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པ་ཡིན། རྗེ་བཙུན་དང་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་གུས་མཇད་པས་གཟིགས་པ་ཡིན་གསུངས།། །།དབེན་
པའི་གནས་སུ་བླ་མ་ལ་མོས་གུས་སྐྱེས་པ་ལ། དགེ་སྦྱོར་ལ་གནད་དུ་སོང་ནས་བླ་མ་ཡང་ཡང་དྲན་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བླ་མས་ཀྱང་ཡང་ཡང་དགོངས་པར་འོང་ངམ་ཞུས་

པས༑ འདི་ལ་ངས་ཆོས་ཀྱི་ལན་ཡང་བཏབ། བཀའ་བཀྲོན་དགོས་པར་ཡང་བྱུང་། ཡང་ཡང་དྲན་པ་གནད་དུ་མ་སོང་བ་ཡིན། གནད་དུ་སོང་ན་དགེ་སྦྱོར་དང་བླ་མ་གཉིས་
མེད་དུ་རྟོགས་པས་བླ་མ་ཕྱི་རོལ་དུ་མེད་པར་གོ་ནས་འགྲོ་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཞི་ནས་འོང་བ་ཡིན་མོད། འདིའི་སྐབས་སུ། རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་བླ་མ་རྣམས། །དབང་དུ་བསྡུད་པའི་
གདམས་ངག་བརྗོད། །ཅེས་པའི་ལུང་དང་། ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ནས་མགོན་པོ་ཕག་མོ་གྲུ་པ་ལ་མཇལ་བཞེད་པར་བྱུང་བ་ལ། ཕག་མོ་གྲུ་དང་བཅས་པ་ལུས་ལ་བསྒོམས་པས་
གདུང་བ་ཞི་བར་བྱུང་གསུངས།། །།ཡི་དམ་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། བརྫུས་སྐྱེས་སུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་ཞུས་པས། ཁྱད་མེད་ཡི་དམ་གང་དང་མཇལ་
བའི་ལས་བསགས་པ་དེ་འབྲོན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་། མེ་ཏོག་གང་དུ་ལྷུང་གྱུར་ཅིང་། །བསྐལ་པ་དུ་མར་བསྒྲུབས་གྱུར་པའི། །ལས་དང་སྐལ་བ་མཐུན་པ་ཡི། །ཡི་དམ་ལྷ

༄༅། |ཡི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག |གསུངས།། ||ཕྱི་རོལ་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཡོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་པས་ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པ་དང་རྒྱུད་ཚོད་མཐོན་པོའི་ལག་ཏུ་འོང་བ་གསུངས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལག་ཏུ་ཡང་གསེར་ལ་སོགས་དོལ་འོང་བར་འདུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་ལྡན་པས་མ་བདེ་ཞུས་པས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལག་ཏུ་འོང་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་རྒྱུད་ཚོད་མཐོན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་སོང་བ་ལས་བྱུང་བས་ན། དེ་ཡང་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་བདེ་གསུངས།། ||ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱུད་ཚོད་དམའ་བ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་། རྫས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་ཚོད་མཐོན་པོ་ལ་སྐྱེ་སྙམ་ན་ཞུས་པས། ཁྲིད་མེད་སྒོང་སེམས་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ངོས་འཛིན་སླ་བ་ཡིན། རྫས་སམ་གྲོགས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ནི་ངོས་མ

ཟྲིན་པའི་རྟགས་ཡིན། རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་དུ་མ་གྱུར་ན་མ་གྱུར། གྱུར་ན་གྱུར་ཚད་ཀྱིས་སྐྱོན་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཞིག་དང་། ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཞིག་ཅེས་ཀྱང་ཡོད་
པ་ཡིན་གསུངས།། །།ཀུན་བརྟགས་ཡོངས་གྲུབ་གཞན་དབང་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ངོས་འཛིན་ཞུས་པས། བུམ་པ་སྐམ་པོ་ཀུན་བརྟགས། མིག་སྐྱོན་སྨྲང་ཞིང་
སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་པ་ཡུལ་རྐྱེན། བུམ་པ་བྲུས་པས་གཞན་དབང་། བུམ་པ་གྲུབ་པས་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་གསུངས།། །།ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། ཁམས་
གཏེར་ལྟ་བུ་འབྱིན་པའི་ལག་པ་ཡོད་གསུང་བ་དེ་གང་ལགས་ཞུས་པས། ཁམས་ལ་གསུམ་དུ་གསུང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཤིས་ཀྱི་ཡོད་པ་གནས་པའི་ཁམས། བླ་
མས་རྐྱེན་བྲུས་ནས་རྟོགས་པ་སད་པའི་ཁམས། བསྒོམས་ནས་སྐྱོན་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཁམས་སུ་གསུང་། གཏེར་ལྟ་བུ་འབྱིན་པའི་ལག་པ་ཡོད་

༄༅། །པར་གསུངས་པ་དེ། ས་བཅུའི་མགོན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་གསུངས།། །།དབེན་པའི་གནས་སུ་ཉིན་མོ
ཞི་སྡང་སྐྱེས་པ་ལ་ལྷ་ལྡན་བསྒོམས་པ་དང་། རྨི་ལམ་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་བསྒོམ་པ་གཉིས་བསྒོམ་དུ་འདྲ་ན་ཡང་། རྨི་ལམ་གྱི་དེ་གསལ་ཞིང་ཕྱི་ཉིན་ཡང་ཁམས་བཟང་ཞིང་དགེ་སྦྱོར
འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་འོང་བར་འདུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ཉིན་པར་ནས་རྨི་ལམ་དུ་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་ཉིན་པར་བས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བས
སླ་བ་ཡིན། ཀན་ཞུགས་ཉིན་པར་སྔོན་གྱི་མཛའ་མོ་དྲན་པས་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་དྲན་པས་ཉེས་པ་བསྐྱེད་སླ་གསུང་། དབེན་པའི་གནས་སུ་དགེ་སྦྱོར་བྱེད་པའི་དུས་སུ། དེར་གང
འོང་གི་གྲིབ་དེ་ཤེས་པར་འདུག་པ་དེ་བཟློག་པའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཞུས་པས། དེ་ཙུག་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྦྱོར་དེ་རང་གིས་བཟློག་པ་ཡིན་གསུངས།། །།ཐབས་

ལམ་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་ལུས་པོ་གང་ཡང་དངོས་པོ་ཅན་དུ་བཟུང་རྒྱུ་མ་རེད། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ཙམ་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་སོང་ན་དེ་དམིགས་པ་མ་ཟིན་པ་ཡིན་ནམ
ཞུས་པས། མ་ཟིན་པ་མིན་ཏེ་ལས་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན། དམིགས་པས་རང་གནས་བསླགས་པ་ཡིན། ནད་དྲག་པོ་ན་བའི་དུས་སུ། ན་ས་དེར་དམིགས་པ་བསྒོམ་པ་ཡང་དེར
སེམས་ཟིན་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་ན། ནད་འདུས་བྱས་འཇིག་པ་ཡིན། གསང་བདག་གི་རྡོ་རྗེ་ཁོ་རང་རླུང་གི་སྟོབས་སུ་གྱུར་པ་མིན་པས་མི་ཐེག་པ
ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་དེས་ནད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་དག་པ་ཡིན་གསུངས།། །།རྟོགས་ལྡན་གཏུམ་མོ་བསྒོམ་དགོས་སམ་ཞུས་པས། ཤིན་ཏུ
དགོས། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཤེས་རབ་ཡིན། གཏུམ་མོ་ཐབས་ཡིན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱ་བའི་ལམ་ཐབས་ཤེས་རབ་ཡ་མ་བྲལ་བས་བགྲོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར

༄༅། །ཡང་མགོན་པོ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་ནས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྐང་གཉིས་རྐང་གཤོག་པ་བརྒྱངས། །གར་འདོད་སར་ཕྱིན་བདེ་བའི་གནས་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།། ། །འཕོ་བ་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་ཡེས་ཀྱང་གཞོགས་གཡས་པ་ས་ལ་ཕབ་པ་དང་། མགོ་བྱང་དུ་སྟོན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡི་ལགས་ཞུས་པས། གཡས་པ་རྟོག་པའི་རྩ་ཡིན་པས་ས་ལ་ཕབ་པ་དང་། དབུས་ཀྱི་རི་བོ་མཆོག་རབ་དེ་གླིང་བཞི་ཀུན་གྱི་བྱང་ན་ཡོད་པ་དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུགས་གདན་ཡིན་པས་མགོ་བྱང་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གསུངས།། ། །གློ་བུར་དུ་གཟེར་དྲག་པོ་བྱུང་ནས། སྟོན་འགྲོ་རྣམས་སྒོམ་མ་ནུས་ན་དམིགས་པ་རྐྱང་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། དེའི་དུས་སྟོན་འགྲོ་རྣམས་འབྱུངས་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན། སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་ན་ནད་ཕན་པ་དང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་དུས་མཉམ་དུ་འོང་བ་ཡིན། མཚང་

ང ཀློང་ཆེན་བཀའ་འབུམ། ཁ། སྙིང་། ༤༦

ན་ནད་ཕན་ཡང་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱེ་བས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དངོས་གཞི་སབ་སོབ་ཕལ་ཆེ་ལ་ཡོད། ངསྦྱོར་བ་དང་རྗེས་ལ་ཐུགས་རྩིས་ཆེར་མཛད་པ་ཡིན་གསུང་། ནད་ཀྱི་སྟོབས་ཅི་
ཙམ་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་བདག་གི་ནད་འདིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལམ་དུ་བཏང་བ་དང་སྨོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འབུང་བ་གནད་ཟབ་གསུངས།། ||དགྱེས་མཛད་
ནས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་པོ། །ལུས་ནི་ལུས་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ། །གསུངས་པའི་འབྲུ་གཉེན
ཅིག་ཞུས་པས། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས་པ་དེ། བྱང་ཆུབ་པ་ལྔ་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ནི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གནས། དེ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
ལོག་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོང་བ་ཡིན། དངོས་པོ་ལ་ཁྱབ་པ་དེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་

༄༅། །བརྒྱད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞིས་མཐའ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟོང་པས་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ། དེ་ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་ལུས་ལས་
སྐྱེས་པ་མིན། ལུས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གསུངས།། །།ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དོན་འཛིན་ཞུས་པས། སྤྱིར་ལུང་མ་བསྟན་འདི་གོ་དཀའ་བ་ཡིན། གདུལ་བྱའི་
རྒྱུད་ལ་ཀུན་འབྱུང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཡོད། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་སད་པ་དང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་ས་བོན་ཡོད། དགེ་བའི་རྐྱེན་
བྱིན་ན་འགོག་པ་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་ལྟར་རྐྱེན་ས་བོན་གཉིས་པོ་ཡོད་པ་ལ་རྐྱེན་གང་གིས་ཀྱང་དབང་མ་བྱས་པའི་སྐབས་དེ་ཙམ་ཞིག་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འོང་
གསུངས།། །།ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ལ་ལམ་གཏོང་མིན་པ་གཞན་ལ་འགྲུབ་ན་ནུས་མཐུ་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཞུས་པས། ལམ་གཏོང་གིས་འཕེལ་བ་རྒྱུན་བཅད་པ་ཡིན། ཁྲིད་བུམ

ད སྐྱོབ་པའི་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༧༥

པ་འདི་ལ་ཅིག་ལྟོས་དང་། མཐུལ་ཡིད་ལ་གྲིས་དང་། བུམ་པར་འཛིན་པའི་ཞེས་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན། དེ་དང་འདྲ་གསུངས།། ||བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་པ་ཟུག་པ་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་གསུང་བར་འདུག་ན། སྔོན་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པ་ལ་ཞེ་སྡང་གི་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། དེད་དཔོན་ལ་ཞེ་སྡང་མེད། ཚད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས། ལས་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ལས་མ་བཟློག་ན། མི་ཁོ་རང་ཡང་དམྱལ་བར་འགྲོ། གྲུ་གང་གི་མི་རྣམས་ཀྱང་ཞེ་སྡང་གིས་མཚམས་སྤྱད་ནས་དམྱལ་བར་འགྲོ་བར་གཟིགས་ནས། ཚད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེས་མ་བཟོད་ནས། མི་དེ་རྣམས་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་ན་མ་ལེགས་ཀྱི༑ བདག་གིས་མི་ནག་བསད་པའི་ལས་འབྲས་སྨྱོང་ཡང་བླ་སྙམ་ནས་བསད་པས། བསྐལ་པ་འབུམ་གྱི་འཁོར་བ་ཕྱིར་བསྐྱིལ་བར་གསུངས་པ་ཚད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེས་ཕྱིར་

༄༅། །བསྒྲིལ་བ་ཡིན། ཞེ་སྡང་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ཕྱིར་བསྒྲིལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་གསུང་། ཕ་རོལ་ཕྱོག་དང་ཕྲལ་བའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་
སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་པ་བྱུང་བ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། རྒྱུ་སོང་གི་འབྲས་བུ་ཐབས་མཁས་པའི་ཕྲིན་ལས་ཡིན། སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་པ་མ་བྱུང་ན་མི་དེ་རྣམས་ཞེ་སྡང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་
ལས་དེ་ལས་མི་བཟློག་སྟེ། སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་པ་ཐུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞུས་པས། སྔོན་ལས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་པས། ད་རུང་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་གསུངས་པས། མི་དེ་
རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ལས་ལོག་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་
པ་ཐབས་མཁས་པའི་ཕྲིན་ལས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། སྔོན་རྒྱུ་མ་སོང་ན་སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་པ་བཞེད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུངས།། །།སེང་ལྡེང་གི་

ཚོལ་པ་མ་ནུབ་པའི་བར་གར་གནས་ཞུས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གནས་གསུངས།། །།སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་པ་ནུབ་པ་དེ་ལས་ཀྱི་ལྷག་མར་གསུངས་པས། ལྷག་
མ་ཡིན་ན་དེས་རྫོགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། རྫོགས་པ་མ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་ཟད་པས་སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་པ་མི་ཟད། སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མཛད་པའི་མཐའ་མེད་གསུངས།། །།མགོན་པོ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞབས་ལ་དུག་ཆེར་ནུབ་པ་དེ་རྒྱུ་ཅི་ལྟ་བུ་སོང་བ་ཡིན་ཞུས་པས། རྒྱུ་འདི་ལྟ་བུ
ཡིན་བྱ་བ་མི་ཤེས། མདོར་ན་གང་ཡིན་ཡང་ཐབས་མཁས་པའི་ཕྲིན་ལས་སུ་བྱུང་བས། ཞབས་ལ་དུག་ཆེར་ནུབ་པས་སྐུ་མཚལ་མང་པོ་བྱུང་ནས་ལན་ཅིག་གྲོངས་ལ་ཉེ་བའི་དུས་
སུ་ཉེ་གནས་ཀྱིས་བོས་པས་སད་པ་བཞིན་བྱུང་། དེའི་དུས་སུ་སྣང་གསུམ་གྱི་འཆར་ཚུལ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས། ཕྱི་ལམ་བར་དོ་

470

༄༅། །ཉམས་གསུངས་པ་ཡིན། དུག་ཆེར་མ་ཞུགས་ན་ཆོས་དེ་ཉམས་མི་འགྲོན་པ་ཡིན་གསུངས།། །།སྣང་བ་རང་སེམས་ཀྱི་དངོས་འཛིན་ཞུས་པས། སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་ན་མེད། རང་གི་སེམས་ཡིན། སེམས་གང་ཡོད་པ་དེའི་སྣང་བ་འོང་བ་ཡིན། ཞེ་སྡང་གི་རྟོག་པ་ཐོལ་གྱིས་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སེམས་དེའི་སྣང་བ་འོང་ལ། སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་སྐྱེས་ན། དེས་དབང་བྱས་པའི་སྣང་བར་འོང་སྟེ། སྣང་བ་ལ་ཚུགས་མེད་པ་ཡིན་གསུངས།། །།གཞན་གྱིས་སྐྱོང་གིས་ལུག་བཤད་པ་མཐོང་ན་ཁྱོད་ཀྱང་བཤད་པར་ཐལ་ཟེར་ན་ཞུས་པས། དེ་ཀུན་བྲིས་པའི་རིག་པ་ཡིན། ལུག་བཤད་སྙམ་པ་དེ་རང་རང་གི་སེམས་ཡིན་མོད། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྐྱེས་ན་ཉམས་སྨིན་འོང་གསུང་།། །།ཆོས་རྗེ་བླ་མ་ལྷུམ་ལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་སྣང་བ་རང་སེམས་སུ་བཞེད་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དེ་ཡིན་མོད་

གསུང་།། །།འོ་ན་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལ་སྐུ་རྒྱབ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ། ཤིང་དེ་རྡུང་ཤུལ་ན་ཀ་རི་འདུག་ན་ཞུས་པས། ཁྱོད་ལ་དེའི་གཉེར་ཀ་
མེད། དེའི་དུས་སུ་ཤིང་ཀར་རེ་འདུག་སྙམ་པ་དེ་ཁྱོད་རང་གི་སེམས་ཡིན་མོད། ངས་བླ་མར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་གསུངས།། །།བླ་མའི་གྲོགས་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྔར་
བྱམས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ཕྱིས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཡོད་དམ་ཞུས་པས། སྔར་བྱམས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ཕྱིས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཤིན་ཏུ་ཡོད། འབྱུང་ཉེ་རིང་དུ་བྱས་ན་བླ་མ་ལ་སྐྱེ་བ་
འབྱུང་རིང་། ངའདིར་ཛ་ཧུར་གསོལ་བའི་སྟེང་དུ་སློབ་མ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་མ་བྱིན་ཅིང་བཀའ་བཀྱོན་ནས་བཏང་ཡང་ཞེ་སྡང་མི་སྐྱེ། གྲོགས་པོ་སྔར་ཟས་ལན་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་
བ་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བ་འབྱུང་སྟེ་གསུངས།། །།སྔར་བྱམས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ཕྱིས་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པ་དང་། སྔར་བྱམས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཕྱིས་ཞེ་སྡང་མ་སྐྱེས་པ་

༄༅། །གཉིས་ལ། རྣམ་སྨིན་ཆེ་ཆུང་ཡོད་དམ་ཞུས་པས། སྤྱིར་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་ལ་བྱམས་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། བླ་མ་
དྲིན་ཆེ་བ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ན་རྣམ་སྨིན་ཆེ། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན། དྲིན་མེད་པ་ལ་སྡུར་བྱམས་པ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཕྱིས་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པ་རང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྐྱེས་པ་
གཉིས་ལ་ཁྱད་མེད་གསུངས།། །།ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱད་མེད་ན། འཁྲུལ་འཁོར་གསུམ་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་ཞུས་པས། ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་ཁྱད་
ཡོད། བླ་མ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་དགའ་བ་ཡོད་ན། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱང་བླ་མའི་རྣམ་ཐར་འཛིན་པར་འོང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེ་དྷེའི་ཞལ་སྐབས་མ་མཛད་ན། དེང་སང་
རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་མི་འོང་སྟེ། མཛད་པ་ཕྲིན་ལས་ཆེ་བ་ཡིན་གསུངས།། །།ཏི་ལླི་གནས་བཞུད་པའི་དུས་སུ། ནང་དུ་རྩ་རླུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་འགྲིགས་པ་ཡིན་ཞུས་ 473

པས། ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཀླུ་སྒྲ་གཅན་ལུས་ལ་གནས་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འགྲིགས་པས། ཕྱི་རོལ་དུ་ཡང་ནི་ཀླུ་གཟས་འཛིན་པ་ཡིན་གསུངས།། །།ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་བདུད་བཞི་པོ་འབྱུང་བ་དེ་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡོད་པས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ། ཉོན་མོངས་པ་ཚོམས་ན་གསུམ་པོ་ཡང་ཚོམས་པར་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡོད་པས་གསུམ་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། འདོད་ཆགས་ལས་གྲུབ་པའི་ནད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་འཁྲུག་པ་ཕུང་པོའི་བདུད། འདོད་ཆགས་དེ་དང་བདག་གཅིག་པའི་བུད་མེད་ཀྱིས་འཛུམ་པ་དགོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ནི་ལྷའི་བུའི་བདུད། མ་ཆགས་པའི་སྲོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཡིན་པས། གཉེན་པོའི་

༄༅། །སྐབས་ཀྱིས་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཚོམས་ན་གསུམ་པོ་ཡང་ཚོམས་པ་ཡིན་གསུངས།། །།ཧོག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བདུད་བཞི་ཚང་
ལུགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཞུས་པས། སྐད་ཅིག་ལ་མཚོན་པ་ལ་ཞེ་སྡང་ཐོལ་གྱིས་སྐྱེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། ལུས་སེམས་འཁྲུག་པ་ཕུང་པོའི་བདུད། རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ལྷའི་
བུའི་བདུད། བྱམས་པའི་སྲོག་གཅོད་པ་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཡིན་གསུངས།། །།དངོས་པོ་དག་པ་ཞིག་ཡོད་ན། མི་ཐོད་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་ལ་
འབུལ་བ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་འཕངས་སེམས་མེད་པར་རང་ཡན་ཆོད་པ་བླ་མ་དང་། ཞིང་མི་དག་པ་གཅིག་ལ་ཕུལ་ན་གཉིས་པོ་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་
ཞུས་པས། འདིའི་དུས་སུ་བསམ་པས་ཞིང་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཞིང་གིས་བསམ་པ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ཡིན། རྒྱུད་ཚོད་དམའ་བ་ལ་ནི་ཞིང་གལ་ཆེ། འདིའི་སྐབས་སུ་རབ་གནས་ 475

མཁན་པོས་ཡོན་བདག་གི་བསམ་པ་བཅོས་ལུགས་དང་། ཕག་སྨད་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་ལ་དྲུད་པས་རྟྭ་ཀྱིས་སེར་ཀ་གསུབས་ལུགས་དང་། རྒྱ་དེས་ཕྱིས་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་མཆོད་
རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་ནས་བསམ་ཡས་ཀྱི་བར་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་གསུང་། མདོར་ན་བླ་མ་ཙམ་ནི་ཞིང་མི་དག་པ་ལ་འཕངས་པ་མེད་པར་ཕུལ་ཡང་དངོས་པོ་དེས་
ཅི་འགྲུབ་མི་ཤེས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མའི་ཕྱོགས་སུ་དངོས་པོ་ཁབ་སྐུད་ཙམ་ཞིག་སོང་ཡང་། འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན། སྡུག་བསྔལ་
དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པའི་ཕྲིན་ལས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན། རྒྱུད་ཆོད་མཐོན་པོ་ལ་དངོས་པོ་གལ་ཆེ། དངོས་པོ་རྣམ་དག་ཡོད་ན་བསམ་པ་རྣམ་དག་རང་ལ་ཡོད་
པས། ཞིང་རྣམ་དག་བསྒྲུབ་པས་ཚོག་སྟེ། རྟ་བོ་རྟེས་ཁྲི་ལ་ཟན་ཁམ་ཅིག་སྟེར་ཡང་། དབུ་ཅོག་ཅོག་ལན་གསུམ་མཛད་ནས་སྟེར་བ་ཡིན་པས། རྟ་བོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་

༄༅། །སྔགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པར་བཞུགས་པས་ཁྲི་དེ་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གསུང་།། །།བྱམས་ཆགས་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་ངོས་འཛིན་
ཞུས་པས། འགའ་ཞིག་གིས་བྱམས་ཆགས་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་གཅིག ཡུལ་མི་བསྒྱུར་བར་འདོད། བྱམས་ཆགས་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་མི་གཅིག །མ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་
བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཤག་མོ་ལ་བྱམས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དེ། བྱམས་པ་དགེ་བ་ཟང་ཡག་ཡིན། ཆགས་པས་བདེ་འགྲོ་མི་ཐོབ་སྟེ། ཐར་པའི་སྲོག་ཀྱང་གཅོད་
པར་བྱེད། །གསུངས།། །།རང་མན་ཆོད་ལ་སྙིང་རྗེའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་བྱིན་པ་དང་། ཡི་དམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཕུལ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཞུས་པས། ཁྱད་ཆེ་སྙིང་རྗེ་
གང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པ་ཞིག་ཞིང་ཆོས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་ལ་བྱིན་པ་དང་། ཞིང་བསམ་དངོས་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་ནས། ཡི་དམ་ལ་ཕུལ་བ་གཉིས་

ཕྱིན་ལས་ཡང་མི་མཉམ་གསུངས།། །།ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཅི་ལགས་སམ་ཞུས་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཙང་བ་རྟག་པ་བདེ་བ་བདག་དམ་པའི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། སྒྱུ་མ་མི་རྟག་པ་འདུས་བྱས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་། སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །སྒྱུ་མ་ཟིལ་པ་ཆུ་བུར་
དང་། །རྨི་ལམ་སྤྲིན་དང་གློག་ལྟ་བུ། །འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་ལྟ། །གསུང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུས་མ་བསྐྱེད་ཅིང་རྐྱེན་གྱིས་མི་འཇིག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་མགོན་པོ་
བྱམས་པའི་ཞལ་ནས། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མེ་ཉིད་ཀྱིས། །སྲེག་ཆད་ནམ་ཡང་ཚིག་པ་མེད། །དེ་བཞིན་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །ན་དང་ན་བའི་མེས་མི་འཚིག །གསུང་། སྒྱུ་
མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་འཇིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པས་སྒྱུ་མ་དཔེར་གསུངས་པ་ཡིན་གསུངས།། །།ནམ་མཁའ་ལ་དཀྱིལ་ཀྱང་བཅས་

༄༅། །ནས་གཡང་ལ་ལྷུང་དོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པས་སོང་བ་རྨིས་པའི་དུས་སུ། རླུང་སེམས་གར་གནས་པ་ཡིན་ཞུས་པས། ཆོས་རྗེའི་ཞལ་
ནས་སྐྱོན་ཙམ་ལ་མི་འཇིགས། ཡོན་ཏན་ལ་འཇིགས་གསུང་། འགའ་ཞིག་གིས་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་དེ། འབོར་སེ་དེར་འགྲོ་བ་ཟུར་ཡོད་པས། དེའི་དུས་སུ་རླུང་སྟོད་དུ་
འཚངས་པ་ཡིན་པས། སུམ་ཁྲིད་ཀྱི་དམིགས་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་གསུངས།། །།སངས་རྒྱས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྒྲུབ་ཅིང་མི་དགེ་བ་སྤྱོང་བ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀུན་དགེ་བ་སྒྲུབ་ཅིང་། མི་དགེ་བ་སྤྱོང་བ་ཡིན་པ་ལ། གཏན་སངས་མི་རྒྱ་བ་མ་བདེ་ཞུས་པས། ཉན་ཐོས་སུ་ཡོད་རིང་ལ་གཏན་སངས་མི་
རྒྱ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ས་ལྔ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་བ་དེ་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན། ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱ་བ་མིན་

གསུངས།། །།འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ། ལོག་ལྟ་ཅན་གཏན་མུ་དྲན་ལས་མི་འདའ་བར་
གསུངས་འདུག་པ། ལོག་ལྟ་ཅན་ཡང་འཁོར་འདས་ཀྱི་སེམས་སུ་རྩུད་ན། འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་འབྱུང་བ་དེ། ཁོའི་རྒྱུད་ལ་གར་དོས་
འཛིན་ཞུས་པས། མུ་དྲན་ལས་མི་འདའ་བར་གསུངས་པ་དེ། ལོག་ལྟ་དང་ལྡན་རིང་ལ་གཏན་མུ་དྲན་ལས་མི་འདའ་བ་ཡིན། ལོག་ལྟ་དེའི་ལས་ཟད། དཀར་པོ་དགེ་བའི་རྩ་
བའི་བག་ཆགས་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སད་ནས་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་སངས་རྒྱ་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་ལོག་ལྟ་ཅན་མིན། འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཐ་ན་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་ཚ་བའི་
སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚེ། རླུང་སེར་བུ་བསིལ་ཙམ་བྱུང་བས་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བྱིན་རླབས་ཡིན། ནམ་ཞིག་དེ་ལ

༄༅། །སྒྲོན་དུ་བལྟ་ཞིང་། དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སེམས་སྐྱེས་ན། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་བྱིན་རླབས་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཁམས་མེད་ན། །སྡུག་ལ་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །མྱ་ངན་འདས་ལ་འདུན་པ་དང་། །དོན་གཉེར་སྨོན་པའང་མེད་པར་འགྱུར། །གསུང་། དབེན་པའི་གནས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ཤིང་སྐམ་པོ་མེས་གདུངས་པས་བརླན་གནས་ས་མ་བྱུང་བས་ཕྱིར་འདོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་གནད་དུ་སོང་ནས། ཉོན་མོངས་པ་བག་ལ་ཉལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་སློངས་པ་ཡིན། དེའི་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བླ་མས་ཟིན་ཅིང་། ལྟ་ལྡན་གྱི་ཉམས་སུ་བླངས་པ་དང་། རང་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་དེ་ཡིན་གསུངས།། །།ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བླ་མ་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་ན། བླ་མ་ཆོས་སྐུར་

རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟག་ཆད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་དང་བླ་མ་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་ན། བླ་མའི་དུས་ཀྱི་མཐར་ཆོས་སྐུར་རྟོགས་པ་ཡིན་གསུང་།། །།བླ་མ་ལ་སྐུ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཞབས་ཏོག་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་ཞུས་པས། བླ་མ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་མཐོང་བ་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུར་མཐོང་ན་གཞན་དོན་འབྱུང་། ཆོས་སྐུར་རྟོགས་ན་བླ་མའི་དུས་མཐར་རྟོགས་པ་དང་ཁྱད་ཆེ་གསུངས།། །།ལྟ་ལྡན་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་ཡི་དམ་དྲན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞུས་པས། གསལ་བར་སྒོམ་པ་གསལ་ན་འཕྲོ་མི་གཞག་གསུང་།། །།ཞལ་ཕྱགས་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཡི་དམ་སྒོམ་ནས་ཞལ་ཕྱགས་པ་དང་། མ་སྒོམ་ནས་ཞལ་ཕྱགས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་ཞུས་པས། ཁྱད་ཡོད་ཡི་དམ་སྒོམ་ནས་ཞལ་ཕྱགས་པ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་དགོས། དམ་ཚིག་གསང་སྔགས་སུ་དབང་བསྐུར་ནས་བྱབ

༄༅། །དང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དམ་ཚིག་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བསྒོམས་ནས་ཞཤགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན། ཡི་
དམ་ལ་ཅང་ཞཤགས་རྒྱུ་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་རྒྱུ་ཅང་ཡོད་དམ་གསུངས།། །།རྡོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཙུག་མ་བྱམས་ཆེན་གྱི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་གཉིས་གཅིག་ལགས་སམ་ཞུས་པས་གཅིག་གསུངས།། །།འབྲེལ་པས་འབྲེལ་པ་འགྲུབ་པ་ལགས་སམ་མི་འགྲུབ་པ་ལགས་ཞུས་པས། འབྲེལ་པའི་ལས་འབྲས་
འབྲེལ་པ་ཡིན། མི་འགྲུབ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པས་བདག་ཏུ་འབྲེལ་བས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གསུངས།། །།རྣམ་རྟོག་ཕྲ་བའི་ཕྲ་བ
ལ་བདུད་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་ཕྲ་བ་ཡིན། རྟོགས་པ་མེད་པའི་རྟོག་པ་རགས་པ་ཡིན། སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྟོགས་པ

ཡོད་པ་མི་རྟོག་པ་རྗེས་ཤེས་སུ་འབྱུང་བས་ཐ་བ་ཡིན། སྤྲོས་བྲལ་བས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པ་ཡིན། ས་བདུན་པ་མན་ཆོད་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ཡིན། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆོད་དུ་དགུ་པ་བཅུ་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྟོག་པ་ཕྲ་བའི་ཕྲ་བ་ཡོད་པ་ལ། བདུད་རྩུང་དུས་བར་དུ་གཅོད་མི་ནུས་པས་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བར་ཆད་འབྱུང་། རྟོག་པ་ཕྲ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོག་ཆད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོག་ཆད་པས། ཁོང་གི་ཡུལ་ལས་འདས་སྐམ་ན་བདུད་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་ཆད་འབྱུང་བ་དེ་གང་གིས་འཇོམས་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་འཇོམས་པ་ཡིན་གསུངས།། །།གཞིན་བསྒོ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་གཞིན་པོ་དགེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ནམ། དགེ་བ་གཞིན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཞུས་པས། གཞིན་པོ་དགེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡང་ཡོད་དེ་ཤི་བར་

༄༅། །མ་ཤེས་ཤིང་། ཤུལ་དུ་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ། ཁོ་ཡང་སྡོང་གྲོགས་བྱེད་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ནི། གཞན་པོ་དགེ་བའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པ་ཡིན། ཤི་བར་ཤེས་ནས་གཞན་པོ་དགེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་མིན། དགེ་བ་གཞན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན། ཤུལ་ན་འདུག་པས་ཁོའི་དོན་དུ་དགེ་བ་བྱས་
པས་ཁོའི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ས་བོན་ཡོད་པ་བག་ལ་ཉལ་དགེ་བའི་ལས་སད་ནས་བསམ་པ་བཟང་པོའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་གསུངས།། །།དབེན་པའི་གནས་སུ་
བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་གྲིབ་གདོན་འོང་བ་འདུག་པ་དེ་རྩ་རླུང་གི་བྱེད་པ་ལགས་སམ། གཞི་བདག་ལ་སོགས་པའི་གྲིབ་གདོན་འོང་བ་ལགས་ཞུས་པས། གཞི་བདག་མ་ལགས་པར་
གདའ། དེ་འདྲ་བ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་རླུང་སེམས་སྟོད་དུ་འཚངས་པ་ཡིན་པས། ལག་པ་ཡང་ཅིས་ཀྱང་སྙིང་གར་ནུག་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། རིན་པོ་ཆེ་དབྱེ་ཆུང་ན་ཐུགས་དམ་

མཛད་པའི་དུས་སུ། སྐྱོ་བསངས་ལ་ཕྱིན་པའི་སར་བ་ལང་སྲུག་པོ་གྲིན་ལ་བསྣུན་པ་མང་པོ་བྱུང་ནས་སྐུ་ལུས་ལ་ཐིམ་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བ། འབྲུལ་འཁོར་གན་རྐྱལ་དུ་གཟིམས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པར་མཁྱེན་ནས་བཞུགས་པས་མ་བྱུང་། དེ་འདྲ་བ་མི་འོང་བ་ལ་སྲུམ་ཁྲིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ལུས་ཕྱིར་ལ་བསྒྲིང་བ་གནད་ཟབ་གསུངས།། །།སྡོམ་པ་གསུམ་གནད་གཅིག་ཚུལ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་དེ་ཁོན་ཉིད་དང་སྦྱར་བའི་ངོས་འཛིན་ཞུས་པས། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་གཞན་གནོད་བཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན། གང་གིས་གནོད་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་བྱས་ན་རང་ལ་གནོད་གཞན་ལ་གནོད་པས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤང་ཞིང་། དགེ་བ་བཅུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཕན་འདོགས་པའི་བསམ་པས་དགེ་བཅུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ལ། གསང་སྔགས་སུ་

༄༅། །དབང་བསྐུར་ནས་ཀྱང་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་དགོས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སྐུའི་དམ་ཚིག་གི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲོག་མི་གཅོད། མ་བྱིན་པར་མི་བླང་། མི་ཚངས་པར་མི་སྤྱོད། རྡོ་རྗེ་གསུང་གི་དམ་ཚིག་གིས་ངག་གི་སྒོ་ནས་རྫུན་དང་ཕྲ་མ་ངག་འཁྲུལ་ཚིག་རྩུབ་སྤང་། རྡོ་རྗེ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གིས་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྣབ་སེམས་གནོད་སེམས་ལོག་པར་ལྟ་བ་སྤོང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་དགེ་བ་སྒྲུབ་ཅིང་མི་དགེ་བ་སྤོང་བ་ཕྱིའི་གནད་གཅིག དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་གཅིག་པས་ནང་གི་གནད་གཅིག ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ཤིང་དབང་པོ་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་གསང་བའི་གནད་གཅིག རང་བྱུང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གཅིག་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནད་གཅིག་པ་

ཡིན་གསུངས།། །།དགེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་དེ་གནད་དུ་བསྣུན་དགོས་སམ་ཞུས་པས། དེ་ལྟར་
གནས་ན་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་རིམ་བགྲོད་པ་ཡིན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་མི་གནས་པ་ལ་གནས་པ། གནས་པ་བརྟན་པ། བརྟན་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕོགས་འདོན་པའི་ཐབས་ལ་
འབད་གསུངས།། །།ཀུན་གཞི་ལ་དགེ་བའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན། མི་དགེ་བའི་རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་གནས་ཞུས་པས། གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན་གཅིག་བག་ལ་ཉལ་དུ་གནས་པ་
ཡིན་གསུངས།། །།རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་སྦྱིན་ལྔ་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་བས་ཕྱིས་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་
ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཏང་བ་ཡིན། ཁྱེད་ཅག་འདི་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱིས་ལ་གསུངས་པའི་ཚིག་སྨན་པས། སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་གིས་ཚིམ་པར་བྱས་པ་སྦྱིན་པ། གདན་ཁྲིམས་ལ་

༄༅། །སོགས་པ་ནི་དོན་སྤྱོད་པ། གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དོན་མཐུན་པ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་བཏང་ཅིང་། སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་
ཐོག་མའི་འཁོར་དུ་བྱུང་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་འཐུངས་པ་ཡིན་གསུངས།། །།ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་ལུས་མི་གཙང་བ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། གསང་སྔགས་སུ་
ལུས་ལྷར་བསྒོམ་པ་གཉིས་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཞུས་པས། མི་གཙང་བར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པས་ཀྱང་། ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ལ་ཆགས་ཞེན་སྤོང་བ་
ཡིན། ལྷར་བསྒོམས་པས་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ལ་ཆགས་ཞེན་དང་བཅས་པ་ལྡོག་པ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ལྷར་བསྒོམ་པ་གཉིས་
ཀ་དབང་པོ་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་ནང་དུ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེའི་ངོས་ནས་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་ཚུལ་གཅིག་པ་དང་། གཉིས་ཀ

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྡུག་བསྔལ་
དག ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །གསུངས།། ། །དང་པོ་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིས། ས་བརྒྱད་ཐོབ་པར་བཞེད་པ་ལ། འདིར་སྐྱིབ་གསུམ་སྤངས་པའི་སངས་
རྒྱས་དང་། གཉིས་མེད་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གདོད་མ་ནས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་
ཤིང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྦྱོས་པས་སྟོང་པའི་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། ཐུགས་གདོད་མ་ནས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པས། ས་བརྒྱད་
ཐོབ་པ་མཚར་རྒྱུ་མེད་གསུངས།། ། །སྔོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱུ་འབྲས་མྱུར་བ་ལྟར་འདུག་ལ། དེང་སང་མི་མྱུར་བར་འདུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ཞིང་བསམ་

༄༅། །དངོས་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་ན་རྒྱུ་འབྲས་མྱུར་བ་ཡིན། ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་མིན་པ་སྟོན་དང་དེ་ངས་ང་ལ་ཁྱད་མེད། གོ་སླ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚིག་སླན་པ་སྨྲས་ན། ལན་དུ་འང་སླན་པ་འོང་ལ་མི་སླན་པ་སྨྲས་ན་ལན་དུ་མི་སླན་པ་འོང་བ་དེ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་གསུངས།། །།བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
རྫ་བ་བཞི་ཡན་ལག་ཏུ་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ལུས་པོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ཡན་ལག་ནས་རིམ་གྱིས་ལུས་པོ་གྲུབ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བའི་
ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ཚང་བའི་དུས་སུ་རྫ་བར་འོང་བ་ཡིན་གསུངས།། །།ཁྱིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་
ཉན་ལགས་སམ་ཞུས་པས། ཤིན་ཏུ་ཉན། ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཡིན། ཅིག་ལ་མཚོན་ན་གཏུམ་མོ་བསྒོམས་པས་དབང་

ཉ ཐེག་པའི་ཡང་འཁྲུལ་ཆོད། ༤༥

པོ་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པས། རླུང་ནང་དུ་ལོག་རྩ་ཁ་བྱེ། ལུས་བདེ་བའི་སྟོབས་རྒྱས་པ་ནི་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ། བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་
ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་གསུངས།། །།དབེན་པའི་གནས་ངོ་མཚར་མཚར་བར་
ཕྱིན་ནས། དེར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་ན། དེའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞུས་པས། ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འདོད་ན་ཆགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུས་ཕྱིན་ན་ཆགས་ཞེན་མེད་
པར་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་འབུལ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་མགོན་པོ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་ནས། སྡོད་ས་ཆུ་ཡི་གྲུ་དང་འདྲ་སྙེ་གཏན་པའི་བློ་ཡང་སྤང་གསུངས།། །།ནང་དུ་
རྩ་རླུང་གི་བྱེད་པས་ཕྱི་རོལ་དུས་རྡོ་གསེར་དུ་མཐོང་ན། དེ་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཞུས་པས། དེའི་དུས་སུ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་འབུལ་བ་ཡིན་

༄༅། །གསུངས།། །།བདེ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་འདུག་པས་ལྷ་ལྡན་གྱིས་གནད་དུ་བསྟུན་འཚོལ་ལམ་མི་འཚོལ་ཞུས་པས༑ དགའ་བ་སྐྱེས་པ་ལ་འདྲེས་ཡོད་པས་ལྷ་ལྡན་གྱི་གནད་དུ་བསྟུན་དགོས་གསུངས།། །།གཏུམ་མོ་བསྒོམ་པའི་རྩུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང༑ རྫས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་ཞུས་པས། བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་གནད་དུ་བསྟུན་དགོས་པའི་དོན་ནས་ཁྱད་མེད་ལ། རྩུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པས་སྐྱེ་བ་སྦྱོར་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱུས་པ་ཡིན་གསུངས།། །།དགེ་མི་དགེ་སྐད་ཅིག་མའི་འཁོར་ལོར་གསུངས་པས། འདྲེན་པའི་ལས་གར་དོས་འཛིན་ཞུས་པས༑ ངས་ཁྲིད་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྲིད་རྣམས་ལ་ཆགས་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་འདྲེན་མ་བདེ་གསུངས།། །།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

སྲོད་ལ་བདུད་བཏུལ། གུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག ཐོ་རངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་བསྲེགས་ཏེ། དེ་ནི་གསུམ་ཡིན་ནམ་གཅིག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཞུས་པས། སྲོད་ལ་བདུད་བཏུལ་བ་དེ་གཙུག་མ་བྱམས་ཆེན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བཏུལ་བ་ཡིན། འཛིང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་བསྲིངས་པ་ཡིན་ལ། ཐོ་རངས་དེ་ཉིད་སྤོབས་སུ་སྒྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་བསྲེགས་པ་ཡིན་གསུངས།། །།རྟོགས་པ་གཅིག་གིས་ས་ལམ་མ་ལུས་བགྲོད་པའི་རྟོགས་པ་དེ་གང་ལགས་ཞུས་པས། ས་དང་པོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་བསྲིངས་པས་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་བགྲོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་གསུམ་ཟླ་བ་ནར་སོན་པ་ཉ་རྒྱས་པ་དང་འདྲ་གསུངས།། །།སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་དུ་མ་རྟོགས་ན་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་གང་ལགས་ཞུས་པས། དེ་ལྟར་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག

༄༅། །ཏྲ་རྟོགས་པ་ལ་གོང་གི་མཉམ་བཞག་དེར་རྒྱུན་བསྲིང་བ་ཡིན་གསུངས།། །།སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་རྒྱུན་གྱི་
འཁོར་ལོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ། སྐུ་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་དགོས་པ་ལ། སེམས་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་འདོད་པ་དེ་ཆད་ལྟར་མཆིའམ་ཞུས་
པས། དེ་ཆད་ལྟར་མཆི། རྟག་ཆད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འབྱུང་བས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་གསུངས།། །།སྒོམ་པའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
པའི་ངོས་འཛིན་ཞུས་པས། ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ནས། བླ་མ་མི་ཐུབ་རྡོ་སྐས་ལ་ཡར་བྱུང་བ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་བྱུང་སླམ་སྟེ། ཁོ་རྡོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་ཞིང་ཡོད་པས་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་རྡོ་བོའི་རང་གཟུགས་སུ་ཡོད་པས་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ་ཡིན་གསུང་། གོ་སླ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བར་དོར་ཕོ་མོ་ཆགས་པ་སྤྱོད་པ

མཐོང་ན། ཆགས་སྡང་མིག་སེར་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། ང་དགེ་སློང་ཡིན་མིག་གིས་ཀྱང་ལྟར་མི་འོས་སླམ་པའི་སྤྱོད་སེམས་དེ་སྡོམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་གསུང་།། །།དག་པའི་
སེམས་གསུམ་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ངོས་འཛིན་རེ་རེ་ཞུ་ཞུས་པས། ས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་མངོན་དུ་གྱུར། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པས་སྐྱེས་པའང་སྐྱེ་མེད་དུ་བཟོད་ལ། མ་སྐྱེས་པའང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མངོན་དུ་གྱུར། དགུ་པས་ངག་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་མངོན་
དུ་གྱུར་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་མངོན་དུ་གྱུར། མེ་ལ་མཆོན་ན་མེར་ངེས་པ་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། རེག་བྱ་ཚ་ཞིང་མེའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་
ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། བསྲེག་པ་ལ་སོགས་པ་མེའི་ལས་འགྲུབ་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། མེའི་མཚན་ཉིད་གཞན་ལ་སྨྲ་བར་ནུས་ཤིང་ཞུམ་པ་མེད་

༄༅། །པ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གནས་པའི་གཞི་འཇིག་པའི་རྐྱེན་ཤེས་ནས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཁས། གནས་པའི་གཞི་བསྟེན་པ་ལ་མཁས། འཇིག་པའི་
རྐྱེན་ལ་མཁས་པ་ནི། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། བཅུ་པས་ཡིད་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། འཁོར་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དབང་གསུངས།། །།དགེ་སློང་ནག་པོ་
ལ་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་མ་དད་པས་བྱ་རོག་ཞར་མ་འདྲ་བྱས་པས། སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱར་བྱ་རོག་ཞར་མར་སྐྱེས་པའི་རྐྱེན། དགེ་སློང་གིས་བྱས་པས་དགེ་སློང་ལ་ཉེས་པ་ཞིག་ཡོད་ལགས་
སམ་ཞུས་པས། གཞན་མ་དད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས། དགེ་སློང་གི་བྱིན་ལེན་གྱི་བཅས་པའི་གཞི་མཛད་པ་ཡིན་གསུངས།། །།ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པའི་ལྟ་
བ་གཉིས་ཡིན་པ་ལ། མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ལ་ཡང་འཚེ་བ་སྤོང་བ་ཡོད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་མཆི་ཞུས་པས། སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་ལྟ་བ་ཐོབ་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐབས་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་གྲོགས་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ
ནི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ། དེ་ལས་བཟློག་པ་མུ་སྟེགས་པ། སྐྱབས་གནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་བ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་འཚེན་སྐྱོང་བ་ཡང་དགེ་ཙམ་ཡིན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ
མ་ཡིན་ཏེ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་མི་དྲན་ཞིང་། ཟས་གོས་གཅིག་པུ་དོན་དུ་གཉེར་བས་མུ་སྟེགས་བྱེད་དེ། འཆི་བ་སྐྱོངས་པས་སངས་རྒྱ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་
གསུངས།། །།རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པ་དང་རང་འགྲིག་ཏུ་བྱུང་བ་གཉིས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མྱུར་མི་མྱུར་ཡོད་དམ་ཞུས་པས། རང་འགྲིག་ཏུ་བྱུང་བ་མཐོང་ཆོས་མྱུར་བ
ཡིན། བསྒྲིགས་པ་གནད་ཟབ་སྟེ། རྒྱུ་གང་སོང་བའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། རང་འགྲིག་མི་སླུག་གསུངས།། །།རོ་གཅིག་གི་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་བར་དོ་དང་པོའི་

༄༅། །འོད་གསལ་ངོས་ཟིན་ནས་བསྒོམ་མེད་དུ་ན་འཕོ་བ་ལ་སྦྱིབ་པ་དེ་གར་ངོས་འཛིན་སྒོང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞུས་པས། རོ་གཅིག་གི་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་བར་དོར་ཅིས་ཀྱང་སྣང་བ་གསུམ་འོང་སྟེ། བར་དོ་དང་པོའི་གསལ་དུས་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་སྦྱིབ་པ་དེར་སྦྱང་བ་ཡིན། འོད་གསལ་གཉིས་པོ་དབྱེར་མི་ཕྱེད། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་འོང་གསུངས།། །།ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གོ་ན་རྗེས་ཤེས་མཆིའམ་ཞུས་པས། བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འཇུག་སྣང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གོ་བ་མཉམ་གཞག་ལྟར་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྗེས་ཤེས་ཡིན་གསུངས།། །།རྨི་ལམ་དུ་བླ་མ་གྲོགས་པོར་ཡང་འོང་། བུད་མེད་དུ་ཡང་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། རྨི་ལམ་དུ་བླ་མ་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱུང་ན་མོས་གུས་ལ་ལྟེམ་བརྒྱུད་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡིན། ན་ཚུང་རྒྱན་ཅན་དུ་བྱུང་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་དང་། བླ་མ་ཆགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས། ན་ཆུང་ལ་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་མེད། བུད་མེད་རྣན་པ་སྒྲ་ཟིངས། ལུས་ལ་རྒྱན་
མེད་པ་ཡུགས་ས་མོ་ལ་སོགས་པ་རྨི་ལམ་དུ་བྱུང་ན་དམ་ཚིག་ལ་ཆག་ཉམས་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡིན་པས། བཤགས་བསྡམ་ལ་སོགས་པ་དམ་ཚིག་སོར་ཆུད་པའི་ཐབས་བྱ་
གསུངས།། །།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་དུ་འདྲ་བ་ལ་གང་ཆུང་བ་ལ་བྱམས་པ་སྐྱེ་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ཆུང་དུའི་དུས་སུ་དགའ་བདེའི་ཆ་ཤས་ཆེ་བ
དང་། རྟོག་པ་རགས་པ་མི་སྐྱེ་བས། བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་སླ་བ་ཡིན་གསུངས།། །།ས་བཅུའི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་ཁར་བདུད་དམག་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་
པས། འཁོར་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་ཡོད་པས་བདུད་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་བྱུང་བ་ཡིན། བར་དུ་གཅོད་མ་ནུས་པ་དང་། ཆེ་བ་བརྟན་པས་འཇིག་རྟེན་ན་རྩོད་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་

ཀ [illegible] ༦

༄༅། །གསུངས།། །།ས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཕྲིན་ལས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ས་བཅུ་པས་གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་
དེ་སྟོན་གྱི་ཆོས་གསུང་ནུས་པ་དང་། འཁོར་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་མངའ་བའི་ངོས་ནས་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། མཐའ་མེད་དུ་མི་མཉམ་པས་འདུལ་བ་ལ་བསླབ་གཞི་བཅར་
བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉག་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་རྡུལ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་བ་ལང་རྨིག་རྗེས་
ཆུ། །ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་དེ་ཉིད། །གསུངས།། །།སེམས་ཅན་ལ་ནང་དུ་ཉི་ཟླ་ཡོད་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཉི་ཟླ་བྱུང་བ་ལ། ཉི་མ་
འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཅིང་། ཟླ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ཉི་མ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་ཡིན། ཟླ་བ་ཐབས་ཡིན་པས་འཕེལ་

འགྲིབ་དང་བཅས་པ་ཡིན་གསུངས།། །།ཉོན་མོངས་པ་ཆ་མཉམ་གྱི་ངོས་འཛིན་ཞུས་པས། ཉོན་མོངས་ཆ་མཉམ་འཛིན་པ་ཡིན། གཉེན་པོ་ཆ་མཉམ་ཡུལ་ཕྱི་ལ་འཛིན་པ་ཡིན་
གསུངས།། །།ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གནད་གཅིག་པར་བཞེད་པ་ལ། འདིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་
གནད་གཅིག་ཚུལ་གྱིས་ངོས་འཛིན་ཞུས་པས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་། ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ནི། །དོན་དམ་རྟོགས་པ་
ཡིན་ཞེས་གསུངས། །དེས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས། །རྟོགས་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སྐོང་པ་སྲུས་བསྒོམས་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་
དག་པའི་འགོ་ལ་དེ་འདུག་སྟེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཡང་གསུང་། ཡང་གཉེན་པོ་དྲག་པོ་བསྒོམས་ནས་སྤང་བྱ་ལ་སྤང་ཞིང་གཉེན་པོ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པས་

ང ཀློ་ཆྲ། དཀྲིས་ ཙ

༄༅། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། གཞིས་ཕྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་གསུངས།། །རྡོ་རྗེ་ཏིང་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་འབྲུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཞག་ཅིག་མིན་པས་མ་རྟོགས་པ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། འདི་ལ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཡིན། མཐར་ཐུག་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཞག་ཅིག་ཡིན། གནས་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆོད་དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་མཐའ་མེད་དུ་མི་མཉམ་གསུངས།། །།སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཕན་སེམས་ཅན་དུ་འགྲོན་པའི་དུས་སུ། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ། རྒྱུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཕྲིན་ལས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་སྐུའི་གསང་བ་ཡིན་

ང སྒྲུབ་པའི་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༥༠༩

གསུངས།། །།ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་བཤགས་པ་བྱེད་པ་དང་། འགྱོད་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་སྒྲིབ་པ་དག་པ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་ཞུས་པས། ཁྱད་ཡོད་འགྱོད་སེམས
དྲག་པོས་བཤགས་ན་འཕེལ་བ་རྒྱུན་བཅད། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བཤགས་པ་བྱས་ན་རྟག་པར་འཛིན་པ་སྤོང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོས་བཤགས་པ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཤེས
པས་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་དག་སྟེ། འདི་ལ་ལན་ཅིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། སྒྲིབ་པ་རྡུལ་པོར་བཏང་བ་ཡིན་གསུངས།། །།བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་རང་ཉིད་དགེ
སྦྱོར་འཕེལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོབས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། ཞིང་རྣམ་དག་གི་མདུན་དུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་མཆིས་སམ་ཞུས་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི
སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་གནད་ཟབ། ཡར་དེར་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དགོས་ཏེ། སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ལ་གུས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་གསོལ་བ

༄༅། །འདེབས་པ་དང་དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་པ་དང་། ཞིང་རྣམ་དག་གི་མདུན་དུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་སོང་ན། སྨྲོགས་དང་
སྨྲོགས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་བཞིན་དུ། ཞིང་དེར་ཅིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུངས།། །།བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་དང་དཔེར་ན་ཤན་པའམ་སྨད་འཚོང་མས་བྱས་ན་དེ་གྲོགས་པོ་དགེ་
འདུན་དུ་འོང་ངམ་ཞུས་པས། དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་དགེ་འདུན་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སད་པར་བྱེད་པའི་མགོན་པོར་བྱུང་ན་གྲོགས་ཀྱི་མི་ཚད་བླ་མ་དམ་པ་ཡིན་
གསུངས།། །།སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་རྟོགས་ནས་ཚོགས་གསོག་བྱེད་ན། ཞིང་བསམ་དངོས་གསུམ་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིག་འཚོལ་ལམ་མི་
འཚོལ་ཞུས་པས། འདི་ལ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཡིན། མཐར་ཐུག་ཏུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་སངས་རྒྱས་ཞག་ཅིག་ཡིན་པས། སེམས་ལས་ལས། ལས་ལ་ལས་ཀྱི་

འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་འབྱུང་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་པས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ། གནས་པའི་གཞི། འཇིག་པའི་རྐྱེན་མཁྱེན་ནས་
འདུལ་བར་བསླབ་པའི་གཞི་འཆའ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉག་ཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། གནས་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་དག་པའི་ས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ། བསམ་པ་རྣམ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་དབང་བྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་དག་དེ་ཞིང་རྣམ་དག་བླ་མ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་ཞིང་། ཞིང་བསམ་
དངོས་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོར་འོང་གསུངས།། །།ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །
གསུངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། གསེར་ལ་གཡའ་ཆགས་ཀྱང་གསེར་གྱི་གཤིས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ལ། གསེར་མཁན་མཁས་པས་གསེར་གྱི་གཡའ་ཕྱིས་

༄༅། །ནས་རིན་ཆེན་ཞུན་མས་གསུང་རབ་བཞེངས་ནས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཆོད་གནས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། སེམས་ཀྱི་གཤིས་གདོད་མ་
ནས་དག་པ་ལ་མ་དག་པའི་སྐབས་སྤྲུའི་རྫ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། བླ་མ་མཁས་པའི་གདམ་ངག་གིས་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པར་བྱས་ནས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་དྲི་མ་མེད་པ་ཆོས་
ཀྱི་སྐུ་ཡིན་གསུངས།། །།གནས་བྱིན་རླབས་ཆེ་བའི་གཞན་པ་དེ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། ཕྱི་རོལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞུས་པས། ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་ཉི་ཤུ་རྩ་
བཞི་འམ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་ལ་ཕྱིར་བྱོན་པས་རྗེ་བཙུན་གྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས། གནས་དེ་བྱིན་
རླབས་ཅན་དུ་གྱུར་བ་དང་། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེའི་གདན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་པས། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

མཆོད་གནས་སུ་བྱུང་བ་དང་། མདོར་ན་གནས་གང་ཡང་རུང་བ་དེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་བསམ་པས་དབང་བྱས་པའི་གནས་སུ་འོང་བ་ཡིན་གསུངས།། །།སྣང་སྲིད་
འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་གོ་བས། ཚོགས་མཆོད་བྱེད་ན་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་བྱེད་པ་དང་། གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གོ་བས་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་མ་བྱས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་
ཡོད་དམ་ཞུས་པས། ཁྱད་ཡོད་དེ་ལྟ་བུར་གོ་ཡང་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་བྱེད་དགོས། ཅི་འདྲ་བའི་ལས་བྱས་པས། དེ་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུངས།། །།དགེ་བ་མི་
དགེ་བར་མི་འགྱུར། མི་དགེ་བ་དགེ་བར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་སློབ་པ་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་རྟོག་པ་མི་ཟད་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོ་འོང་
བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་མི་དགེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བོན་ནུས་པའི་མཐུ་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་དེ་སློབ་པ་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་བདེན་པའི་དོན་མཐོང་

༄༅། །བའི་དུས་སུ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གི་རྐྱེན་བྱིན་པས་བག་ལ་ཉལ་སློངས་པ་དེ་ལམ་དུ་བཏང་། སེམས་བསྐྱེད་ལྷ་ལྡན་གྱི་ཉམས་སུ་བླངས་པས་
སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་རྒྱུ་འབྲས་རིགས་མི་འདོར་ཞིང་མ་འབྲེལ་པའམ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱིས་འཁོར་ལོ་འོང་བས། དེད་དཔོན་གྱིས་མདུང་བསྣུན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཞབས་ལ་སེང་ལྡེང་
གི་ཚལ་པ་བྱུང་བ་ཡིན། རིགས་འདོར་ན་དབུའི་གཙུག་གཏོར་ན་འོང་དགོས་གསུངས།། །།དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པར་སེམས་འཁོར་བ་མ་ཡིན་ལུས་འཁོར་བ་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་ལ་བདེ་སྡུག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་མྱོང་བར་འདུག་སྙམ་ན་ཞུས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་སུ་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་དེ་འཁོར་བར་འཁྲུམས་པ་
ཡིན། མདོར་ན་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཡིན་གསུངས།། །།ལམ་ཉམས་སུ་བླང་བའི་དུས་སུ་ལུས་ལྷར་བསྒོམ་པ་ལ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་མ་གསལ་ཡང་། སངས་

རྒྱས་པའི་དུས་སུ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཤོར་ཀ་འབྱུང་བར་གསུངས་པར་འདུག་པ་དེ་ཅི་ཙུག་ལགས་ཞུས་པས། དེ་ཁོ་ན་ལགས། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་རྒྱུ
ཕྱིན་སུམ་ཚོགས་པ་བཏང་བས། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུངས།། །།ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ནས་བརྗོད་དུ་མེད
པར་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་སྒམ་པོ་པ་སྟོན་པདྨའི་བླ་མར་སངས་རྒྱས་པ། ཐུབ་པའི་སྤྱན་སྔར་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དེ། འདིར་རྗེ་བཙུན་དང་མཇལ་ནས་གཉལ་གྱི་སེ་བ་ལུང
དུ་གཟིགས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་གསུངས་པ་མ་བདེ་ཞུས་པས། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་རྟོག་པའི་སྤུ་རིས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སངས་རྒྱས
ནས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོས་སེམས་ཅན་གང་དང་མཇལ་བའི་ལས་བསགས་པ་དེར་སྐུ་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་བཞེས་དགོས་པས། རྗེ་སྒམ་པོ་པ་པདྨའི་བླ་མར་སངས་རྒྱས

༄། །ཡ། ཐུབ་པའི་སྤྱན་སྔར་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དེ། འདིར་རྗེ་བཙུན་དང་མཇལ་ནས་སེ་བ་ལུང་དུ་གཞོན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་དེ། སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིན། ཁྲོད་ཀྱིས་ད་ལྟ་མི་གོ་གསུངས།། །།སྔོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཏད་པ་དེ། དེང་སང་གི་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་མ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན། སྙིགས་མ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་མིན་པས་མི་ཐུལ་
བས། མགོན་པོ་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུས་དེད་རང་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པ་ཡིན་མོད་གསུངས།། །།རྗེ་སྒམ་པོ་པའི་བཞེད་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་བཞི་གང་ཟག་གི་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་རིམ་པར་བཞེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་རྫོགས་པར་དཀའ་ཞིང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྙིང་པོར་གསུངས་པ་ལ། དེ་རྣམས་ས་བཅུའི་མགོན་པོ

ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུ་འདུག་པ་ལ། འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉག་ཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ། ས་བཅུའི་མགོན་པོས་ཀྱང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ལགས་
ཞུས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པའི་སྤྱུ་རིས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བས། ལས་སྣ་ཚོགས་སུ་ཚོགས་པས་སངས་རྒྱས་
མ་གཏོགས་པ། ས་བཅུའི་མགོན་པོས་ཀྱང་མི་མཁྱེན་པས། འདུལ་བ་ལ་བསླབ་པའི་གཞི་འཆར་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉག་ཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། གསང་སྔགས་སུ་
རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་རྩ་གང་གནས་སུ་རླུང་གནས། རླུང་གང་གནས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གནས་ཚུལ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉག་
ཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུའི་མགོན་པོས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་རྟོགས་གསུང་། འོ་ན་ཤཱ་རིའི་བུས་དྲི་བ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ལན་

༄༅། །འདེབས་པའི་སྤོབས་པ་ཞེས་རབ་སྙིང་པོར་གསུངས་པ་སླམ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རླབས་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་ཇི་སྙེད་ཆོས་སྟོན་དང་། །འཆད་དང་རིག་པ་དག་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །མཆོག་འཕགས་བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡི་འབྲས་ཐོབ་པ། །དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་བུའི་མཐུ། །གསུངས།། ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་མཆིའམ་ཞུས་པས། སངས་རྒྱས་ལ་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཚུལ་ཐ་དད་པས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་མ་ངེས་པས་ན། དེ་ཙམ་ཅིག་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གསུངས།། ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མའི་ས་བོན་དུ་བཞག་པར་གསུངས་པས། ས་བོན་གཉིས་པོ་གང་ལགས་ཞུས་པས། བདེན་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཀུན

འབྱུང་ཞེས་ཟིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཞན་མེད་གསུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་མཚན་མ་མེད་པའི་ས་བོན་ཡིན་ལ། མཚན་མ་མེད་པའི་སྐབས་སུ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་མཐོང་མེད་པ། །དེ་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ངེས་དོན་གྱིས་བོན་ཡིན་གསུང་། ངེས་དོན་གྱི་གོ་བ་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཤིང་། གཙང་བ་རྟག་པ་བདེ་བ་བདག་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། འདས་པ་ལ་མི་སེམས་མ་འོངས་པ་ལ་ཡིད་མི་འཇུག དལྟར་བ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གནས་པ་ནི་ངེས་དོན་ཡིན་གསུངས།། ། །ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །ཉན་ཐོས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །གསུངས་པ་དེ། ཇི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། དེ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དལྟར་སྐྱེ་བཞིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རིག་རིག་ཏུར་ཏུར་པོ

༄༅། །འདི་རང་ཡིན། དེ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན། ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ་པ་ནི། རིག་རིག་ཏུར་ཏུར་པོ་དེ་ལ་
སོགས་པ་ཡིན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་མ་བསྟན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས།། །།གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །
འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་ན་དེ། །གསུང་བའི་དོན་ཇི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པས། འདི་རང་སངས་རྒྱས་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་མི་འཛིན་པ་ནི། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་
སྤོང་བ་ཡིན་ལ། འཛིན་པ་མི་སྤོང་བ་ནི་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཁོ་རང་གི་ཏིང་འཛིན་ལ་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན་ཅིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་མི་གཏོང་བ་དེ་ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་
ན། ལུས་སེམས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་སྤངས་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཉམས་མྱོང་བཟང་པོ་སྐྱེས་པ་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་འབྲལ་བར་མི་འདོད་པ་ནི་

འཛིན་པ་མི་སྤྱོང་བ་ཡིན་གསུངས།། ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཞིག་ཞུ་ཞུས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་མེད་
དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པས་འགོག་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ཅིག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དེ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་
གསུངས།། ། །དྲང་དོན་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དྲུག་པོ་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་ལུགས་གང་ལགས་ཞུས་པས། གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སེང་
ལྡེང་གི་ཚལ་པ་ཟུག་པ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་སྣང་བ་ལ། དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་བ་རྒྱུ་སོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། ངེས་དོན་དུ་
བཞེད། གཞན་གྱིས་སེང་ལྡེང་གི་ཚལ་པ་ཟུག་པ་མེད་ལ། ཟུག་གསུངས་པས་ཟུག་པར་བསྟན་གསུངས་པས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། འདིར་ནི་ཟུག་པ་ལ་ཟུག

༄༅། །པར་བཟུང་བས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཞེད། གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་འདྲེན་པའི་དོན་དུ
གསུངས་པས། དགོངས་པ་ཅན་དུ་འདོད་དེ། འདིར་ནི་གཞིས་དང་བབས་སུ་ངེས་གསུངས་པས། དགོངས་མིན་དུ་བཞེད་གསུངས།། །།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་
འཕགས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་རྒྱ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བཏབ་པའི་རྒྱ་བདུན་པོ་དེ་གང་ལགས་ཞུས་པས། དཔེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་འབྲིང་རྣམ་
གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། དོན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྨྲ་བསམ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལ། རྒྱ་རིམ་པ་
བདུན་པོ་དེ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་བདུན་ཡིན་གསུངས།། །།ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་བླ་མར་བསྒོམ་གསུང་བ་དེ་

གང་ལགས་ཞུས་པས། ནད་ཀྱི་སྟོབས་ཅི་ཙམ་དྲག་པ་དེ་ཙམ་དུ་ན་ས་དེ་རང་དུ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྒོམས་ན། ནད་འདུས་བྱས་འཇིག་པ་ཡིན་
གསུངས།། །།ས་བཅུའི་མགོན་པོ་ལ་འཁོར་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མང་བ་དེ། དང་པོ་ནས་རྒྱུད་དག་པ་ཤ་སྟག་འོང་བ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། རྒྱུད་དག་པ་འོང་བ་
ཡིན། ས་བཅུའི་མགོན་པོས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་འདུལ་བ་མེད་པ་ཡིན་གསུངས།། །།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱ་བར་འདུག་པ་
ལ། མ་རིག་འཁྲུལ་འཁོར་འདི་ལ་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། འཁོར་བ་ནི་མཐའ་བྲལ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ལ་མཐའ་མེད་
པས། མ་རིག་འཁྲུལ་འཁོར་འདི་ལ་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་གསུངས།། །།ཡམ་གཏོང་གི་སྐབས་སུ་བདག་གི་ནད་འདིས་ནད་འདི་ལྟ་བུས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་

༄༅། །ཉོན་མོངས་པ་དག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ལམ་དུ་བཏང་བ་ལ་ནད་དེ་རང་གིས་དག་པ་ཡིན་ནམ། ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དག་པ་མ་བདེ་ཞུས་པས༔ བདག་གི་ནད་འདི་ལྟ་བུའི་ནད་ཀྱིས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བདག་གི་འདིས་འཁོར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ། རང་དང་ཕ་རོལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས།། །།ཞི་སྡང་གི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་འཁོར་ཞེ་སྡང་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་གསུངས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་སྡང་ཡོད་པ་ལ་འགའ་ཞིག་གདུལ་བྱར་འོང་བ་དེ་སྔོན་ཞེ་སྡང་ལ་གཉན་དུ་བསྟུན་པའི་དུས་སུ། གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་དགོས་པ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་ཕ་རོལ་གྱི་མི་སྨན་པ

སྒྲུས་ན་སྐད་ཅིག་མ་སུ་མ་ལ་ཞེ་སྡང་རྒོལ་གྱིས་སྐྱེས་ན། ཕྱི་མ་ཞེ་སྡང་འདིས་འདི་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
དག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དེས་ཡུལ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས། ཕ་རོལ་དེས་འདི་ལ་ཚིག་ངན་སྨྲས་པ་མ་ལེགས་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པ་
བསམ་པ་བཟང་པོ་སྐྱེས་ནས་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་བྱུང་བས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ལ། ཞེ་སྡང་གི་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པས། དེའི་རིགས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པ་དང་
གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། སྙོང་སེམས་བརྟན་པོ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་བདག་གིས་འདིས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གནད་དུ་བསྟུན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཁོར་དུ་འོང་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཅན་གྱི་རིགས་ཅན་

༄༅། །རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྨིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་འོང་གསུངས།། །།བླ་མའི་དྲུང་ན་ནི་མེད། རྒྱང་ནས་གུས་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་བཟང་པོ་ཕུལ་
ན། བླ་མ་ལ་མཐོང་སྣང་ཇི་ལྟར་མཆི་ཞུས་པས། བླ་མ་ལ་རག ཇོ་བོ་རྗེས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ། རྒྱ་གར་ན་ངའི་སློབ་མ་དགེ་ཚུལ་ཞིག་གིས་ང་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་དྲིལ་བུ་
བསིལ་གསུང་བ་ལ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་སླན་གཏད་པས་ཀུང་མ་གསན་པར་གདའ་གསུངས།། །།བླ་མ་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་གདན་མ་གསལ་ན། བླ་མ་ཡང་མི་གསལ་
བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། དེ་ཙུག་འོང་བ་ཡིན་ཏེ་གདན་རྩེགས་བསྒོམ་པ་གནད་ཟབ། བླ་མ་གསལ་ནས་གདན་མ་གསལ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་ཞུལ་ཚན་པར་འོང་
ལ། གདན་དེ་གདུལ་བྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་གསུངས།། །།སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་བསྒྲུབ་དགོས་ལ། སེམས་བསྐྱེད་

པ་དང་རྟོགས་པས་ཁྲིད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟོག་པ་ཆུད་མི་ཟ་བར་འདོད་པ་དང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆུད་མི་ཟ་བར་འདོད་པ་གང་ལགས་ཞུས་པས༑ སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་རྟོག་པས་ཁྲིད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟོག་པ་ཆུད་ཟ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་བདེ་སྟེ། ཐོག་མའི་བག་ཆགས་གཞིས་སམ་རྒྱུད་ལ་བག་ལ་ཉལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ། གཉེན་པོའི་རྐྱེན་གྱིས་སློངས་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟོག་པས་ཁྲིད་དུ་བྱས་ཤིང་། གཞན་དུ་བསྟན་ཅིང་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོར་འོང་བས་ན་གསུམ་ག་བདེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོར་འོང་སྟེ། རྟོག་པ་རེ་རེ་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་ཡིན་གསུངས།། ༎འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བག་ཆགས་འདི་གློ་བུར་

༄༅། །ཁར་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ཀྱེན་གློ་བུར་བས་སྐྱོང་བས་ན་གློ་བུར་བར་འོང་གསུངས།། །།སྔོན་གྱི་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་རྣམས་ཆེ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ཐུབ་པ་དེ་ཉིད་དེ་འཛིན་ནམ་ཐུགས་དམ་ཞིག་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། ཕ་ལས་ཐོབ་པ་དང་མ་ལས་ཐོབ་པའི་དཀར་
དམར་གཉིས་གནས་མ་འཆུགས་ན། ཆེ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ཐུབ། འདི་ལ་རླུང་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།། །།སངས་རྒྱས་རྣམས་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ། ཅིས་ཀྱང་ཐོ་རངས་སུ་ངེས་པ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། ཅིས་ཀྱང་ཐོ་རངས་སུ་ངེས་པ་ཡིན། མདོར་ན་ནད་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་
བསྒོམ་ན་ཐོ་རངས་སུ་ཞི་ན་ཅིང་ནད་ཕན་པ་དང་། ཐོ་རངས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། རྩ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཡོད་པས་

སེམས་བསྐྱེད་བསྒོམས་ན་རྩ་རླུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་རླུང་དུ་འོང་བས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་དབང་བྱས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་འོང་བས་ན་ཐོ
རངས་ཤིན་ཏུ་གནད་ཟབ་པ་ཡིན་གསུངས།། །།འཁྲུལ་འཁོར་ཡང་དཀྱིལ་མོ་ཀྲུང་དུ་ངེས་པ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། འོད་གསལ་བ་དེ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཆེ། དཀྱིལ་མོ་
ཀྲུང་དེ་ཆ་ཤིག་པར་མི་བྱ་གསུང་བའམ། རྡོ་རྗེ་དཀྱིལ་ཀྲུང་རྫོགས་སངས་རྒྱས་གསུངས་པས། འཁྲུལ་འཁོར་ཡང་དེ་རང་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་གསུངས།། །།དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་གསུང་བར་འདུག་པས། དེ་ཙི་ཙུག་ལགས་ཞུས་པས། དེ་ཡིན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཁྲུལ་འཁོར་སེང྄ྒེའི་ཞལ་སྟབས་མཛད་
པས༑ དེང་སང་གདུལ་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ། ཕྱིན་ལས་ཆེ་བར་བྱུང་གསུངས།། །།སངས་རྒྱས་སྟོང་རྩ་གཉིས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་གདན་དང་སྐུ་རྒྱབ་བརྟེན་པའི་བྱང་

༄༅། །རྒྱུན་གྱི་ཞིང་གཅིག་ལགས་སམ། སྟོང་ཕྲ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅི་ཙམ་ལགས་ཞུས་པས། གཅིག་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲ་གཉིས་རྡོ་རྗེའི་གདན་འདི་ཉིད་དུ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཞིང་ལ་སྐུ་རྒྱུབ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་གསུངས།། །།ཆེན་པོ་གསུམ་གྲིས་མ་རེག་པའི་རྟོགས་པ་དེ་གང་ལགས་ཞུས་པས། དེ་གསུམ་གྱི་ཚིག་གིས་
བཀག་པའི་བློས་བྱས་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་གསུངས།། །།མི་ལམ་དུ་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་ལ་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་
པས༑ འདི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་ཕུལ་བ་ཡིན། མི་ལམ་གཉིད་ཀྱི་ཁྲིད་པར་དུ་བྱས་པས། གཏི་མུག་གི་རང་བཞིན་ཡིན། དགེ་བ་སྐྱེ་བ་དཀོན་པས། མུན་ཁུང་གི་སྒྲོག་དང་འདྲ་
བས༑ དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་གསུངས།། །།མོས་གུས་ཀྱི་ལྷ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གང་ལགས་ཞུས་པས། ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་

པོའི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚོགས་པ་འབྱུང་བས་སྤྱོད་པ་རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན། བླ་མའི་མོས་གུས་ཀྱང་དེ་ཡིན། དེ་དང་ཞེས་པ་འབྲལ་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་གསུང་།།

།།ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་ཟས་གོས་སྐད་དཀྲིས་སྐན་བཞིན་བསམ་པ་དང་། གསང་སྔགས་སུ་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྐྱེད་ནས་མཆོད་པའི་ཚུལ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་ཞུས་པས། ཁྱད་ཡོད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་སྐད་དཀྲིས་སྐན་བཞིན་བསམ་པས་ཆགས་ཞེན་ལྡོག་པ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་སུ་ཞིང་བསམ་དངོས་གསུམ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས།།

།།ལུས་ལྷག་པའི་ལྷ་གདོད་མ་ནས་ཡིན་པ་ལ། མི་གཙང་བའི་རྫས་སུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པས། ཕུང་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སྨོད་པའི་ལྟུང་བ་མི་འབྱུང་བ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། ལུས་མི་གཙང་བའི་རྫས་སུ་དྲན་པ་ཉེ་

༄༅། །བར་བཞག་པ་ལས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྡོག་པ་ཡིན་པས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན། བདག་མེད་སངས་རྒྱས་ཡིན། ལྷག་པའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་ན་ཕུང་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱུད་པ་ཡིན་པས་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་། དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷ་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ན་ཡི་དྭགས་ཡིན། །ལྷ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ན་དམྱལ་བ་ཡིན། །ལྷ་གཏི་མུག་སྐྱེས་ན་དུད་འགྲོ་ཡིན། །ལྷ་དུག་དུ་སོང་ན་མི་དགེ་བས། །དེ་བས་ལྷ་ལ་བྱ་ར་གཅེས་གསུངས།། །།ཞེས་པ་བསྙད་ན་འོད་གསལ་ཟིན་ཡང་ཁམས་ལྡོག་པར་འདུག སྣང་ན་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་འདུག་པས། འོད་གསལ་ཟིན་པ་དང་ཁམས་མི་ལྡོག་པའི་ཐབས་གང་ལགས་ཞུས་པས། འདི་ཁྲིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྨྲས་པ་ཡིན་མོད། སྤྲིམ་དང་སྒྲོད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བས་འོད་གསལ་ཟིན་པ་ཡིན། ཁམས་མི་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་གནད་ཟབ་པ་ཡིན་

གསུངས།། །།རབ་ཏུ་གནས་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཚད་མེད་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་པའི་དུས་སུ། མེ་ཏོག་གཏོར་གསུང་བ་ལ། སྙིང་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་སྐྱེས་པས་གཏོར་ན་རྟུབ་པར་མཆིའམ་ཞུས་པས། རབ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྲག་དོག་མེད་པ་གལ་ཆེ། ཕྲག་དོག་མེད་ན་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཚད་མེད་པ་བཞི་སྐྱེ། བཀྲ་ཤིས་དང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བས་ཟབ་པ་ཡིན་གསུངས།། །།དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྲིན་ལས་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བྱེད་པ་མེད་པ་གང་ལགས་ཞུས་པས། དེ་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཐའ་བྲལ་དུ་བཞེད་གསུངས།། །།གསང་བའི་བདག་པོའི་ཕྱག་གི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཁོང་རང་མིན་པས་མི་ཐེག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་ལ་གསང་བདག་གྲུབ་པ་ཡིན། རྣ་བ་རླུང་

༄༅། །ཡིན། ཐུང་གཏུམ་མོ་ཁྲོ་བོར་བྱུང་བ་ཡིན། འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཐུང་ཡིན། དེ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ཐེག་པ་ཡིན། རྡོ་རྗེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པ་
དང་༑ དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་གཞན་གྱིས་མི་ཐེག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་གསུངས།། །།ཕོ་མོར་གྲུབ་པ་ལ་བར་དོར་ཆགས་སྡང་
གཉིས་སོ་སོར་སྐྱེ་བར་འདུག་པ་ལ། མ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལགས་ཞུས་པས། མ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་པ་དང་། ཕོ་མོར་སྐྱེ་བའི་ཆགས་སྡང་རག་པ་
མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིན་གསུངས།། །།འཕོ་བའི་དུས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཞུགས་གནས་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་དུ་སྐྱེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཅན་ནམ་མངོན་
པར་དགའ་བའི་ཞིང་དུ་འདུན་པ་བཏང་ན་དེར་སྐྱེ་བ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ་འདུན་པ་ཙམ་རིང་བའི་རྒྱུ། ཉེ་བའི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེར་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷ་སྒོམ་སྦྱོད་པ་

མཐུན་དགོས། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བཞེད་པ་ལྟ་བ་རྣམ་དག སྤྱོད་པ་དགེ་བ་མ་ལུས་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་སྤྱོད་པ་རྣམ་དག །དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་བསྒོམ་པ་ནི་སྒོམ་པ་རྣམ་དག དེ་

གསུམ་དང་ལྡན་ན་ཞིང་དེར་ངེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལྟ་བ་རྣམ་དག དགེ་བ་མ་ལུས་པ་བསྒྲུབ་ཅིང་མི་དགེ་བ་མ་ལུས་པ་སྤོང་བ་སྤྱོད་པ་

རྣམ་དག དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྒོམ་པ་རྣམ་དག དེ་གསུམ་དང་ལྡན་ན་ཅིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས། མགོན་པོ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཞལ་ནས། ལྟ་བསྒོམ་སྤྱོད་པ་

གཅིག་ན་སྐུ་གསུམ་རྒྱུན་ཆད་མེད་གསུང་། མདོར་ན་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཡིན། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པ་མ་གཅིག་ན་ལྟ་བ་ཀྱང་པས་མི་འགྲུབ་སྟེ། མུ་སྟེགས་བྱེད་ལྟར་སྐྱེ་བར་

འདོད་པ་ལྟ་བ་ཡིན། སྤྱོད་པ་ལྷ་རྟེན་གྱི་མདུན་ན་བ་ལང་བསད་ནས་མཆོད་པ་དང་། སྒོམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་པས་ལྷར་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པ་མ་མཐུན་པས་

༄༅། །ལྷར་སྐྱེ་མི་སྲིད། ཕོ་རང་ཆེ་འཕོས་ནས་བ་ལང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་གཞན་གྱིས་ཁྲིད་ནས་ལྷ་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ་བསྐོར་བ་བྱེད་ཅིང་བསད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་
བ༔ ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གསུངས།། །།དེ་ལྟར་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པ་མཐུན་པས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ན། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་གང་འོང་ཞུས
པས༔ ཁྱོད་ཀྱི་བླ་མ་ཡང་ཡིན་ལ། ང་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཡོད་པས། ཁྱོད་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། བླ་མའི་གསུང
གི་རིགས་སུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡིན་པས། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་བླ་མའི་གསུང་གི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོས་དབུ་བརྒྱན་པ་ཡིན་གསུངས།། །།ཉིན་པར་གྱི་དུས་སུ་ཞེ་སྡང་གི་རྟོག
པ་སྐྱེས་པ་རྒྱུན་དཀའ་བར་འདུག་ལ། སྨི་ལམ་དུ་རྒྱུན་སྣ་བར་འདུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ཉིན་པར་བསམ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་། སྨི་ལམ་དུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སོང 531

བ་ཡིན། བར་དོར་དེ་བས་ཀྱང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་རྨི་ལམ་དང་བར་དོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོབས་ཆེ་བས། རྨི་ལམ་ལམ་གྱི་ཚོད་འཛིན་ཡིན། སྲིད་པ་བར་དོར་རྡོ་རྗེ་གདན་ཡིད་
ལ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སླེབས་པ་ཡིན་གསུངས།། །།ནད་པ་ལ་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ཉེས་མེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་གཏན་མེད་པ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་འདྲི། འདི་ལ་མུ་གཉིས་ཡིན། ཕ་ཇོ་སྐྱ་བོ་ལ་མཚོན་ན། ཟས་ལ་རྐམ་པ་མེད་ཅིང་ལུས་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། འཆི་བས་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱ་དེས་གདུལ་བྱ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྨིན་གྲོལ་ནུས་པ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་གསོལ་ན་ཉེས་པ་གཏན་མེད་ཡིན། དེ་ལས་བཟློག་པའི་རྐམ་ཆགས་དང་བཅས་པས་ཟོས་ན་
ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཡོད་པས་ཕན་པའི་དུས་སུ་ཞལ་ལགས་པ་ཡིན་གསུངས།། །།ཡང་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཟས་བཅུད་ཆུང་གི་རིགས་ལ་ཡང་བཅུད་ཅན་གྱིས་ནུས་པ་བསྐྱེད་

༄༅། །པར་འདུག་ན་དེ་ཙི་ལགས་ཞུས་པས། དེ་འདྲ་བ་འོང་བ་ཡིན། ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྦྱོང་
སེམས་བརྟན་པས་འོང་བ་ཡིན། འདིའི་དུས་སུ་མཁའ་འགྲོ་མས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་འདེབས། རྨི་ལམ་དུ་མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཚེ་བ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ཡོད། ངོ་སྲུང་སླ། ཕྱི་ཐག་རིང་། མིའི་ཟས་བས་བཅུད་ཆེ། ཁམས་འཕེལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཆེ། འདིའི་དུས་སུ་མི་དང་འབྲེལ་བཅད། རི་དང་གངས་ཁོན་ལ་
སྤྱོད་ཅིང་དགེ་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུན་བསྲིངས་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ནམ་མཁའི་འབྲུག་ལྟ་བུ་འོང་བ་ཡིན། ང་འབྲུ་ལ་ཡང་སྔོན་འབབ་རོམ་ན་ཡོད་པའི་དུས་སུ་ཇ་ཐུང་འདོད་པར་བྱུང་བ་ལ་རྒྱ་
བསྐོལ་ནས་འཐུངས་པས་ཇ་བཟང་པོའི་ངད་པ་བྲོ་ཞིང་གོ་ཆོད་པར་བྱུང་བས་ཇ་ཡི་སྲེད་པ་ཆོད་པར་བྱུང་། ཕྱིས་ཇ་ཕྱེ་བག་ཅིག་བྱུང་བ་བཀོལ་ནས་འཐུངས་པས་སྔོན་གྱི་དེ་དང་ཁྱད་

མི་འདུག དེའི་དུས་སུ་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ་བའི་གནད་དུ་སོང་བར་འདུག་གསུངས།། །།ལུས་ལུས་མེད། སེམས་སེམས་མེད། སྣང་བ་སྣང་མེད་དུ་རྟོགས་ན། ཡོན་ཏན་
གོང་མ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལགས་ཞུས་པས། དེ་ལྟར་སྣང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པ་རོ་གཅིག་ཡིན། བསྒོམ་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་གཉིས་མེད་དབྱེ་བ་མེད་
པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིན་གསུངས།། །།རང་ལ་ཡུལ་གང་ཡང་རྟུང་བ་ཞིག་གིས་ཞེ་སྡང་གི་སྒོ་ནས་མི་འཚམ་པ་བསྒྲུབ་པ་མཐོང་ངམ་ཐོས་པ་ལ་བྱམས་པ་སྐྱེས་
ནས་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་། ལྟ་ལྟན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཉིས་གནད་གང་ཟབ་ཞུས་པས། དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་བྱམས་པ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་གནས་པ་
ཟབ་གསུངས།། །།ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱིས་ཉམས་སུ་བླང་བ་དང་། ཞེ་སྡང་མ་སྐྱེས་པར་ལྟ་ལྟན་སྒོམ་པ་གཉིས་གནད་གང་ཟབ་ཞུས་པས། ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པར་ཉམས་

༄༅། །སུ་བླངས་ན་ཟབ་སྟེ། སངས་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་དེའི་རིགས་ཅན་གདུལ་བྱར་འོང་བ་ཡིན་གསུངས།། །།ཉོན་མོངས་ཡུལ་ཆེན་ལས་སྐྱེས་པ་
ཉམས་སུ་བླང་བ་དང་། དགེ་སྦྱོར་གྱིས་སྤོང་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་ཞུས་པས། ཡུལ་ཆེན་ལ་སྐྱེས་པ་སོ་སོ་ཐ་མལ་པ་ལ་ཡང་ཡོད། དགེ་སྦྱོར་གྱིས་སྤོངས་པ་གནད་ཟབ་
སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་བག་ལ་ཉལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་དགེ་སྦྱོར་གྱིས་སྤོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྦྱོར་ལ་གནད་དུ་སོང་བའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས།། །།མཉེས་པ་གསུམ་ལས་ལུས་
ངག་གི་ཞབས་ཏོག་འབྲིང་དུ་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འོང་བ་མ་བདེ་ཞུས་པས། བསྒོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་བྱས་པའི་ལུས་
ངག་གི་ཞབས་ཏོག་བྱས་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རིམ་པར་མི་འོང་། ཀུན་དགའ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རིམ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་སྐུ་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་འབྲལ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཕྱི་

རིམ་པར་མི་གདའ། བསྔོ་བ་སེམས་བསྐྱེད་མ་དྲན་ཞིང་ཟས་གོས་གཅིག་པུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཚེ་དུ་ཞབས་ཏོག་བྱས་ན་ཕྱི་རིམ་པར་འོང་གསུངས།། །།བླ་མ་ལ་ཆ་རྐྱེན་
དངོས་པོ་འབུལ་རྒྱུ་ཡོད་ན། བསྔོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གནད་དུ་འགྲོ་སླ་ཞིང་། ལུས་ངག་གི་ཞབས་ཏོག་བྱས་པ་ལ་བསྔོ་བ་སེམས་བསྐྱེད་གནད་དུ་འགྲོ་དཀའ་བར་འདུག་པའི་
རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཡིན། རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་རང་ཉིད་ལ་འཕངས་པར་ཡོད་པ་དེ། འབུལ་བ་སྙིང་ཐག་ཤིན་ཏུ་བསྣུས་ནས་བསྔོས་ན་གནད་
དུ་སོང་བ་ཡིན། ཞབས་ཏོག་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བླ་མ་མཉེས་པའི་ཕྱིན་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་དགའ་སྙམ་ན་བསྔོ་བ་སེམས་བསྐྱེད་གནད་དུ་མི་འགྲོ་བའི་དོན་མེད་དེ། དེ་
ལྟ་བུ་ཡིད་ཆེས་མ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས།། །།སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་ཕྱིན་ལས་མི་ཆུང་ཆེར་འགྲོ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགའ་ཞིག་ཡུན་རིང་དུ་སངས་

ཏ

༄། །མི་རྒྱ་བའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་པའི་རྒྱུ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ཇོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ང་འདི་ལ་དཔལ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འབྱུ། ས་བཅུ་ཡོད་རི་ང་ལ་ཞེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་མི་གླེ་གསུངས།། ། །རང་ལ་ནད་ཡོག་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་བསྒོམ་པ་ལ་བླ་མའི་སྐུའི་རིམ་འགྲོར་བསྔོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྔོས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཞུས་པས། འདི་ལ་ནད་མ་སོས་པ་དང་། སོས་པ་ཙམ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་འབྱེད་པ་དང་གསུམ་ཡིན། དངོས་གཞི་དམིགས་པ་བསྒོམ་པ་འདྲ་བ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱུས་པས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཁ་བྱེ་བ་ཡིན། ཇོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་དངོས་གཞི་སབ་སོབ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་ཡོད། ང་འབྲུ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་ལ་ཐུགས་སྙིས་ཆེ་བ་ཡིན། དེས་ན་ལྷ་ལྡན་གྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་དམིགས་པ་བསྒོམ་པས་བླ་མའི་སྐུའི་རིམ་འགྲོར་འགྲོ་ཞིང་ནད་སོས་

པ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཁ་བྱེ་ནས་འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་འགྲོ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་དེ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་གསུངས།། །།དུས་གསུམ་སངས་
རྒྱས་ཀུན་མཆོད་པས། བླ་མའི་བ་སྤུ་གཅིག་མཆོད་དཀའ་གསུང་བར་འདུག་པས། བླ་མ་ལ་བཞེས་པ་ཞིག་འདྲེན་རྒྱུ་ཡོད་ན་བླ་མས་གསོལ་བ་དང་། བླ་མ་ལ་གྲོགས་པོ་
གཅེས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་གཞན་སྟེར་རྒྱུ་ཡང་མེད། དེ་ཉིད་བྱིན་ན་བླ་མའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པར་འདུག་ན། དེ་གཉིས་གང་ཟབ་ཞུས་པས། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་
མཆོད་པས་བླ་མའི་བ་སྤུ་ཙིག་མཆོད་དཀའ་གསུང་བ་དེ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། མཆོད་པ་དེ་བླ་མ་གང་མཉེས་པར་བྱེད་པ་མཆོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་བླ་མ་མཉེས་བྱེད་གང་ཡིན་
བྱ། མི་མཉེས་དེ་ཀུན་སྤང་བར་ནི། །དེ་དག་དེ་ལ་བསླབ་པར་བྱ། །གསུངས་པས་བླ་མ་ལ་བཞེས་པ་ཞིག་འདྲེན་རྒྱུ་ཡོད་ན། བླ་མའི་མགྲོན་གཅེས་པ་དེ་ལ་གནང་བར་བཞེད་

༄༅། །པ་ལ། ཅེས་ཀྱང་གསོལ་བར་ཞུས་པས་མི་མཉེས་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་བས། བླ་མའི་མགྲོན་ལ་བྱིན་ན་བླ་མའི་ཐུགས་མཉེས་ཤིང་ཐུགས་དགོངས་
རྫོགས་པར་འདུག་ན་བླ་མ་མཉེས། མཆོད་པ་ཡིན་པས་དེ་རང་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་གསུང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པའི་ལྟ་བར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་
གསུངས་པ་དེ་དེ་ལྟར་ལགས་སམ་ཞུས་པས། དེ་བོན་ཡིན། ལོག་པའི་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པའི་ལྟ་བར་མ་ཤེས་ན་ལོག་ལྟ་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་འབྱུང་
བའི་བསམ་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་རང་ལོག་ལྟ་ཡིན་གསུངས།། །།རྡོ་རྗེ་གདན་དང་མ་ཡི་མདལ། །གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་ཐོགས་མེད་རྒྱུ། །གསུང་བ་དེ། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་
ངོས་འཛིན་དང་དེ་གཉིས་ལ་རྟགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིག་ཞུ་ཞུས་པས། རྡོ་རྗེ་གདན་རྒྱ་གར་གྱི་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད། རྡོ་རྗེ་གདན་དེ་ཡིན་ན་ཨ་ཙར་ཕྲུ་གུ་བདོག་པ

མང་པོ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཀུན་རྟུགས་དགོས། རང་གི་སེམས་ཉིད་རྡོ་རྗེའི་གདན་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་སེམས་ཉིད་རྡོ་རྗེའི་གདན་དྲུང་ན་ཅེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་དཀའ་
བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་ན་མའི་མངལ་ལ་ཡང་རྟུགས་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་མིན་པ་གང་ལའང་མི་རྟུགས་པ་ཡིན་གསུངས།། །།ཡོན་
བདག་མོ་སློབ་དཔོན་ལ་ཆགས་པས། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་པ་ལ། མོ་ལ་སློབ་དཔོན་འདྲ་བའི་བུ་ཚ་གཙེས་པས། སློབ་དཔོན་ལ་སྐྱུར་པ་བྱུང་བ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་སློབ་
དཔོན་ཨཙྪ་དེ་བས་ལམ་དུ་འགྲིམ་པའི་སྤྲང་དུ་མ་ཧེ་དམར་ཟལ་གྱི་གཟུགས་བྱས་ནས་བཞག་པ་དང་། བ་རྣམས་ལ་བེའུ་མ་ཧེ་འདྲ་བ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་
པས། ཕ་མ་གཉིས་པོའི་ལུས་ལ་ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་མེད་ཅིང་དགའ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་ཞིང་ཟླ་མཚན་གྱི་དུས་ལ་གནས་པ་དང་། བུད་མེད་དེ་སློབ་དཔོན་ལ་ཆགས་པའི་

༄༅། །བསམ་པའི་རང་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་པ་དང་གསུམ་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པས་བུ་སློབ་
དཔོན་འདྲ་བ་བཙས་པ་ཡིན། ཕ་མ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཡང་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་མ་བསགས་ན་དེར་མི་སྐྱེ་སྟེ། མའི་མངལ་རྟགས་གསུངས་པ་འདི་ལ་དགོངས་པ་
ཡིན། དེ་དང་འདྲ། མ་ཧེ་དམར་ཟལ་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཡོད་པ་དང་། བར་དོའི་ཤེས་པ་དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་པ་དང་། བེའུ་མ་ཧེ་འདྲ་བ་སྐྱེས་པ་
ཡིན་གསུང་།། །།དེང་སང་རོ་གཅིག་རྟོགས་པ་ས་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྟོགས་ཚོད་མཉམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲུལ་བསྒྱུར་ལ་སོགས་པ་མི་ནུས་ཤིང་། ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ས་ལྷོངས་དྲུག་པའི་རྟོགས་ཚོད་དང་མཉམ་པ་ལས་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བསྒྱུར་མང་པོ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་

པས། འདི་བསམ་གཏན་བཞི་ཡི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཡིན། ལྷག་མཐོང་རོ་གཅིག་གི་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་རྫོགས་ན་དེ་རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཞི་གནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གོམས་པས་ནམ་མཁའ་སར་བསྒོམས་ནས་དཀྱིལ་ཀྱང་བཅའ་བ་དང་། རྩིག་པ་ནམ་མཁར་བསྒོམས་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་དེ་ཡིན་གསུང་།། །།རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པས། གང་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་། །བྲེ་བ་དང་། གཉིས་ལ་མི་གནས་ན་བལྟས་པས་མི་འགྱུར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཞུ་ཞུས་པས། རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ལ། གང་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་ཞེས་པ་ནི། གྲུབ་པ་མེད་པའི་ངང་ནས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན། དོན་གཉིས་པ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས

༄༅། །ཀྱིས་ཆུ་ལ་མི་བྱིང་བའམ། ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་བསྒྲུབས་ནས་ཐལ་མོ་གདབས་པས་སྒྲ་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའ་ལ་དངོས་པོ་ནི་མེད་སྙམ་ན། ཟད་
པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་བལྟས་པས་བྱུང་བ་མ་ཡིན། རྒྱུ་བསྒྲུབས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ། དེ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པར་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་ལྟར་འབྱུང་གསུངས།། །།ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྔོན་ལ་སྦྱོང་ཞིང་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྱི་ནས་སྦྱོང་བར་གསུངས་པ་ལ། ཇོ་བཙུན་ཆེན་པོས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྔོན་ནས་སྦྱོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས
ལ་བསྒྲིབ་སྟེ། སེམས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལས། སེམས་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་བས་གཞན་དུ་མ་ཚོལ་ཅིག་

གསུངས༔ འོ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་མིན་ཞོར་ལ་སྦྱོང་བ་ཡིན་གསུངས།། །།ཤི་འཕོས་ནས་སྡོམ་པ་གཏོང་མི་
གཏོང་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དང་ཆོས་རྗེའི་བཞེད་ལུགས་བདེ་བཞིག་ཞུ་ཞུས་པས། འཆི་འཕོ་བའི་དུས་སུ་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་འདོད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞལ་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཉེས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་བསྲུངས་ན། རྣམ་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྡོམ་པའི་ངོ་བོ་དེ་མི་གཏོང་། བསམ་པའི་རང་གཟུགས་ཡིན་པའི་
གནད་ཀས་གཞོན་ནུ་རབ་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཉེས་པའི་སྐྱོན་མེད་པས་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པར་མེ་ཏོག་པདྨ་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་དང་བཅས་ཏེ་མངལ་གྱི་དྲི་
མས་མ་གོས་པར་སྐྱེ་བ་སྡོམ་པ་མ་གཏོང་བ་ཡིན་གསུངས།། །།སྡོམ་པ་གསུམ་གནད་གཅིག་པའི་གནད་ཀས་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་སྐྱོན་བྱུང་ན་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་

༄༅། །སྨྲོན་འབྱུང་བ་ལགས་སམ་ཞུས་པས། གཉིས་པོ་ལ་ཡང་སྨྲོན་འབྱུང་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་གནོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་། གསང་སྔགས་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པ་སྤོང་དགོས། བྱང་སེམས་དང་སྤོང་བ་དང་དད་པ་
དང་ལྡན་པའི་སེམས་སྲུན་ཕྱུང་བ་ན་ཛ་ལྟུང་འབྱུང་བ་ཡིན་མོད་གསུངས།། །།དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བར་ཆང་ནི་ཉེས་པ་སུམ་ཅུ་ཛ་དྲུག་དང་ལྡན། ཛ་མཆོག་གིས་ཀྱང་
བླང་བར་མི་བྱའོ་གསུངས་པ། ཧྲས་དེ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པས། ཧྲས་དེ་ཉིད་ལ་དབང་པོ་བསྒྱུར་ནུས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་གསང་སྔགས་སུ་དབང་པོ་སྨྱོས་པ་བཀག་པ་ཡིན། འོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས། དབང་པོ་སྨྱོས་པའི་

ཉེས་པའི་སྐྱོན་བཅོམ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་བསྒྱུར་བ་ཡིན། དེ་འདུལ་བར་བཀག་པའི་སྐབས་མེད་གསུངས།། །།བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་གཞི་སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་བར་གཅིག ཀྱད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཞུས་པས། བྱམས་པ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པས་བཀྲ་ཤིས་དང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། བྱེད་ལས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱེད། སྙིང་རྗེ་རྩུབ་པ་ཡིན། བྱེད་ལས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་བྱེད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རང་གཞན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས། གཉིས་སྦྱོར་བ་དང་བྲལ་བ་ཐུན་མོང་ཡིན། ཀྱད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ལས་མ་འདྲེས་པར་བསགས་པས་གང་ཡིན་ཡང་ལྷ་ལྡན་གྱིས་གནད་དུ་བསྟུན་ན་རང་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་སྐྱིད་བསྒྲུབས་པས་ཆོག་པ་ཡིན་གསུངས།། །།འཐོབ་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་

༄༅། །དགོས་པ་ལ་སྦྱངས་པ་ཞན་པས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མ་གནས་ན་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་འཕོ་ནུས་སམ་ཞུས་པས། སྤྱིར་འཕོ་བ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། འཆི་ཁར་
གསལ་བ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་བླ་མས་གང་བསྟན་པའི་དམིགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གནད་དུ་སོང་བ་དང་། དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ད་ལྟར་ཡུལ་དམན་པ་ལ་མ་
ཆགས་པ་དང་། བླ་མ་བསྒོམ་པ་གནད་དུ་སོང་བའི་གོམས་པའི་སྟོབས་ཡོད་ན་འཆི་ཀར་འཕོ་བ་སྒོམ་པ་ལ་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཚོགས་མེད་དེ། གོམས་པའི་སྟོབས་གང་ཆེ་བའི་
ཕྱོགས་སུ་འཕོ་བས་འཆི་ཀར་འཕོ་བ་གསལ་བར་འདོད་ན་ད་ལྟའི་དུས་སུ་འབད་པ་ཆེན་པོ་དགོས་པ་ཡིན། རྩེ་གཅིག་ཏུ་མ་གནས་ན་འཕོ་མི་ནུས། ལུས་བཅོས་ཏེ་འཕོ་བ་འདི་
གནད་ཟབ་པས་དུད་འགྲོ་འཆི་བ་མཐོང་ན་ཡང་ལུས་བཅོས་ཏེ་འབྲུལ་འཁོར་སེ་རྡེའི་ཉལ་སྟབས་བྱས་ན་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས།། །།ཡན་ལག་བདུན་

པའི་སྐབས་སུ་སྲོག་གསུམ་གཏོང་བའི་མཆོད་པ་གསུངས་པའི་སྲོག་གསུམ་པོ་གང་ལགས་ཞུས་པས། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་སྲོག ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་སྡུག་བསྔལ་
སྲོག ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་འཆིང་བའི་སྲོག་དང་གསུམ་ཡིན་གསུངས།། ||སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་
འདུག་ལ། ཁྱད་པར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མཛད་པ་བཞེད་པར་འདུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། སྨོན་པ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པ་རྒྱུ་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། སངས་རྒྱས་
ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སྐུ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་འོང་བ་ཡིན་གསུངས།། ||བྱམས་པའི་བསྙེན་སྒྲུབ་ལས་སྦྱོར་འདི་ལྟར་ཡིན་བྱ་བ་ཞིག་ཞུ་ཞུས་
པས། བྱམས་པ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་ལས། ཤེས་པ་བྱམས་ལྷང་ངེ་བ་སྐྱེ་བ་བསྙེན་པ། བྱམས་པའི་ཤུགས་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་

༄༅། །པ། ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནམ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དབང་བྱས་པ་ལས་སྦྱོར་ཡིན་
གསུངས།། །ཕྱི་ཡུལ་དང་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ན། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། རྫའི་རོ་ལ་ཆགས་ཞེན་དང་
བྲལ་ན། བྲལ་འབྲས་ཧེ་ལྷར་མཆི་བ་ལ་སོགས་བཞི་པོ་ངོས་འཛིན་ཞུས་པས། ནང་སེམས་ཅན་མི་མོ་ནུ་མ་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ན། ལྷའི་བུ་མོ་སྣན་གདུབ་འཁོར་ཅན་
གྱིས་ཞབས་ཏོག་བྱེད། ལྷའི་བུ་མོ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ན། དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་འབྲིང་དང་ཞབས་ཏོག་བྱེད། དེ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ན་ཡུམ་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་མའི་ཡེ་ཤེས་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་གནས། རྫའི་རོ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ན། དངོས་པོ་འདུ་བ་འདོད་པ་མེད་ཀྱང་ལག་ཏུ་འོང་བ་བྲལ་འབྲས། མ་ཆགས་པའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྒྱུ་འབྲས་བསྒྲུབས་པས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། ལྷ་རྫས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཡོད་པ་ལ་སོགས་མཁའ་འགྲོ་མས་སྤྱོད་བཏབ་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་ན་དབང་གི་
འབྲས་བུ། རྒྱུ་སོང་གི་འབྲས་བུ་བསླུ་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་གསུངས།། །།གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་ཁྱད་གང་ལགས་ཞུས་པས། སློབ་དཔོན་
པདྨ་ཡན་ཆད་ཞེ་སྡང་འདུལ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པར་མཛད་པ་རྙིང་མ། རྗེ་མར་པ་ཕྱིན་ཆད་འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་ནས་འདུལ་བ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་གསར་
མ་ཡིན་གསུངས།། །།ལྟ་བ་རྗེན་ཐུབ་ཅིག་ཡོད་ན་དབེན་པ་བསྟེན་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞུས་པས། སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཁྱད་མེད་ཀྱང་དབེན་པ་བསྟེན་དགོས་
གསུངས།། །།རྗེ་ཕག་མོ་གྲུ་པ་བླ་མ་གོང་མ་གང་ནས་ཀྱང་གདམས་ངག་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཙམ་ལགས་ཞུས་པས། ཁོ་བོ་དབེན་པ་བསྟེན་ཡུན་རིང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་

༄༅། །ཡིན་གསུངས་པས་དབེན་པ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་གསུངས།། །།ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ཡི་དམ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་རྟོགས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་ཡི་དམ་བསྒོམ་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་ཞུས་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་བསྒོམ་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་
ཡིན། ལྷ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ཡིན་གསུངས།། །།འོག་མིན་གྱི་ངོ་སྤྲོད་ཅིག་ཞུ་ཞུས་པས། འོག་མིན་ལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་གཙང་མ་རིས་
ཀྱི་འོག་མིན་ནི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད། གཞན་འོག་མིན་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞ་ལྐུག་གི་གནས་ཡོད་དེ། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་མདོ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་
པ་ཞུས་པ་དང་། དེར་ཉན་རང་དང་མ་འདྲེས་པའི་གནས་ཞིག་ཡོད་པར་གདའ། གཉིས་པ་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པའི་བཞེད་ཀྱིས་སྤྱི་གཙུག་ཚངས་པའི་བུ་ག་ལ་ཟེར། གསུམ་པ་རྗེ་

རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། བབས་སམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་འོག་མིན་ཕཎའ་མ་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་གཉིས་སམ། འཁོར་འདས་གཉིས། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དམ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཟེར་ཏེ། དེ་སྟོན་པ་དེ་ལྷ་བུ། འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་དྲིས་པས། དེ་དག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་གནས་དེར་ཆོས་སྐུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་
ཡིན་གསུངས།། ༎སྐྱེ་འགག་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཡི། །སེམས་ཀྱི་གཞིས་ལ་བསྒྱུར་དུ་མེད། །གསུངས་པ་དེ། རྟོག་པ་ཕོལ་གྱིས་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཀྱི་གཞིས་
དེ་གར་ངོས་འཛིན་ཞུས་པས། རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་དེ་རང་རྟག་ཆད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་གསུངས།། ༎སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སྟོང་ཉིད་

ང ཀློ་ཆེ། སྙིང་ཐིག ༢༧༣

༄༅། །ང་འཛུག་པ། དེ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གནས་པར་གོ་བ་དེས་ལམ་དང་རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་སྦྱར་བ་ཞིག་ཞུ་ཞུས་པས། འདི་གཞིས་ཀྱི་གནས་པ་
ཡིན། རྒྱུ་འབྲས་སྟོང་ཉིད་དུ་གོ་སླ་བ་ཡིན། རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གོ་བས་ལས་མི་བསོག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕུགས་སུ་ཡང་འདི་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་ཉི་ཚེ་
བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། འདིའི་སྐབས་སུ་མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་བླ་མས་མ་ཟིན་ན་ནག་པོ་ཁ་འབྱམ་དུ་འགྲོ་དོགས་ཡོད་པས། སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་འདི་གོན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
གཅེས་སྤྲས་སུ་མི་བྱེད་ཁ་མེད་ཡིན། འདི་རོ་གཅིག་གི་རྟོགས་པ་ཡིན། འདིའི་དུས་སུ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འཕྲིག་ཚུད་པའམ་གོ་བའི་འགོ་ཙམ་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པས་སྐྱོན་འདག་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་ནས་ཤེས་བྱ་ཤ་མོང་གི་སྐྱུལ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཅིང་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསྒོམ་རོ་གཅིག་གི་ངང་ 553

ལ་འབྱམས་གྱུར་ན། །ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་ལ་དར་ཆེན་འཕྱར། །དགོས་འདོད་ཀུན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྱུང་། །གསུངས།། ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་གཉིས་
ཀྱིས་གཅིག་གིས་བླ་མ་དམ་པ་ལ་དངོས་པོའི་ཚོགས་བསོག་པ་དང་། གཅིག་གིས་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཞིང་བསམ་དངོས་གསུམ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་དུས་
གནད་དེ་ལས་མ་ཡོལ་བར་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པ་གཉིས་གང་མྱུར་ཞུས་པས། དེ་ཁྱད་ཡོད། ཞིང་བསམ་དངོས་གསུམ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པ་དེ་མྱུར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་
རྡོ་བསྐྱུར་བ་དང་འདྲ། ང་འབྱུ་སྟོན་ཐུབ་གླིང་ན་ཡོད་པའི་དུས་སུ་དགེ་སྦྱོར་ལ་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱུང་བས་འདི་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་གང་ལྟར་
འདོད་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་ཚོག་པར་འདུག་སྙམ་པ་འོང་བར་འདུག་སྙམ་ནས་དེ་ཉིད་དུ་ཞེ་འདོད་ཅིག་བསྒྲུབས་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱུང་གསུང་།། ། །སྨོན་ལམ་གྱི་རྟོགས་

༄༅། །ཕས་མཚམས་སྦྱོར་ནས་ཆོའི་དུས་བྱས་ན་རོ་གཅིག་བསྒོམ་མེད་དུ་ན་འཕོ་ནུས་སམ་མི་ནུས་ཞུས་པས། བར་དོ་དང་པོའི་འོད་གསལ་ངོས་ཟིན་ན་
སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་ན་རོ་གཅིག་དུ་ན་འཕོ། རོ་གཅིག་ཡིན་ན་སྒོམ་མེད་དུ་ན་འཕོ། དེས་ན་དེ་རང་སང་གི་དུས་སུ་སྤྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་བསྲིང་བ་གལ་ཆེ། འདི་ལ་བསྒོམ་ནུས་ན་བར་
དོའི་ཁྲིད་དེ་ཟབ་པ་ཡིན་གསུངས།། །།སྣང་བ་རང་སེམས་སྐད་ཅིག་མའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པ་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་གི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལྷ་འདྲེ་ཇི་ལྟར་
ངོས་འཛིན་ཞུས་པས། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་བོ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཤེས་རྒྱུད་ལ། བཟང་རྟོག་ངན་རྟོག་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གྲུབ་པའི་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལྷ་འདྲེ་གཉིས་ཡིན། བཟང་པོའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལྷ། ངན་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འདྲེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཐུན་པ་ལས་

ཁ་ད་བྱེད་པའི་དུས་སུ་གཉིས་ཀ་འདྲེར་མ་སོང་བ་གལ་ཆེ། འདི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཟབ་པས་མཐུན་པར་མ་ནུས་ནའང་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུགས་པ་ཞིག་དགོས། ངེད་རང་རྣམས་
ཀྱང་། གྲོགས་པོའི་ཡོན་བདག་གི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འདྲེར་མ་སོང་བ་ཙམ་རེ་བསླབ་པར་ཞུ། ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་གལ་ཆེ་གསུང་། རབ་འབྱམས་ཕྱོགས་བཅུར་ཞིང་ཁམས་རྒྱལ་
བ་ཡི། །སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་བདག་ཅག་གྱུར་ནས་ཀྱང་ནི། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་དམ་ཆོས་གཏེར་མཛོད་ལ། །མི་བརྗེད་གཟུངས་ཐོབ་གསང་བའི་མཛོད་འཛིན་ཤོག །དྲི་མེད་ཐེག་ཆེན་
གསུང་གི་མཛོད། །མ་རིག་མུན་སེལ་བླ་མའི་གསུང་། །ཟབ་མོ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ལས། །བྱུང་བའི་དགེ་བ་དྲི་མེད་དེས། །བདག་སོགས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཀུན། །ཐུབ་པའི་
རྒྱལ་ས་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཞིང་འབྲུལ་ལ་སོགས་བྱུང་གྱུར་ན། །བླ་མ་མཁའ་འགྲོས་བཟོད་པར་གསོལ།། །།ཞུ་ལན་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་གཅེས་པའི་སྙིང་པོ་མ་རིག་མུན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ།། །།

༄༅། །༡༧༩༽ ༄། །སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་གདམས་ངག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འདྲ།། རྡོ་རྗེ་འཆང་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་བླ་མ་དང་། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་མངའ་བའི། །
འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། །བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །སེམས་ཅན་བློ་ཡི་མུན་སེལ་ཅིང་། །དད་ལྡན་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་
པའི་ཕྱིར། །གདམས་ངག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འདྲ་བྲི། །དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ལྟ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། །འཁྲུལ་པའི་ཕུ་ཐག་གཅོད་པ་དང་། །རང་སེམས་སྐྱོང་དུ་
ཞུག་པའོ། །དང་པོ་ལྟ་བ་བསྟན་པ་ནི། །དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་ཆེན་པོ་ཡིས། །རྒྱུ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་། །རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་བཤད། །དངོས་པོའི་གནས་
ལུགས་ལམ་དང་ནི། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལྟ་བ་སྟེ། །འོད་གསལ་དང་ནི་ཟུང་འཇུག་གོ། །སེམས་ལ་མ་གྲུབ་མ་འགགས་གཉིས། །མ་

གྲུབ་རྣམ་དག་འོད་གསལ་ལ། །མ་འགགས་ལྷུན་གྲུབ་ཟུང་འཇུག་གོ། །གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡི། །གཉེན་པོར་ལྷ་བ་འོད་གསལ་བསྟན། །ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ
ཡི༑ །གཉེན་པོར་ལྷ་བ་ཟུང་འཇུག་བསྟན། །རྣམ་རྟོག་འོད་གསལ་འདོད་ལུགས་ནི། །འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས། །སེམས་གདོད་ནས་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། །
གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །ཡེ་ནས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། །གདོད་ནས་དག་དང་ངོ་བོས་དག །རིགས་ཀྱི་དག་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །བསམ་བརྗོད་ཐ་དད་མཐའ་
དང་བྲལ། །རྒྱུན་ཆད་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས། །སྐྱེ་འགག་གནས་པ་གསུམ་དང་བྲལ། །ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་དངོས་མ་གྲུབ། །འགྲོ་འོང་མེད་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད། །རང་བྱུང་བདེ་
ཆེན་ཟག་པ་མེད། །དེ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །འདི་ལྟར་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འདི། །རང་སེམས་བག་ཆགས་འཁྲུལ་སྣང་སྟེ། །ཕྱི་རོལ་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད། །

༄༅། །དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་མིག་ནད་ཀྱིས། །ནམ་མཁའི་སྐྲ་ཤད་ཇི་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། །ཕྱི་རོལ་དོན་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་ཡིན། །བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་དཀྲུགས་པས། །སྣང་བའི་འཁྲུལ་པ་དོན་ལྟར་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་རང་སྣང་ཡིན། །སེམས་ཡེ་ནས་རང་བྱུང་ཆོས་སྐུ་ཡིན། །དེ་ཡང་སཾ་པུ་ཊ་ལས་ནི། །རང་བྱུང་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་སོ་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས། རང་དང་རང་གི་རྟོགས་པ་ལས། །སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་སེམས་ཅན་ནི། ཅིས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་སོང་དང་། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་རྣམས་དང་། །ཞབ་ལམ་སྲིན་བུ་ལ་སོགས་པ། །རྟག་ཏུ་རིན་ཆེན་བདེ་བ་ཅན། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་གང་དུ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་གང་དུ་རྙེད་མི་འགྱུར། །སེམས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན། །

སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་བསྟན་དུ་མེད། །ཅེས་སོ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་སྤངས་ནས། །ཆོས་བདག་མེད་པ་
མཉམ་གནས་པས། །རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཅེས་སོ་རྡོ་རྗེའི་གུར་ལས་ཀྱང་། །འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཐོག་མ་ཐ་
མ་རྟོགས་ལས་གྲོལ། །ཅེས་སོ། །སློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། །གདོད་ནས་དག་པའི་ནམ་མཁའ་རིན་ཆེན་ལ། །བལྟས་ཤིང་བལྟས་པས་མཐོང་བ་འགག་པར་
འགྱུར། །ཡང་གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་ནམ་མཁའ་ཡིན་པ་ལ། །དེ་རིང་དཔལ་ལྡན་མགོན་པོ་བླ་མས་བསྟན་ཏེ་རྟོགས། །ཡང་སེམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པས་ན། །དེ་ཉིད་དྲི་
མེད་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ངོ་། །ཅེས་སོ་དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སོ།། །།ཉམས་ལེན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། མ་བཅོས་རྣལ་མ་རང་སོ་ལ། །ཤེས་པ་གློད་ལ་བཅངས་

༄༅། །ཀྱིས་ཞོག །སྣང་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ། །ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །བག་ཆགས་རྣམ་རྟོག་ན་བུན་བཞིན། །རང་གི་ལག་པས་རྗེས་མ་
གཅོད༔ ཧྲན་རིག་འབྲུལ་སྣང་རྗེས་མ་གཅོད། །མཁའ་ལ་གློག་འགྱུ་རང་ལོག་ལྟར། །རང་སར་བཞག་པས་རང་སར་གྲོལ། །ཆུ་རླབས་རློག་མ་བཞག་ན་དྭངས། །སེམས་
རང་སར་བཞག་ན་རྣམ་རྟོག་དྭངས། །ཧྲན་པས་ཟིན་པ་ཤེལ་ཏུ་གཅེས། །རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གོམས་པར་བྱ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་གུར་ལས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་འོད་གསལ་
ལ༔ གང་གིས་གོམས་པ་དེ་ལས་གཞན། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་མཉམ་པར་འགྱུར། །ཅེས་སོ་སོ་ཐུབ་ལས་ཀྱང་། །རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་ཉིད། །འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཚོར་ལྟུང་བྱེད་ཡིན། །མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ན། །མཁའ་བཞིན་བྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། གསང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྟོང་ཉིད་

བསྒོམས་པས་གྲོལ་འགྱུར་གྱིས། །བསྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དོ་ཧ་ལས་ཀྱང་། བདེ་ཆེན་གཟའ་གཏད་བྲལ་བ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུར་བསྒོམ། །ཞེས་སོ། །ལམ་གྱི་
རིམ་པའོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། ལྟ་བ་འོད་གསལ་རྟོགས་གྱུར་ནས། །ལམ་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོ་མངོན་དུ་གྱུར། །ཚེ་འདིར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །ལུས་
རྒྱ་བཅིངས་གདབ་དག་དང་བྲལ། །འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་རང་ས་ཟིན། ༑ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ། །འོད་གསལ་ཆེན་པོར་རོ་གཅིག་འགྱུར། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེ་
བ་མེད། །ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དབང་ཐོབ་པའོ། །དབང་པོ་འབྲིང་གི་གང་ཟག་གིས། །ཚེ་འདིར་འོད་གསལ་གོམས་གྱུར་པས། །རྣམ་སྨིན་ལུས་རྒྱ་གྲོལ་བ་དང་། །བར་དོ་
སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ། །འོད་གསལ་གཉིས་པོ་འཕྲད་ནས་ཀྱང་། །བདེ་ཆེན་ཆོས་སྐུར་རང་ས་ཟིན། །རང་སྣང་རྗེས་གདབ་ཀུན་ལས་འདས། །སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ཐུགས་རྗེ་

༄༅། །ཡིས། །གཞན་སྣང་གཟུགས་སྐུ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་འབྲས་བུ་ཙམ། །དོན་དམ་ པར་སྐུ་གསུམ་མཐའ་ལས་འདས། །གདོད་མ་
ཉིད་ནས་བདེ་ཆེན་ཀློང་། །ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་གསལ་གྱི་འདོད་ལུགས་སོ། །ཡང་ལྟ་བ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི། །ལྷུན་གྲུབ་ཟུང་འཇུག་གི་འདོད་ལུགས་
ནི༔ དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་གསུམ་ལས། སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ནི། ངོ་བོ་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་གསུམ། །རང་
བཞིན་སྟོང་པ་སྤྲོས་བྲལ་ལ། །མཚན་ཉིད་མ་འགགས་ཅིར་ཡང་སྣང་། །ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག །དེ་ཡང་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་
འདས༔ རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སངས་ནས་ནི། །གང་ཞུང་དངོས་པོ་གཅིག་གྱུར་པ། །ཟུང་འཇུག་ཅེས་ནི་དེ་ལ་བཤད། །ཅེས་སོ། །འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་སྟེ། །

སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག །དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་ཟུང་དུ་འཇུག །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འཇུག །དེ་བཞིན་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་ཀུན། །གདོད་ནས་དབྱེར་མེད་ཟུང་
འཇུག་སྟེ། །དཔེར་ན་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ནི། །སྣང་བ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་པ་མེད། །སྟོང་པ་ལས་གཞན་པའི་སྣང་བ་མེད། །དབྱེར་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག་པའོ། །སྣང་བ་སྟོང་
པར་འགལ་བ་དང་། །སྟོང་ན་སྣང་བར་འགལ་སྙམ་ན། །དེ་ཡང་འགལ་འདུའི་སྐྱོན་མེད་དེ། །སྣང་བའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། །སྟོང་པའི་ངོ་བོ་སྣང་བ་ཉིད། །འགལ་
འདུའི་སྐྱོན་མེད་ཟུང་འཇུག་གོ། །སྣང་བའི་ཆ་ནས་མ་བྲལ་བ། །སྟོང་པའི་ཆ་ནས་མི་ལྡན་པ། །མ་བྲལ་མི་ལྡན་ཟུང་དུ་འཇུག །མ་འགགས་ཕྱོགས་ནས་སྣང་བ་ལ། །མ་གྲུབ
ཕྱོགས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད། །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད། །སྣང་བ་གཟུགས་ཤར་ངོས་ཟིན་ཚེ། །མ་རིག་སྣང་བ་ལོག་ཆོས་ཅན། །ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་ཆོས་ཉིད་གཉིས། །ངོ་བོ

564

༄༅། །གཅིག་ལ་ཚུལ་ཐ་དད། །དེ་ཡང་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས། འཁོར་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་པ་ཉིད། །འཁོར་བ་སྤངས་ནས་ལོགས་སུ་ནི། །མྱ་ངན་
འདས་པ་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཟུང་འཇུག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །འཁོར་བའི་ཕྱོགས་ནས་མ་བྲལ་བ། །མྱང་འདས་ཕྱོགས་ནས་མི་ལྡན་པ། །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་
ཚུལ་ཐ་དད། །འགལ་འདུའི་སྐྱོན་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག །ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་མ་བྲལ་བ། །ཤེས་རབ་ཕྱོགས་ནས་མི་ལྡན་པ། །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཚུལ་ཐ་དད། །འགལ་འདུའི་
སྐྱོན་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག །ཀུན་རྫོབ་ཕྱོགས་ནས་མ་བྲལ་བ། །དོན་དམ་ཕྱོགས་ནས་མི་ལྡན་ཏེ། །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཚུལ་ཐ་དད། །འགལ་འདུའི་སྐྱོན་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག །དེ་བཞིན་
གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་ཀུན། །ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་ངོ་བོ་དེ། །གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྡོང་པ་ལྟ་བུ་མིན། །གཅིག་གཉིས་སུ་བགོས་པ་ལྟ་བུ་མིན། །

གཅིག་རེ་མོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མིན། །ཕྱོགས་གཅིག་ཡོད་ཕྱོགས་མེད་ལྟ་བུ་མིན། །སྣང་སྟོང་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་མིན། །སྣང་བའི་ཆ་ནས་གཞན་ན་ཡོད། །སྟོང་པའི་ཆ་ནས་གཞན་ན་མེད། །དེ་ཞེས་བརྗོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཏེ། །མཐར་ཐུག་ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས། །རྣམ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་དང་། །འཁོར་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས། །ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ།. །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་རང་བཞིན་ཅན། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །ཅེས་སོ། ། སློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེའི་ཞལ་སྔ་ནས། གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྦྱོར་བར་ཤེས་པ་དེས། །འཁོར་བར་མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་མི་གནས། །ཞེས་སོ། །ཡང་གཉིས་མེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གནས། །ཅེས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་དོ། །ཅེས་སོ། །ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས་

ཀ

༄༅། །ཀུན། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་ཀུང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀུང་གཟུགས་
གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གནས་ལུགས་ལྟ་བའི་ཟུང་འཇུག་གོ། །ཉམས་ལེན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། བུམ་དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་པོ་
དབྱེར་མེད་བསྒོམ། །སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཉམས་སྐྱོང་འཆར། །གསང་དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །རླུང་དང་འོད་གསལ་དབྱེར་མེད་བསྒོམ། །གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་
ཉམས་སྐྱོང་འཆར། །དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །ལམ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་བསྒོམ། །བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཉམས་སྐྱོང་འཆར། །བཞི་པ་ཚིག་
དབང་ཐོབ་པ་ཡིས། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་བསྒོམ། །རིག་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཉམས་སྐྱོང་འཆར། །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ། མཚན་ཉིད་སྣ་

ཚོགས་སྣང་སྟོང་ཡིན། །ངོ་བོ་གསལ་བས་གསལ་སྟོང་ཡིན། །རང་བཞིན་སྟོང་པས་རིག་སྟོང་ཡིན། །དབྱེར་མེད་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གོ། །ཟུང་འཇུག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ
ཡིས༔ ཀཱ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་རང་སར་གྲོལ། །རེ་དོགས་གཉིས་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག །དགག་སྒྲུབ་གཉིས་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག །ཡུལ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག །བདེ་སྡུག
གཉིས་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག །བདག་གཞན་གཉིས་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག །རེ་དོགས་མེད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། །དགག་པ་མེད་ཅིང་བསྒྲུབ་པ་མེད། །ཡུལ་ཤེས་བདེ་སྡུག་གཉིས
འཛིན་བྲལ། །དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་བདེ་མཆོག་ལས། །འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཅོམ་ལྡན་འདས། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །ཟུང་འཇུག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ
ཕྱིན་པར་གསལ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལམ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པའོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། ལྷ་སྒོམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིས། །འབྲས་བུ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ནི། །

ང

༄༅། །ཆོས་སྐུ་སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་དང་། །གཟུགས་སྐུ་མཚན་དཔེ་འབར་བ་གཉིས། །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྒྱལ་ཐ་དད། །དབྱེར་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། །
ཞེས་བྱ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པ་དང་། །གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་གཉིས། །མ་བྲལ་མི་ལྡན་ཟུང་དུ་འཇུག །དབྱིངས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མི་གནོད། །ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དབྱིངས་ཀྱིས་
ཁྱབ༔ ༔རགལ་འདུའི་སྒྲོན་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག །རང་སྣང་མཐའ་བརྒྱད་བྲལ་བ་དང་། །གཞན་སྣང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས། །ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པར། །ལྷུན་གྲུབ
ཟུང་འཇུག་ཆེན་པོ་ཡིན། །དེ་ཡང་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས། །ང་ལས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་། །ང་ཡིས་འདི་ཀུན་ཁྱབ་པ་སྟེ། །འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་གཞན་མ་མཐོང་། །
ཞེས་སོ། །ཡང་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཅི་ཡངས་ལེར་མཁྱེན། །ཞེས་སོ། །ལས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས། །སྤྲོས་བཅས་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །སྤྲོས་པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །

མཚན་མ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག །ཅེས་སོ། །གཞུང་འབུམ་པ་ལས་ཀྱང་། སྙིང་རྗེས་མྱ་ངན་འདས་མི་གནས། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་འཁོར་བ་
མིན༔ ༈མཐར་གཉིས་རྣམ་པར་དོར་ནས་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག །ཅེས་སོ། །གསང་བ་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོར་ལྟ་བ་རབ་སྤངས་ཏེ། །
སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྤྲོར་ཞེས་པའི། །ཐུགས་པས་ཟུང་འཇུག་ནོར་བུ་ལྟར། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་བླ་མེད་བསྒོམས། །ཞེས་སོ། །བཤད་པའི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། གསང་སྔགས་
ལྟ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ལོངས་སྐུའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབས་པས་འགྲུབ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རབ་གནས་ཏེ། །སྤྲུལ་སྐུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འགྲོ་དོན་མཛད། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རབས་རྣལ་འབྱོར་
པས༔ ༈ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །གང་ཟག་བློ་ཡི་འཇུག་ཕྱོགས་ཀྱིས། །ལྟ་བ་འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་

༄༅། །གཉིས། །གང་ཟག་བློ་ཡི་རིགས་ལས་གསུངས། །སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་ཐེག་པར་གཅིག །མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་གཅིག །
གང་ལྟར་བརྟགས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། །རང་རེའི་མོས་པ་ཐ་དད་ཡིན། །ལྟ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །སེམས་འཁྲུལ་པའི་ཕུ་ཐག་གཅད་པ་ནི། འཁོར་འདས་གཉིས་
སུ་མ་བྱུང་བའི། །དང་པོའི་སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་གནས། །འཁྲུལ་ནས་འཁོར་བ་ཇི་ལྟར་བྱུང་། །རྟོགས་ནས་མྱང་འདས་ཇི་ལྟར་བྱུང་། །འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མ་བྱུང་བའི། །
ཐོག་མའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ནི། །བྲལ་པ་མེད་པའི་རང་བྱུང་སྟེ། །གཉུག་མ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་ནི། །དེ་ལ་འཁྲུལ་ལུགས་རྣམ་ལྔ་སྟེ། །གཞི་ཅི་ལས་འཁྲུལ་ན་གཉུག་མ་
ལ། །རྒྱུ་གང་གིས་བྱས་ན་མ་རིག་པས། །རྐྱེན་གང་གིས་བྱས་ན་ཡིད་གཉིས་ཀྱིས། །དཔེ་ནི་རྨི་ལམ་དག་དང་འདྲ། །འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་དྲུག་གོ། །སེམས་གཉུག

མ་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་ལས། །རྒྱུ་མ་རིག་རྣམ་གཉིས་འབྱུང་ཚུལ་ནི། །སེམས་ཉིད་ཆོས་ཉིད་འདྲེས་པ་དེ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །དེ་ཉིད་སྣང་ལ་མ་ངེས་
པས། །རང་ངོ་རང་གིས་མ་ཤེས་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པའོ། །གསལ་བ་དང་འཛིན་ཤེས་པ་ཡིས། །ཤེས་པ་རང་རིག་ང་རྫུ་བཟུང་། །ཡུལ་རང་སྣང་དག་ལ་
གཞན་དུ་བཟུང་། །རྟོགས་བྱེད་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བས། །ཆོས་ཉིད་དོན་དེ་མ་རྟོགས་པས། །ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པའོ། །རྐྱེན་གང་གིས་བྱས་ན་གཙུག་མའི་ཡིད། །
ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ། །ཁ་ནང་བལྟས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད། །ཀུན་གཞི་གཙུག་མའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་གཉིས། །ཡིད་གཉིས་ཀྱིས་ནི་
དབྱེན་བཅུག་ནས། །འཕྲད་ཅིང་ཉེ་རུ་མ་བཅུག་གོ། །ཉོན་མོངས་ཡིད་ཀྱིས་ཁ་ནང་བལྟས། །གཙུག་མ་ང་མེད་ང་རྫུ་བཟུང་། །སྒོ་ལྔ་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་ལ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས

༄༅། །མཚན་མར་བཟུང་། །ཡུལ་ཤེས་གཉིས་སུ་བཟུང་བ་ཡིས། །ཆགས་སྡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བསགས། །དེ་ནི་སྲིད་གྱི་ཁ་ཆུ་རམ། །རྨི་ལམ་
དག་གི་ཡུལ་བཞིན་དུ། །རང་གིས་རང་ཉིད་འཆིང་བར་འགྱུར། །འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་སྟེ། །མཐར་ཐུག་ངན་སོང་རྣམ་པ་གསུམ། །མ་རིག་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གཉིས་
པོ། །ངོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གཅིག །ལྡོག་བྱས་ཀྱིས་ནི་ཐ་དད་སྟེ། །མ་རིག་འཁྲུལ་པར་སྣང་ཙམ་ན། །རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་གསལ་ལ། །ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཙམ་
ན། །མ་རིག་འཁྲུལ་པ་མི་གནས་པས། །དེ་གཉིས་རྒྱལ་ནི་ཐ་དད་ཡིན། །ཡང་མ་རིག་འཁྲུལ་པ་སྣང་དུས་སུ། །ཡེ་ཤེས་གང་ཡང་སོང་བ་མེད། །ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཙམ་
ན། །མ་རིག་འཁྲུལ་པ་སྤངས་པ་མེད། །རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་གསལ་ལ། །དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན། །འཁྲུལ་པ་ལྡོག་ཏུ་བཏུབ་མི་བཏུབ། །ལྡོག་པར་ཕྱིན་ཅིང་རྟགས་

ང སྟོན་པའི་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༡༩༨

བྱུང་ན། །འཁྲུལ་པ་ལྡོག་ཏུ་བཏུབ་པ་ཡིན། །ལྡོག་པར་མ་ཕྱིན་རྟགས་བྱུང་ན། །འཁྲུལ་པ་ལྡོག་ཏུ་ཅི་ལ་བཏུབ། །ཕྱི་རྟགས་ལུས་ཀྱང་འབྱུང་བ་སློམས། །ནང་རྟགས་མངོན་
ཤེས་བྱིང་རྒོད་མེད། །གསང་རྟགས་ཤེས་པ་རྟེས་གདབ་བྲལ། །འཁྲུལ་པ་ལྡོག་པ་ལ་ཡང་ལྔ། །གཞི་གཙུག་མ་རང་ཆས་ཡོད་པ་ཡིས། །རང་གི་རྒྱུ་ཡི་ཆོས་ལྔ་དང་། །རྐྱེན་
བླ་མ་དམ་པ་ཡིན་པ་ཡིས། །མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། །ཐབས་ནི་གསང་སྔགས་གདམས་ངག་སྟེ། །རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཆར་གཉིས། །དཔེ་ནི་སྙི་ལམ་སད་
པའམ། །འབྲུགས་པ་རྒྱ་རྟ་ཞུ་ལྷ་བུ། །འབྲས་བུ་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་མོ།། །།རྒྱུ་རང་གི་ཆོས་ལྔ་བསྟན་པ་ནི། །མོས་པས་
བླ་མ་བསྟེན་པ་དང་། །དད་པས་འཁོར་འབབས་ཆོས་ལ་འཇུག །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་དོན་གོ། །དམ་ཚིག་བསྲུང་པ་གསུམ་དང་ལྡན། །སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་

574

༄༅། །འགོད། །རྒྱན་བླ་མ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་ནི། །སྒྲུབ་རྒྱུད་བྱིན་རླབས་ཆགས་པ་དང་། །སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་དང་། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
དང་ལྡན་པའོ། །ཐབས་གསང་སྔགས་ཅིག་ཆར་གདམས་ངག་ནི། །གཅུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྟེ། །ལག་པའི་གཏེར་བཞིན་ངོ་སྤྲོད་པས། །ཡིད་ཆེས་ཐག་ཆོད་ནང་ནས་
འཆར༔ །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ། །ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་ཐག་ཀྱང་ཆོད། །གཉིས་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་མ་རིག་པ། །ཉམས་སུ་མྱོང་བས་རང་སར་གྲོལ། །ཡིད་གཉིས་ཐྲམ་
ཅེར་ལ་ཐོན། །ཡུལ་ཤེས་གཉིས་མེད་བདེ་ཆེན་ཀློང་། །དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་གང་ཟག་ལ། །གསང་སྔགས་རིམ་གྱི་གདམས་ངག་ནི། །ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་
དང་༔ །ཚི་ལམ་སྒྱུ་ལུས་ལ་སོགས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ། །དེས་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཐ་མ་ལ། །སེམས་ཉིད་རང་ངོ་རང་གིས་ཤེས། །མ་རིག་གཉིས་པོ་རང་

སར་དག །དཔེ་ནི་རྨི་ལམ་སད་པ་འམ། །འཕྲུགས་པ་རྟ་ཞུ་བ་འདྲ། །འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་སྐུ་གསུམ་སྟེ། །རང་སྣང་ཆོས་སྐུ་སྤྲོས་བྲལ་ལ། །གཞན་སྣང་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་འབྱུང་། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྲོལ་ཚུལ་ལོ། །གཞི་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལས། །སེམས་ཅན་འཁྲུལ་བ་ཅི་ཡིས་ལན། །མ་རིག་སྒྲིབ་པའི་གཉིད་ཀྱིས་ནོན། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་འཁོར་བར་འཁྲམས། །དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གོས་པ་མེད། །མ་རིག་པ་ཡིས་རྒྱུ་བྱས་ནས། །རྐྱེན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་ཀྱིས། །ཁམས་གསུམ་རྒྱུ་དྲུག་གནས་སུ་འཁོར༑ ༑འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་། །དེ་རྨི་ལམ་དག་དང་ཁྱད་པར་མེད། །མ་རིག་རྒྱུ་ཡི་འཁྲུལ་སྣང་དང་། །གཉིད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྨི་ལམ་དང་། །སྦྱོར་སྟགས་དག་གི་སྒྱུ་མ་གསུམ། །འདི་གསུམ་ཁྱད་པར་རྡུལ་ཙམ་མེད། །རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་གསུམ་ཡིན། །ད་ལྟར་གྱི་ཁམས་གསུམ

༄༅། །འཁོར་བ་དང་། །མི་ལམ་གྱི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གཉིས། །ཁྱད་པར་རྟུལ་ཙམ་ཡོད་མ་ཡིན། །དཔེར་ན་ཕྱིའི་དགྲ་གཉེན་ཟས་ནོར་དང་། །སྒྱུ་
མའི་དགྲ་གཉེན་ཟས་ནོར་གཉིས། །ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་རིང་ལྷ་སྦྱིན་བསད་པ་དང་། །མི་ལམ་དུ་མཆོད་སྦྱིན་བསད་པ་གཉིས། །ཁྱད་པར་ཕྲ་བ་རྟུལ་ཙམ་
མེད༔ །དེ་རིང་དཔལ་སྦྱིན་བསད་པ་དང་། །སྒྱུ་མས་རྒྱལ་བྱིན་བསད་པ་གཉིས། །ཁྱད་པར་མེད་དོ་སྐྱེས་བུ་ཀུན། །དེ་རིང་དགེ་བཅུ་སྤྱད་པ་དང་། །མི་ལམ་དགེ་བཅུ་སྤྱད་པ་
གཉིས༔ །དེ་གཉིས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད། །རང་གིས་སྡིག་བཅུ་སྤྱད་པ་དང་། །སྒྱུ་མས་སྡིག་བཅུ་སྤྱད་པ་གཉིས། །ཁྱད་པར་མེད་དོ་རྣལ་འབྱོར་ཀུན། །སྣང་བ་མི་ལམ་སྒྱུ་མ་
ལ༔ །དངོས་པོར་མ་འཛིན་སྐལ་ལྡན་ཀུན། །མེད་བཞིན་སྣང་བ་འཁྲུལ་སྣང་ལ། །ཆགས་པར་མ་བྱེད་སྐྱེས་བུ་ཀུན། །གཉིད་འཐུམ་སད་པས་མི་ལམ་སད། །སྤྱོར་སྟུགས་

ཞིག་པས་སྒྱུ་མ་གྲོལ། །དཔེ་དེ་བཞིན་བླ་མའི་གདམས་ངག་གིས། །རང་སེམས་ལྷངས་ཀྱིས་རྟོགས་ཙམ་ན། །མ་རིག་སྒྲིབ་པའི་གཉིད་ཆེན་དག །མི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཞིག་པ་
བཞིན༔ །འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་གཏན་པ་ཞིག །ཚེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །དོན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་ཤིང་། །ཅི་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས། །འཁྲུལ་པའི་
སྣང་བ་ཆོས་སྐུར་གྲོལ། །སྦྲུལ་གྱི་མདུད་པ་ཇི་བཞིན་ནོ། །གློ་གཉིས་འཛིན་ནམ་མཁའི་མདུད་པ་ཞིག །མུན་ལ་ཉི་གདུགས་ཤར་བ་བཞིན། །མ་རིག་མུན་པ་གཏན་ནས་
སངས༔ །དབུལ་པོ་གཏེར་དང་འཕྲད་པ་བཞིན། །རང་སེམས་སངས་རྒྱས་གཏེར་དང་ཕྲད། །ཆུ་ཕྲན་རྒྱ་མཚོར་སླེབས་པ་བཞིན། །འཁོར་འདས་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་
འདྲེས༔ །ལྕགས་ལ་གསེར་འགྱུར་བཏབ་པ་བཞིན། །སྡུག་བསྔལ་ཟག་མེད་བདེ་བར་འཆར། །ཚོང་པ་རང་ཡུལ་སླེབས་པ་བཞིན། །ལྷུན་གྲུབ་ཆེན་པོའི་རང་ས་ཟིན། །དེ་

༄༅། །གྲུབ་ཐོབ་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལགས། །དོན་དམ་དུ་འཁོར་འདས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །རྫི་ལམ་སྒྱུ་མར་ཆོས་བྱས་ན། །རྫི་ལམ་སྒྱུ་མར་མངོན་སངས་
རྒྱ། །རྫི་ལམ་སྒྱུ་མར་སྡིག་བྱས་ན། །རྫི་ལམ་སྒྱུ་མར་དམྱལ་བར་འགྲོ། །ངེས་པའི་དོན་ལ་གང་ཡང་མེད། །དེ་ལྟར་སྣང་བ་གཞི་མེད་ལ། །ངེས་མེད་དུ་སྣང་བར་རིག་པ་
ལ། །སོ་སོ་ཨ་ཐང་ངེས་པ་ཅན། །སྟོར་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་སྣང་བ་ཙེ། །འདི་བག་ཆགས་སྲིད་བྱེད་ཤེས་པ་ཡིས། །སྣ་ཕྱི་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས། །རིགས་འདྲ་གཅིག་ཏུ་
འདྲེས་པ་ཡིས། །དེ་ལ་ཡོད་པར་དམིགས་པ་དང་། །རྟག་པར་རྟོགས་པ་བསམས་པ་ཡིས། །དེ་ལ་སོ་སོར་བློ་ཞེན་པས། །འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ནས་ནི་འཁྲུལ། །མེད་པ་ཡོད་
པར་སྣང་བ་འདི། །རང་གི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ། །སྔ་མས་དམིགས་པའི་ཡུལ་བྱས་ནས། །ཕྱི་མས་དེ་ཡི་འཛིན་མཁན་བྱས། །མེད་པ་ཡོད་སྣམ་འཛིན་པ་བྱུང་། །འཛིན་པ་དེ་

ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱུ། །དེས་ན་བླ་མའི་གདམས་ངག་གིས། །སྣང་སྲིད་སྒྱུ་མར་ཤེས་བྱས་ལ། །རང་སེམས་མ་འཁྲུལ་གཏན་ལ་དབབ། །དེ་ཡང་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས། །
གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྙེད་དེ། །བླ་མའི་དུས་མཐར་བསྟེན་པ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྣང་
སྲིད་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས། སྒྱུ་མ་ཇི་བཞིན་རྨི་ལམ་བཞིན། །མངོན་ཤེས་སྣང་བ་དེ་ལྟར་བརྟག ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་དང་། །ཇི་ལྟར་བར་
དོའི་སྲིད་ཡིན་པས། །རྟག་ཏུ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་འདོད། །ཅེས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྲོས་པའི་རྨི་ལམ་ལྟར་བཅས་ན། །སྤྲོས་
པ་ཉིད་ནི་སྤྲོས་མེད་བསྒོམ། ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ

༄༅། །ལྟ་བུའོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་ན་ཡང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་
ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཡིན། །དོན་དམ་དུ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན། །དེ་འཁྲུལ་པའི་ཕུ་ཐག་གཅད་པ་ཡིན། །རང་སེམས་སྲང་དུ་གཞུག་
པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་མཐའ་ནས། །གཞི་རང་ངོ་མ་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ཡིས། །ངན་སོང་གསུམ་དུ་གཏན་ཡུལ་བྱས། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་། །ལྷ་མི་
ཐོབ་པ་རྒྱུན་ཆ་ཙམ། །དེ་ལན་དལ་འབྱོར་ཆུད་མ་གསན། །དལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལུས། །ཐོབ་པ་དཀའ་ལ་འཇིག་པར་སླ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་
པ། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་མཐའ་མེད། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མི་བསྒྲུབ་པ། །ངན་སོང་གསུམ་གྱིས་མི་འཇིགས་སམ། །སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱིས་མ་བྲེད་དམ། །འཁོར་བ་

ཀ ཀློང་ཆེན་བཀའ་འབུམ་ཁ་སྐོང་། ༦༨

ཞེན་པ་མ་ལོག་གམ། །རང་རེ་ཀྲས་པ་ཆ་མེད་དམ། །གཞན་དག་འཆི་བ་མ་ཚོར་རམ། །ཐར་པའི་སྐམ་ས་མི་སློག་གམ། །རང་ཡུལ་བདུད་ཀྱི་བཙོན་ར་ཡིན། །གཉེན་འདུན་
བདུད་ཀྱི་ཐག་པ་ཡིན། །ཟས་ནོར་བདུད་ཀྱི་ཞགས་པ་ཡིན། །ད་བདུད་ལས་ཐར་ཞིང་བདེ་འདོད་ན། །རང་ཡུལ་སྤྱོངས་ལ་ཆོས་ལ་སོང་། །ཚེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །
ཕྱི་རོལ་འདོད་ཡོན་རྣམ་ལྔ་ལ། །དགའ་དགའ་སྤྲོ་སྤྲོ་བྱེད་བྱེད་ནས། །དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བར་འཁྱམས། །ད་ཞེན་པ་ཐོང་ལ་སྒྲུབ་པ་གྱིས། །ལྟོ་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱི་ཚིས་མ་
བྱེད། །འབྱུང་བཞི་འདུས་པའི་ཕུང་པོ་འདི། །ཕྱི་ནས་བལྟས་པས་རུས་པའི་གཟེབ། །ནང་ནས་བལྟས་པས་མི་གཙང་སྣོད། །ཆུ་རྒྱུན་འདྲ་བ་རྣག་ཁྲག་ཐིང་། །རྒྱུ་མ་མི་གཙང་
དྲི་ཡིས་གང་། །བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་ནད་ཀྱི་མཁར། །འདི་ལ་གློ་གཏད་མ་ཆེ་བར། །བྱ་བ་ཐོང་ལ་ཉམས་སུ་ལོང་། །འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་ལས། །ཐར་བར་བྱེད་པ་བླ

༄༅། །མའི་གླུ། །ཡང་དག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །དམ་ཚིག་སྡོམ་ལ་རབ་གནས་ཤིང་། །སྔོང་ཉིད་ཐུགས་རྒྱུད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །ཤེས་རབ་དོན་ལ་མ་རྨོངས་པ། །དེ་འདྲའི་བླ་མ་དམ་པ་ལ། །ལུས་སེམས་ལྷག་མ་མེད་པ་ཡིས། །ཐུགས་གཉིང་ནས་མཉེས་པས་བྱིན་རླབས་འཇུག །བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་སློབ་མ་དམ་པ་ཡང་། །མོས་གུས་ཆེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཆུང་། །ཤེས་རབ་ཆེ་ལ་ཞེན་པ་ཆུང་། །དད་པ་ཆེ་ལ་བྱ་བྱེད་ཆུང་། །དམ་ཚིག་སྙིང་རྗེ་གཏོང་ཕོད་ལྡན། །ཚེ་འདི་ཡིད་ལ་མི་རྒྱུ་བ། །སྨོད་བཅུད་འཛོམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། །ཏིང་འཛིན་དྲོད་རྟགས་ཁམས་དགུ་འདུས། །ཁམས་འདུས་པ་གསུམ་གྱིས་དྲོད་རྟགས་འཆར། །དྲོད་རྟགས་ཉམས་མྱོང་དྭངས་པ་དང་། །ནམ་མཁའ་སྤྲིན་དང་བྲལ་འདྲ་ཡིས། །སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མཐར་ཐུག་བདེ་

ཆེན་ཆོས་སྐུ་ཡིན། །བདེ་ཆེན་གཙུག་མའི་ཡེ་ཤེས་དེ། །བླ་མ་རིན་ཆེན་ཐུགས་དགོངས་ཡིན། །བླ་མའི་ཐུགས་དགོངས་གཙུག་མ་དེ། །རང་སེམས་དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡིན། །བླ་མ་སངས་རྒྱས་རང་སེམས་གསུམ། །མ་རྟོགས་དུས་ན་ཐ་དད་སྣང་། །རྟོགས་ན་གཅིག་ལས་གཉིས་སུ་མེད། །རང་སེམས་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ་འདི། །ཕྱི་ནས་བལྟས་
པས་འདྲ་བ་མེད། །ནང་ནས་བལྟས་པས་ཡིན་པ་མེད། །ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཡི་དོན། །མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡི་དབྱིངས། །བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པས་དངོས་མ་གྲུབ། །དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་ཡུལ་ལས་འདས། །བློ་ཡིས་རིག་ན་དུག་ཏུ་འགྱུར། །དེས་ན་མ་བཅོས་རང་སར་ཞོག །སྒྲིབ་པ་བྱིང་རྨོད་ཉོན་མོངས་ཀུན། །རང་སོར་བཞག་པས་རང་སར་
གྲོལ། །མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་རྣམ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་རབ་རིབ་སྨུམ་ཙམ། །གོམས་ཤིང་རྗེ་གསལ་རྗེ་གསལ་འོང་། །ནན་ཏན་སྐྱོང་དུ་གྱུར་ཙམ་ན། །མཉམ་བཞག་རྗེས་

༄༅། །ཕོབ་དབྱེ་བ་མེད། །ཆུ་བོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པོ། །འཁྲུལ་པ་གཞི་མེད་ཉིད་དུ་རྟོགས། །སྣང་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འཆར། །དེ་ཡང་གོམས་ཤིང་
འདྲིས་པ་ཡིས། །བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་གཅེས། །ཡེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། །གློ་བུར་འཁྲུལ་པས་མ་སླད་དང་དུ་ཞོག །རྣམ་རྟོག་སྤྲིན་བཞིན་དེངས་ནས་འགྲོ། །
འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་། །རང་སེམས་རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་ཡིན། །སེམས་གཉིས་འཛིན་དུ་འཁྲུལ་ན་འཁོར་བ་ཡིན། །གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་
ཡིན༑ ཕྱི་འཁྲུལ་པ་ལ་བལྟས་ན་ཉོན་མོངས་འཁོར་བ་ཡིན། །ནང་སེམས་ཉིད་ལ་བལྟས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །བློ་བྱ་བྱེད་མང་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །སེམས་རང་སོར་སྡོད་ན་དོན་
དམ་ཡིན། །མཆོག་ཐུན་མོང་གི་རྩ་བ་བླ་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གསོལ་བ་གདབ། །ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་རྩ་བ་མོས་གུས་ཡིན། །དད་ལྡེམ་རྒྱང་མ་བྱེད་གདུང་བ་བསྐྱེད། །

མཐར་ཐུག་གི་རྩ་བ་རང་གི་སེམས། །བློ་གཉིས་སུ་མ་བཏང་དྲན་པས་བཟུང་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཞེས་རབ་གསུམ། །ད་སྒྲིད་ལུག་མ་བྱེད་དང་དུ་ལོང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ས་དད་པ་ཡིན། །མི་འགྱུར་བརྟན་པོར་གནས་པར་གྱིས། །ཐར་པའི་རྩ་བ་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན། །ད་ལེ་ལོ་མ་བྱེད་མྱུར་དུ་བསྒྲུབས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་དགའ་བྲོད་དེ། །
རི་ཁྲོད་དགོན་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན། །བསྙེན་བཀུར་མ་ཆོལ་དཀའ་ཐུབ་གྱིས། །རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཡང་། །རང་སེམས་རྟོག་མ་དྭངས་པས་གསལ། །གཅིག་པུར་སྡོད་
ལ་ཉམས་སུ་ལོངས། །རང་འདོད་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཚཤད་དང་། །མངོན་ཞེས་གྲོང་ཆོག་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། །མི་མགོ་བསྐོར་བས་དམྱལ་བར་འགྲོ། །རང་ལ་རང་སྙིང་
མི་རྗེའམ། །ད་མི་མགོ་མ་བསྐོར་ནགས་སུ་སོང་། །བདེ་འཆམ་ཡུལ་གྱི་དགོན་པ་འདི། །སྐྱིད་ཆོས་སོས་བདེའི་གནས་ཡིན་ཀྱང་། །ཉམས་རྟོགས་རི་ཁྲོད་ཀྱི་དགོན་པར་

༄༅། །འཕེལ། །ངའི་ཡང་རི་ཁྲོད་དགོན་པར་སློགས། །རང་སེམས་རྡོ་རྗེ་བསྒོམས་ཙམ་ན། །ཕྱི་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ལ་མ་བལྟ་བར། །ནང་སེམས་
ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་ཕོབ། །ཡུལ་སྣང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ། །གཞན་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་མ་བྱེད་ཅིག །གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་འཁྲུལ། །དེས་ན་གཙུག་མ་
རང་སོ་བཟུང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཉམ་བཞག་ལ། །གོ་ཡུལ་གྱི་རྟོག་པ་དྲན་པས་འཇོམས། །བློས་བྱས་རྟོགས་པའི་བསུ་བསྐྱེལ་དེ། །གནས་ལུགས་མི་རྟོག་
མཉམ་བཞག་བསྒོམ། །ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་གཙུག་མའི་སེམས། །རྩལ་མ་རང་སོ་གོ་མ་འཤིག །ཡེ་སངས་རྒྱས་ལ་བཙོས་ན་འཁྲུལ། །བག་ཆགས་ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་སྣང་
འདི༔ རྣམ་དག་གཞི་མེད་ཆོས་ཉིད་ལ། །རྟོག་དཔྱོད་དགག་སྒྲུབ་འཛིན་པ་སྤོངས། །ངོ་བོ་སེང་ངེ་ཡེ་རེ་བ། །རང་བཞིན་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་

སུ་མེད་པ་ཡིན། །ངོ་བོ་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་གསུམ། །དངོས་པོ་གཞིས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་ཡིན། །དེ་ཡང་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས། །ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དབང་པོ་དྲུག །སྐྱེ་
མཆེད་དྲུག་དང་འབྱུང་ཆེན་ལྔ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་དག །རང་རིག་བདག་ཉིད་དག་པ་ཉིད། །སློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས
གཉིས་བྲལ་འདི་ལས་མ་གཏོགས་པ། སངས་རྒྱས་ཆེ་བར་འདོད་ན་སྨུག་པར་ཞེས་པར་བྱ། རང་སེམས་སྲུང་དུ་བཞུགས་པའོ། །དགེའོ།། མངྒ་ལཾ།། ༈ །།དུར་
ཁྲོད་ཆེན་པོའི་གླིང་དཀྱིལ་ནས། །རྟ་ཆག་སྟེང་ཀའི་དགོན་པ་ན། །ཁྲིད་དཔལ་བར་བཞུགས་པའི་སྒོམ་ཆེན་པ། །དཔལ་བར་བཞུགས་པ་ཁོམ་ལགས་སམ། །དད་དང་གུས་
པའི་བསམ་པ་ཡིས། །ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བགྱིས་ལགས་སམ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཐོངས་ལགས་སམ། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ལགས་སམ། །ལྟ་

༄༅༅། །མ་མཉེས་པར་མཛད་ལགས་སམ། །སེམས་ལ་འགྲོད་པ་མེད་ལགས་སམ། །

རྣམ་པར་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ན། །ཁྲིད་དེང་སང་བདེ་བར་བཞུགས་ལགས་སམ།། ། །ཨོཾ་ཡེ་དྷརྨཱ་

ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན྄་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དཱི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿསྭཱ་ཧཱ།། ། །

༄། །འབྲི་བསྟན་སྐྱོང་མཛད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོལ།